

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk-számlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI. IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DIJTALANUL KAPJÁK

Mérleg

Minden jóra való és előrelátó kereskedő, valamint bank, pénzintézet stb. mérleget csinál az esztendő végén. Ebben feltünteti az üzleti forgalmat, a hasznót, az esetleges kárt, s ezzel együtt következtetést von le a jövőre. De ugyanílyen mérleget készít a magánember is, ha a jövőt kedvezően akarja megalapozni. A múlt ismerete, annak tiszta és világos képe nélkül ugyanis nem lehet gondolni sem arra, hogy a jövőt kedvezően biztosíthassuk. Emlékezzünk olyan miniszterünkre, aki az országgyűlésen jelentette ki, hogy ő naponkint lelkiismeretvizsgálatot tart és megállapítja: miképpen végezte teendőit, becsületesen teljesítette-e kötelességeit stb. Ezt különben, akik Franklin Benjaminget követik, mind megteszik egész életükön keresztül.

Ha tehát a mérlegkészítés, a lelkiismeretvizsgálat ilyen fontos, természetesnek tarthatja mindenki, hogy Országos Szövetségünk évi működése után összeállítja a mérleget: miképpen sáfárkodott a reá bízott anyagi és erkölcsi javakkal.

Előljárójában megállapíthatjuk, hogy 1942 nagy általánosságban olyan esztendő volt, amely emlékezetes lesz a magyar tűzrendészet történetében. Jóllehet ugyanis nehéz viszonyok között éldegélünk, e téren rendkívüli sok eredményre mutathatunk reá. De megállapíthatjuk azt is, hogy az országos tűzrendészeti felügyelő és a Szövetség elnöki tisztségének összekapcsolása, egy személyben való egyesítése éppen ebben az évben mutatta meg rendkívüli jótékony hatását.

A végrehajtó hatalom, az országos tekintély s a Szövetség anyagi és erkölcsi ereje együttvéve, egy közös cél szolgálatába állítva nagy eredményeket tudott elérni. A közös fő, a tényezők összehangolása idézte elő, hogy a *rendszeresség* az egész vonalon szinte teljessé lett az év folyamán.

Mindenek előtt a tűzoltóság erkölcsi színvonalának emelése volt a legelső és legfontosabb. S ezt elértük egyrészt azzal, hogy a tiszti tanfolyamokat mind tervszerűbben, egységesebben tartottuk meg s azok tanítástervéhez segédkönyveket boesátottunk a hallgatóság rendelkezésére. Amit az orsz. felügyelő parancsban készített elő és követelt meg, azt mi támogattuk azzal, hogy megfelelő jó könyveket adtunk a hallgatók kezébe. De nemcsak a szorosán vett tűzoltói szakkönyveket boesátottuk ki és adtuk nagyon olcsó áron, sőt ingyen (pl. „A tűzoltófeeskenők és tartózkodóinak szerelése” c. munkát), hanem gondoskodtunk légtalmi, gázvédelmi, árvízveszély elleni hasznos útmutatások kiadásáról is. Bajtársaink kezébe adtuk a „Tűzrendészeti Jogszabályok” c. terjedelmes munkát, mely apróra ismerteti, sőt szószerint közöl minden rendeletet, felügyelői parancsot, törvényt és végrehajtási utasítást az időközben beállott változtatásokkal együtt.

Gondoskodott az Országos Szövetség a tűzoltók egyenruházati anyagának biztosításáról, a tűzoltószükséglet fedezéséről stb., szóval: minderről, ami a tűzoltóságok korszerű fejlesztéséhez szükséges és elkerülhetetlen.

Nem térve itt ki az apróbb ügyekre, fölépítette a *tűzoltók házáat*, melybe már több lakó be is költözött s ezzel lehetővé teszi a négy évtizede valódi tűzoltó-segélymunkálat érdemlegesebb biztosítását.

Az Országos Szövetség megelégedéssel tekint vissza az elmúlt évre, mert amit csak tehetett, azt mind megtette a bajtársak és tűzoltótestületek érdekében. Igaz, ugyan, hogy a megnagyobbított ország is tetemesen növelte munkaterületét s munkáját megsokszorozta... De éppen hazánk megnövekedéséből merít erőt a további lelkes munkára...

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

G. Gödör Lajos a Kőszegi Önkéntes Tűzoltóegylet tb. alparancsnoka

Jellegzetes arc a régi tűzoltóvilágból. Az iparos céhrendszer egy még ma is élő típusa. Értelmes, csupaszív, kötelességtudó ember. Lelkes barátja az ifjúságnak, amelyet nemcsak szóval és tettel, hanem kiváló példájával nevel és tanít. Az önkéntes tűzoltó eszményi példaképe. Hetvenkilenc éves kora ellenére teljes szellemi és testi frissességgel vesz részt még ma is a tűzoltóság működésében.

Minden tűzoltói megmozdulás érdekli és szíve, lelke örvend, ha fejlődést lát szeretett egyesülete életében. Bár német anyanyelvű, de egyenruhában csak magyarul beszél... Büszkén vállalja magát magyar tűzoltónak.

Ötvenöt éve tűzoltó... Nagy idő! Nagy különösen egy ember életében és akkor, ha ez az idő becsületet munkában telt el. Lelkesen és a szeretet hangján beszél volt parancsnokairól, tűzoltóbajtársairól és büszkén emlegeti, hogy a múltban minden „rendes” iparos erkölcsi kötelességének tartotta az önkéntes tűzoltó munkáját vállalni és Szent Flórián zászlóját, melyre felesküdt, mindaddig becsülettel szolgálni, amíg az ereje engedi. Etekintetben nincs megelégedve a jelennel.

Egyszerű ember ő is, mint annyi más tűzoltó, de csak foglalkozásánál fogva. Lelki értékeit tekintve azonban, kiválik a mindennapi emberek közül. Polgári foglalkozása fésűsmester. Egy iparág, mely szintén eltűnt, mint annyi más a régi világból. Szorgalmas munkával gyűjtögetett annyit össze, melyből feleségével együtt éledegél, még ma is napestig szorgalmasan dolgozva kertjében és szőlőjében. Gyakorlat vagy kivonulás után elmaradhatatlan a „vasárnapi szivar”, melynek bodor füstje régi-régi tűzoltóvilágot varázsol az ifjú tűzoltóemzedék lelki szeméi elé annak minden apró hibáival, de sok előnyeivel.

Példás családi életet él. Öt gyermeke van és hogy a családi életben is él a tűzoltógondolat, annak legfőbb bizonyítéka az, hogy fia is tűzoltó, unokái pedig szorgalmas látogatói a tűzoltógyakorlatoknak, melyekről elmaradhatatlan még ma is az „alparancsnok nagypapa”.

Nyugodt, szép és munkás élete, hazafias és vallásos gondolkodása méltóvá teszik arra, hogy példának állítsuk az új tűzoltóemzedék elé...

Életrajzi adatai. Kőszegen született 1863. évi július hó 22-én, római katolikus vallású, nős, fésűsmester. 1879-ben lett önkéntes tűzoltó. 1882-ben külföldi vándorútra kelt, hogy iparában tökéletesítse magát. 1889-ben tért vissza és azóta állandóan tagja a Kőszegi Tűzoltóegyletnek. 1882-ben lépett elő rajvezetőnek, 1912. évi november 5-én szakasparancsnokká lett megválasztva, majd 1930. évi április hó 1-őta tb. alparancsnoka az egyletnek. Kitüntetései: 40 éves szolgálati érem, királyi díszérem. 1933 június hó 6-án Vas vármegye alispánjától, 1936 június hó 12-én belügyminiszteri és 1942 december 14-én Kőszeg sz. kir. megyei várostól lett elismerő díszoklevéllel kitüntetve.

Minden téren áldásosan és köztiszteltetben, közszerepetben állva él jó erőben, egészségben. Igaz bajtársa valamennyi tűzoltójának. Örök példaképe az önkéntes tűzoltónak, mindenkor szeretettel gondolunk rá és kívánjuk, hogy áldásos munkáját még sokáig folytathassa szűkebb és tágabb hazájának javára és mások okulására.

Tűzoltókrónika

A debreceni harang. Az 1802. évi nagy tűz alkalmával leégett az ú. n. Verestorony is. Ebben függött az a 32 mászás harang, melyet I. Rákóczi György ajándékozott a debreceni ekklézsiának. A harang ugyan nem olvadt meg, hanem — állványai meggyulladtak, elégték — lezuhant és mivel a torony földszintjén zsarátnok-tömegben volt, a tanulatlan emberek vízzel öntözték. Ennek eredményeként megrepedt. Erről a harangról azután későbbi években dolgozatot adott fel a Kollégium poézis tanára. Az volt a feladat, hogy írjanak róla distichont. Egyik nekikeseredett diák azután megcselekedte a következő párverset:

„Mázsa harang harminckettő, de toronyba', versbe',

Debrecen a város megvagyom, aki repedt...“

Az időtájt ugyanis azt tartották földolagnak, hogy a ritmus legyen tökéletes, a tartalom és értelem — mellékes.

„Szabad királyi Pest városá”-ról hosszabb ismertetést közöl a „Közhasznú Honi Vezér” c. kalendárium az 1834. köz Esztendőre a 117—121. lapjain. A többek között azt mondja, hogy: „A pesti város magában foglalja a régi (belső) várost, a Ferenc, Jósef és Theresia külvárosokkal, 's terjed a Rákostól a' nagy hid utzáig. — Pest városa kezdődik a' nagy hid utzájánál 's tart az új épületig (Neugebaude). A pesti város egy becsület tisztos, jószívű matróna: Pest városa ellenben egy új divatos, piperés, szép magos, fiatal dáma...“

Ennek ismeretében egy fejezetnek ez a címe:

„Tűzoltó Intézet.

A' Városnak e' belső töképenze 27,856-ra megy, 's van 5 tűzoltó szerek tárháza, mellyekben 12 fecskendő van. Ezeken kívül a' katonaságnak, istápolynak, egyetemnek, musaeumnak, kereskedőségnek, sídőségnek 's több magános személyeknek szinte vannak tulajdon fecskendőjük.

A külvárosokban ezentúl többé házakat náddal fedni nem szabad, 's belső 's Leopoldvárosban a' farészek 's istállók felállítása tilalmas; ezek mind földalatti pimincékre lévén utasítva.“

Ez a fejezet azután intézkedik az árvizekről is a következőkben:

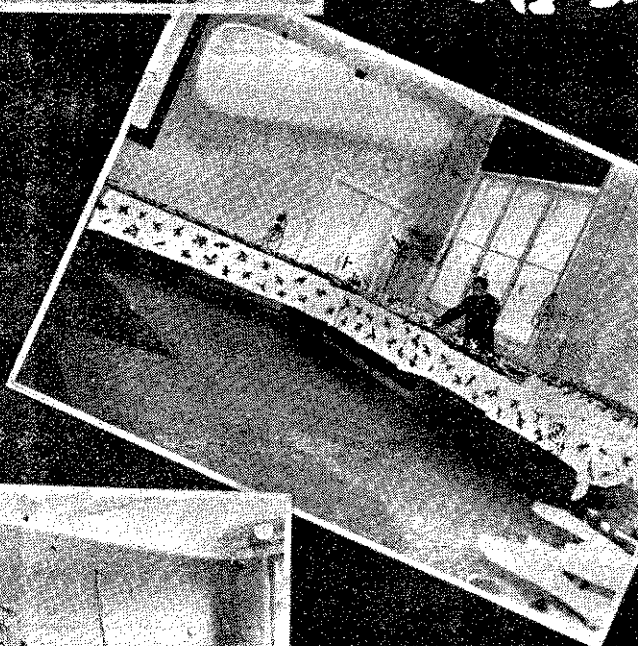
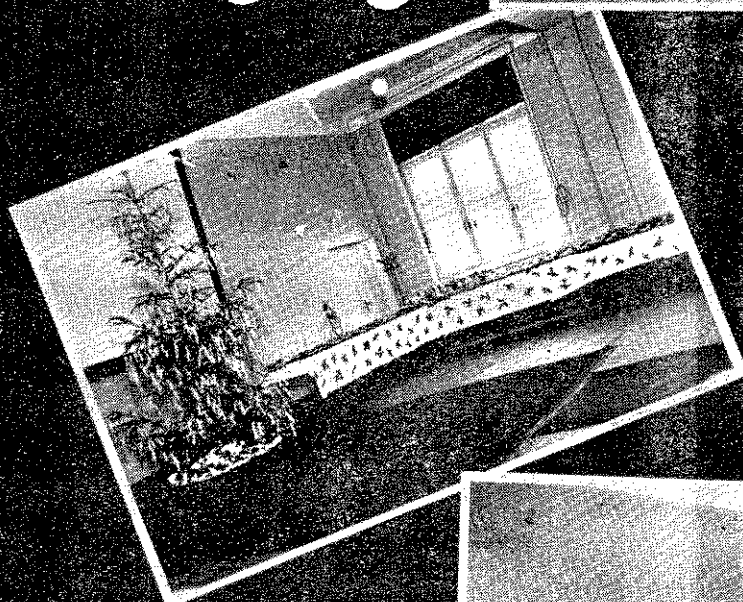
„Hasonló szorgos felvirággzással van a' nemes Tanács, a' másik veszélyessé válható elem — a Duna iránt. Mihelyt a' Jég megáll, a' töltésekre 's csatornákhöz felvígázásul tanácsnokok és polgádok rendeltetnek, a' Polgármester a' jég és víz állása iránt a' szomszéd hatóságokkal hivatalosan levelez, — 's a' jég el indulta álgyu süttéssel jelentetik.

(A Duna áradása már több ízben nagy károkat okozott. — 1741-ben a' Barátok' temploma' nagy oltára vízzel volt körül véve. 1775-ben miatta 561 ház omlott össze. 1789-ben a' vizáradás nagy inséget okozott 's a' Ketskemétiék sok háznépet mentettek meg jószívű adakozásaik által. 1795-ben a' Ferencvárosban miatta szinte sok ház dült össze. 1811-ben pedig a' viz a' belső város' több utzáit szinte el borította.)“

„Tűzi veszélytől óvó szobapallók. Franciaországnak nagyobb városaiban következőképpen készítettnek: a' gerendákra elébb durva deszkákat szegeznek, és arra néhány ujnyi magas magas gipszvakolat jó, mely aztán többnyire hatszegletű téglákkal terítetik be. Rendszerint a' táblázott pallók alatt is szoktak illetlen vakolatok lenni, úgy, hogy a' vékony fa elég lehet, a' nélkül, hogy a' tűz az egész pallót elrontaná. Ezen kívül az is a' haszon illetlen pallónál, hogy alólról sem a' levegőt, sem a' zörzést és lármat által nem eresztik.“ („Honi Vezér” 1833. 70. lap.)

„Az Aradi tűzoltó Egyletnek a roppant szárazság miatt... éjenként 10—10 tagja gyűl össze a városházán és az egész éjen át ott örködik.“ (Mátra c. lap 1863 aug. 22-i 34. száma.)

Tűzoltók és tűzoltócsaládok karácsonya

Lapszemle a tűzoltók számára

Összeállította: Förster Rezső

Ásványolaj tűzvészek leküzdésére szolgáló habok megítélése. O. Amsel cikke. A kémiai habokat vegyi anyagokból vízzel vagy folyékony vegyi anyagokkal képezzük. Előállításuk kétféle lehet: a *vegyi nedves habot* közvetlenül a tűz helyén képezzük két folyadék összeöntésével, a *vegyi szárazhabot* külön generátorokban készítjük és csővezetékkel juttatjuk a tűz fészkehez. A *léghabot* úgy képezzük, hogy levegőt osztunk el vízben, melybe előzetesen habképzőt adtunk. A habképző rendszeren szerves anyag, mely a víz felületi feszültségét a levegővel szemben annyira megváltoztatja, hogy viszonylag állandó buborékok keletkeznek. Az oltóhabok tulajdonságai tág határok közt változhatnak és így nagyon nehéz előre megmondani, mennyi habképző szükséges bizonyos tűzvész eloltására. Ezért szerző modellkísérleteket végzett a habok megítélésére szolgáló alap nyerésére. A megítélésre legfontosabb adatok a fajsúly, a hóállandóság, a folyékonyság, a száradási gyorsaság. A fajsúlyt a gyakorlatban a „*habzási szám*”-al fejezi ki, amelyik megadja, hogy hányszor nagyobb a hab térfogata az előállítására használt folyadék térfogatánál. Reciprok értéke a „*habszám*”. A hóállandóságot úgy mérte, hogy a kész habot elektromos fűtőtesttől meghatározott távolságra elhelyezve azt az időt mérte, mely alatt a hab eloszlott. A folyékonyság mérésére a nyírófeszültséget állapította meg, amely fellép valamely testnek a habban állandó sebességgel való mozgásánál. A száradási gyorsaság mérésére a „*felezési idő*”-t állapította meg, azt az időt, ami alatt a hab a bennefoglalt vízmennyiség felét elveszti. Az első három tulajdonság a legfontosabb, az ezekre megállapított értékeket a megítélésnél együtt kell tekintetbe venni. Ezek összetevéséből nyerte a „*habindex*”-et, *i*-t, mely a hab értékszámának tekinthető. $i = \frac{h}{\log s \cdot z}$, ahol *h* a hóállandóság, *s* a habszám, *z* a viszkozitás. Ez *i* értékhez a habnak felmelegedésekor fellépő térfogatnövekedését, *v*-t hozzáadva: $i + v = I$. Ez a habindex a kémiai és a léghab között lévő különbségeket szem előtt tartva, jól jellemzi az egyes habok oltási tulajdonságait és segítségével ki lehet számítani valamely ásványolajtűz eloltásához szükséges habképzőanyag mennyiségét

és az oltás időtartamát. (Oel und Kohle 38. 293. 1942.)

*

Szerves anyagok lángallobbanása káliumhipermanganáttól. H. Rathsburg és H. Gawlik cikke. Glicerint káliumhipermanganáttal összehozva öngyulladás lépett fel. Minthogy ezt Beilstein nem említi, több szerves anyagot vizsgáltak meg e tulajdonságra. Lángallobbannak: etilénlikol, glicerin, eritrit, mannit, metilglikol, monoklórhidrin, trietanolamin, acetaldehid, izobutilaldehid, benzaldehid, acetilacetone, a glikolsav, tejsav, acetecetsav, oxálecetsav eszterei, formamid. (Chemiker Zeitung 65. 426. 1941.)

*

„*Ütközésgáz*”-nak (Gefechtsgase) nevezik a harcászati és közönséges mérges gázoktól való megkülönböztetés végett a német haditengerészetben azokat a szervezetre nézve ártalmatlan, sőt életveszélyes gázokat, amelyek a hadihajókon becsapódó lövedékek, bombák, aknák, torpedók robbanásakor, avagy saját lövegek, géppuskák, stb. tüzelésekor keletkezve, a szűk páncéltornyokat, kamrákat, helyiségeket megtöltik. Ezek a gázok leggyakrabban szénmonoxid és nitrozus gázok, igen gyakran több tengerészéletet követelnek, mint maguk az ellenséges lövedékek és repeszdarabok. A veszélyes gázmérgezés megelőzésére ma a legkülönbözőbb szellőztető berendezéseket, valamint speciális álarcokat használnak. (Magyar Katonai Szemle 1941. 12. szám, 748.)

*

Hallójárat-dugaszt rendszeresítettek a német véderőnél a hiányos dobhártyájú s így harcászati sérülésnek kitett katonák számára. Minden ilyen katona fülorvosi vélemény alapján egy dobozban 6 db vazelines vattapontot kap, a dobozt a gázálarco alján kell hordani. (DDM, 1941. 8., Magyar Katonai Szemle, 1941. 11. sz. 491. old.)

*

Az óvóhelyek gázbiztonsága. A német légoltalom katonai parancsnoksága nyilatkozatában állást foglal ebben a kérdésben. Ennek kapcsán rámutat a nyilatkozat az alábbi fontos vonatkozásra is, amelyet általában figyelmen kívül szoktak hagyni. A robbanó- és gyújtóbombák hatásaként hatalmas por- és füstfelhő is keletke-

Hazánk legrégebb, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S O P R O N

Legelső tűzoltószert, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást dímentesen eszközölünk.

zik. Ez oly nagymértékű, hogy az emberek bármely emeleten, vagy akár a pincében is elpusztulhatnak tőle. Ezért elengedhetetlen, hogy az embereknek a légitámadás alatti tartózkodási helye tömített, teljesen zárt legyen. (PZ-Korrespondenz, 1942. Folge 273.)

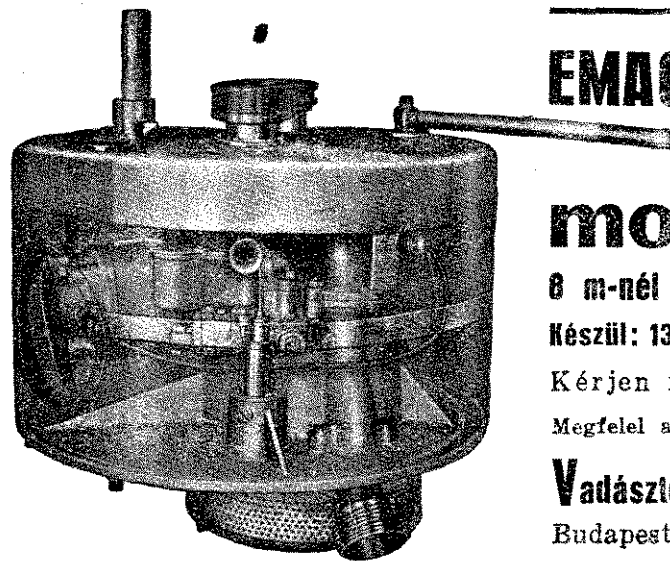
Lehet-e a gázálcokat fertőtlenítő szerényben méregmentesíteni? Nem! — feleli erre a kérdésre a Draeger Hefte. A fertőtlenítő szerény kizárólag fertőtlenítésre szolgál. A méregmentesítésre jelentékenyen magasabb hőmérséklet kell; ezenkívül az elpárolgott maradó gázokat egy szűrőben ártalmatlanná kell tenni. Ezidőszereint a lübecki Draeger Werke kísérleteket folytat oly irányban, hogy egy egyszerű behelyezendő szerelvény segítségével a fertőtlenítő méregmentesítésre is alkalmazható legyen. Remélik, hogy rövidesen megfelelő javaslatot tethetnek. (Draeger Hefte 1941. 4500.)

Vakokat alkalmaz az olasz légvédelem. Római jelentés szerint a léghárító figyelő szolgálatban a fülelőkészüléknél egy idő óta vakokat képeztek ki. Ez a rendszabály különlegesen értékesnek bizonyult, mivel a vakok erre különösen beváltak. Az olasz vakok munkahivatalának elnöke a közelmúltban jelenést tett a Ducenak, amelyből kitűnt, hogy ezideig több 100 vak ilyen fülelő- és távbeszélőkészüléket a katonai felsőbb-ség legnagyobb meglepedésére látott el. Foglalkoznak további ily kiképzésekkel és a kiképzetteknek a légvédelemnél való alkalmazásával. Ezen kívül a vakok a felszerelési iparban is működtek 631.482 munkanap teljesítménnyel. Ezért a hadiüzemek különleges bizalmi szervezetet építenek ki és itt további vakokat alkalmaznak. (PZ-Korrespondenz, 1942. Folge 273.)

Korszerű vegyiharcscapat. Récsey Ottmár főhadnagy hozzászólása e című cikkhez. A mai

magyar vegyiharc-csapatfelszerelések általában alkalmasak defenzív feladatok megoldására, de a most folyó nagy mozgásokat, rugalmasságot követelő, támadó lendülettel teljes háborúban a vegyiharcscapatnak a mai felszerelésével nagy nehézségeket kellene legyőznie, minduntalan leküzdhetetlen akadályokba ütközne és nem tudná valóra váltani maradék nélkül a vezetőség részéről hozzáfűzött reményeket. A korszerűsítés két részből állana: gépesítés és vetőkkel való ellátás. Egy vegyiharcscapat korszerűvé válna azonban, amint (gáz-, köd-) vetőkkel felszerelnék. Ha ez a korszerűsítés nem is oly tökéletes, mintha gépesítve is lenne, de mégis a most folyó háborúban megállná a helyét támadó hadműveletek során is. Lehet, hogy a vegyiharcscapatnak pillanatnyilag csak ködösítési feladatok jutnak osztályrészül, de elérkezhetik az idő, amikor egyik pillanatról a másikra kitör a gázháború és akkor nekünk, magyaroknak is kiképzett, ütőképes vegyiharcscapattal kell kilépnünk a tettek mezejére. (Magyar Katonai Szemle 1942. évi 10. szám, 166—167. old.)

A ködösítés hatása. Svájci sajtójelentés szigorlata alkalmából jelentős károk következtek be a szarvasmarhaállományban. Még a gyakorlat után hosszabb idő múlva is további mérgezéseket tapasztaltak a szarvasmarháknál, úgyhogy szüksége merült fel annak, miszerint az egész érintett területet felássák. Hogy milyen nagy kiterjedésű területről lehetett itt szó, legjobban igazolja, hogy Uri kantonban kifejezetten erre a célra külön érdekeltség alakult, amely egyedül 1942-ben 250-300 hektár felassását tervezte. Minthogy az érdekeltség elhatározta, hogy a célra 300.000 svájci frankot irányoz elő, a svájci államtanács 600.000 frank hozzájárulást szavazott meg. (Gasschutz und Luftschutz, 1942. 154.)

EMAG—Szilvay-rendszerű

szabadalmazott mélyszívó

motorfecskendő

8 m-nél nagyobb vízmélységből is szállít vizet.

Készül: 130, 200, 400 liter/perc teljesítményű kivitelben.

Kérjen ismertetőt és árajánlatot.

Megfelel a 180.000/1936. számú B. M. rendelet előírásának.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugár rt.

Budapest, V, Mérleg-utca 3 — Telefon: 183-820

Útmutatás a tűzoltók baleset-elleni biztosítására

Az Országos Tűzoltó-Szövetség keretében működő Segélyzőpénztár áldásos tevékenységét felismerte a legfőbb tűzrendészeti hatóság, a m. kir. belügyminiszter is, amikor az 1936. évi 180.000. B. M. sz. tűzrendészeti kormányrendelet 15. § (3) bekezdésében elrendelte, hogy:

„A község (város) az önkéntes és köteles tűzoltóság tagjait a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztáránál baleset elleni biztosítási köteles.”

A segélyzőpénztári tagság minden év január hó 1-ével megújítandó azáltal, hogy a testületek részére szétküldött nyomtatványokon a biztosítási kívánt tűzoltók névsorát beküldik és a fejé-
ként jelenleg 30 fillérben megállapított biztosítási díjat az 57.453. sz. csekkszámára egyidejűleg befizetik. A kimutatás egyik példányát a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztárához (Budapest, VI, Izabella-u. 51) kell beküldeni, míg a másik példány a testületnél, illetve községnél marad. A segélyezésre való igényjogosultság tehát csak akkor áll fenn, ha a testület úgy a biztosítottak névsorát, mint a tagdíjat beküldte.

Évközben kilépett tűzoltók helyére ugyanannyi újonnan felvett tag jelenthető be díjtalanul, akik az év végéig elődeik jogait élvezik.

A Segélyzőpénztár az igazolt munkaképtelenség tartamára 3 pengő napi segélyt folyósít, ha a munkaképtelenség orvosilag igazoltan a tűzoltói szolgálat folyamán. Tűzoltói szolgálat közben keletkezett baleseti sérülés vagy megbetegedés folytán elhalt tag hátramaradottai, egyszer és mindenkorai segély címén a Segélyzőpénztártól ezer pengő végkielégítésben részesülnek.

Ha tehát valamelyik bejelentett tag a tűzoltói szolgálatban és ennek folyamánaként megbetegedik vagy megsérül és munkaképtelen lesz, akkor az eljárás a következő:

1. Az eset megtörténte után a lehető legrövidebb idő alatt beküldendő a Segélyzőpénztárhoz a tűzoltóparancsnokság (község) által egy esetbejelentés, mely leírja, hogy N N tag X napon előfordult tüznél megsérült (beteg lett); miként történt a sérülés, miben áll az és előreláthatólag meddig tart a munkaképtelenség?

2. Ha a munkaképtelenség véget ért, beküldendő a kezelőorvos zárójelentése, melyben közli a sérülés (betegség) mibenlétét és lefolyását, valamint a munkaképtelenségi napok számát.

Mindkét beadvány bélyegmentes.

A baleseti segély összegét minden egyes esetben ellenőrző szakorvosi vélemény alapján állapítja meg a Segélyzőpénztár, hosszabb (120 napon felüli) munkaképtelenséggel járó baleset vagy haláleset segélyösszegének megállapítása a Segélyzőpénztár alapszabályai szerint történik.

Minden e tárgyban felmerülő kérdésben készséggel ad felvilágosítást a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára (Budapest, VI, Izabella-utca 51).

HIVATALOS RÉSZ

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
1384/4—1942. kgy. sz.

K I V O N A T

a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1942. évi október hó 25. napján Budapesten tartott évi rendes közgyűlésén felvett jegyzőkönyvéből.

Tárgyaltuk: A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1941. évi zárószámadását.

Véghatározat: Az országos közgyűlés a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek az 1941. évi kezeléséről összeállított, az elnöki tanács által eléje terjesztett és a Tűzrendészeti Közlöny 1942. évi október hó 15-i számában közzétett zárószámadását meg tárgyalta és azt az évi kezelésben

511.910.49 P bevétellel

446.462.34 P kiadással és

65.448.15 P maradvánnyal

elfogadja.

Az elfogadott zárószámadásra, a számvizsgáló-bizottság elnökének jelentése alapján, a felmentvényt a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség vagyonának kezeléséért felelős vezetőség és a felelős számadók részére — a szokásos óvások fenntartása mellett — megadja.

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
1335/5—1942. kgy. sz.

K I V O N A T

Tárgyaltuk a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1941. évi vagyonmérlegét.

Véghatározat. Az országos közgyűlés a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség — eléje terjesztett és a Tűzrendészeti Közlöny 1942. évi október hó 15-i számában közzétett — vagyonmérlegét

636.466.08 P vagyonnal

145.398.65 P teherrel és

491.067.43 P tiszta vagyonnal

megállapítja.

**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**

Kereskedelmi **Mátrai Antal és Társa r.t.**
656 Budapest, XIII, Lomb-u. 34-36. Te' 299-056

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtőműmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9.

A Magyar Országos Tűzoltószövetség 1942. évi december hó 11-én tartott elnöki tanácsának ülésén elhatározta, hogy a Tűzrendészeti Közlönyt 1943. évi január hó 1-től kezdődőleg szabványos alakú papiroson jelenteti meg, mivel az érvényben levő rendelkezések szerint a jövőben időszaki lapokat csak szabványos alakú papiroson lehet előállítani. Elhatározta továbbá az elnöki tanács, hogy a háború tartama alatt a Tűzrendészeti Közlönyt havonta egyszer, minden hó 1-én jelenteti meg, tekintettel a papírhiányra és az anyagár emelkedésére.

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
1336/6—1942. kgy. sz.

KIVONAT

a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1942. évi október hó 25. napján Budapesten megtartott évi rendes közgyűlésén felvett jegyzőkönyvéből.

Tárgyaltuk a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1943. évi költségvetési előirányzatát.

Végelhatározat. A közgyűlés a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnek — az elnöki tanács által eléje terjesztett és a Tűzrendészeti Közlöny 1942. évi október hó 15-i számában közzétett — 1943. évre összeállított költségvetési előirányzatát megtárgyalta és azt változtatás nélkül

256.000 P bevétellel és

256.000 P kiadással

megállapítja.

Felhatalmazza az elnököt, hogy az 1943. évben az utalványozásokat a megállapított költségvetés keretén belül eszközölje.

Rákospalota megyei város polgármesterétől.

10.760—1942. kig. szám.

804—1942. Tp. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Rákospalota megyei városnál a m. kir. belügyminiszter 64.345/1942—IV. számú rendelkezésével engedélyezett öt (5) tűzoltói állásra pályázatot hirdetek.

A tűzoltók az állami rendszerű II. osztályú altisztek részére mindenkor megállapított illetményben részesülnek.

A kinevezett tűzoltó az alkalmazás első évében ideiglenes próbaszolgálatot teljesít és a próbaszolgálat ideje alatt kiegészítő szolgálai javadalmazásban részesül. A próbaszolgálat alatt alkalmasnak talált

tűzoltót a tűzoltóparancsnok javaslata alapján II. oszt. altisztté minősítem át. A tűzoltói állásra csak a 21. életévüket betöltött, de 30. életévüket még meg nem haladott olyan egyének pályázhatnak, akik katonai szolgálatot teljesítettek.

A meghirdetett tűzoltói állás igazolványos altisztek, illetve az 1938. évi IV. tc. 6. § 4. pontja értelmében vitézek vagy tűzharcosok részére fenn tartott állás, de ha az előírt kellékekkel rendelkező ilyen pályázó nem lesz, akkor az állást más alkalmas pályázóval fogom betölteni.

Az állás betöltője a törvényszerű várakozási idő eltelte után nyer nyugdíj jogosultságot.

A sajátkezűleg írt kérvényhez a következő okmányokat kell eredetiben vagy hiteles másolatban csatolni:

1. Születési, esetleg házassági anyakönyvi kivonatot;

2. egészségi állapotot igazoló újkeletű hatósági orvosi bizonyítványt;

3. iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt;

4. magyar honosságot vagy községi illetőséget igazoló okmányt;

5. eddigi foglalkozást és családi állapotot igazoló helyhatósági bizonyítványt;

6. erkölcsi életet és nemzethűséget igazoló, újkeletű igazolványt;

7. igazolványosok, vitézek, tűzharcosok törvényszerű igényjogosultságáról szóló igazolványt;

8. katonai okmányokat;

9. iparos foglalkozású pályázók (gépkocsivezetők) iparuk gyakorlását igazoló okmányt, illetve segédlevelet;

10. az 1939. évi IV. tc. (zsídótörvény) hatálya alól való mentességet igazoló okmányokat.

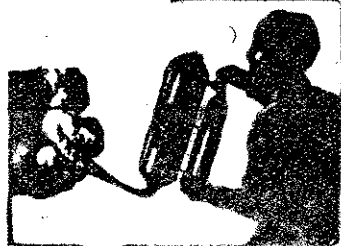
Az állás betöltésénél egyenlő feltételek fennforgása esetén előnyben részesül elsősorban az, aki már megfelelő műszaki, tűzoltói vagy légvédelmi kiképzésben részesült, továbbá az, aki a gépkocsivezetésben jártassággal bír.

Az állást elnyerni óhajtok kérvényüket Rákospalota megyei város polgármesteréhez címezve, a város iktatóhivatalában (I. emelet 10. szám) legkésőbb 1943. évi január hó 20-án, déli 12 óráig nyújtásuk be.

A hiányosan felszerelt vagy késve érkezett kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Rákospalota, 1942. évi december hó 20-án.

dr Szöcs József sk.,
polgármester.

Folyékony szénsavval működő és száraz por-sugárral-, folyékony szénsavval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyihabbal-, léghabbal- és szénsavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitele-, szerkezete-, működése- és oltóhatása: **a legkifogástalanabb.**

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismertetőket készséggel küldünk. TELEFON: 127-799

KISTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, , IV, Petőfi Sándor-utca 6, főlemelet

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tisztelődíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

HIREK

Boldog új évet

kívánunk minden kedves olvasónknak és bajtársunknak. Tolmácsoljuk ezt a jókívánságokat valamennyi bajtársunk nevében is, akik az ismert kormányfelhívás folytán, a posta túlterhelésének elkerülése céljából nem adták postára a szokásos újévi üdvözlőleveleiket.

Az új esztendő határmesgyéje békés viszonyok között is töprengésre készíti az embert, hogy mit hoz számára a jövő? A totális háború hatalmas erőfeszítései mellett fokozottabb mértékben vetődik elénk ez a nagy kérdőjel.

A magyar tűzoltóság az elmúlt évben is becsülettel kivette részét a háborús erőfeszítésekből a külső és belső fronton egyaránt. Sok ezer bajtársunk teljesít katonai szolgálatot és a nagy Don-kanyarban pedig sok ezer bajtársunk küzd hősiessen a vörös metely ellen országunk jobb jövője érdekében. Idehaza pedig újabb és újabb terheket vállalva magára, derekasan helyt áll akkor is, amikor a vörös kakas, vagy ellenséges repülőgépek támadásai okozta károk elhárításán önfeláldozással dolgozott.

Az új esztendő újabb és újabb feladatokat ró majd a tűzoltóintézményre. Minden előkészület megtörtént arra, hogy ezeket a feladatokat maradéktalanul be is tölthesse. A szellem, az ember és az anyag szükséges ehhez. A magyar tűzoltóság szelleme mindenkor kiváló volt, de ha lehet, az utóbbi években még kristályosabbá csiszolódt. Az emberben — mint most mindenütt — a tűzoltóságnál is hiány van. Hiány van a katonai bevonulások folytán. A mennyiségi hiányt azonban szakszerű kiképzéssel minőségben lehet pótolni. Gondos előrelátással intézkedés történt oly irányban is, hogy a kiváló szellemű, gondosan képzett tűzoltóságnak elegendő és korszerű oltószert álljon rendelkezésére az esetleges megpróbáltatások idején.

A Tűzrendészeti Közlöny hivatásához képest a jövőben is lankadatlan erővel igyekszik a tűzoltótöbbségeket és tűzoltószövetségeket egymáshoz közelebb hozni, a szoros együttműködést fenntartani, a tűzrendészet és tűzoltás ügyét előre vinni. Tájékoztatni kívánjuk továbbra is a tűzoltóságokat az időszerű kérdésekről, a tűzoltóság újabb feladatközeiről, szakcikkeiben, hirtelen és közleményekben egyaránt. Különös gondot fordít a szakképzésre. Mint már annyiszor, ezúttal is kérjük a bajtársakat, hogy a tűzoltótöbbséget életében előfordult eseményekről lapunk részére küldjenek tudósítást.

A fennálló rendelkezések értelmében időszakos lapokat a jövőben csak szabványos alakú papíron lehet előállítani. Bár ezt a rendelkezést időközben meghosszabbították, a Tűzrendészeti Közlöny január 1-től mégis áttér a szabványalakra.

nehogy évközben történő intézkedés folytán az évfolyam számai eltérőek legyenek a bekötés szempontjából. A mindinkább jelentkező papírhány folytán az elnökség úgy rendelkezett, hogy a háború tartama alatt lapunk havonta egyszer, 1-én jelenik meg.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség a Tűzrendészeti Közlönyt, mint hivatalos lapját a jövőben is minden tagtestületnek díjmentesen küldi a rendeletszerű tagdíj ellenében. A lap zavartalan megküldése érdekében ezúton is felkérjük a testületeket, hogy tagdíjukat minél előbb fizessék be az illetékes törvényhatósági tűzoltószövetséghez.

Lehet, hogy kemény megpróbáltatásoknak nézünk eléje az új évben, de bizton hisszük, hogy ha a magyar tűzoltóság valamennyi tagja átérzi felelősségteljes feladatát és a régi magyar virtussal maradéktalanul teljesíti kötelességét, úgy ez az év meghozza hazánknak a teljes győzelmet és minden magyar tűzoltónak a boldog új esztendőt, szebb jövőt.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszéremet újabban a következőknek adományozta: Pásztor Szilveszter felügyelő, Gulyás János dr. esapatorvos és Ókrös Endre segédfelügyelő (kunsztmártoni önk.), Krausz Ferenc osztagparancsnok (szőlősgyörki önk.).

Kinevezések. Budapest székesfőváros polgármestere Benedek Mihály dr. tűzoltóparancsnokot tűzoltóparancsnokká; Kéler Dénes, Máté Ernő, Zsámbéky Sebő főfelügyelőket alparancsnokokká; Lovag Gesztódi Ernő, Marinovich Endre dr., Bercei Tibor, Preszly Béla felügyelőket és Tarján Rezső segédfelügyelőt főfelügyelőkké; továbbá Barabás Ernőt, vitéz Sándor Józsefet, Bassó Eleket, Szomolányi Sándort, Szilágyi Miklóst, Villy Endre dr-t és Fűspök Zoltánt felügyelőkké nevezte ki.

Felügyelői kinevezések, felmentések. Heves vármegye főispánja Dombai Béla dr-t, a hevesi járás tűzrendészeti felügyelőjét ezen tisztsége alól katonai szolgálatra való bevonulás miatt felmentette és a járás felügyelőjévé vitéz Pozsgay Dezső dr-t nevezte ki. Egyben a járás tűzrendészeti felügyelőhelyettesévé Jánosi Zoltán tűzoltótisztet nevezte ki. A hevesi járás-községeinek havi jelentését hozzá kell küldeni. (Eger, főispáni hivatal.)

Hősi halál. Marek Ferenc, a Hangya Ipar Páradi Üveggyára magántűzoltóságának kiváló tagja a keleti harctéren hősi halált halt. Emlékét kegyelettel őrizzük meg.

Metzker Ferenc tűzoltószekereskedő 1942. évi december hó 19-én elhunyt.

Holes József, a Budapesti Önkéntes Tűzoltótöbbségnek több mint ötven esztendőn keresztül működő tagja, tb. alparancsnoka, az V. oszt. Polgári Érdemkereszt, a Királyi Díszérem és a XL. éves tűzoltói szolgálati érem tulajdonosa 1942. december

8-án, életének 82. évében visszaadta lelkét Teremtőjének. Derék bajtársunk számos alkalommal élete kockáztatásával önfeláldozóan mentette embertársai életét és vagyonát és mindenkor példát mutató derék tűzoltó volt. Emlékét kegyelettel őrizzük.

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar 1943. évi január hónapban 2-án, 4-én, 12-én, 20-án és 25-én délelőtt 10.15—11.10-ig szerepel a rádióban Budapest I. hullámhosszán.

A nagyváradai tűzoltóság karácsonyestje. A szent estén szép és kedves karácsonyfa-ünnepélyt rendezett a nagyváradai tűzoltóság. Rehák Tamás tűzoltófőparancsnok távollétében Szolnoki Sándor tűzoltófelügyelő emlékezett meg rövid beszédben a szent este jelentőségéről. Megemlékezett azokról, akik ezen az estén nem lehetnek közöttük, mert a messzi orosz földön teljesítik kötelességüket. A karácsonyfáról a tűzoltógyermek alkalmát és cukrot kaptak. Ez alkalommal adta át Rehák Tamás tűzoltófőparancsnok képviselésében Szolnoki Sándor tűzoltófelügyelő Glöckner József hivatásos tűzoltónak a X. éves szolgálati érmet pár buzdító szó kíséretében.

Új tűzoltószertár épül Nagyváradon. Az államhatalom átvétele óta a nagyváradai tűzoltóság szerekben jelentősen szaporodott. A szerek majdnem valamennyien motorikusak. Ezzel kapcsolatosan az elhelyezési probléma merült fel, mely a nagyváradai tűzoltóság agilis vezetője, Rehák Tamás tűzoltófőparancsnok szorgalmazására most már testet öltött. Jelenleg már épül egy hétkapus tűzoltószertár és mentőlegénységi háló, ambulansszoba, iroda stb. Sőt, továbbmenőleg a hivatásos tűzoltóság létszámemelése kapcsán tervbe van véve ezen épület emeleti résszel való kibővítése.

A zombori hivatásos tűzoltóság működését méltatja a Délvidéki Ujság egyik számában. Az ujság több hasábon színes és mozgalmas képet nyújt a város hivatásos tűzoltóságának egynapi elfoglaltságáról. A reggeli tisztálkodás és takarítás után megtörténik az órszámítás, majd gyakorlat következik. Ezután kezdődik a napi munka. Hangyszorgalommal fognak hozzá a tűzoltók, hogy a 23 éves idegen uralom nyomait eltüntessék. Kibővítik, renbehozzák a laktanyaépületet s annak minden tartozékát. A szerelőműhelyekben a tűzoltószerek javítása és építése folyik. Itt is, mint általában a hivatásos tűzoltóságoknál, minden ember iparos, hogy a laktanya körül adódó munkákat, javításokat a lehető legolcsóbban megcsinálhassák, s a tűzoltószereket előállítsák. A légénység 29 főből áll, ezek közül 3 gépkocsivezető, 2 mentő-ápoló és 4 kocsis. A tűzoltók egy része teherautókon a közmunkák elvégzésében is teljesít szolgálatot. A tűzoltóság négy pár lova is állandóan nehéz munkát végez, mert nemcsak a tűzkészültségbe van beosztva, hanem a fuvarozást és a város személykocsijainak a vontatását is nekik kell ellátni. A napi munkákon felül a tűzoltóságra még sok és nagy feladat vár. Meg kell szervezni a város önkéntes tűzoltóságát, hogy a hivatásos tűzoltóság szükség esetén megfelelő feltöltőkerettel bírjon.

Értesítjük a bajtársakat és tűzoltóságokat, hogy leltározás miatt a könyv és nyomtatványok szétküldését 1943 január 1—15 között a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség szünetelteti.

Egy éjjel szovjet repülők váratlan légitámadást intéztek egy orosz község ellen, amelyben honvédeknek egyik nagyobb lőszerraktára volt. A bombatámadás lángba borította azt az épületet, amelyben a lőszerkészletet tárolták. Bár az égő ház lángjainak világánál a bombázás még hevesebbé vált, egyik honvéd tüzéruteg tiszt helyettese, Butti Imre törzsőrmester mégis habozás nélkül látott hozzá, hogy a lőszer megmentse. Az égő házban a lőszer-rakaszok minden pillanatban felrobbanhattak; de ez a veszedelem sem riasztotta vissza a hősielkű törzsőrmestert, s nyugalomával és elszánt példájával annyira magával ragadta embereit, hogy azok halált megvető bátorsággal követték őt. Először a közvetlen veszedelemben forgó helyiségekből, ahova már a tűz a belső berendezésre is áttért, hordta ki a lőszerkészletet, majd megszervezett munkával megakadályozta a tűz tovaterjedését, majd teljesen el is oltotta azt. Butti törzsőrmester bátor cselekedetével nemcsak értékes készleteket mentett meg csapataink számára, hanem megakadályozta azt is, hogy a robbanás veszedelmének kitett lőszer esetleg súlyos embervesztést okozzon.

Kerületi tűzoltótanfolyamok Zalaegerszegen. Zala vármegye Tűzoltó-Szövetsége a belügyminiszter úr engedélye alapján három kerületi tűzoltótanfolyamot tartott, az első tanfolyam október hó 19-től november hó 8-ig, a második november hó 9-től november hó 28-ig, a harmadik november hó 30-án kezdődött meg és december hó 19-én fejeződött be. A két első tanfolyamon összesen 70 tanfolyamhallgató nyert bizonyítványt.

A „Keleti Front Tábort Ujság“ f. évi november hó 13-án megjelent száma a tűzoltóság fejlesztésével foglalkozik, leírja, hogy a tűzoltóság létszámát mindenütt feltöltik és sok helyütt a köztisztviselési hivatalokat a tűzoltóság vezetése alá rendelik.

A Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesülete a folyó évben a mai napig 111 mentőtanfolyamot rendezett, melyeken 12.165 hallgatót képeztek ki az első segélynyújtás terén.

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőorsót

a gyakorlati szabályzat és a MOSz előírása szerint raktárról szállít
MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.
BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Czirják Elek
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61
Telefon: 268-693

A Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség december hó 3-án tartotta közgyűlését vitéz Endre László dr alispán elnökle alatt. A titkári jelentés szerint az év folyamán a vármegye területén 2 kerületi, 4 törvényhatósági és 2 kismotorfecskeendő kezelői, 1 továbbképző tanfolyamot rendeztek. A tanfolyamokon kiképzettek száma 358 fő. Dacára a háborúnak és nehéz anyagbeszerzési viszonyoknak, új tűzoltószertár épült Kartal, Nagykovácsi, Törökbálint, Zsám-bék, Rákostiget és Albertfalva községekben. Újpest és Kiskunfélegyháza megyei városokban a tűzoltólaktanya építési munkálatai a befejeződéshez közelednek. A Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség a községi tűzoltótestületeknek 1085 pengő értékű szakkönyvet, 5200 pengő értékű nyomótömlőt, 2500 pengő szertárépítési segélyt juttatott. Ezenkívül a hadba vonult, sebesült és hősi halált halt, továbbá átlagon felüli eredményt felmutatott tűzoltók segélyezésére, illetve jutalmazására 2500 pengőt fordított. Az ügyvezető alelnök bejelentette, hogy az 1942. évben 1300 folyóméter nyomótömlőt vásárolt a szövetség a községek segélyezése céljából és a közgyűlés felhatalmazta újabb 1000 folyóméter tömlő beszerzésére. A harcúterén küzdő honvédeink téli felszerelésének céljaira 300 pengőt, Domokos község tűzkárosultjai részére pedig 100 pengő segélyt utalványozott a közgyűlés.

A kolozsvári hivatásos tűzoltóság október 24-én délben az őrségváltáskor meleg ünneplésben részesítette főparancsnokát. Vitéz Zombory József főparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelő ugyanis ezen a napon töltötte be 60-ik születésnapját. A tisztek és tűzoltók nevében Dévényi E. dr parancsnok közvetlen szavakkal köszöntötte vitéz Zombory Józsefet s átadta neki a magyarutcai tűzoltólaktanya homlokzatának kitünően sikerült és megnagyított fényképét. A nem várt és őszinte megemlékezést vitéz Zombory József meghatódva köszönte meg s Isten áldását kívánta a kolozsvári tűzoltóság további és nehéz munkájára.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rőzsekések, asbestruházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22

Telefon: 121-533

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

BOROS egyenruházat szabósága

**Tűzoltói új előírással
egyenruhákat
mérték után**

„Hangya” akciós szövetségből is készíthet

BOROS és HUBER

BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6

Telefon: 145-016

Kérjen
Árajánlatot

Kimutatás

a tűzoltóságok „Füsttelen nap”-ok tartásának eddigi eredményéről

Jász-Nagykun-Szolnok vm. tűzoltószövetsége	3.435.17 P
Szatmár vm. tűzoltószövetsége	3.009.85 P
Pest vm. tűzoltószövetsége	700.90 P
Érselénd önkéntes tűzoltósága	83.85 P
Heves vm. tűzoltószövetsége	11.128.55 P
Mátravidéki Szénbányák Rt.	20.20 P
Veszprém vm. tűzoltószövetsége	1.075.96 P
Pócspetri tűzoltósága	130.— P
Apagy tűzoltósága	12.34 P
M. kir. Egyedárusági Szeszgyár tűzoltósága	15.20 P
Cakóháza tűzoltósága	17.30 P
Markotabögöde tűzoltósága	40.— P
Táp tűzoltósága	80.— P
Ásványráró tűzoltósága	222.30 P
Bezi tűzoltósága	10.— P
Carda Faipari és Bútorkereskedelmi Rt.	700.— P
Fodor Mihály, Kispéc	5.— P
Gyórszentmárton tűzoltósága	410.— P
Gyórsövényháza tűzoltósága	23.90 P
Fehértó tűzoltósága	20.10 P
Gyórszámoly tűzoltósága	124.28 P
Győrújfalú tűzoltósága	190.94 P
Győriadmár tűzoltósága	57.12 P
Rábapatona tűzoltósága	49.79 P
Győr vármegye és város tűzoltószövetsége	100.— P
Komárom vm. alispánja, dohánynemű csomag	
Zemplén vm. tűzrendészeti felügyelője, három csomag dohány és	2.900.— P
Szatmár vm. tűzrendészeti felügyelője, 1035 cigaretta és	2.757.21 P
Bihar vm. tűzrendészeti felügyelője, 13.996 cigaretta, 85 csomag cigarettapapír, 9 drb szivar, 180 csomag cigarettadohány és	3.683.44 P
Abauj vm. területéről befolyt	4.731.56 P
Borsod vm. területéről befolyt	3.372.36 P
Sopron vm. tűzoltószövetsége	434.49 P
Kammer Testvérek tűzoltósága	32.10 P
Szatmárnémeti hiv. tűzoltósága	28.— P
Sopron vm. tűzoltószövetsége	209.08 P
Komárom vm. tűzoltószövetsége	3.992.54 P
Weiser Vilmos önkéntes tűzoltó	3.— P
Hátmeleg községi előjárósága	25.13 P
Kalóz önkéntes tűzoltósága	97.26 P
Győr vm. tűzoltószövetsége	500.— P
Fekete László dr várm. tűzr. felügyelő	348.80 P
Szepesy Zoltán dr várm. tűzr. felügyelő	570.98 P
Ung vm. tűzoltószövetsége	170.— P
Éger önkéntes tűzoltósága	10.— P
Hársfalva község előjárósága	223.— P
Abauj-Torna vm. tűzoltószövetsége	4.731.— P
Csanád-Arad-Torontál vm. tűzoltószövetsége	40.— P
Magyarmágocs önkéntes tűzoltósága	5.— P
Szegvár önkéntes tűzoltósága	5.— P
Szegvár önkéntes tűzoltósága	20.— P

Gázbiztos

**óvóhelyajtók
és vészkijáratzárók**

vasbetonból

Pregitzer Ferenc

cementárugyár

Budapest, XIV, Angol-u. 30

Telefon: 267-921

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerelhetők az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

1. Légoltalom. (Kárelhárító oktatás tűzoltó-ág számára) . . . . . 4.— P
2. A magyar tűzrendészeti közigazgatás szervezete. Vitéz Roncsik Jenő dr. I. II. füzet . . . . . 5.— P
3. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség öt éves története. Vitéz Roncsik J. dr . . . . . 5.— P
4. Gróf Széchenyi Ödön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr . . . . . 5.— P
5. Gyakorlati szabályzat . . . . . 2.— P
6. Egyenruházati szabályzat. (64.200-1940. B. M. sz. rendelet.) . . . . . 30 fill.
7. Alapképzés, négy füzet, tokban . . . . . 3.50 P
8. „Ábra”-füzet . . . . . 1.— P
9. Különleges létrák és különleges szerelések szerelése . . . . . 50 fill.

Nyomatványok

Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére

1. Tagnyilvántartó . . . . . 15 fill.
2. Pénztári főnapló . . . . . 15 fill.
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 15 fill.
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 10 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére . . . . . 8 fill.
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 8 fill.
7. 1. sz. Jegyzőkönyv a tűzrendészeti felügyelő által a községben (városban) tartott vizsgálatról . . . . . 12 fill.
8. 2. sz. Jegyzőkönyv a tűzrendészeti felügyelőknél tartott vizsgálatról . . . . . 20 fill.
9. Értesítés tűzrendészeti szemle (vizsgálat) tartásáról . . . . . 5 fill.
10. 1. Kimutatás (kérdőív) a község (város) tűzrendészeti helyzetéről . . . . . 15 fill.
11. 3. Kimutatás (kérdőív) a magántűzoltóságokról . . . . . 10 fill.
12. 2. Kimutatás a tűzoltóságok tagjairól . . . . . 2 fill.
13. Próbalap motorfeskendő-vizsgálat-hoz . . . . . 10 fill.
14. Próbalap kézfeskendő-vizsgálat-hoz . . . . . 10 fill.
15. Versenyek részére osztályozási lap . . . . . 2 fill.
16. Díszokmányürlap . . . . . 3 fill.
17. Minősítés . . . . . 2 fill.

Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Törzskönyvi lap . . . . . 5 fill.
2. Létszámeligazítás és napi működési napló . . . . . 5 fill.
3. Kárjelzések naplója . . . . . 5 fill.
5. Kárbejelentés . . . . . 4 fill.
6. Motorüzemanyagnapló . . . . . 8 fill.
7. Üzemanyag kivételezési lap . . . . . 3 fill.
8. Parancskönyv . . . . . 5 fill.
9. Kihallgatási napló . . . . . 5 fill.
10. Orvosi vizsgálati könyv . . . . . 5 fill.
11. Szolgálati jegy . . . . . 3 fill.

Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

- Ügyviteli egységkönyv. Kötve.
- Kisebbségi testületeknek . . . . . 6.— P
- Nagyobb testületeknek . . . . . 8.— P
- Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály . . . . . 40 fill.

Az összes tűzrendészeti szervek által használható nyomatványok

1. Iktató . . . . . 5 fill.
2. Működési napló . . . . . 5 fill.
3. Leltár felszerelésekhez . . . . . 8 fill.
4. Leltár szakkönyvekhez . . . . . 5 fill.
5. Leltár egyéb értékekhez . . . . . 5 fill.
6. Személyi lap . . . . . 4 fill.
7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről . . . . . 8 fill.
8. Tűzoltói igazolványok:
  - Vászonburkolatban . . . . . 60 fill.
  - Igazolólap burkolat nélkül (legénységi) . . . . . 5 fill.
9. Törzsvív a tűzoltócsaládokról . . . . . 10 fill.
10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához . . . . . 2 fill.

Szolgálati érmek

V. éves	2.— P	XXV. éves	11.— P
X. éves	3.— P	XXX. éves	12.— P
XV. éves	6.— P	XXXV. éves	15.— P
XX. éves	7.— P	XL. éves	16.— P
- Éremszalag . . . . . 60 fill.
- Igazolványlap . . . . . 40 fill.
- Királyi díszérem kiesinyített mása . . . . . 50 fill.

Dräger oxigénos önmentőket,

lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja

Poscher Frigyes

műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
Budapest, VII, Damjanich-utca 46
 Telefon: 225-049

Mindenremű

létrák,

tűzoltó- és légoltalmi felszerelések

beszerzési forrása

Metzker Ferenc

Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35

Telefon 456-363

Kérjen
 árajánlatot

Alapítva 1896

Mindenemű
tűzoltó- és légoztalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 31-36 — TELEFON *299-055

Városi lerakat: VI. TEREZ-KÖRÜT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntözőlajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oztalmi felszereléseket

Szállítunk a ható-
sági
előírásoknak megfelelő

MÁVAG Telefon 133-394
GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÜT 18, II.

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

KÖHLER ISTVÁN**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és éntőzés céljaira

BUDAPEST, X. KÖRÖNYI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hívatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszolgákkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 823-731

CORVIN ÁRUHÁZ RT.

BUDAPEST VIII, BLAHA LUIZA-TÉR 1-3

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TŰZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P
A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha közlésre
alkalmasak, díjazzuk

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar
Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú
számlájára lehet beküldeni. Csekk-
alapú minden postahivatalban kapható

Alapítva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DIJTALANUL KAPJÁK

Kerek hatszázötvenezer tüzeset

volt Magyarországon 1891-től 1939-ig, vagyis 49 esztendő alatt. Az évenként kiadott kormányjelentések ugyanis 1891-től közlik a kormányzat minden ágára vonatkozó eseményeket, adatokat, intézkedéseket, a kiadott rendeleteket és hozott törvényeket. S ezekből állapítottuk meg a fenti szörnyűséges nagy számot egyszerű összeadási művelettel.

Megjegyezzük elüljáróban, hogy az 1800-as évek utolsó tizedéről csak visszamenően és csak átlagos számokat közöl a jelentés, éppen úgy, mint az 1919—21. esztendőkről. A többi évről már pontos számokat ad s így jön ki a végső eredmény: 649.999 tüzeset.

Ami egyetlen eset hiányzik, annál inkább ráadhatjuk, mert hiszen mi tudjuk legjobban, hogy — kivált régente, sőt még a tűzrendészeti törvény meghozatala előtt is — milyen lazán kezelték a hatóságok a tűzjelentéseket. Szinte nyugodtan mernénk mondani, hogy tiszta lelkiismerettel megtoldhatnánk ezt a végösszeget akár 10—15 százalékkal is, annyira elfogadhatatlanok a tűz- és tűzkárjelentések régi számadatai.

A fenti roppant számból tehát *egy-egy esztendőre 13.265 tüzeset* jut: vagyis minden két órára három tűz.

Ez is rendkívüli nagy szám. Pedig meg kell gondolnunk, hogy az 1891—95. évek átlagát csak 10.616-ban, a következő öt esztendőét pedig esu-

pán 13.498-ban állapítja meg a kormányjelentés. Hogy pedig ez milyen kicsiny átlag, mutatják a 19. század első éveinek számadatai. Ezek már az első évben 14.713-mal kezdődnek s három esztendő alatt majdnem 25.000-re szöknek föl. Pontosan 24.839.

Ez a szám lassan-lassan — amint a megelőző tűzrendészeti intézkedések szigorúbbak lesznek és fejlődnek a tűzoltóságok — 1916-ban leesik 17.519-re, majd 1917-ben 17.394-re, miután 1913-ban 25.874-re tornászta fel magát.

Az 1919—21. évek tüzeseteit is kétszer-homorú üveglensesen nézi és nagyon kesztyűs kézzel szabja meg évi 6500-as átlagban, mert a megkissébedett ország 1922. évi tüzesetszáma is 7156. S ez a szám 1927-ben már 8505-re s közben — némi ingadozás után — 1935-ben 8553-ra, az előző 1934-ben pedig 8360-ra rugtat föl.

Tulajdonképpen kedvező fordulat az 1936. évi X. tc. meghozatala után áll be, mert a megelőző, a mentő és földerítő tűzrendészet végleges szabályozása és szigorúbb rendelkezései következtében az utolsó három évben már egyszer sem jut a hétezren felül. Pedig közben megna-gyobbodott az ország!

Bármily szemszögből tekintjük is ezeket az érdekes számokat: hasznos tanulságokat vonhatunk le belőlük. S ezeket a megvilágításokat és tanulságokat egyéb vonatkozásokban is egyenként ismertetjük majd.

(bi)

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Gábris András

simontornyai önkéntes parancsnok

A Füzesgyarmat község mellett haladó vonaton meghalt egy férfi 1942. évi november hó 21-én. Ott tették le a vonatról és hazaszállították Simontornyára, hol nagy részvét mellett temették el.

Éz a férfi Gábris András simontornyai polgár és ottani önkéntes tűzoltóparancsnok volt. Míg ugyanis ez a cikk a hivatalos utat járta, váratlanul elhunyt az, akinek érdemeit még életében akartuk méltatni. Mert megérdemli, hogy emlékét

képben és írásban megörökítsük.

Ott született a maga falujában s ott élte le egész tartalmas életét. Huszonhárom éves volt, mikor belépett az önkéntes tűzoltóság kebelébe és soha el nem hagyta, csak addig, míg az első világháborúban szolgálta hazáját. A tűzoltóságnál fokról fokra emelkedve jutott el odáig, hogy érdemei alapján vezetővé választotta a testület, mert mindenkor pontos, szorgalmas, kitartó és önmagát képező bajtársunk volt. Ily minőségben tehát sok hasznos szolgálatot tett szűkebb és tágabb hazájának.

Három év hiján négy évtizeden át védte embertársainak vagyonát, életét és testi épségét. Legutóbb megkapta a harminccöt éves szolgálati érmet s már jóval előbb a királyi díszérmet.

Falujában tekintély volt, mert évtizedeken át választották képviselőtestületi taggá, sőt viselte közmegélégedésre a bírói tisztséget is. Egyházában presbiter volt, a Vöröskeresztnek és Leventegyületnek választmányi tagja éveken át.

Mint katona is az első sorokban harcolt és elnyerte a Károly-Csapatkeresztet s a Bronz Vitézségi érmet.

Bár csak egyszerű kalaposmester volt, példájával sokakat tanított és nevelt derék polgárrá, talpig emberré. Örökölt egy kis házat s ő maga szerzett hozzá kétkeze becsületes munkájával egy hold földet is. Emellett fölnevelt három gyermeket.

Községi elöljárósága a következőket igazolta róla: „Teljesen megbízható, szorgalmas, becsületes magyar ember volt. Szép, nyugodt családi életet élt. Fáradhatatlanul dolgozott a közérdekért. Általános elismerésben, közmegbecsülésben élt községünkben“.

Kell-e ennél több egy emberélet koronájaként?

*

Életrajzi adatai. Született Simontornyan 1882. évi június hó 12-én. A kalaposmesterséget atyja mellett tanulta ki és folytatta tisztos foglalkozását egész életén át, míg csöndes elnyugvása a fent írt napon váratlanul következett be.

HELYESBÍTÉS. Lapunk december hó 15-i és január hó 1-i számában közölt arcképcsarnok-cikkek fényképei, sajnálatos nyomdai tévedés folytán felcserélődtek. A sajnálatos tévedésért ezúton is elnézést kérünk.

Tűzoltókrónika

Czélszerű építési rendszabályok Pesten. (Világ, 1843. 77. szám. 640. lap.) Szekrényessy Endre pestvárosi rendőr kapitánynak figyelmébe ajánlotta Cassano József építőmester a trieszti építési rendszabásokat. Triesztben ugyanis a tűzoltási rendeletet aszerint adták, ahogy Európa minden más nagy városában megvan és kapcsolatos az építési szabályokkal. Ezek viszont hatással vannak a tűzbiztonságra. A 8. § például ekkép szól:

„Az építő vagy kőműves mester, ki valamely építés vezetése vagy változtatásánál valami olyast épít fel, mi a jelen tűzoltási rendeletben, vagy az engedelem-adási határozatban tűzveszély miatt tiltva van, mint súlyos rendőri kihágás a büntetőtörvénykönyv ... szerint büntetendő.“

Amennyiben pedig ő illy rendőri kihágást követne el, a büntető könyv ... szerint kettős birságban marasztalattatik, és harmadik esetben minden további építéstől eltiltatik.“

Pest városának tanácsa már 1822 december 24-én rendeletet adott ki 8071. sz. alatt, melyben kimondja, hogy a lépcsőzeteknek s ezek nyughelyeinek az alaptól föl egész a héjjazatig, merő kőből minden favegyíték nélkül kell építve lenniök ...

Az 1839. évi középítési rendelet 29. §-a azt is elrendeli, hogy „ne csak a lépcsőzetek, hanem azok nyughelyei is kőből építtessenek.“ Sajnos azonban, Pesten még e cikk megjelenésekor is nagyon sok helyütt, nagyon sok háznál lehetett fanyughelyeket láthatni. Mivel pedig ezek — tűzvesz esetén leomlanak, elégnék — a kőlépcsőzetek is haszontalanokká válnak.

Triesztben ekkor már külön építési felügyelő volt 2000 pforint évi fizetéssel. Ennek mérnöknek kellett lennie, de építéssel nem volt szabad foglalkoznia, hogy teljes függetlenséggel láthassa el fontos hivatalát. Ugyancsak volt a legtöbb olaszországi városban szépitési bizottság is, melynek feladata volt, hogy minden építési tervet megbíráljon s esetleg kiigazítson, a célnak megfelelően javítsa ki.

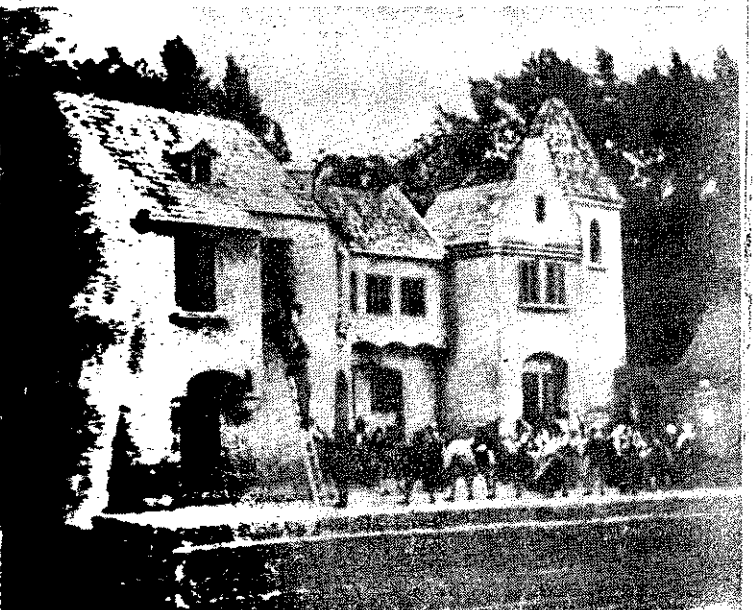
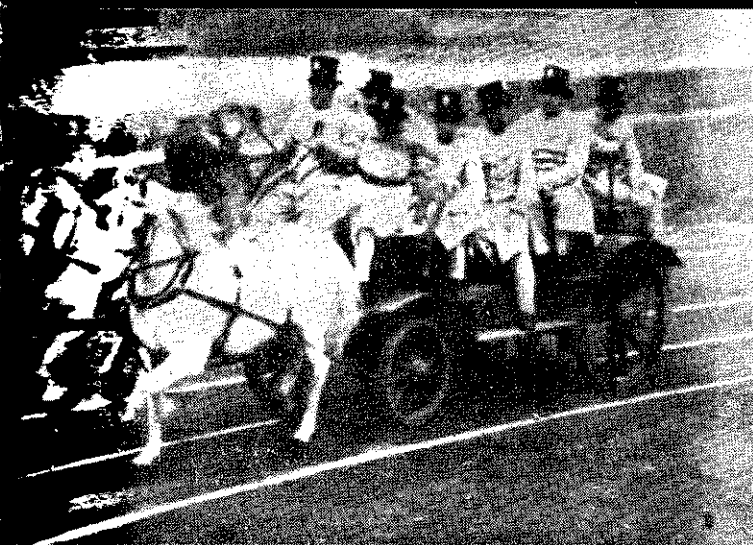
*

Kaucsuk-tetők“ről ír a Honművész 1838. évi 38. száma. Itt azonban inkább kaucsukponyvákra kell gondolnunk. Maga a cikk így szól: „Párisban a' Societe central d' Agriculture“-nek azon javalat nyújtott-be, hogy a' nagy boglyák, asztagok 's kazalokra, minőkben több vidéken a' széna, szalma, mi több gabona is szabad ég alatt felhalmoztatik, vízellenes tetők alkalmaztassanak, és a' javalatban bizonyos anyag is ajáltatik, melyet a' terpentiben felolvasztott kaucsuk által vízellenessé lehet csinálni. A' próbák nemesak a kitűzött czélinek felelték-meg sikeresen, hanem még' az is tapasztaltatott, hogy e' féle tetők minden férget eltávolítanak. Eppen illy czélszerűleg használtatott a' kaucsuk a' compiegne-i táborban is, hol hasonló készületű sátorok üttettek-fel.“

Itt tulajdonképen olyan takaróponyvákról van szó, melyeket valamiféle gumioldattal tettek még inkább vízhatlanokká. És természetes, hogy a tűzszikrákat sem engedti a könnyen gyúló szálás takarmányhoz. Olyan tényező tehát ez, amit ma is használunk, csakhogy olcsóbb kivitelben.

*

„Megégetést hirtelen gyógyító szer. Ha valaki valamely tagját megforrózta vagy megégette, tehát azonnal reszeljen meg egy nyers burgonyát (krumplit) 's kösse fel a' megégetett helyre, és — második, legfőlebb harmadik borongatásra fájdalom és a' veresség elenyésznek.“ („Magyar Házibarát“ kalendárium 1837. évre „Mindenféle Hasznos Házi jegyzetek“.)

TÜZOLTÁS 80 ÉVEL EZEŐTT BÉCSBEN

A Képes Híradó érdekes képsorozatát közöl a bécsi tűzoltóság 80 évvel ezelőtti működéséről. Látjuk itt az akkori zsúfolt építkezést, a lakosság ijedt riadalmát, valamint a festői öltözetű bécsi tűzoltókat, a gólyanyakú focikendő működését és a vödörlánc alkalmazását.

A felvételek azonban nem régiségtárból kerültek elő, hanem napjainkban készültek a bécsi tűzoltóság jól sikerült szabadtéri előadása alkalmával, amikor is sorra bemutatásra kerültek korhű öltözetben és felszereléssel a város tűzoltóságának történelmi szakaszai.

A polgári kötelesség teljesítése

Irta **Preszly Béla** székesfővárosi tűzoltó-főfelügyelő, okl. mérnök

Az emberiség történelme, különösen a régebbi történetírások szerint, a háborúk és a hódítások végnélküli sorozatából áll. A háború mindig érdekelte a harcra termett, nyugtalan embert, történelmi emlékeink nagy része ezért háborúra vonatkozik. Minthogy a háborúk időpontjai aránylag jól megállapíthatók és rögzíthetők, az emberiség történelmét könnyű volt a hódítások és háborúk határkövei közé beiktatni. Talán ezért kapott a világ történelmének utólagos felvázolásánál a háború aránylag fontosabb és megtisztelőbb szerepet, mint a kultúrák, a beszéd, gondolkodás, földművelés, állattenyésztés, fémek megismerése és technikája, valamint az írás és az egyre bővülő közösségi szellem fejlődésének történeténél. A háborúk és a kultúrák egymásra hatását mindeztideig nem méltatták eléggé. Felületesen vizsgálva ezt a kérdést, úgy látszik, hogy a háború olyan barbár teherterele az emberiség fejlődésének, amely nemhogy előbbre vinné az emberiség fejlődését, hanem szakadatlan megjelenésével, pusztításával és rombolásával állandóan megakasztja. Ezzel szemben az is lehetséges, hogy a háború az a nélkülözhetetlen emberi verseny, amely az életképesebb fajok és kultúrák fejlődéséhez, terjesztéséhez és megvédéséhez, sajnos, ma még nélkülözhetetlen. A háború pusztításának és barbárságának leszögezésével szemben el kell ismerni, hogy a kultúrák mindig fegyverek védelme mellett, a háborúk és a hódítások külső acélboltozata alatt születtek, fejlődtek és virultak, elsorvadásukat pedig mindig a kultúraalkotó nép fegyveres legyőzése indította el. Így volt ez az emberiség legrégebbi népétől, a titokzatos eredetű Szumerroktól kezdve, a római és az angol birodalmon át a mai napig, amikor a kontinenseket átfogó európai kultúra vajadásainak súlyos háborúját éljük.

A hadviselés, még inkább a kultúrák, idők folyamán óriási fejlődésen mentek keresztül. Ebből a sokrétű fejlődésből csak a háború védekező harcának, a repülők megjelenésével kapcsolatos változásairól kívánok szólni. A háború sajátossága mind a mai napig az volt, hogy a hódító állam népességének csak töredékével vett részt a hadviselésben. A többség, harcoló serege védelme mögött, nyugodt, biztos életet élt, kultúráját nemcsak megőrizte, de a hódítás mérhetetlenül nagy tapasztalatával tovább fejlesztette is. Minden hadjáratnál, még a vallási háborúknál is (például kereszties hadjáratok), megtaláljuk ezt a vonást. Ma a háború viselésének ez a módja alapjaiban megváltozott. Ma a háború a megszorodott emberiség jobb életéért és boldogulásáért folyik. A „szegény” nemzetek csoportja, a „gazdag” nemzetek csoportjával áll szemben és

küzdőterük az egész világ. A harc az idegen befolyástól mentes nyersanyagban kielégítő életért folyik. A nemzetcsoporthoz az 1914—18-as világháborút megelőző és az azt követő fegyveres béke alatt a megoldhatatlan érdekellentéteknek oly tömege gyülemlett fel, hogy kiegyezés — emberileg — lehetetlennek látszott. A háború megvívása sok katónát és mérhetetlenül sok hadianyagot követel. Ugy látszik, mintha a háborút nem is annyira a harcoló katona, mint inkább a hadiipari termelés mennyisége és minősége, továbbá az utánpótlás döntené el. Mindenesetre a háborúhoz rengetek nyersanyag és oly roppant tömegű munkáskéz kell, hogy még Európában is, amely egyébként a világ legsűrűbben lakott földrésze, munkáshány van. Az egész életet közvetlenül vagy közvetve át kellett állítani a hadviselésre. A légifegyvernem korlátlan bevetése következtében pedig kivétel nélkül minden ember élete és vagyona veszélyeztetve van. A háború tehát ma nem korlátozódhat a népesség egy töredékére, sem a harcoló hadserege peremvonalának közvetlen területére, hanem életében, vagyonában, munkabeosztásában, élelmezésében egyaránt és egyetemesen érint mindenkit. Megkezdődött a világ történelmének legcsúnyább fejezete: a városok és a polgári lakosság előre megfontolt, rendszeres elpusztítása, mint amilyen a német és olasz városok ellen végrehajtott legutóbbi légitámadások voltak.

A légitámadások kíméletlen alkalmazása a kulturális emlékek és alkotások, valamint az emberjóléti intézmények oly rendszeres és tökéletes elpusztítását indította meg, ami a kultúra megsemmisítését is eredményezheti. A légitámadás igazi és igazolható hadicéljai az ipartelepek, az utánpótlási vonalak, az élelmiszerközpontok és a vezetés olyméretű megsemmisítése, hogy a fronton harcoló katona élelem, lőszer vagy fegyver hiányában kénytelen legyen megadnia magát, gyakorlatilag a legnagyobb légi főlény mellett is kivihetetlen, körülbelül egyenlő erejű ellenfelek-nél pedig egyszerűen megvalósíthatatlan. A légi-erő a szemben álló felek kezében oly fegyvernek maradt meg, amely megszűlve az emberiség „emberi” felfogását, a városok és lakótelepek szétrombolásával a lelki erőt igyekszik megtörni, a lakosságot ezen keresztül elégedetlenségbe kergetni, hogy a fegyverekkel eldöntetlen háborút így a maga részére ismét egy belső forradalommal döntse el. Minthogy a védelem sokkal kisebb lehetőségekkel rendelkezik, mint a támadás, az élet és a kultúra mindenképpen jogos védelmezése a háború minél brutálisabb erővel való megvívását és gyökeres, gyors befejezését keresi és követeli. Minden jel arra mutat, hogy a háború

ez évben éri el tetőfokát. A legnagyobb méretű légitámadásokra kell felkészülnünk. A hadseregfejlesztés megköveteli a polgárságot védő alkotások és rendszabályok létesítését is, ezért a légtalalom legnagyobb erőfeszítéssel végrehajtott kiépítése törvényszerűen nálunk is bekövetkezett, illetőleg folyamatban van. A háborút az a nemzetcsoporth nyeri meg, amelynek minden egyes tagja céljainak jogosságában és követeléseinek igazában tudatosan meggyőződött s éppen ezért minden kockázatot és szenvedést bátran vállal. A győzelemhez tehát rendkívül fontos igazunk széleskörű, alapos tudatosítása, hitünk megerősítése és bizalmunk felfokozása. Az áldozatokat nem kell sokáig vállalni. A keleti fronton oly erőfeszítés észlelhető, amely a döntés előjele és minden remény megvan arra, hogy a keleti front beomlásával még ez évben lehet számolni. A keleti fronton elért győzelem után a háború földrészek közötti háborúvá válik, ami a polgári életnek bizonyos visszatérését, a polgári szabadságok felszabadulását, a kényelem és az ellátás békebeli visszatérését jelenti és így döntő jelentőségű. Mindaddig azonban, amíg a keleti fronton döntés nincs, a legnagyobb méretű áldozatra, életrehalálásra menő harcra kell felkészülnünk. Tét olyan nagy, mint előtte talán soha egyetlen egy nemzedéknek sem jutott osztályrészül. Az egyes emberre háruló köteleességteljesítés és áldozatvállalás is a legnagyobb, amit a lakosságnak valaha is vállalnia kellett.

Mi, tűzoltók, polgári köteleességteljesítés szolgálatába vagyunk nevelve. A köteleességteljesítésnek és az áldozatvállalásnak ma is az élen kell, hogy járjunk. Építsük ki magunkban minden külső befolyástól mentesen az új európai férfinek azt a típusát, aki szolgálatát a legnagyobb nélkülözések között fokozott fegyelmekkel, a legnagyobb nehézségek között fokozott szaktudással látja el, hite megingathatatlan és a győzelembe vetett öntudatos bizalmát otthona körében is kellő erővel sugározza szét.

Hivatásunk oly fontos és veszélyes, mint a harc téren küzdő katona bajtársainké és ez a tudat adjon erőt és rendíthetetlen hitet.

A mi csatánk, a légitámadás, ahol bérház-tömbök omlanak össze, ezek válnak hajléktalannokká s földönfutó nincstelenekké. Ahol a romok alatt és az égő épületek között százak élete vergődve várja segítő kezünket. Ha munkánk csak egy hajlékot vagy csak egyetlen ember életét is

megmenti, Istennek kedves, magyar testvéreinknek pedig hasznos munka. Éppen ezért legyünk bátrak, vidámak és nehéz kötelességüket szívésen teljesítő magyar tűzoltók. Szakfőnökünk, vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő javaslatára az ország tűzoltósága a korszerű igényeknek megfelelően átszerveződött. Soraink máról holnapra új emberek bekapcsolásával bővült, szertárainkba nagyteljesítményű új szerek kerülnek, az átképzés és a kiképzés fontos munkája pedig lázas ütemben folyik. A kiképző bajtársaink fáradhatatlan munkájukkal országszerte nemcsak szaktudásuk javát, de nemes életfelfogásukat, hitüket és magyar meggyőződésüket is átplántálják a fiatal bajtársak szívébe. Tudjuk nagyon jól, hogy a jövő feltartóztatlanul jön. Tudjuk nagyon jól, hogy nem ajándékot vagy főnyereményt hoz, hanem mindenki részére munkájának vagy tespedésének megérdemelt gyümölcsét. Ha győzni akarunk, ha az ország boldogulását kívánjuk, akkor az élet minden egyes pontján rendkívül kemény munkával, sziklaszilárd hittel s a nélkülözésekbe belenyugodva, tudatosan kell megállni helyünket. Teljes lélekkel adjuk át magunkat hivatásunknak, minden erőnket fordítsuk arra, hogy minél jobb tűzoltóvá képezzük elsősorban magunkat és ránk bízott bajtársainkat. Politikamentesen, csak előre nézve dolgozzunk abban a hitben, hogy a mi szaktudásunk kemény és eredményes fegyver a kezünkben.

A légitámadás kétféle célt szolgálhat: zavart kelt vagy megsemmisít.

A zavaró légitámadást néhány gép, legfeljebb néhány tíz gép hajtja végre. A gépek nagy területet repülnek be, ahol megjelennek, ott a szirénák megszólalnak, a lakosság abbahagyja munkáját, megszakítja éjjeli pihenését és óvóhelyre vonul. A gépek általában kevés bombát dobznak és kis károkat okoznak. Fő cél nem is annyira az anyagi pusztítás, mint inkább az erkölcsi ellenállás meggyengítése. A megszakított éjjeli pihenés rossz kedvre hangolja az embereket, hitüket aláássa, csökkenti másnapra a munkaképességet és tápot ad a rémhírterjesztőknek. A zavaró légitámadásnak ez ellen a hatása ellen felvilágosító munkával, szervezettséggel, óvóhelyek kiépítésével aránylag könnyen lehet védekezni. Elképzelhető a zavaró légitámadásnak egy olyan fajtája is, hogy egyes gépek megszakítás nélkül váltogatják egymást és így

Hazánk legrégebbi, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

Sopron

Legelső tűzoltószersz., kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világtiállításán nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

napokra, esetleg hetekre a földalatti óvóhelyekre kényszerítik a várost. Szerencsére a zavaró légitámadásnak erre az alkalmazására még eddig nem kerülhetett sor. Zavaró légitámadás a tűzoltóságot aránylag könnyű feladat elé állítja. A tűzoltóság teljes erejét azonnal bevetheti a keletkezett károk csirájában való elfojtására, ha a jól működő és megbízható hírszolgálat jelentése szerint belátható időn belül újabb támadás nem várható.

Megsemmisítő légitámadást többtíz, esetleg többszáz gép hajt végre. Egyetlen fontos ipartelepre vagy városra összpontosítja minden erejét és igyekszik a meglepetés kihasználásával vagy magas támadással az elhárítást kikapcsolni, esetleg egyenként megsemmisíteni, hogy utána a védtelen várost mélyrepülés pontosabb célzásával tervszerűen tönkretégye. Már az első hullámok gépei nagymennyiségű gyújtóbombát szórnak a megtámadott városra. A keletkezett nagyszámú és nagykiterjedésű tüzek messzire látható irányként jól célra vezeti a további hullámok támadó gépeit. A légitámadás kárai közül a tűz dominál. Svájci hírek szerint a múlt év áprilisában Lübeck ellen végrehajtott légitámadás alatt a városra körülbelül 16.000 gyújtóbomba esett. Svéd hírek szerint egy utóbbi időben végrehajtott légitámadás alatt egy város egyetlen nagyobb kiterjedésű pályaudvarára körülbelül 4000 gyújtóbombát dobtak. A gyújtóbombák többsége 1—2 kg súlyú, de nem ritkaság a 100 kg-on felüli robbanó-gyújtóbomba sem. A keletkezett tűz is ennek arányában nagy lehet. Ámbár a tűz nagysága csak részben függ a támadástól, igen nagy mértékben befolyásolja a védelem jósága is. Egy lomtalanított, faszervezeteiben lángalobbanás ellen védett és begyakorolt önvédelmi tűzoltóőrségekkel jól ellátott városban a támadás után keletkezett tűz meglepően kicsi lehet. A légoltalom gondos, előrelátó megszervezése e téren csodát művelhet, van olyan német város, amelynek minden négyzetméterére legalább egy gyújtóbomba esett, a város külső képe mégis — első benyomásra — teljesen sértetlen. A légitámadások kárait és nyomait úgyszólván gondos kereséssel találjuk csak meg. Ezek a példák a védekezés eredményességét igazolják és ezért ösztökéljenek odaadó, lelkes további munkára. A rombolás kárai aránylag kisebbek. A kissúlyú bombák általában könnyen helyre állítható épület vagy más természetű anyagi károkat okoznak. Éppen ezért újabban mind nagyobb súlyú bombák alkalmazására törekcszenek. Az olasz és német városok bombázásánál már közel 4000 kg-os bombát is használtak. Ezek a bombák számottevő pusztítást okoznak. Szerencse, hogy ezeknek a nagysúlyú bombáknak a mélyhatása aránylag kicsi és így az óvóhely viszonylagos védelmet nyújt. A betemetett emberek kimentésének fontos feladatára a tűzoltóságunk felkészült. Azok a szegyetlen állapottok, amelyek Belgrád-

ban voltak a német légitámadás után, hogy az eltemetett embereket műszaki mentő szervezetek hiánya miatt napokig, sőt hetekig nem tudták kimenteni, magyar viszonylatok között egyszerűen elképzelhetetlenek. Az ilyen külföldi példák összehasonlításából meríthetünk hitet és bizalmat vezetésünk bölcsessége és előrelátása iránt.

A megsemmisítő légitámadás nagy kiterjedésű kára a tűzoltóságot súlyos próbatétel elé állítja. Ennek érzékeltetésére vegyük elő ismét a múlt évben Lübeck ellen végrehajtott légitámadás svájci leírását. A városra ledobott körülbelül 16.000 gyújtóbomba érhetően komoly tüzeket okozott. A helyzetet súlyosbította az, hogy a vízvezeték három fő nyomócsövét a légitámadás első hullámai megszakították. A tűzoltóság nem maradt tétlen és az angol repülők géppuskázása ellenére is már a légitámadás alatt megépített városon kívülről több tápláló vezetékkel és ezzel lehetővé tette a tűz eloltását. Természetes, a tűzoltóságot jelentős veszteség érte. A tüzet azonban sikerült megfogni, a lehető legkisebb károkozás mellett a leggyorsabban eloltani, ezek vagyonaának elpusztulását százak vagyonaának elpusztítására korlátozni és így kötelességüket életük feláldozása árán is, de jól teljesítették.

Hősi halott német, olasz és finn tűzoltóbajtársaink hősi példaadása legyen követendő példánk ebben a harcban, amelyik a magyar nép boldogulásáért, békéjéért, jólétéért és szabadságáért folyik. Isten áldása legyen munkánkon és bizalma erősítsen meg bennünket.

Mindenemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
Metzker Ferenc
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-368

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rőzsekések, asbestruházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít
Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest
Városi títzet: VI, Teréz-körút 22
Telefon: 121-588
Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

BOROS egyenruházat szabósága
Tűzoltói új előírással
egyenruhákat
mérték után
„Hangya“ akciós szövettől is készít
BOROS és HUBER
BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6
Telefon: 145-016
Kérjen árajánlatot

A magnéziumtartalmú ötvözetek tűzveszélyessége

Irta Solti Márton, a Weiss Manfréd-gyár üzemvezető főmérnöke, tűzoltóparancsnoka

Hazánkban is nagy fejlődésben lévő repülőgép gyártásánál különösen használatos magnéziumötvözetek — elektrón — előállításánál és feldolgozásánál előálló tűzveszélyről, illetve a szükséges biztonsági és óvintézkedésekről óhajok az alábbiakban röviden ismertetést adni.

A magnéziumforgács és a magnéziumpor gyűlési hőmérséklete az ötvözetek alsó olvadási pontjánál, 450 foknál van. Finom por alakjában vagy mint oxigéntartalmú anyagokkal való keverék, robbanhat is. A nedves magnéziumpor hajlamos az öngyulladásra. A finom magnéziumpor a vizet hidrogénképződés mellett bontja. Természetesen a magnéziumforgács vízzel való érintkezésénél is előáll a hidrogénképződés veszélye. Mint ismeretes, a magnézium erős, vakító fehér fényvel ég.

A magnézium rendkívül nagy tűzveszélyessége miatt a magnéziumdús ötvözetek olvasztásánál, megmunkálásánál, szállításánál, raktározásánál, de még az oltásánál is különleges biztonsági eljárást kell alkalmazni.

A magnézium, előbb írt tulajdonságai miatt vízzel nem oltható, legalkalmasabb oltóanyag a szürke öntvényforgács vagy a száraz homok.

A német munkaügyi minisztérium e tárgyban kiadott rendelkezései nyomán vázolom a szükséges biztonsági rendelkezéseket:

1. Magnéziumötvözetek előállítása, megmunkálása csak földszintes munkatermekben történhet, ezeknek belül sima fallal, szilárd padlóval és megfelelő számú vészkijárással kell bírni.

2. Azokat a munkásokat, akik magnéziumötvözet porával, forgácsával dolgoznak, olyan munkaruhával kell ellátni, amelyeken a por vagy forgács nem tapad meg, ezeket a ruhákat impregnálni kell és naponkint a szabadban kipurolni.

3. Minden munkateremben megfelelő számú, könnyen mozgatható, fedett tartányokban szürke öntvényforgácsot vagy száraz homokot kell tartani, hosszúnyelű lapáttal, ezenkívül ugyancsak az előbb írt oltóanyagokkal telt kézi tartályokat kell állítani minden munkahely közelébe. Vízzel való oltást megkísérelni semmi körülmények között sem szabad.

4. Az érdekelt munkások alaposan kioktatók a magnéziumötvözetek előállításánál, feldolgozásánál fellépő veszélyekre és a tűz esetén való magatartásra.

5. Az öntőtermek falai, teteje, padlója nem készülhet éghető anyagból. Az öntésnél fellépő gázokat és gőzöket a munkateremből el kell távolítani. Az olvasztókemencék úgy legyenek elhelyezve, hogy könnyen hozzáférhetők és tisztíthatók legyenek, naponta legalább egyszer belülről kitisztítandók. A kemencefűtés kezelésére szolgáló berendezéseket könnyen hozzáférhető helyen, megfelelő távolságra kell elhelyezni. Az olvasztótégelyt szűrő lángnak nem szabad érni. A tégelyek letakarására csomós vagy nedves sót nem szabad használni. A nedves forgácsot beolvasztás előtt okvetlenül tökéletesen meg kell szárítani, de semmiesetre sem a kemence közelében. Amennyiben nagymennyiségű olvasztott fém a tégelyből az olvasztókemencébe jutna, úgy ez esetben a gáz- és levegővezeték azonnali lezárása után hagyni kell a fémeket elégni és csak a közelben lévő éghető tárgyakat kell védeni.

6. A forgácsoló megmunkálásnál a gépeket hűteni kell, a port, forgácsot naponkint többször el kell távolítani. A munkahely közelében szikrát, tüzet vagy izzó tárgyakat nem szabad tűrni.

7. A csiszolásnál a meghajtó szíjakat nem szabad kapocccsal összefűzni. Nedves csiszolásnál a port bőséges vízzel kell lemosatni, száraz csiszolásnál pedig nagy légsebességgel kell elszívni. A keletkező és esetleg lerakódó port naponkint gyakran a legalaposabban össze kell takarítani és eltávolítani. Az elektromos világítási és erőátviteli berendezéseket a tűzveszélyes helyiségekre való előírások szerint kell szerelni.

8. Forgács- és poralakú magnéziumötvözeteket csak nem éghető anyagból készült, jól záró ládában lehet szállítani és megfelelő feliratokkal kell ellátni. (Vigyázz! Magnéziumötvözet! Csak száraz homokkal oltható! Vízet használni veszélyes!)

9. Forgácsot vagy porszerű hulladékot más hulladékkal összekeverni nem szabad, azt a munkatermen kívül száraz helyiségben, elzárva,

**Gazdák Biztosító
Szövetkezete
Budapest, IX, Üllői-út 1
Telefon 187-870**

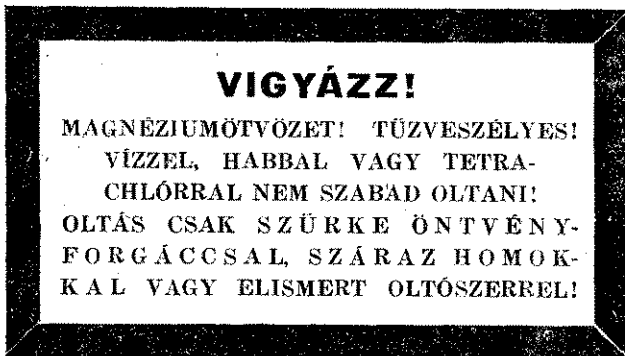
Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

tűzbiztos tartályban lehet tárolni. Más könnyen éghető anyagok ugyanabban a helyiségben nem tarthatók. Ez a helyiség nyílt tűzzel nem fűthető, tűzzel, nyitott világítással oda belépni, dohányozni nem szabad.

Minden olyan munkatermet, ahol magnéziumötvözetet állítanak elő, dolgoznak fel vagy raktároznak, figyelmeztető jelekkel és feliratokkal kell ellátni. Ezeket a figyelmeztetőtáblákat a következő kivitelben kell készíteni:

1. m i n t a

Munkatermek és munkahelyek megjelölése. A keret vörös színű.

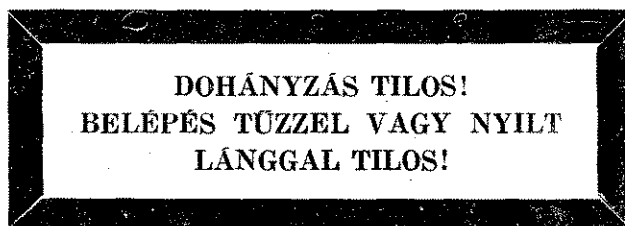
2. m i n t a

Az épület megjelölése: vöröskeretű egyenlő oldalú háromszög, benne vörös kereszttel áthúzott vödörrel s a magnéziumot jelző „M” betűvel.

3. m i n t a

Csiszoló- és forgácstárolóhelyiségek megjelölése mint az 1. minta, azonkívül:

HIVATALOS RÉSZ

MAGYAR ORSZÁGOS
TŰZOLTÓTISZTKÉPZŐ TANFOLYAM
PARANCSNOKSÁGA
(Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam)
HIRDETMEY

A IX. Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyamra és a XI. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamra felvétel.

A m. kir. belügyminiszter úr 133.602—1942.—V. B. M. sz. alatt, feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetén a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam IX. évfolyamának Budapesten, 1943. évi május hó 17-től 1943. évi december hó 18-ig hét hónapon át való megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyamparancsnoksághoz (Budapest, Tűzoltóparancsnokság, VIII. Kun-utca 2 sz.) kell benyújtani. A kérvény benyújtásának legkésőbbi határideje 1943. évi május hó 10-ének déli 12 órája.

A kettő (2) pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényhez mellékelni kell a folyamodó:

- születési anyakönyvi kivonatát;
- főiskolai vagy legalább érettségi, avagy azal egyenlő iskolai végzettségét igazoló bizonyítványt;
- katonai szolgálatát és esetleges légvédelmi kiképzését igazoló okmányát;
- magyar állampolgárságot (községi illetőséget) igazoló okmányát (közszolgálatban állóknál ezt az okmányt nem kell csatolniok);
- testi épséget igazoló hatósági orvosi igazolványt;
- feddhetlen előéletét és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványt (közszolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalfőnök ily tartalmú bizonyítványa pótolja);

g) a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam sikeres elvégzését igazoló bizonyítványt.

Abból a célból, hogy a g) alatti bizonyítványt a pályázók még idejében megszerezhessék, a m. kir. belügyminiszter úr fenti számú leiratában kellő számú hallgató jelentkezése esetén a XI. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam megtartását is engedélyezte.

Ez a tanfolyam 1943. évi március hó 1-től 1943. évi május hó 8-ig tart. A tanfolyamra a felvételt 1943. évi február hó 15-ének déli 12 órájáig külön kérvényben ugyanúgy kell kérni és a g) pont alatti bizonyítvány kivételével ugyanazokat az okmányokat kell csatolni, amint az a Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam IX. évfolyamára fentebb megállapított.

Aki tehát mind a két tanfolyamra pályázik, annak két külön kérvényt kell benyújtania és mind a két tanfolyamra megállapított felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával be kell fizetnie és ezt a befizetést igazoló befizetési lap szelvény csatolásával kell igazolnia. Az okmányokat csak az egyik kérvényhez kell csatolni.

A tanfolyamokkal kapcsolatban fizetendő díjak a következők: a Magyar Országos Tűzoltótisztképző

Tanfolyamnál: a) **felvételi díj 30 (harminc) pengő**; b) tandíj könyvek nélkül 200 (kettőszáz) pengő; c) vizsgadíj 85 (nyolcvanöt) pengő.

A járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamnál: a) a felvételi díj 10 (tíz) pengő; b) tandíj könyvek nélkül 100 (egyszáz) pengő; c) vizsgadíj 30 (harminc) pengő.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíjat a tanfolyam első napjáig, a vizsgadíjat a vizsga napjáig a tanfolyam parancsnokánál kapható „Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam, Budapest, VIII, Kun-utca 2” című 47. sz. vagy biankó postatakarékpénztári befizetési lapon kell befizetni.

A tanfolyamra első sorban azokat veszik fel, akik már ezidőszerint is hivatásos tűzoltótiszt vagy tűzrendészeti felügyelői állásban vannak, illetőleg az utóbbi tennivalókat látják el és akiket a tanfolyamra felettes hatóságuk küld ki; azután azokat, akiket valamely hatóság kíván tűzoltótisztté, tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni; végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van vagy a hadseregben, mint tisztek szolgálnak.

A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

A hallgatók a gyakorlati ismeretek (gyakornoki szolgálat) egy részét az erre kijelölt vidéki városokban sajátítják el.

A felvételi bizottság döntéséről a felvételeire jelentkezőket a tanfolyam parancsnoka írásban értesíti, a tanfolyamra felvett jelentkezőkkel azonkívül a tanfolyam megkezdésének pontos időpontját is közli.

Budapest, 1943 január 18-án.

**A Magyar Országos
Tűzoltótisztképző Tanfolyam Parancsnoka**

**ORSZÁGOS TÜZRENDÉSZETI FELÜGYELŐ
35—1943. Valamennyi**

kerületi és vármegyei (törvényhatósági)
tűzrendészeti felügyelőnek

1942. évi augusztus hó 14-én 922—1942. otf. sz. alatt rendeletet adtam ki a tűzoltóknak a Tűzrendészeti Közlöny hasábjain történő méltatása ügyében. Ebben a rendeletben felhívtam a figyelmet arra, hogy a jövőben csak azokat a tűzoltó szakférfiakat méltathatja a hivatalos lap, akiket az illetékes kerületi tűzrendészeti felügyelő javaslatba hoz. Időközben meggyőződtem arról, hogy a kerületi tűzrendészeti felügyelő tulajdonképpen a vármegyei tűzrendészeti felügyelő véleménye alapján járul hozzá a közléshez és így a közlemények sorában torlódás, illetőleg fennakadás tapasztalható.

Felhívott számú rendeletemet akként módosítottam ezért, hogy a Tűzrendészeti Közlöny az egyes tűzrendészeti szakférfiakról a szükséges adatokat az illetékes vármegyei (törvényhatósági) tűzrendészeti felügyelőktől köteles beszerezni és a méltatás szövegezésében is teljesen a vármegyei (törvényhatósági) tűzrendészeti felügyelő által megállapított szöveget kell felhasználni.

Budapest, 1943 január 19-én.

vitéz Kiss Lajos dr, sk.,
országos tűzrendészeti felügyelő

Karcag megyei város polgármesteri hivatalától.
15696—1942. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Karcag város polgármestere 3 újonctűzoltói állásra pályázatot hirdet. A pályázati kérvényeket 1943 február hó 6-án déli 12 óráig lehet benyújtani Karcag város polgármesteri hivatalánál az iktatói hivatalban (émelet 7. szám) a hivatalos órák alatt.

Karcag, 1943 január hó 3-án. **Polgármester.**

Pályázati hirdetmény

Szilágysomlyó megyei városnál egy középiskolai végzettséghez kötött tűzoltótisztgyakornoki állásra pályázatot hirdet. Az állás az állami rendszerű középiskolai végzettséghez kötött gyakornoki állások után járó mindenkori illetményekkel van egybekötve. A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket Szilágysomlyó vármegye főispánjához címezve nálam kell benyújtani 1943. évi február hó 6-ig. Az állást a főispán úr kinevezés útján tölti be.
Szilágysomlyó, 1943 január 11-én.

Udvari dr, sk., polgárm.

Pályázati hirdetmény. Mezőtúr megyei város egy középiskolai végzettségű tűzoltótisztgyakornoki állásra pályázatot hirdet. A kérvényt a vármegye főispánjához 1943 február 15., déli 12 óráig kell benyújtani.

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőorsót
a gyakorlati szabályzat és a MOSz előírása szerint raktárról szállít
MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.
BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

Tiszti és altiszti rőzsekéseket
legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtőműstremre
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-859.

Speciális tűzoltóegyenruha-
készítő szabóság
Czirják Elek
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61
Telefon: 268-693

Gázbiztos
óvóhelyajtók
és vészkijáratzárók

vasbetonból

Pregitzer Ferenc
cementárugyár
Budapest, XIV, Angol-u. 30
Telefon: 297-921

HIREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított Királyi díszérmet újabban a következőknek adományozta: Solymosi József segédszervező (budapesti hiv.), Huss Ferenc tűzoltó-segédfelügyelő, Gerecs József tűzmester (devecseri önk.), Balassa Kálmán tűzoltótűzmester (homokbödögei önk.), Varga István tűzoltófelügyelő (dár-dai önk.).

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség rendezésében 1942 december 11-én a Magyar Művelődés Házában a hadbavonult és a hazai belsőfronton szolgálatot tevő tűzoltóbajtársak hozzátartozóinak felségítésére tartott **D í s z e l ő d á s r a** az alábbi felülfizetések történtek: Dr. Szálka Béla M. O. T.-Sz. ügyésze 500, Glós Károly kerületi tűzrendészeti felügyelő, Miskolc 93, Benkó József járási tűzrendészeti felügyelő, Muraszombat 50, Ligeti és Biró, Budapest 40, Esztergom vármegye tűzoltószövetsége 25, Komárom vármegye tűzoltószövetsége 20, Borsod vármegye tűzoltószövetsége 26, Tilesch Alfréd, Tatabánya 13, Semadam Sándor, Budapest 10, Eternit-művek, Budapest 10, Vida Pál, Székesfehérvár 10, Önkéntes Tűzoltóság, Jászárokszállás 10, Bihar vármegye tűzoltószövetsége 6, Lieszkovszky Vladimir vármegyei tűzr. felügyelő, Makó 6, vitéz Helvédy A. János, Kecel 5, Önkéntes Tűzoltóság, Gyöngyös 5, Sohler Béla vármegyei tűzr. felügyelő, Rimaszombat 3, Bars és Hont vármegye tűzoltószövetsége 3, Földhitelintézet 2, Zemplén vármegye tűzoltószövetsége 3, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzoltószövetsége 300, Hivatásos tűzoltóság, Pestszentlőrinc 10 pengő, összesen 1.150.— pengő, mely összeget ezúton nyugtatunk és a nemes szívű adakozóknak hálás köszönetünket fejezzük ki adományukért. A díszeladás tiszta bevétele 4.500 P, mely összeget a törvényhatósági tűzoltószövetségek által előterjesztett sokgyermekes hadbavonult tűzoltócsaládok között osztunk fel.

Csongrád vármegye és Hódmezővásárhely thj. város Tűzoltó-Szövetsége 1942. évi szeptember hó 20-án ünnepélyes keretek között alakult meg Szentesen, Dobay Andor alispán elnöklése mellett. Az alakuló közgyűlésen megjelent Horváth István főparancsnok, kerületi tűzrendészeti felügyelő, a

vármegye főjegyzője, a járások főszolgabírái, Szentés és Csongrád megyei városok polgármesterei, Kiss Pál hódmezővásárhelyi tűzoltófőparancsnok, valamint valamennyi község önkéntes tűzoltótestület parancsnoka, illetőleg képviselője.

Új magántűzoltóságok. Heves vármegye alispánja az Egri Érseki Uradalom pusztaszikszói gazdaságát, a pusztatenki gazdaságokat, a bükkszéki M. kir. Mélyfúrást és az Egri Erdő- és Faipari Rt.-ot magántűzoltóság felállítására kötelezte.

A Büdszentmihályi Önkéntes Tűzoltóttestület a mai nehéz időkhöz méltó szerény keretek között, de igen bensőséges, mély bajtársi együttérzéssel tartotta meg az évek óta hagyományos Szilveszterestjét. Máthé Mihály tűzoltóparancsnok az örök éberségre, a mindig feláldozásra és a veszély pillanatában mindig helytállásra parancsoló tűzoltói szellem ápolásáról tartott mélyen a lelkekbe szántó beszédet. A mai idők követelményei szerint — mondotta többek között — a helytállás és az önfeláldozó kötelességteljesítés szellemét át kell vennie a magyar társadalom minden rétegének, mert csak az áldozatkészséggel párosult kötelességtudás és vállvetett munkában megnyilvánuló testvéri, bajtársi szeretet és munkavégzés biztosíthatja legjobban a magyarság boldogabb jövőjét a mai nehéz és küzdelmek árán megújuló Európában. Beszédében megemlékezett a távol, Oroszországban küzdő honvédeinkről, köztük a tűzoltóbajtársakról. Testület tagjai és feleségeik végig nagy tetszéssel és figyelemmel hallgatták parancsnokukat, kit mint tűzoltóapjukat emlegetnek. A szerény vacsorát, mely nyúlpörköltből állott, a tanító-parancsnok készítette el igen nagy hozzáértéssel, a hozzávalót pedig Dráviczky Miklós helybeli termény- és vadkereskedő adományozta mint tb. tűzoltó.

Az Endrödi Önkéntes Tűzoltóttestület parancsnoksága karácsony szent estéjén a koraesti órákban megtartott éjfélel misén történt testületi részvétel után az őrszobában szép és kedves karácsonyfa-ünnepélyt rendezett. A szent est jelentőségéről Harsányi László községi főjegyző egyesületi elnök emlékezett meg keresetlen szavakban és külön azokról, akik ma messzi orosz földön teljesítik hazafiúi kötelességüket. Ez alkalommal osztotta ki a parancsnok a 11 itthon lévő bajtársuknak szánt kisebb-nagyobb összegű segélyt és jutalmat s ugyanakkor külön adománnyal segítették egy arcvonaltól bajtársuk családját is. A karácsonyfa díszait (cukorkák stb.), cigaretták kíséretében a bajtársak között széjjelosztották.

KISTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST., IV., Petőfi Sándor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tisztelődíjakat**

A

Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

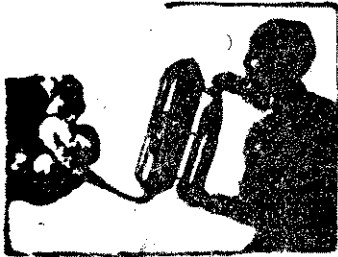
**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**

Koraszton **Mátrai Antal és Társa r.t.**
nég Budapest, XIII, Lomb-u. 34-36. Tel. 299-055

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség értesíti az összes tűzrendészeti felügyelőket, a városi, községi, önkéntes és magántűzoltóságok parancsnokait s végül a községek elöljáróságait, hogy a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség összes kiadványai, könyvek és nyomtatványok a vármegyei tűzoltószövetségeknél szerezhetők be, így azok megrendelésével az illetékes vármegyei tűzoltószövetséghez forduljanak, mert a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség a megrendeléseiket minden külön értesítés nélkül irattárba helyezi. Nyomtatványokkal a 84.000—1942. B. M. sz. rendelet értelmében a vármegyei tűzoltószövetség hivatalból köteles ellátni a tagtestületeket.

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar február hónapban 1-én, 9-én, 20-án és 23-án délelőtt 10.15—11.10-ig szerepel a rádióban Budapest I. hullámhosszán.

A debreceni tűzoltók karácsonya. A tűzoltók, akik 48 órai készenléti, laktanyai szolgálat után csak 24 órai szabad időt — szabadnapot — élveznek, de ezen szabad idejükből is külső szolgálatot teljesítenek, méltóképpen és bensőségesen ünnepeltek meg a karácsony szent ünnepét. A tűzoltó nagy elfoglaltsága következtében a tűzoltólaktanyában folyó hó 24-én, a multnak megfelelően a református vallású tűzoltók részére istentisztelet volt Űrvacsora-osztással. Az istentiszteletet és az Űrvacsoraosztást Csutorás Sándor ref. lelkész végezte s azon a tűzoltófőparancsnokság református vallású tagjai teljes számban résztvettek. Délután 4 órai kezdettel pedig, szintén a tűzoltólaktanyában lélekemelően szép karácsonyi ünnepély volt, az ünnepélyen családtagjaikkal együtt minden tűzoltótiszt és tűzoltó megjelent. Az ünnepélyt megnyitó énekek után Csutorás Sándor ref. lelkész tar-

Folyékony szénssavval működő és száraz por-sugárral-, folyékony szénssavval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyihabbal-, léghabbal- és szénssavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitelezése, szerkezete, működése- és oltóhatása: a legkifogástalanabb.

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
 ismereteket készséggel küldünk. TELEFON: 127-799

Dräger oxigénos önmentőket, lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja
Poscher Frigyes műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
 Budapest, VII, Damjanich-utca 46
 Telefon: 225-049

totta ünnepi beszédét, kitérve a tűzoltók áldozatos, fáradságot nem ismerő munkájára, melyet a közért a legnagyobb önfeláldozások árán is minden akadályt leküzdve végeznek. Megemlékezett beszédében a harctéren küzdő tűzoltóbajtársakról is. Majd Szöllösi Lajos tűzoltó szavalta el „A karácsonyi fohász” című versét nagy hatással. A szavaltat után Hunyadi László II. o. gkv. József fia és Ilona leánya, Nagy Pál tűzoltó István fia, Deli József tüzmeister Éva leánya, Barkóczi Lajos tűzoltó István fia, G. Nagy Lajos Judit és Adél leányai és Daczó Lajos tűzoltó Zoltán fia mondtak egy-egy kedves megható szavalatot. A tűzoltógyermek szavalatait követően Tóth Gyula I. o. tűzoltó gépkocsivezető mondott köszönetet a szép, bajtársi szellemtől, szeretettől áthatott ünnepélyért. Az ünnepély a Himnusz elénekülésével ért véget és utána a tűzoltók gyermekei és a tűzoltók részére számos szép ajándék nyert kiosztást. A karácsonyi ajándékok Balogh Sándor fakereskedő, id. Varjassy Imre kovácsmester, Szabó Zsigmond-cég, Somlai Miklósné fakereskedő, Könyves Tóth István játékarukészítő, Krayner E. és Társa cég, Erdélyi Szőnyegház ajándékaiból és a tűzoltólegénységnek a szabad idejükben nagy szeretettel készített játékaiból származtak.

Németországban egyik legutóbbi rendelet szerint mindazon helységeken, ahol a H. J.-nek nincsenek zárt egységű tűzoltóalakulatai, a tűzoltóságot a helyi H. J. tagjai közül kell megfelelő egyénnel kiegészíteni. Csak olyanok jönnek számításba, akik tizenötödik életévüket betöltötték és testileg is alkalmasak. A kiképzést hivatásos tűzoltók vezetik s aki a vizsgát eredményesen leteszi, viselheti a tűzoltójelvényt. A H. J.-nek az évek folyamán eddig 700.000 tagja nyert szakszerű tűzoltói kiképzést, mivel azonban egy részük közben más hadiszolgálatra is megérett, a H. J.-tűzoltók soraiban keletkezett hiányokat pótolni kell. Jelenleg 250.000 Hitler-iffjú áll tűzoltói kiképzés alatt.

Főszerkesztő: Breznay Imre
 Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Az újabban megjelent szakkönyvek jegyzéke

	P
Gy. 1. I—IV. füzet. Alap kiképzés	3.50
Gy. 2. I. füzet. Gyakorlati szabályzat	2.—
Gy. 2. II. füzet. Ábrafüzet	1.—
Gy. 2. III. füzet. Különleges szerek és létrák	—,50
Egyenruházati szabályzat	—,30
Légoltalom. (Kárelhárító oktatás tűzoltóság számára)	4.—
Kismotorfecskendő kezelési szabályzata	1.30
Kismotorfecskendő kezelői tanfolyambizonyítvány űrlap	—,08
Beszerezhetők a vármegyei tűzoltó-szövetségek útján. Az Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványainak részletes jegyzéke lapunk 1943. évi január hó 1-i számában jelent meg.	

Szállítunk a hatósági előírásoknak megfelelő

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG GYÁRTMÁNYŰ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ- és tűzoltófelszerelések gyára

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Mindennemű tűzoltó- és légoltalmi felszerelési cikkek raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:
BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055
Városi lerakat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-583

Gyárt: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízhordó és öntözőlajtókat, szerkocsikat és légoltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880 HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 323-731

CORVIN

AJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

Magyar Tűzoltó-Szövetség
1943 március 1

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 28.297. számú csekk-számlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
 Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P

A szerkesztőség címére küldött szakcikkek, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DIJTALANUL KAPJÁK

Másfélmilliárd pengőnél több volt a tűzkár

Magyarországon 45 év alatt.

Ezt is a kormányjelentésekből állapítottuk meg, amelyek a legutóbbi évekig minden esztendőben megjelentek, ámde a századfordulótól visszamenően *tíz évre csak átlagos* számokat adnak.

Igaz, hogy ezek az éves átlagszámok nagyon kedvezően viszonylanak a későbbi valóságos számokhoz, a tényleges károkhoz. Míg ugyanis 1901-től 1918-ig évenként 28 milliótól 63 millióig váltakoznak a károk, sőt 1917-ben 133 és 1918-ban 122 millióra szöknek fel: addig a múlt század utolsó tíz évére összesen 26, illetve az utolsó öt évre mindössze 31 millió kárt vesz fel.

Ennek mentségére kell felhoznunk, hogy abban az időben szórványosan érkeztek tűzjelentések. Éppen csak azok a közigazgatási hatóságok törődtek ezzel a fontos kérdéssel, amelyek a maguk jószántából akartak. De bizony ezeknek jelentései sem voltak hitelesek. Távolról sem...

Föltétlen bizonyos tehát, hogy a tíz évre eső 57 és félmillió korona további hiteles tartozéka, valamint a korona és pengő értéke közötti különbség kiadja a hiányzó 16 és félmillió pengőt. A pontos tűzkár ugyanis — az adatok összeadásával — *1 milliárd 483 millió és 478 ezer pengő volt.*

Meg kell azután magyaráznunk azt is, hogy 1891-től 1939-ig számítottuk ugyan az éveket, mégis csak 45 esztendőről számolunk be. Ez onnét van, hogy az 1919—1922. éveket nem vettük figyelembe. Egyrészt azért, mert a kormányjelentések itt is csak hozzávetőleges adatokat nyújtanak, másrészt egyik évről egyáltalán nines kimutatás a károkról. Ami van is, nem

vehetjük komolyan számításba a korona akkori értékromlása miatt. Hiszen 1919-től 22-ig — a korona folyton rosszabbodó értéke miatt — a tűzkárok kimutatásában szörnyűséges számok mutatkoznak. Három év alatt például 2 milliárd 98 millió és 196 ezer korona tűzkárt tüntet föl Csonka-Magyarországon a kormányjelentés. Éppen ez okból egyszerűen elhagytuk ezeket az éveket, nehogy túlzásba vigye számításainkat.

Tovább megyünk! Míg az előbbi évek elhagyott számai kétségtelenül sokat emelnének a tűzkárok végső számadatain, hasonló lenne a helyzet az 1923—1926. éveknél is. Ez is 480 millió és 684 ezer tűzkárt tüntet föl. Ez a túlzott szám is csak rontaná számításaink helyességét. Éppen ezért átszámítottuk — amennyire lehet, a korona romlásának váltószámait figyelembe véve — a pengő valóságos értékére. Észterint a négy esztendő tűzkára kitesz 43 millió 354 ezer pengőt. 1927-től kezdve azután a rendes kerékvágásba zökken a pénz és értékállósága már lehetővé teszi, hogy a továbbiakban elfogadjuk a kormányjelentések pontos tétéleit.

Mivel további fejtegetéseink tanulságait később és összegezve akarjuk levonni, itt csak annyit jegyzünk meg a fenti számokkal kapcsolatban: *másfélmilliárd pengő oly nagy összeg, hogy abból az első világháború előtti években, de e század elején mindenesetre, szinte egy egész évi államháztartásunk teljes fedezetet nyerhetett volna.*

És mennyit nyertünk volna, ha már évtizedekkel ezelőtt komolyan foglalkozunk a tűzrendészettel és áldozunk is reája. (bi.)

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Lőrinczy Győző

nagyváradai önkéntes tűzoltófelügyelő.

Az igazi és önzetlen társadalmi tevékenység legrokonszenvesebb megnyilatkozása az önkéntes tűzoltó munkássága. Az önkéntes tűzoltó nem kap semmiféle kézzelfogható anyagi ellenszolgáltatást s hírét-nevét senki nem zengi. Mégis teljes felelősséggel, lelkesedéssel áll veszélyeztetett polgártársainak a szolgálatára éjjel-nappal.

Csodálkozás fogja el az embert, mikor az önkéntes tűzoltónak szinte hősiesség magatartását tapasztalja. Pedig a közönség nagyon hamar elfelejti az ő bátor élet- és vagyonteljes működését. Ez azonban nem érdekli a hivatása magaslátán álló tűzoltóajtársunkat, mert ha újból jelentkezik a vész: rögtön ott van a színhelyen s csupán egyetlen cél vezérli: segíteni embertársain.

Ilyen kiváló alakja e nemes testületnek Lőrinczy Győző felügyelő, aki 1907 december 21-én tett fogadalmat a nagyváradai testületben. Fokozott feljebb haladva szolgálja testületét törhetetlen lelkesedéssel és kitartással még manapság is.

A világháborúban kezdettől fogva — 1914 július 27-től 1918 október 15-ig — résztvevett. Mikor Montenegróból Nagyváradra helyezték át, ott továbbra is vezette mint segédtsízt az önkéntes testület ügyeit.

A román megszállás idején úgy az önkéntes, mint a hivatásos tűzoltóság kebelében szolgálatot teljesített. Ügyeletes tiszti működése és tűzvédelmi rendelkezései miatt gyakran volt kitéve támadásoknak és fenyegetéseknek. Mivel az önkéntes testület tagjai legnagyobb részben magyarok voltak, féloszlatták az egyesületet. Lőrinczy Győzőnek azonban sikerült megmenteni értékes felszerelt zászlójukat, az egyesület irattárát, jegyzőkönyveit stb. S mind megőrizte, bár veszélyes helyzetbe került nem egyszer, midőn házkutatást tartottak nála.

A románok kivonulása előtt, 1940 szeptemberében, a román katonai zenekartól karhatalommal sikerült visszaszereznie a testület tulajdonában volt összes hangszerket és utána megszervezni a tűzoltózenekart. Életét ez alkalommal is nagy veszélynek tette ki, éppen úgy, mint 1918 novemberében, amikor — mint önk. tűzoltótiszt — kormányhatósági nyílt rendelettel nemzetőri tevékenységet fejtett ki Nagyvárad részére való élelmiszerszállítással.

Életrajzi adatai. Lőrinczy Győző 1876 március 20-án született Nagyváradon. Tanulmányainak elvégzése után a törvényszéknél, kir. közjegyzői irodában és Nagyvárad város közigazgatásánál mint írodafőnök teljesített szolgálatot nyugdíjaztatásáig. Mint önkéntes tűzoltó 1908 augusztus 8-án lett segédtsízt s 1921 január 15-én alparancsnok. Az új minősítési rendelet életbelépte óta mint felügyelő teljesít szolgálatot és légóltalmi nyilvántartó.

A forradalom és a román megszállás ideje alatt tapasztalt magatartása és hazafias munkálkodása jutalmazásként felterjesztették a Nemzetvédelmi Keresztre. Egyébként régebben nyerte el az Országos Tűzoltó-Szövetség XV. éves szolgálati érmét.

Tűzoltók önművelődése

Vitathatatlan, hogy háborúban, amikor a nemzet maximális erőfeszítéssel küzd a győzelemért, minden alárendelt jelentőségű, ami nem szolgálja közvetlenül a támadás vagy a védelem célját. Annál inkább dicsőretet érdemel az, amikor egy testület rendkívül megnövekedett munkája ellenére is a szükséges pihenőből időt és fáradságot áldoz magasabb és távolibb nemzeti célok megvalósítása érdekében. A székesfővárosi tűzoltóságtól, és különösen 1936 óta annak hivatott vezetőjétől, az európai tűzoltóságnak is irányt szabó kezdeményezések indultak el. Méltán sorakozik ide ez a kulturális munka, ami a hivatásos tűzoltóság laktanyáinak falain belül a háborús helyzetnek megfelelően szerény keretek között most karácsonykor megindult. A főparancsnokság Kun-utca 2. szám alatt levő nagy előadás termében, amely korszerű hangosfilm leadására is alkalmas, karácsony ünnepén a szolgálatot teljesítő tűzoltók és azok közvetlen hozzátartozói részére a „Földindulás” című igen érdekes, szép és nagy sikert ért filmet mutatták be. Az előadás jelentőségét magyban emelte az, hogy a tűzoltóság vezetője, vitéz Kiss Lajos dr. főparancsnok családjával együtt megtekintette a filmet.

Nemzetes Főparancsnok Úr!

Kedves Tűzoltó Bajtársak!

Minden alkalomkor az első gondolat a messzi orosz mezőkön küzdő hős katonatestvéreink felé szálljon, akik kemény küzdelemben, tenger szenvedés árán és fiatal életük hősi feláldozásával védik az Isten hitét, ezeréves ősi hazánkat és a családon keresztül az örök magyar Jövőt. Az ő hősi önfeláldozásuk azonban csak az országunkra kívülről rátörő ellenség ellen arathat győzelmet. A magyarság teljes győzelméhez a magyar család teljes köteleességteljesítésére is szükség van.

Sok magyar gyermekre van szükség. Megszámlálhatatlanul sok pirosposztság, életerős és egészséges, vidám magyar gyereke, akik majd helyére lépnek a fronton hősi halált halt bajtársaknak, akik magyar dallal, magyar szóval töltik be ezeréves határainkat a Kárpátoktól le az Adriáig, és akik millió és millió sokgyerekes új magyar családot alapítva, magyar kezekhez kötik le azt a földet, amit az egykező és egységkező családok szaporább idegen fajták felé indítottak el. Legyen vége ennek a földindulásnak! Drága szép magyar hazánk földjét ezer év óta nem azért védte véreinek hullásával a magyar katona, hogy ostobán önző, vagy rövidlátóan tunya generációk harc nélkül, idegen fajta kezébe jászák át őseink szent örökségét: a magyar földet.

Kulturális munkánkat a „Földindulás” című film bemutatásával indítjuk meg. Lássá mindenki, hogy mennyire rideg és örömtelen annak a családnak az élete, amelynek nincs gyermeke. Lássá mindenki, hogy mennyire megmérgezi a család életét az örökös aggodás ott, ahol csak egy gyerek van. Egészséges család! Sok gyerekek! Nagy-Magyarország! Mert jól jegyezzük meg: az a család, akinek az Isten megadta a lehetőséget és még sincs sok gyereke, az céltalanná teszi a magyar katona hősi önfeláldozását.

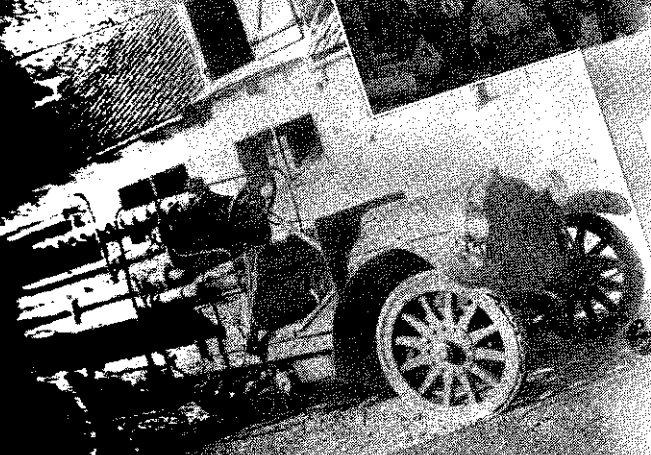
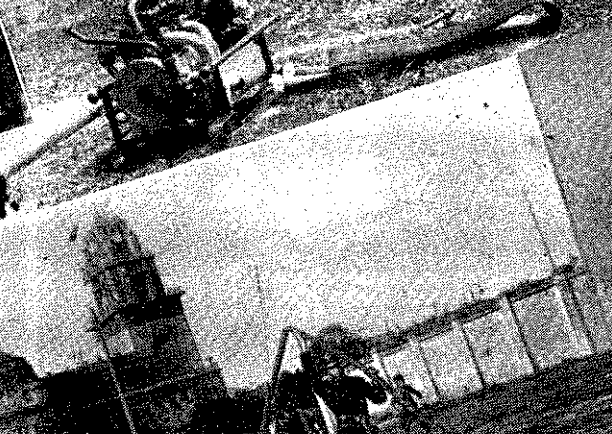
A film után újabb filmek következtek, vasárnap d. e. megtartott sorozatos nemzetvédelmi előadások, majd 1943. évi február hó 28-ától hazafias tárgyú hazafias műkedvelő előadásokat fognak rendezni. (P. B.)

KÉPES HÍRADÓ

1. Tűzoltószertár valahol Oroszországban. 2. Primitív és elhanyagolt kézfecskendő egy nagyobb orosz városban. 3. A németek által üzembe helyezett orosz motorfecskendő. 4. Amikor a magyar megszálló tűzoltócsapatok fegyveres erejére is szükség volt. Kép a Délvidék megszállásának idejéből. 5. A Kolozsvárra bevonult magyar tűzoltókeret első ténylegese. Tolóétra segítségével szedik le a tűzoltók a pályaudvar homlokzatáról az idegen uralom jelvényét. 6. Amint a magyar tűzoltókeret talált a nagyváradai tűzoltólaktanyában a bevonuláskor. 7. Magyar fiúk idegen tűzoltógyehruhában is példásan állották meg helyüket. Egy délvidéki tűzoltócsapat versenygyakorlata a felszabadulás után rendezett egyik tűzoltóversenyen. 8. A zentai tűzoltók a felszabadulás után nagy szorgalommal készülnek a kárelhárítás el-sajátítására.

NYOMÁBAN

FEGYVEREINK

HÍRADÓ

2.

3.

4.

7.

Vegyianyagok szerepe a német-olasz-angol háborúban

A német-olasz-angol háborúban ezideig harc-gázt egyáltalában nem alkalmaztak, de mester-séges kődöt és füstöt már használtak és nyílt városokat már bombáztak.

A modern angol légoltalom csak 1935 máju-sában, az angol belügyminisztérium légoltalmi osztályával kezdte meg működését. A Home Office légoltalmi ügyosztálya kiadott irányelvi legfőképpen a városok és ipartelepek tökéletes el-sötétítésével, nappal pedig füst és kód által való *ködösítésével* foglalkozott, továbbá a *gázvédelem tudományos kutatásával* és teljesen meg-bízható gázvédelmi eszköz előállításával. (Ez utóbbival, mint az angol népgázálarccal, később találkozunk.) 1935 júliusában adták ki az első fontos rendeletet, amelyben az állam magára vállalja többek között a légoltalmi osztagok gáz-védelmi eszközeinek biztosítását. A legközelebbi jelentős esemény a községi közigazgatáshoz in-tézett első kötelező légoltalmi szabályzat volt, amely az úgynevezett „AR.P. Memorandum No. I.” sebesültek kezelése és harci anyagok által szennyezett személyek fertőtlenítése című uta-sítás. A következő évben adják ki a kereskedelmi hajók gázvédelmi rendelkezései című kézikönyvet. Az 1935. év végefelé felmerül már egy gáz-és légoltalmi iskola megvalósításának terve, amely már 1936-ban Falfieldben (Glocesterchire grófság) meg is kezdi működését. Jelentős lépés volt a polgári lakosság gáz- és légvédelmének kiépítésére felállított hároméves terv, melyben — nem tudni milyen megfontolások alapján — először tervezik az *összlakosságnak gázálar-cokkal államköltségen való felszerelését*. Lehet, hogy Anglia felelős férfiai a gázveszélyt — más országok szakköreinek akkor uralkodó felfogá-sával ellentétben — túlmagasra értékelték, de valószínűbb, hogy inkább mutatni kívánták az angol népnek, hogy nemcsak elméleti megfonto-lásokban és többé-kevésbé eredménytelen parla-menti vitákban merül ki az ügy, hanem gyakor-latú intézkedések is történnek, minden egyes ál-lampolgár védelmére. Úgy látszik, hogy tényleg a közvélemény megnyugtatása lehetett a legfon-tosabb cél. A gázálarcszétosztás azonban csak az 1937. év elején történt meg, nem tekintve az ak-kor uralkodó általános felfogást, amely szerint a gázfegyver túlértékelésének évtizede már 1929-ben végetért.

Nem annyira az eszköz, mint inkább az al-kalmazás, tárolás és a kiosztás kilátásba helye-zése és hogy a *felszerelésnek összes költségeit az állam viseli*, az, ami magára vonja az egész világ figyelmét. Az álarcokat akkor csak felpróbá-lásra és névvel, valamint számmal való ellá-tásra adták ki és bevonásuk után állami gáz-álar-craktárakban tárolták. Akkoriban azt hit-

ték, hogy a szakszerű tárolásra és az élettartam legnagyobbra növelésére megfelelő lesz az or-szág területén szétosztott 13 gázálar-craktár, me-lyek mozgósítás esetében helyiségenkénti mel-lékraktárakkal kiegészítve, 5—6 óra idő alatt az egész angol népet gázálar-cokkal elláthatják. Elsőízben 1938 őszén, a *cseh krízis idején osztot-ták ki ezeket a gázálar-cokat*. Sajnos, nincsenek értesüléseink arról, hogy mennyire vált be a gyakorlatban ez az elgondolás, különösképpen, hogy milyen módon vetettek számot a népmoz-galmakkal, a születésekkel, halálozásokkal és belső vándorlásokkal, melyek kétségkívül a leg-nagyobb nehézségeket jelentették.

Vessünk egy pillantást a *költségek* kérdé-sére is. Az 1937. év háztartás-tervezete 3,530.000 fontot irányzott elő a népgázálar-cok beszerzé-sére és további 130.000 fontot azok tárolására és azok karbantartására. Ez is azonban csak egy részlete lehet feltételezhető előállítási költségek-nek, mert a költségeket több évre osztották fel.

A kezdetleges állapotban lévő angol önvé-delemnél nem esoda, ha 1938 őszén, amikor a gáz-álar-cokat elsőízben osztják ki, egész Angliában *általános idegesség lesz úrrá*. Nem sok örömet okozott a kormánynak ez a gondoskodása sem, mert nemsokára panaszok hangzottak el, mely szerint a lakosság, e neki kényelmetlen és kissé ijesztő eszközöktől megszabadulni igyekezett. Nyilvános közlekedési eszközökben, vendéglők-ben, mozikban stb. szívesen „elfelejtették” ter-hüket annyira, hogy a londoni omnibusz-társá-ságoknál nemsokára az egész raktár „összetalál-kozott”. Sok esetben *eladták őket* és gyakran számos külföldi vitte magával utazási emlé-ként. Érdekes megjegyezni, hogy számtalan esetben az ilyen feljelentetteket maga a bíróság menti fel azzal a megokolással, hogy a gázálar-c a kiosztással viselőjének tulajdonába ment át és így azt tehet vele, ami éppen neki tetszik. Csak új rendeletek kibocsátásával sikerült aztán is-mét rendet teremteni úgy, hogy a *gázálar-c to-vábbra is az állam tulajdonát képezi* és így még *véletlenül* sem szabad elfelejteni vagy eladni.

Angliában a német-olasz-angol háború elő-jén kiosztott gázálar-cokat *új szűrőkkel* látták el a füstgázok ellen. Példaadás okából az angol királyné állandóan magával hordta a gázálar-cát.

Az *óvóhelyeket* illetőleg az angol álláspont már sokkal engedékenyebb. A leggyakoribb, de egyúttal a legkezdetlegesebb óvóhely az „Anderson Shelter” (Anderson-óvóhely), nem gázbiz-tos, az alapincézetlen családi házaknál alkalma-zott „Domestic Surface Shelter” gázvédelme hiányos, az ipari légoltalomban használt ú. n. „Pill-Box” (Pilluladoboz) óvóhelynek nincs gáz-

védelme, hasonlóképpen az árokóvóhelyeknek sem.

1940 július közepén a Német Távíratí Iroda élesen szembefordult az angol propaganda ama állításával, hogy a német gyárak állítólag napi 21 órás munkaidővel *mérgesgázokat* állítanak elő. A lapok kijelentik, hogy ez a semmivel sem igazolható állítás közönséges rágalom, amelynek nincs más célja, mint megmérgezni a közvéleményt. Ezzel kapcsolatban a lapok emlékeztetnek arra, hogy Lengyelországban német katonák olyan mérgesgázok áldozatai lettek, amelyeket *Anglia szállított Lengyelországnak*. Milánói jelentés 1940 szeptember közepén a „Corriere de la Sera” alapján közli, hogy az amerikai sajtó célzást tesz arra, hogy az *angol katonai vezetők már a mérgesgázok alkalmazását is mérlegetlik*. Ha az angolok — írja a lap — valóban a mérgesgázok harebaállítására gondolnak, ami nyilvánvalóan ellenkezik a nemzetközi egyezményekkel, az eddigiéknél is nagyobb hibát követnének el, mert rettenetes megtorlás következne.

1941 tavaszán az angol városokban *főpróbát tartottak a gázháborúból*. Így a London melletti Kingston városka főutcája magyar tudósító egykori beszámolója szerint április 2-án délután nagy sírás színhelye volt: könnyeztek a járókelők, gyermekoeseit toló anyák könnyezve rohantak síró gyermekeikkel. A nagy sírás oka az volt, hogy Ringston város e napon tartott *főpróbát a gázháborúból*. A kísérletnél *könnyfakasztó gázokat* használtak, az egész ügy különösen a gyermekek között keltett óriási érdeklődést. Az autósokat nagy sárga plakátokon előre figyelmeztették a „gáztámadás”-ra, hogy tegyék fel gázálarcaikat. A főpróbán sok érdekes dolog derült ki. Eddig azt tartották, hogy a gázok 10 méter magasságban általában már ártalmatlanok. Ezzel szemben a kingstoni kísérletnél *a szél felvitte a gázt egy hatalmas áruház tornyába* és ott a megafonok figyelmeztetésére a közönség nagy riadalomban csatolta fel a gázálarcaát. Azokat, akiknél volt gázálarca, leküldték a légmentesen elzárható gázbiztos óvóhelyekre. Ezután ugyan csak megafonon utasítást adtak a személyzetnek, hogy zárják be az ajtókat, ablakokat, ereszkék le a gázfogó függönyöket és indítsák meg a légszűrőberendezést. A próbánál kiderült, hogy a vásárló közönség 10 százaléka nem hozta magával gázálarcaát. Az utcai árusok álareban árultak az ugyancsak gázálarcos vevőknek.

Morrison angol belügyminiszter 1941 elején felhívta a lakosságot, hogy *számoljon gázháború esélyével* és a gázálarcot mindenki mindig vigye magával. Az említett gázfőpróbákat erős sajtókampánnyal is támogatták. Érdekes, hogy a háború megindulása óta mennyire elszoktak az angolok a gázálarca rendszeres viselésétől. Eleinte mindenki szinte tüntetően viselte gázálarcaát, legtöbben négyszögletes papírdobozban a vállukra akasztva, de voltak, akik luxuskivitelű bőr- vagy vászontáskában hordták. Egyes mozikban a közönséget a háború elején csak gázálarccal engedték be. Az egyik nagy londoni cég sokszáz vendéglőjében pedig a pincérnők hátukra akasztott bádogdobozban viselték kiszolgálás közben gázálarcaikat, mint markotányosnők a pálinkás butykost. Később azonban a gázálarc-hordás mindinkább alábbhagyott, kivéve a haderő tagjait és a rendőröket, akik számára azt kötelezővé tették. A hivatalos figyelmeztetések is kevés foganattal jártak ebben a tekintetben. Földalatti vasúton és taxikban talált tárgyak között nagyszámban szerepeltek a gázálarcok. Az egyes állami hivatalokban még tovább mentek a gázálarcegyakorlatokkal: *naponta átlag 10 percig feltett gázálarccal kellett a hivatalnokoknak írósztalaik mellett dolgozniok*. Ennek hatása alatt London járókelői közül is egyre többen viselték a gázálarcaikat. A Times 1941 augusztus végén közölte, hogy a londoni Cityben hareszerű gázvédelmi gyakorlatokat tartanak és a valószínűség fokozása céljából könnyeztető harc-gázokat használnak.

A német-angol háborúban vegyiharcanyagok alkalmazásáról újabb hírt 1942 április 23-án kelt hivatalos német hadijelentésben olvashatunk. Eszerint a Boulognetól délre levő tengerészen az április 22-re virradó éjszaka német aknakutató hajók egy brit gyorsnaszádkötélékkel történt összeesapásuk során elsüllyesztettek egy ellenséges gyorsnaszádot, két másikat pedig súlyosan megrongáltak. A brit kötelék erre *merserséges kód* védelme alatt visszavonult.

Ezt a vegyiharcanyag alkalmazására vonatkozó hírt követte az angol miniszterelnöknek 1942 május 10-én tartott rádióbeszédében az a megállapítása, hogy a szovjet részről olyan közlést juttattak el az angol kormányhoz, mely szerint „feltehető német részről a keleti háborúban a mérgesgázok használata”. Ebben az esetben Churchill hajlandónak nyilatkozott arra, hogy

Hazánk legrégebb, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S O P R O N

Legelső tűzoltószor-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskependőket, kocsifecskependőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

kiterjessze a gázháborút Németországra. Köztudomású, hogy katonai szakértők kiemelték, hogy a Kercsi félszigeten lefolyt támadásban német részről új fegyvereket alkalmaztak, amelyek hatása a szovjet csapatokat teljesen meglepte. Ez volt talán az oka annak, hogy az angol miniszterelnök említett beszédében azt állította: a németek gázt használtak ennél a támadásnál. London azt is közölte a világgal, hogy a miniszterelnök gázalareccal jelent meg egy propaganda-gyűlésen. A német lapok egyöntetűséggel foglaltak állást Churchill beszédének megállapításával szemben, római híradás szerint pedig Japán és Olaszország folytatják küzdelmüket és harcukban, mint mindig, ezután is szem előtt tartják a becsület és a civilizáció törvényeit.

Stockholmi 1942 május 12-i híradás szerint az angol sajtó közli, hogy Angliában nagymennyiségű gázbombát és gázpalackot halmoztak fel és Anglia már *egy év óta kísérletezik a gáz támadójellegű alkalmazásával*. Ehhez csatlakozik a május 15-iki londoni híradás, mely szerint Churchillnek a gázháborúra vonatkozó nyilatkozata, valamint az egész angol sajtóban közölt hír, amely szerint a németek új „ideggázt” találtak fel, valóságos gázpánikot keltett az angol fővárosban. Levelek ezreiben érdeklődtek a lapok szerkesztősegeinél s a belügyminisztériumban aziránt, vajjon az angol gázalarcok védelmet nyújtanak-e az új ideggázzal szemben is. A gázháború kérdésével tovább is foglalkozott az angol sajtó, a Daily Express pedig ezt a feltűnő megjegyzést tette: „*több mint egy év óta készülünk a gáztámadásra, tökéletesen a helyzet magaslatán vagyunk a mérgezőgáz-kutatások terén*”.

Május 22-én kelt stockholmi híradás szerint az angol kormányzat mindenáron hozzá akarja szoktatni a lakosságot a gázháború gondolatához, s ezért a közeli napokban *újszerű gyakorlatot vezetnek be*. Mint a Stockholmi Socialdemokraten jelenti, a City egyes részeit eddig meg nem határozott időpontban könnyfakasztógázzal árasztják el. A lakosságot felszólították, hogy a gázalarcokat tartsák készenlétben és egy lépést se tegyenek nélkülük.

A hírverési és rombolási feladatokra felengedett angol szabadléggömbökről szóló hivatalos magyar közlemény (Honvédelmi minisztérium 35. osztálya) megjegyzi, hogy a léggömbökre erősített tartályokból (akár az eredetileg csak magasságszabályozásra szolgáló bádogtartályokból, akár külön felerősített edényekből) mind *mustárgáz*, mind más mérgező (fertőző) folyadék *elcsepegtetése*, kifolytatása is lehetséges. A léggömbszerelvények ilyen alkalmazásáról eddig adataink nincsenek, de erről a lehetőségéről sem szabad megfeledkezünk.

Egy svéd lap, a Göteborgs Handels och Sjöfarts Tidning londoni levelezője szerint az angol fővárosban sok megfigyelő azon a nézeten van,

hogy német részről nem fognak mérgezőgázokat alkalmazni a háborúban.

A német álláspont a Churchill-beszéd után a gázháború kérdésében félreérthetetlen: a Birodalom tartja magát a háború megindulásakor tett kötelező kijelentéseihez s *nem nyúl addig e vészes fegyverhez*, amíg ellenfelei azt módszereken és tudatosan használni nem kezdik. De még ha be is következne ebben a háborúban az a féltelmes és vészes fordulat, hogy valamelyik fél a harctéren gázzal támad, akkor is rendkívüli erkölcsi felelősséget vállal magára az a hadviselő fél, mely viszonzásképpen kiterjeszti a gázháborút a polgári lakosság városaira.

Förster Rezső.

Gázbiztos

Óvóhelyajtók és vészkijáratzárók

vasbetonból

Pregitzer Ferenc

cementárugyár

Budapest, XIV, Angol-u. 30

Telefon: 297-921

Mindenre mű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések

beszerzési forrása

özv. Metzker Ferencné

Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35

Telefon 456-363

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rúzsok, asbeszt ruházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest
Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22
Telefon: 121-583
Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

BOROS egyenruházat szabósága

Tűzoltói új előírással egyenruhákat mérték után

„Hangya” akciószövetből is készíti

BOROS és HUBER
BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6
Telefon: 145-016

Kérjen
Árajánlatot

HIVATALOS RÉSZ

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ

268—1943. szám.

Tárgy: Tűzoltóparancsnokok és tűzoltó-tisztek légoltalmi szolgálata.

Valamennyi hivatásos tűzoltóság vezetőjének,

Székhelyén.

A m. kir. honvédelmi miniszter úrnak fenti tárgyban 871.062/35—1943. számú rendeletét tudomásulvétel végett az alábbi másolatban szó szerint közlöm.

Budapest, 1943 február 18.

Dr. vitéz Kiss Lajos sk.,
országos tűzrendészeti felügyelő.

Másolat: „M. kir. Honvédelmi Miniszter 871.062—35—1943. szám. Gyöngyös m. város tűzoltóparancsnokának légoltalmi szolgálata. A m. kir. rendőrség gyöngyösi kapitányság vezetőjének, mint a város légoltalmi parancsnokának, Gyöngyös, Budapest, 1943. évi február hó 6-án. Gyöngyös m. város tűzoltóparancsnoka az Országos Tűzrendészeti Felügyelő Úrnak bejelentette, hogy a légoltalmi törzsnél ismételt 24 órai ügyeletés szolgálatot kell teljesítenie, ahonnan nem távozhathat el. A tűzoltóparancsnoknak hivatásos tűzoltótiszt helyettese nincsen. A tűzrendészeti szempontok figyelembevételével, a város tűzvédelmi érdekében kívánatos és szükséges, hogy a tűzoltóparancsnok a tűzoltólaktányában tartson készütségi szolgálatot. A tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló 180.000—1936. B. M. számú rendelet 143. §-ának (3) bekezdése értelmében a tűzoltóságra és elsősorban annak parancsnokára háruló feladatok természetét egyébként is olyan, hogy a tűzoltóparancsnoknak más szolgálati beosztásban huzamosabb időn át való alkalmazása a tűzoltóság bevetettségét kockáztatja és munkaeredményét feltétlenül tetemesen csökkenti. A fentiekre való tekintettel felhívom a Légoltalmi Parancsnok Urat, hogy a város tűzoltóparancsnokát a légoltalmi feladatok ellátásában úgy alkalmazza, hogy ez az alkalmazás hivatásszerű tűzoltóparancsnoki működésében ne gátolja, illetőleg szolgálata érdekében a szabad mozgási lehetősége mindenkor biztosítva legyen. A miniszter rendeletéből: vitéz Szurmay György vörgey. sk., a másolat hiteles: Olvashatatlan aláírás, segédhivatalvezető.“

Az eredetivel egyezik:

Marinovich Endre dr főf. sk.
segédtiszt

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ

323—1943. szám.

Tárgy: Országos tűzoltókarnagy kinevezése és a tűzoltózenekarok egységes fejlesztése.

Valamennyi tűzrendészeti felügyelőnek és tűzoltóság vezetőjének

Székhelyén

Az 1940. évi szeptember hó 19-én kiadott 12. számú országos tűzrendészeti felügyelői parancs 10-es pontjában Magyar László okl. zenetanárt, a székesfővárosi tűzoltóság karmesterét az országos tűzrendészeti felügyelő zenei szakértőjévé neveztem ki. Minthogy Magyar László időközben a székesfővárosi tűzoltózenekar vezetésétől megvált és helyét Eördögh János okl. zenetanár, karnagy foglalta el, jelen rendelettemmel Eördögh János karnagot nevezem ki az országos tűzrendészeti felügyelő zenei szakértőjévé. Egyben felhívom a tűzrendészeti szerveket, hogy a tűzoltózenekarok fejlesztésével és zenei szakkérdésekkel kapcsolatosan közvetlenül Eördögh János tűzoltókarnagyhoz (Budapest, VIII, Kun-u. 2. sz.) forduljanak.

Itt mutatok rá a tűzoltózenekarok hangszerfelszerelésének fontosságára is. Ezen a téren a tűzoltózenekarok egységesítésére kell törekedni, mert csak azonos

hangolású hangszerekkel lehet biztosítani a zenekarok együttműködését, amire pedig nagyobb versenyek alkalmából mindig sor kerül. Felhívom ehhez képest a tűzrendészeti szerveket, hogy az ország területén már működő, vagy ezután szervezendő zenekarok hangszeri tekintetében az újonnan beszerzésre kerülő hangszerek ügyében megelőzőleg minden alkalommal kérjék ki az országos tűzoltókarnagy szaktanácsát.

Budapest, 1943 február 23.

vitéz Kiss Lajos dr sk.,
országos tűzrendészeti felügyelő

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG

373—1943. szám.

FELHÍVÁS

Felhívjuk Szövetségünk kötelékébe tartozó tagtestületeink és bajtársaink figyelmét egy jelenleg sajtó alatt levő szakmunkára, amely „A magyar tűzoltóság története“ címen tárgyalja azt a mindnyájunk előtt feltétlenül érdekes és még sehol meg nem pendített kérdést, hogy mikor, miből és hogyan fejlődött ki a magyar tűzoltóság mai szervezete.

Az érdekes és tanulságos mű szerzője Bendeffy László elnökségi tanácsstag bajtársunk, ki a magyar tűzoltóság fejlődéstörténetével már évtizedek óta foglalkozik s hosszú évtizedek munkájának eredményét teszi a most sajtó alá kerülő érdemes könyvében a magyar tűzoltó bajtársak asztalára.

Bizonyára feltűnik a bajtársaknak, hogy e munka, amelyre figyelmüket meleg ajánlással hívjuk fel, nem a saját kiadásunkban jelenik meg, aminek egyszerű oka az, hogy a szerző nem akarta a könyvkiadás költségeivel és nem csekély gondjával az enélkül is túlterhelt szövetségi ügykezelést még jobban megterhelni.

A mű tehát Szalay Sándor budapesti keresztény és magyar könyvkiadó cég kiadásában fog megjelenni.

Készséggel ajánljuk ezt az úttörő munkát tagtestületeink és tűzoltó bajtársaink figyelmébe és kérjük, hogy előjegyzésükkel siessenek biztosítani a mű mielőbbi megjelenését.

Budapest, 1943 január 27.

Bajtársi üdvözléssel

László István sk.,
főtájtár

vitéz Kiss Lajos dr sk.,
elnök

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.
3246—1943. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Székesfehérvár thj. szab. kir. városnál üresedésben levő és a m. kir. belügyminiszter 60.080—1942. IV. és a 54.333—1942. IV. számú rendelkezése értelmében betölthető

egy tűzoltóságédfelügyelői állásra a XI. fizetési osztályban és

egy főiskolai végzettséghez kötött — az állami gyámkornokok részére mindenkor megállapított illetményekkel járó — tűzoltótiszt-gyakornoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állásra a 128.100—1942. B. M. sz. rendelet 1. §-ában adott könnyítések értelmében azok is pályázhatnak, akik az előírt személyi feltételeknek megfelelnek, de szakképzettséggel nem rendelkeznek. A szakképzettség hiánya ellenére kinevezett tűzoltóságédfelügyelő, vagy tűzoltótiszt-gyakornok, a kinevezéstől számított legközelebbi tanfolyamot abban az esetben is köteles elvégezni, ha időközben tűzoltótiszt állásra behelyettesítették. A szakképzettség megszerzésének igazolásáig a kinevezett magasabb fizetési osztályba nem léphet.

A pályázati kérvényhez a pályázó születési anyakönyvi kivonatát, elméleti képesítését igazoló okmányait, katonai szolgálatát igazoló iratait, magyar állampolgársági bizonyítványát, vagy trianoni záradékkal ellátott illetőségi bizonyítványt, újkeletű tisztiorvosi bizonyítványt, erkölcsei bizonyítványt, az esetleges eddigi közszol-

gálatot igazoló bizonyítványt és rövid életrajzot kell csatolni.

Annak igazolására, hogy a pályázó nem tartozik az 1939. évi IV. tc. (zsidótörvény) hatálya alá, szüleinek és nagyszüleinek születési és házassági anyakönyvi kivonattal, illetve keresztlevelét és esketési bizonyítványát csatolni kell. Ha a pályázó nő, házassági anyakönyvi kivonattal, továbbá felesége születési anyakönyvi kivonattal, felesége szülei és nagyszülei házassági anyakönyvi kivonatait, illetőleg keresztlevelét és esketési bizonyítványát szintén csatolni kell. A közszolgálatban álló alkalmazottak pályázati kérelmüket szolgálati úton kötelesek benyújtani és pályázati kérelmükhöz törzskönyvi lapjuk hiteles másolatát is tartoznak csatolni.

Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állásokra pályázni óhajtanak, hogy a felsorolt okmányokkal felszerelt, felülbélyegzett és sajátkezűleg írt pályázati kérelmüket Székesfehérvár thj. szab. kir. város főispánjához címezve 1943. évi március hó 5. napjának déli 12 órájáig Székesfehérvár thj. szab. kir. város iktató hivatalába nyújtják be. Elkésztet benyújtott, vagy hiányosan felszerelt pályázati kérelmeket figyelembe venni nem lehet.

Székesfehérvár, 1943. évi február hó 16-án.

Farkas Sándor sk., polgármester.

GYŐR SZAB. KIR. VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL
1761—1943. szám.

Pályázati hirdetés

Győr szab. kir. város törvényhatósága hivatásos tűzoltóságánál egy állami rendszerű X. fiz. osztályba sorozott tűzoltófelügyelői állásra pályázatot hirdetek.

A kinevezett tűzoltófelügyelőt az állással egybekötött és a jogszabályokban megállapított illetmények illetik meg.

A tűzoltófelügyelői állásra pályázók képesítésére a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 11. §-ának (3) és (4) bekezdésében előírt rendelkezések, mégis figyelemmel a 115.200—1938. B. M. számú rendelet 10. §-ában foglaltakra, — az irányadók.

A pályázati kérvényt Győr szab. kir. város főispánjához kell címezni és a 37.200—1943. B. M. számú rendelet 4. §-ában foglalt rendelkezések szerint kell felszerelni. Az a pályázó, aki már közszolgálatban áll, pályázati kérelmét előjáró hatóságánál (hivatalánál, parancsnokságánál), míg az, aki közszolgálatban nem áll, annak a járásnak a főszolgabírájánál, illetőleg annak a városnak a polgármesterénél nyújtja be, akinek a területén lakik.

Pályázati határidő a jelen pályázati hirdetésnek a Budapesti Közlönyben való megjelenését követő naptól számított 15 nap.

Győr, 1943 február 10.

Koller Jenő sk., polgármester

Salgótarján megyei város polgármesterétől.
2101—1943. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMNY

A m. kir. belügyminiszter 63.608—1942. IV. B. sz. rendelete alapján Salgótarján megyei város tűzoltóügyi létszámában újonnan szervezett segédfelügyelői állásra pályázatot hirdetek.

A segédfelügyelői állás javadalma az állami rendszerű XI. fiz. osztály illetményével azonos.

Az említett állásra a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 11. §-ának (3) bekezdése alapján olyanok pályázhatnak, akiknek legalább középszintű érettségi bizonyítványuk, vagy ezzel egyenrangú képzettségük van, a magyar országos tűzoltó-tisztképző tanfolyamon tűzoltó-tiszti oklevelet szereztek, katonai szolgálatot teljesítettek és az 1883: I. tc. 1. §-ának a) és b) pontjaiban felsorolt kötelezettségeiket igazolni tudják, továbbá akik nem esnek az 1939:IV. tc. (zsidótörvény) tiltó rendelkezései alá.

Az állást Nógrád vármegye főispánja kinevezés útján fogja betölteni.

A pályázati kérvényhez a következő okmányokat kell mellékelni:

1. Saját születési, továbbá mindkét ágon szüleinek és nagyszüleinek születési és házassági anyakönyvi kivonattal, nő pályázók házassági anyakönyvi kivonatot és a feleségre vonatkozó származási okmányokat mindkét ágon nagyszülőikig bezárólag.

2. Az elméleti képesítést igazoló okmányokat.

3. A magyar országos tűzoltó-tisztképző tanfolyam eredményes elvégzését igazoló tűzoltó-tiszti oklevelet.

4. Katonai szolgálatra, vitézi vagy tűzharcosi mivolta vonatkozó okiratokat.

5. Magyar állampolgársági bizonyítványt, vagy az ezt helyettesítő trianoni záradékkal is ellátott illetőségi bizonyítványt.

6. A testi és szellemi képességet, valamint a tűzoltói szolgálatra való alkalmasságot igazoló újkéltű orvosi bizonyítványt.

7. Hatósági erkölcsi bizonyítványt, amely a politikai megbízhatóságot és a nemzethűséget is igazolja.

8. Közszolgálatban állók szolgálati bizonyítványt.

9. Rövid önéletrajzot (curriculum vitae).

A kinevezéseknél egyenlő feltételek mellett előnyben részesülnek a háborúban arcvonalbeli szolgálatot teljesítettek, vitézek és tűzharcosok, valamint azok, akik a légitámadás elleni védekezésre már ki vannak képezve.

Közszolgálatban álló pályázók pályázati kérvényüket szolgálati úton nyújthatják be és az előírt kellékeket törzskönyvi lapjukkal igazolhatják.

Pályázati határidő 1943. évi március hó 10. napjának déli 12 órája.

A pályázati kérvényeket Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalához kell benyújtani, vagy oda postán megküldeni.

Hiányosan felszerelt, vagy elkésztet benyújtott pályázati kérvényeket nem vesszünk figyelembe.

Salgótarján, 1943 február 17-én.

Dr. Förster Kálmán sk., polgármester.

Beszterce szab. kir. megyei város polgármesterétől.
2026—1943. szám.

Tárgy: Hivatásos tűzoltói állások betöltése.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMNY

Beszterce szab. kir. megyei városnál a m. kir. belügyminiszter 64.384—1942. sz. rendeletével betölteni engedélyezett 7 hivatásos tűzoltói állásra pályázatot hirdetek.

Az általam kinevezendő tűzoltók az első évben próbaszolgálatot teljesítenek és a próbaszolgálat ideje alatt kiegészítő szolgai illetményben részesülnek. A próbaszolgálat alatt alkalmasnak talált tűzoltót a tűzoltóparancsnok javaslata alapján II. osztályú altisztté minősítem át. Az állásában véglegesített tűzoltó nyugdíj jogosult.

A tűzoltói állásra a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 11. §-a értelmében csakis 21. életévüket már betöltött, de 30. évüket még meg nem haladt oly egyének pályázhatnak, akik katonai szolgálatot teljesítettek.

Az 1931. évi III. tc. 1. §-a alapján igazolványos altisztek, továbbá az 1938:IV. tc. 6. §-ának 4. pontja értelmében a vitézek és tűzharcosok elsőbbségi igényrel pályázhatnak.

Egyenlő feltételek esetén előnyben részesül az a pályázó, aki gépkocsivezetői igazolvánnyal rendelkezik vagy aki igazolni tudja, hogy az autószerelő, asztalos,

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőorsót

a gyakorlati szabályzat és a MOSZ előírása szerint raktárról szállít

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.

BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

kőműves-, villanyszerelő-, cipész-, szabószakmában mint segéd dolgozott, illetve légvédelmi kiképzésben részesült önkéntes tűzoltó volt.

A sajátkezűleg megírt pályázati kérelemhez a következő okmányokat kell csatolni:

1. Születési és esetleg házassági anyakönyvi kivonat.
2. Egészségi állapotot és alkalmasságot igazoló újkéletű hatósági orvosi bizonyítványt.
3. Iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt.
4. Magyar honosságot vagy községi illetőséget igazoló okmányt.
5. Eddigi foglalkozást és családi állapotot igazoló helyhatósági bizonyítványt.
6. Újkéletű erkölcsi bizonyítványt.
7. Igazolványosok, vitézek, tűzharcosok törvényszerű igényjogosultságáról szóló igazolványt.
8. Katonai okmányokat.
9. Iparok foglalkozású pályázók (gépkocsivezetők) iparuk gyakorlását igazoló okmányt, illetve segédlevelet.
10. Az 1939:IV. tc. (zsidótörvény) hatálya alól való mentességet igazoló okmányokat.

A pályázók kérvényüket Beszterce szab. kir. megyei város polgármesteréhez címezve a város polgármesteréhez címezve a város iktatóhivatalában (városháza, I. emelet 18. szoba) legkésőbb f. évi március hó 20-án déli 12 óráig személyesen vagy postán adják be.

A hiányosan felszerelt vagy késve érkezett kérvényeket nem veszem figyelembe.

A kérvény és mellékletei bélyegkötelesek.

Beszterce, 1943. évi február hó 10-én.

Dr. Kuales sk., polgármester.

181—1943. tfpk. szám.

FELHÍVÁS

a székesfehérvári kerületi tűzoltótanfolyam és kismotorfecske-kezelői tanfolyam látogatására.

Székesfehérvár thj. szab. kir. város a m. kir. belügyminiszter 180.000—1936. B. M. számú rendeletének 50. §-a alapján és az 57.392—1939. V. B. M. számú, valamint az ezt követő később kapott engedélyek alapján kerületi és kismotorfecske-kezelői tűzoltótanfolyamot tart, melynek célja, hogy a városok és községek, valamint vállalatok részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket és a motorfecske-kezelésében kellő jártassággal bíró tűzoltóaltiszteket képezzen ki.

A tanfolyamok határideje folyó évben: március 1-től 20-ig kerületi tűzoltótanfolyam, március 22-től 24-ig kismotorfecske-kezelői tanfolyam, május 3-tól 22-ig kerületi tűzoltótanfolyam, május 24-től 26-ig kismotorfecske-kezelői tanfolyam, július 5-től 24-ig kerületi tűzoltótanfolyam, július 26-tól 28-ig kismotorfecske-kezelői tanfolyam, október 4-től 23-ig kerületi tűzoltótanfolyam, október 25-től 27-ig kismotorfecske-kezelői tanfolyam.

A 115.200—1938. B. M. számú rendelet 1. §-a szerinti önkéntes, köteles és magán (gyári, vállalati) tűzoltóság parancsnoka és tisztje csak az lehet, aki kerületi tűzoltótanfolyam sikeres elvégzését igazolja.

A tanfolyamokra csak az a magyar állampolgár vehető fel, aki:

- a) 22. életévét betöltötte, 42. életévét azonban még nem haladta túl;
- b) testileg alkalmas és az előadások megértéséhez kellő szellemi képessége van;
- c) feddhetetlen előéletű és nemzeti szempontból teljesen megbízható.

A kerületi tanfolyam felvételi díja, tandíja, vizsgadíja, szakkönyvek, ruhahasználat és felszerelés használati díja együtt hallgatónként 70 P. A kismotorfecske-kezelői tanfolyam felvételi díja, tandíja és vizsgadíja hallgatónként 15 P. A fenti összegeket a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyamparancsnokság címére megküldeni.

Gondoskodni kívánok egyúttal a hallgatók csoportos kedvezményes elszállásolásáról, ennek díja a tanfolyam idejére 6 P, amelyért a hallgatók katonai elszállásolást kapnak. Ugyancsak napi háromszori étkezést a kerületi tűzoltótanfolyam tartamára 80 P-ért, a kismotorfecske-kezelői tanfolyam tartamára 16 P-ért tudok biztosítani. Sem a csoportos elszállásolás, sem pedig a közös étkezés igénybevétele nem kötelező.

A felvételt a székesfehérvári kerületi tűzoltótanfolyam-parancsnokságtól a márciusi tanfolyamra legkésőbb február 24-ig, a májusira legkésőbb április 24-ig, a júliusra legkésőbb június 26-ig, az októberre legkésőbb szeptember 25-ig írásban kell kérni.

A kérvényhez csatolni kell a jelentkező:

1. születési anyakönyvi kivonatát,
2. hatósági erkölcsi bizonyítványát,
3. hatósági orvosi bizonyítványát,
4. iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt,
5. katonai szolgálatról szóló bizonyítványt.

Ezeket a bizonyítványokat a 180.000—1936. B. M. számú rendelet 50. §-ának 13. pontja alapján díjmentesen kell kiállítani. A tanfolyam hallgatóinak száma legfeljebb 50 lehet. A tanfolyamot csak akkor tartjuk meg, ha erre legalább 30 hallgató jelentkezik.

A hallgatókat a felvételtől a kérvény beérkezése után 3 nap alatt értesíti a tanfolyam parancsnoksága. A felvett hallgatók a befizetett díjat nem kapják vissza, csak az esetben, ha a tanfolyamon nem vesznek részt.

A tanfolyamhallgatók légoitalmi kiképzést is kapnak és az eredménnyel végzett hallgatóknak a m. kir. honvédelmi miniszter 61.441—1938. eln. lgv. számú rendelete alapján külön légoitalmi tanfolyamot végezniük nem kell.

A felvett hallgatók a tanfolyam kezdete előtti napon délután 3 és 6 óra között tartoznak a székesfehérvári tűzoltóparancsnokságon (Távirdu-utca 2. sz.) felszerelés és elhelyezés céljából jelentkezni.

A hallgatók kötelesek a tanfolyam elméleti és gyakorlati előadásain pontosan megjelenni és a tanfolyam-parancsnok, valamint az előadók utasításait pontosan követni. (44. § 1.) Az a hallgató, aki igazolatlanul 1 órát is elmulaszt, vizsgára nem bocsátható. (44. § 3.)

A tanfolyamokat elméleti és gyakorlati záróvizsga fejezi be. A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről a kerületi tanfolyam felügyelőjének hivatali bélyegzőjével ellátott bizonyítványt kapnak, amely önkéntes-, köteles- és magántűzoltóságok parancsnoki és tisztii állásaira, valamint kismotorfecske-kezelésére képesítik.

A márciusi tanfolyamra jelentkezőket a vármegyei tűzrendészeti felügyelő úr rövid úton jelenti be a tanfolyam-parancsnokságnak és felvételükről szóló értesítést is a vármegyei tűzrendészeti felügyelő úr útján fogják megkapni.

Székesfehérvár, 1943. évi február hó 15-én.

Gáspár István sk.,

tűzoltóparancsnok,
kerületi tűzrendészeti felügyelő,
a tanfolyamok parancsnoka.

OSTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, , IV, Petőfi Sándor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
fiszteleldíjakat**

**A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója**

FELHÍVÁS

a máramarosszigeti törvényhatósági tűzoltótanfolyam látogatására.

Máramarosvármegye Tűzoltó-Szövetsége a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet (2) bekezdésében foglaltak és az országos tűzrendészeti felügyelő úr 1507—1942. otf. számú rendeletével kiadott engedélye alapján folyó évi március hó 16. napjától március hó 25. napjáig tíznapos törvényhatósági tűzoltótanfolyamot, ezt követően március hó 26. napjától 28. napjáig kismotorfejskendő kezelői tanfolyamot és szükség esetén folytatólagosan újabb tíznapos törvényhatósági tűzoltótanfolyamot és háromnapos kismotorfejskendő kezelői tanfolyamot tart.

A tanfolyamra való felvételt a tanfolyam parancsnokánál (Máramarossziget, tűzoltólaktanya) írásban kell kérni. A kérvények benyújtásának határideje március hó 10. A látogatók a felvételtől írásbeli értesítést kapnak. A tanfolyamra felvett hallgatók március 15-én 16—20 óra között jelentkezni tartoznak a máramarosszigeti tűzoltólaktanyában.

A törvényhatósági tűzoltótanfolyam felvételi díja, tanfolyamdíja, vizsgadíja, szakkönyvek és felszerelés használatdíja együtt, hallgatónként 35 pengő, míg a kismotorfejskendő-kezelői tanfolyam díja pedig hallgatónként 15 pengő.

A csoportos katonai elszállásolás díja mindkét tanfolyam tartamára 6 P, tehát összesen 56 P. Fenti díjakat a jelentkezéssel egyidejűleg, de legkésőbb a tanfolyam megkezdéséig kell a tanfolyamparancsnoksághoz befizetni. A tanfolyamon csak azok vehetnek részt, akik a tanfolyam megkezdéséig befizetik a tanfolyamdíjakat. A felvett hallgatók a befizetett tandíjat abban az esetben sem kapják vissza, ha a tanfolyamon nem vettek részt.

Gondoskodni kívánunk egyben a hallgatók részére kedvezményes napi kétszeri csoportos étkezéséről is, melynek díja a két tanfolyam tartamára fejenként 2.80 pengő, vagyis 36.40 pengő összeg, amit a jelentkezés alkalmával kell a tanfolyamparancsnokságnak befizetni azoknak, akik a csoportos étkezést igénybe akarják venni.

Jakobinyi József sk.,

tűzoltófőparancsnok, tanfolyamparancsnok

Tisztli és altisztli rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővismester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9.

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény Mátrai Anfal és Társaság
66g Budapest, XIII, Lomb-u. 34-36. Tel. 299-056

Steyr VII.

tipusú gépkocsi 20×6-os prima gumikkal alkalmi áron
eladó

Szerkocsinak kiválóan alkalmas.

Szedonya, BUDAPEST, V, VÁCI-ÚT 40

HIREK

Magyarország főméltóságú kormányzója legfelsőbb elhatározásából a világháborút követő fordulalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismeréséül Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársaknak méltóztatott adományozni: Jarmatzky Jenő tűzoltófőparancsnok, okl. gépészmérnök Újpest; Lengyel János ö. t. parancsnok, Madaras; Lengyel Sándor vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Marosvásárhely. Felkérjük azokat a Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetett bajtársakat, akik a fenti névsorban még nem szerepelnek, szíveskedjenek arról értesítést küldeni lapunk szerkesztőségének.

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar március hónapban a következő időkben szerepel a rádióban: 4-én Bp. II. hullámhosszán 20.20—21, továbbá 11-én, 17-én, 23-án és 30-án 10.15—11.10 órakor.

Gáabri János sajlőlénártfalvai önkéntes tűzoltóbajtársunk 1942. évi november havában az orosz fronton a hazáért hősi halált halt.

Kinevezések. Zemplén vármegye főispánja Herczogh Ödön tb. szolgabíró tüzrendészeti felügyelő-helyettesé kinevezte, Arany Sándor önkéntes tűzoltóparancsnokot pedig Sátoraljaújhely m. város hivatásos tűzoltóparancsnoki állásába behelyettesítette.

Tárgymutató a 180.000—1936. sz. B. M. rendelethez. Monostory Elek dr, Heves vármegye tüzrendészeti felügyelője ügyes tárgymutatót szerkesztett a kódexben foglalt rendelkezésekhez. A Mutató A-B-C sorrendben foglalja magában a kódexben előforduló fogalmakat és előírásokat, továbbá a rendelet szakaszainak számát, amely alapján a rendelet szövege megtalálható. A Mutatót a Hevesvármegyei Tűzrendészeti Értesítő mellékletként folytatólagosan hozza.

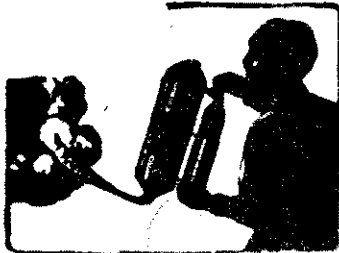
Halálos büntetés gyujtogatásért. A kecskeméti rögtönítelő bíróság halálra ítélte Pales István nagykörösi gazdasági cselédet, mert volt gazdája szalmakazlát az egyik éjszaka bosszúból felgyújtotta.

Körzeti tűzoltóságok Zala megyében. Zala vármegye alispánja 12.522—1941. számú rendeletével kijelölte a vármegye területén a körzeti tűzoltóközpontokat s egyben utasította a kijelölt körzeti központok előljáráseit, valamint a járási tüzrendészeti felügyelőket, hogy nemcsak a körzeti központ, de a körzet valamennyi községe tűzvédelmé-

nek biztosítása céljából a körzetek székhelyein korszerű tűzoltóságot szervezzenek meg s ott, ahol még nincs, fokozatosan 800 l/p teljesítményű kismotorfecskenő beszerzéséről gondoskodjanak. A körzeti központok száma 75.

Szeged sz. kir. város tűzoltóságának évi jelentése az önkéntes tűzoltóság szomorú sorvadásáról számol be. A Szegedi Önkéntes Tűzoltótestület létszáma ugyanis 1 tiszt és 4 tűzoltó s ezt a létszámot semmiféle módon felélni nem lehetett. A hivatásos tűzoltóság létszáma 6 tiszt, 1 orvos és 77 főnyi legénység, mely utóbbi létszámból azonban 14 szegődményes és 7 napszámos tűzoltó, kiknek a szolgálatuk csak a háborús időkre terjed. Ezt a létszámot is csak a bolsevista repülőátadás hatása folytán lehetett elérni. A tűzoltóság létszáma önkéntes tűzoltók nélkül még így sem elegendő s ennek folytán az alsóvárosi őrségen csak 7 s a somogyitelepi őrségen 1 tűzoltó teljesít szolgálatot. A tűzoltóság felszerelése 16 autószer, 11 lófogatúszer, 15 kismotorfecskenő, 9600 méter „E” és 350 méter „M” tömlő. A tűzoltóság telefonjára az év folyamán 5042 telefonjelzés érkezett be. Ezek közül 62 belterületi tűzjelzés, 1 külterületi tűzjelzés, 1911 bal- és 1382 betegszállítás, 89 hullaszállítás, 27 kéménytűzjelzés, 111 ragályos beteg szállítás és 1459 egyéb jelzés volt. A város belterületén 92 tüzeset volt, amelyek 233.466.56 P kárt okoztak. A tűzoltóság műszaki mentéshez 139 esetben, árvízvédelmi munkákra 105 esetben vonult ki. A szoros tűzoltói működéssel kapcsolatos kivonulások száma tehát 365.

A Csepeli Weiss Manfréd Gyári Tűzoltótestület folyó évi január hó 30-án a gyár kultúrházában rendkívül nívós szórakoztató hangversenyt tartott a hadbavonult tűzoltók családjainak felsegélyezésére. A hangversenyen a gyári tűzoltóság fúvós- és vonósenekara, valamint a Weiss Manfréd Dalárda vegyeskara mellett a legkiválóbb fővárosi művészek léptek fel s igen dús és magasszínvonalú műsorral

Folyékony szénsavval működő és száraz por-sugárral-, folyékony szénsavval működtetett vízzel, gázzal-, vegyhabbal-, léghabbal- és szénsavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitele-, szerkezete-, működése- és oltóhatása: **a legkifogástalanabb.**

RIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
 Szeretettel közzéadjuk. TELEFON: 127-799

Dräger oxigénos önmentőket, lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja
Poscher Frigyes műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
 Budapest, VII, Damjanich-utca 46
 Telefon: 225-049

szórakoztatták a meglejten előkelő közönséget. A gyári sportcsarnok pompás kultúrterme az utolsó ülőhelyig megtelt. A hangverseny fényét és erkölcsi sikerét nagyban emelte vitéz Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő jelenléte. De jelen volt a Weiss Manfréd-család, a gyár teljes igazgatósági kara, a gyár katonai parancsnokai, a fővárosi, a környékbéli és a gyári tűzoltótisztek és tűzoltóbajtársak nagy csoportja és Csepel község vezetősége és előkelő társadalmi rétege. A hangverseny úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban minden reményt meghaladóan sikerült s ennek köszönhető, hogy a gyári tűzoltótestület, amely a hadbavonult tűzoltóbajtársakat eddig is tekintélyes összeggel segélyezte, a segélyezést jelentékeny mértékben kiterjeszthette és megemelhette. A hangverseny sikere Solti Márton tűzoltóparancsnok, a gyár főmérnökének érdeme, aki egyébként a bajtársak hozzátartozóinak ügyét is mindig szívével viselte s aki a bajtársi szolgálatot megszervezte. Neki köszönhető, hogy a hadbavonult tűzoltócsaládok családtagonként fizetésükön felül hetenként 15 pengő körüli segélyt élvezhettek. A bajtársi szolgálat érdekében azonban minden itthonmaradt tűzoltó is kivette részét, ugyanis őrségdíjuk bizonyos részéről lemondtak, hogy a segélyalap megeremthető legyen. Az őrségdíjából befolyó alap egy év alatt 3750 P-t tett ki. Ezt az alapot növelte meg a most megtartott hangverseny tiszta jövedelme oly mértékben, hogy a folyó évi segélyezési összeg immár együtt van. Nem mulaszthatjuk el, hogy a gyári tűzoltóság zenekarának fúvós- és vonós együtteséről meg ne emlékezzünk. Teljesítményük oly kiváló és minden kultúrigényt kielégítő volt, amit eddig csak hivatásos nagy zenekarok mutathattak fel.

Budapesti Székesfővárosi Önkéntes Tűzoltóság folyó évi március hó 21-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a Kun-utcai központi tűzoltólaktanya nagytermében tartja ezévi rendes közgyűlését. A tárgysorozat a budai déli és északi osztályparancsnokságok szolgálati helyiségeiben van kifizesztve.

Főszerkesztő: Breznay Imre
 Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Az újabban megjelent szakkönyvek jegyzéke

	P
Gy. 1. I—IV. füzet. Alap kiképzés	3.56
Gy. 2. I. füzet. Gyakorlati szabályzat	2.—
Gy. 2. II. füzet. Ábrámfüzet	1.—
Gy. 2. III. füzet. Különleges szerek és létrák	50
Egyenruházati szabályzat	30
Légoltalom. (Kárelhárító oktatás tűzoltóság számára)	4.—
Kismotorfecskenő kezelési szabályzata	1.30
Kismotorfecskenő kezelői tanfolyambizonyítvány úrlap	08
Beszerezhető a vármegeyi tűzoltó-szövetségek útján. Az Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványainak részletes jegyzéke lapunk 1943. évi január hó 1-i számában jelent meg.	

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X. KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Mindenféle
tűzoltó- és légoztalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055

Városi lerakat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kezi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vishordó és öntözőlajto-
kat, szerkezeteket és lég-
oztalmi felszereléseket

Szállítunk a ható-
sági
előírásoknak megfelelő

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEM-KÖRÚT 18, II.

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYART: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR. IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 323-731

CORVIN

AJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

Márciusi szabadság ünnepek

A tavasz rügyet fakasztó, új életet megter-
mékenyítő meleg sugara nemcsak a természet-
ben, de az emberi lélekben is kiváltja a maga cso-
dálatos hatását. A hangtalan, sötét, hideg tél
helyett madárdalos, napsugaras, derűs tavasz kö-
vetkezik, az élet mozdulatlanágát az élet meg-
indulása váltja fel. Mi, magyar emberek, különös
jóbarátjai vagyunk a tavasznak, amely 95 évvel
ezelőtt oly csodálatos öntudatraébredéssel aján-
dékkozta meg nemzetünket, amely Európa — és
talán az egész világ — legszebb és leghősiesebb
szabadságharcával az önkényuralom alatt tes-
pedő halálos mozdulatlanágából az életbe, a küz-
delmes, de dicsőséges magyar függetlenségbe
vezette népünket.

A tűzoltóság méltóan ünnepelte meg a sza-
badság ünnepét. Falvakban, városokban egyaránt
összejöttek bajtársaink, hogy ünnepeljenek. A
székesfővárosi tűzoltóság ünnepe messze kiemel-
kedett a szabványos márciusi ünnepélyek sorá-
ból. A tisztikar a legénységgel együtt rendezte
meg ezt az ünnepséget. Műsorát irányadás céljá-
ból leközljük:

1. Hiszekegy: Játsza a székesfővárosi tűzoltó-
zenekar.
2. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalja Somorjai István
alparancsnok.
3. Ünnepi beszéd. Elmondja Preszly Béla főfel-
ügyelő.
4. Vályi Nagy Géza: Magyar tavasz. Szavalja
Sereg István tűzoltó.
5. Kőrösi József tűzoltó: Március hősei. Szavalja
a szerző.
6. Gyóni Géza: Magyar asszony írja. Szavalja
Gaál Kornélia.
7. Vörösmarty Mihály: Szózat. Szavalja Száray
Rudolf segédfelügyelő.
8. Himnusz. Játsza a székesfővárosi tűzoltó-
zenekar.

Az ünnepi beszéd kivonatos szövege az
alábbi:

Kedves Magyar Testvéreim!

1848 március hó 15!

Ez a dátum a magyarság bűvös varázsigéje,
melynek hallatára a lelkesültség szent lángja lob-
ban fel lelkünkben, lebirhatatlan hősi harci erőt
érzünk karjainkban, és amelynek hallatára min-
den magyar újra átérzi, hogy valamennyien egy
ösi régi nagy magyar család tagjai vagyunk,
akiknek testvéri szeretettel szeretni, igaz baj-
társiassággal támogatni és mindenféle: köl-
csönösen megbecsülnie kell egymást.

A magyar nemzet több mint ezeréves törté-
nelme hősi harcok, gyönyörű győzelmek és dia-
dalmas fegyvertények végnélküli sorozatából áll.
Emlékezzünk csak! Botond vezér nevének halla-
tára eszünkbe jut, hogy egész Európa rettegte a

magyart. A Fekete-tengertől az Atlanti-óceánig,
Konstantinápolytól Rómán és Párison át a hol-
land tengerpartokig, ahol apró lován megjelent
a büszke, kemény, magyar harcos, ott nem akadt
méltó ellenfélre. Emlékezzünk csak! Nagy Lajos
és Mátyás királyok alatt a magyarság Európa
vezető hatalma volt. Katonai hatalma verhetet-
len, szellemi ereje pedig az akkori jelenné és
jövőnek irányító tényezője volt. A déli harangszó
hallatára eszünkbe jut, hogy délben a harangok
megkondítását a római pápa a magyaroknak tö-
rökök felett aratott döntő győzelme örök emlé-
kezetére és dicsőségére rendelte el. Mindaddig,
amíg e földön keresztény népek élnek, a harang-
nyelvek is a magyarok dicsőségéről fognak me-
séli.

És mégis!... Mi az oka annak, hogy gyö-
nyörű győzelmek és hősi harcok végtelen sorá-
ból a magyar legbüszkébben 1848 március hó
15-ének esős délelőttjére emlékezik vissza? Mi
az, ami ezt az egyébként üres dátumot oly halha-
talan éléterővel tölti meg, hogy még 95 év után
is valamennyiünk szívét hazafias lelkesültség
önti el és mámoros boldog büszkeséggel gondo-
lunk Széchenyi, Kossuth és Petőfi hősi nemzedé-
kének emberfeletti küzdelmeire.

Ezerkétszáz évvel ezelőtt a vad, kietlen,
ázsiai pusztákon, a barbár és kegyetlen mongol
hordák között élt egy méltóságteljes, lovagias,
harcias, de könyörületes nép: a magyar. Hun
szájhagyományából tudta, hogy Attila, a hunok
nagy királya, ezen a földön egy világbirodalmat
alapított, amelynek egyetlen jogos örököse a
magyar nép. A magyarság elvagyott őshazá-
jából, hogy elfoglalja Attila örökségét.

Az egész nemzet felkerekedett. Több mint
2000 kilométer hosszú fáradságos utat egy év-
század alatt tett meg. Menetközben minden népet
levett maga előtt és félelmetes híru harcos, ka-
tona néppé vált, akinek barátságát a leghatalma-
sabb nemzetek is keresték. Etelközben a hét vezér
vérszerződésben maguk közül Árpádot fejede-
lemmé választotta és ezzel a törzsi magyar nép-
nek első államszervezetét megadta. A vérszerző-
dés lényegileg közigazgatási és katonai államszer-
vezet, amit a magyarság évszázados harcokban
egyéniségének megfelelően, a szükség paran-
csára termelt ki.

A magyarság honfoglaláskor rendkívül ne-
héz feladat előtt állt. Egész Európát kénytelen
volt katonailag megverni, hogy újonnan alapított
birodalmát elismertesse. Ez volt a kalandozások
kora. Jövőbe látó bölcsességgel ősi pogányságát
és életmódját önként feladta és felvette a keresz-
ténységet, majd fejedelmét nemzeti királlyá kiál-
totta ki. Az Árpád-házi királyok alatt az ország
sokat harcolt, de mindig csak a maga érdekéért.

A nemzeti királyság alatt erősödött és gazdagodott a magyarság.

Az Árpádház kihaltával idegen uralkodók foglalták el Magyarországot trónját. Hosszú évszázadok alatt a magyarságot jogaitól megfosztották, saját hazájában szolganéppé süllyesztették le, úgyhogy a XVIII. században már anyanyelvét is majdnem elfelejtette. Hiába volt Rákóczi, Thököly, Bocskay szabadságharca, a Habsburg-családi ház brutális elnyomással először szegényné, azután németté akarta tenni az egész nemzetet. Pesten 1848-ban egy osztrák generális parancsolt, az országban pedig űzött vadként bujdosott a magyar, úr, paraszt egyformán.

De a magyarok Istene nem hagyta elveszni ezt a drága, értékes népet. 1848-ban egy olyan nemzedékkal ajándékozta meg, amelyik csak történelemformáló nagy nemzeteknek a hősi korszakában termelődik ki. Petőfiék az egyetemi fiatalsággal, továbbá minden rendű és rangú magyarral összefogva, 12 pontban összefoglalták a magyar nemzet kívánságait és ezt a szabad sajtó első termékeként kibocsátották. Petőfi elszavalta a Nemzeti Múzeum lépcsőjéről a nemzeti dalt. A nemesi osztály önként lemond előjogairól, felszabadítja jobbágyi sorból a magyar testvérét, kihirdeti a szabad sajtót, a vallási egyenjogúságot, a szabadság és az egyenlőség honfoglaláskorabeli eszméit. A honfoglaláskorabeli eszményekhez annyira hűségesen ragaszkodik a magyar nemzet, hogy akkori törvényes fejedelmével: az osztrák-magyar császárral szentesíti ennek a békés forradalomnak minden vívmányát. Ezzel a magyar nemzet ismét visszatért honfoglaláskori, ősi, sajátos életformájához. Egekig verő lelkesültség fogja el a magyar szíveket. Az emberek mámorosak az örömtől és a boldogságtól, de amikor a császári ház megszegi szavát, habozás nélkül fegyverhez nyúl, hogy jogait mindenkivel szemben megvédje. A magyarság egymaga küzd kaszával, kapával a kezében harcol az osztrák, szerb és román felfegyverzett sorkatonaság ellen. Inkább meghal, de egy tapodtat sem enged honfoglaláskori ősi jogaiból, amelyre most újra rátalált. Fogcsikorgatva, ruhátlanul, éhesen és fáva, de hazafias lelkesültségének szent lángjával a szívében, verhetetlenül úgy harcol a magyar, mint egy Istentől megáldott hős. Egész Európa megdöbbenve figyeli ezt a

gigászi küzdelmet. Egy maroknyi hősi nép megfosztja trónjától az arra méltatlan királyát, kiveri hazájából a betolakodott ellenséget és sziklaszilárd nemzeti egységbe kovácsolódik. Kétévi hősi harc után százezres orosz tömegek zúdulnak az országra s Európa két legnagyobb császári hatalmának minden barbár kegyetlen erejére szükség van, hogy ennek a hősi népnek legszenőbb szabadságharcát vérbefojtsák.

1848-ban minden hősi akarat ellenére is elbuktunk. De nem bukhatunk el ma, amikor magyar vérből való fejedelmünk csalhatatlan ösztönével vezeti népünket a magyar-boldogulás felé.

Nem bukhatunk el ma, amikor úr, paraszt, hivatalnok és iparos egyformán megbecsült érték tagja a magyar testvériségnek. Nem bukhatunk el ma, amikor hosszú szünet után újra magyar nemzeti hadseregünk van: harcedzett, mindenre elszánt, korszerűen felszerelt magyar honvédség, mely reményünk és büszkeségünk.

A mostani harcunk hasonló a 48-as szabadságharcunkhoz. Ma is népünk összessége küzd közös akarral, egy vezér szavára hallgatva, mindannyiunk igaz magyar céljáért: népünk jelenéért, boldogabb, békésebb és gazdagabb jövőjéért. Aggódó magyar szívvel, de mindenre elszántan könyörgünk a Mindenhatóhoz, hogy adjon sikert küzdelmünknek és bőséges kárpótlást a kiontott magyar vérért. Vezesse mai szabadságharcunkat úgy, hogy azt semmiféle császári hatalom, vagy orosz horda vérbe ne fojthassa.

1848 március 15-e! Bűvös varázsigt jötünk meríteni belőled. Gyujtsd ki népünk szívében a lelkesültség szent lángját. Adj a magyar karoknak újra lebírhatalom hősi harci erőt, hogy magyar fejedelem alatt, szabad országban, testvérként szerethessük, támogathassuk és megbecsüljük egymást.

És mi pedig, tüzoltóbajtársaim, megfogadjuk, hogy a 48-as eszmékhez és a 48-as hőseinkhez méltó elszántsággal küzdünk népünk jelenéért és jobb jövőjéért. Megfogadjuk, hogy hűséges vitézei leszünk a vérünkkel való magyar ember Kormányzó Urunknak, aki csalhatatlan ösztönével elvezeti sokat szenvedett magyar népet a szebb, boldogabb magyar jövőbe.

P. B.

**Gazdák Biztosító
Szövetkezete
Budapest, IX, Üllői-út 1
Telefon 187-870**

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, zavartossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

Amit a tűzoltónak tudnia kell az oxigénlégzőről

Összeállította Förster Rezső székesfővárosi fővegyész

1. Meddig maradhatunk oxigénlégzővel veszélyeztetett területen? Egy oktató a körfolyamatos oxigénlégzők oxigénfogyasztását a következőképpen magyarázta: Az oxigénpalack űrtartalma 1 liter és a benne lévő oxigén 150 légkönyomás alatt áll, tehát 150 liter oxigént ad. A percenkénti oxigénfogyasztás 1.5 liter, a tüdőautomata igénybe vétele és a pótagoló gomb alkalmazása nélkül, tehát a palack tartalma 100 percig elég. Minthogy egyrészt a készülékről van szó, 40 perc a biztosíték időben. A készülék viselőjének tehát csak a feszmérőt (manométer) kell figyelemmel kísérnie, hogy a palack oxigéntartalmát ismerje. E magyarázat után történt, hogy egyik tanítvány azt mondta az oktatónak, miszerint az oxigénpalacknak a feszmérő által mutatott tartalmát négyvel szorozni és tízzel osztani kell, hogy megtudjuk, meddig működőképes még a készülék. Az oktató álláspontja az, hogy az oxigénlégző viselőjét nem szabad munkaközben még számításra is terhelni. Ha a feszmérő 20—30 légkönyomást mutat, a veszélyeztetett munkaterületet el kell hagyni, mert ez biztosabb, mint előbb számolni és azután állandóan az órát figyelni. Ezt a vitát a Dräger Hefte (1941. 4502. oldal.) így dönti el: A Heeresatmer oxigénlégző alkalmazási idejének kiszámítási ideje helyes; egyórás készülék, félórás tartalékhasználhatósággal. Az alkalmazására vonatkozólag is helyes, hogy a veszélyeztetett területet el kell hagyni, amikor a oxigénpalack 20—30 légkönyomást mutat. A tanítvány számítása nyilván abból indul ki, hogy a Heeresatmer egyórás oxigénlégző. Az oxigén kezdeti nyomása 150 légkönyomás, ez négyvel szorozva 600, ez tízzel osztva pedig 60, vagyis az alkalmazás ideje 60 perc. Ez a nyers képlet („Faustformel“) sokak számára megnyugvásul szolgál. Helyesnek vagy jogosultnak nem mondható. Például az oxigénpalack alkalmazási idejét számítva 40 légkönyomás mellett a „Faustformel“ szerint:

$$\frac{40 \times 4}{10} = 16 \text{ perc}$$

Pedig könnyű munkánál a készülék viselője 40:1.5 (a percenkénti oxigénfogyasztás), vagyis körülbelül 26 percig használhatja.

2. Mit kell feltétlenül tudnunk az oxigénlégzők lúgos szelencéjéről? Az oxigénlégző lúgos szelencéjét, amely már alkalmazásban volt, csak akkor lehet tovább is felhasználni, — olvassuk újólá a Dräger Hefte-ben (1941. 4502—4503. oldal) —, ha az oxigénlégző használati idején belül úgy történik, hogy az oxigénlégzőt, mielőtt a lúgos szelence kihült volna, egy más személy veszi át. Ezen feltételek mellett például ugyan-

azt az oxigénlégzőt három ember egyenkint 20 percig használhatja. Ezt az engedményt is csak akkor szabad alkalmazni, ha gyakorlatról van szó, komoly esetben soha. Semmiféle esetben sem szabad egy már használt lúgos szelencével felszerelt oxigénlégzőt bárkinek is alkalmazni, még ha az előző egyén csak rövid ideig használta is. Ilyenkor (komoly esetben) még akkor is újjal kell a régi lúgos szelencét kicserélni, ha a soros egyén az oxigénlégző további használatára készen áll és a lúgos szelence még meleg is, mert senki sem tudhatja, milyen véletlenek várják a készülék második viselőjét. Olyan lúgos szelencét, amelyet rövid ideig használt valaki és utána kihült, úgy hogy az oxigénlégző első és második alkalmazása között nagyobb időtartam telik el, ismét alkalmazni tilos. Kihült lúgos szelencét gyakorlatok alkalmával sem szabad felhasználni. Ezen előírások oka a következő: A lúgos szelence tartalma már az alkalmazása kezdetén, átalakulása folytán annyira bekérgesedik, hogy a kihült lúgos szelence újbóli használatra nem alkalmas. Ezt a fejtegetést különösen komolyan vegyük figyelembe. Az oxigénlégzőkkel előforduló egyes baleseteket ezen előírás be nem tartására vezethetjük vissza. Más vélemény csak téves lehet.

3. Hány légkönyomással érkezik a légzsákba az oxigén, ha az oxigénlégző pótagoló gombját alkalmazzuk? A gázvédő eszközök használatának oktatásánál egyik német tűzorségen véleményeltérés keletkezett. Az oktató azt kérdezte, hogy „a pótagoló gomb alkalmazásakor az oxigén az acélpalackból a légzsákba 3 vagy 150 légkönyomással áramlik-e?“ „Egy tankönyvből úgy tudtam — válaszolta a kérdező —, hogy az oxigénlégző pótagoló gombjának alkalmazása lehetővé teszi, hogy a nyomáscsökkentő szelep megkerülésével az oxigén szűkítőbetétet akkor is fedezzük, ha a tüdő automatikus adagolásában zavar áll be.“ Erre ezt a választ kapta: „Az oxigén a nyomáscsökkentő szelep megkerülésével teljes nyomással érkezik a légzsákba.“ A kérdező a következő ellenvetés-sel élt: „Ebben az esetben az oxigén csak 3 légkönyomásal érkezik a légzsákba, mert a túlnyomást szabályozó szelep hibája esetén az oxigénlégző viselője a tüdején kárt szenvedhetne, ha az oxigén az acélpalackból 150 légkönyomással érkezne.“ Ezt a vitát a Dräger Hefte (1941. 4502. oldal) a következőkben dönti el: Az oxigénlégző pótagoló gombja a kézzel szabályozható oxigénadagolást biztosítja és minden körülmények között a magasnyomású oxigénből táplálkozik. Ez az eset a Heeresatmer oxigénlégző készüléknél is. Ez az előírás tekintetbe veszi azt a lehetőséget, ha a nyomáscsökkentő-

szelep működése felmondja a szolgálatot. Ha az oxigénlégző viselője a pótagadó gombot megnyomja, az oxigént a nyomáscsökkentő megkülönböztetésével közvetlenül az oxigénpalackból kapja. A Heeresatmernél a tüdőautomata a magas nyomáshoz van kapcsolva. Ez lehetővé teszi, hogy a tüdő automatikus oxigénadagoló szelep és a pótagadó gomb kézzel történő nyomásra egy oxigénszeleppé egyesüljön. A magas nyomás hatása az oxigénpalacktól a szelepszekrényig, illetőleg a légzsákig tart. Magas nyomású oxigén tehát ezért semmiképpen sem jut a készülék légvezetékébe. Ha a túlnyomást lebecsátó szelep működése kihagy és a készülék viselője az érzhető túlnyomás dacára továbbra is nyomja az adagoló gombját, védelemre van szüksége. Más baja nem történik, mert a túlnyomás végeredményében a gázálarckereten át kiegyenlítődik. Tudniillik a gázálarc itt a túlnyomást lebecsátó (kiegyenlítő) szelep szerepét játssza.

Mátrai sisak-, tűzoltószerszám- és légoltalmi felszerelések gyára
Kereskedelmi **Mátrai Antal és Társa Rt.**
06g Budapest, XIII, Lomb-u. 34-36. Tel. 299-056

Mindenremé **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
özv. Metzker Ferencné
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

Gázbiztos
óvóhelyajtók
és vészkijáratzárók
vasbetonból
Pregitzer Ferenc
cementárugyár
Budapest, XIV, Angol-u. 30
Telefon: 297-921

BOROS egyenruházat szabósága
Tűzoltói új előírással
egyenruhákat
mérték után
„Hangya“ akciós szövetségből is készít
BOROS és HUBER
BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6
Telefon: 145-016
Kérjen
áránajánlatot

HIVATALOS RÉSZ

800—13. Et.—1943. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztárának elnöksége 1943. évi február hó 26. napján tartott ülésén elhatározta, hogy a folyó évben minden tűzrendészeti kerületben 3—3, összesen tehát 27 arra érdemes tűzoltónak valamelyik gyógyfürdőben leendő gyógykezeléséhez 150—150 P segélyt engedélyez.

A segélyért csak olyan, ezidőszert is működő önkéntes, köteles, hivatásos és magántűzoltók pályázhatnak, akik a Segélyzőpénztárnál tagul be vannak jelentve.

Felhívjuk az összes tűzoltóparancsnokságokat, hogy ezt a körülményt a tűzoltóság tagjai között megfelelően közhírré tenni szíveskedjenek és a hozzájuk beérkezett és szabályszerű orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeket az illetékes törvényhatósági tűzoltószövetséghez legkésőbb április hó 30-áig terjesszék fel.

A törvényhatósági tűzoltószövetségek elnökségét felkérjük, hogy a hozzájuk beérkezett kérvényeket véleményes jelentéssel legkésőbb május hó 15-ig az Országos Tűzoltó-Szövetséghez terjesszék fel.

Az elnöki tanács döntéséről a folyamodók az illetékes tűzoltóparancsnokság útján kapnak értesítést.

Budapest, 1943 március 10-én.

László István sk.,
főtktár.

dr. vitéz Kiss Lajos sk.,
elnök.

8. KERÜLETI TŰZOLTÓTANFOLYAM PÉCS.

Felhívás a kerületi tűzoltótanfolyam látogatására.

A 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 11. §-ának 5. pontja szerint önkéntes, köteles és magántűzoltóság parancsnoka, tisztje csak az lehet, aki a kerületi tűzoltótanfolyam sikeres elvégzését igazolja.

Pécs szab. kir. város tűzoltóparancsnoksága a 73.538—1940. V. B. M. számú rendelet alapján 1943. évi május hó 3-tól május hó 23-ig terjedő időben Pécsen a tűzoltólaktanyában kerületi tűzoltótanfolyamot tart.

A tanfolyamra felvételt a kerületi tűzoltótanfolyam alulírott parancsnokától (Pécs, Rákóczi-utca 5. szám) legkésőbb április hó 25-ig írásban kell kérni.

A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakkönyvek, ruha és felszerelés használati díja személyenként 75 pengő, az étkezés díja hallgatónként 85 pengő, mely összegben a laktanyai elszállásolás díja is be van számítva. A hallgatók az összes élelmiszerjegyeiket magukkal hozni tartoznak.

A hallgatókat a felvételtől f. évi május hó 1-ig írásban értesítem.

Pécs, 1943. évi február hó 6-án.

Dr. Sík Lajos sk.,
tűzoltófőparancsnok,
a tanfolyam parancsnoka.

469/1943. otf. Tárgy: Tűzoltóság egyenruhával ellátása.

Valamennyi tűzrendészeti felügyelőnek
és tűzoltóság vezetőjének

Székhelyén

A magyar királyi közellátásügyi miniszter úrnak a tűzoltóság egyenruhával ellátása ügyében 604.739—1943. szám alatt kiadott rendeletét a Tűzrendészeti Közlöny útján tudomásvétel végett azzal a felhívással adom ki, hogy megrendelését, jelen rendelet kézhez vétele után közvetlenül a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség címére (Budapest, VI, Izabella-utca 51) haladéktalanul adja postára. Az igényeket a megrendelések beérkezésének sorrendjében és a tűzoltóság létszámának arányában fogom kielégíteni.

Tájékoztatom közlöm azt is, hogy az Országos Ruházati Intézet igen olcsó áron vállalta az egyenruhák elkészítését, az ehhez szükséges béléanyag és jelvények beszerzését. A megrendelésben tehát azt is jelezni kell, hogy az egyenruhát otthon készítik-e el, vagy az Országos Ruházati Intézetnél rendelik meg.

Budapest, 1943 március 29-én.

Az eredetivel egyezik:
Dr. Marinovich Endre sk.
segédtitizvitéz Kiss Lajos dr. s. k.,
orsz. tűzr. felügyelő

„Másolat

M. kir. Közellátásügyi Mi- Tárgy: A tűzoltóság textil-
niszter. M. kir. Közellátási áruszükséglete.
Hivatal. 604.739—1943.Méltóságos vitéz Kiss Lajos dr úrnak,
országos tűzrendészeti felügyelő

Budapest Kun-utca 2. szám

A fenti számú felterjesztésére értesítem Méltóságodat, hogy felterjesztésének mellékletében kimutatott egyenruhaszükségletet nem áll módomban teljes egészében kielégíteni. A jelenlegi közellátási helyzetben a hivatásos tűzoltóság valamennyi tagja részére évenként 1—1 köpenynek, 1—1 gyapjuöltőnynek, 1—1 zsvolyöltőnynek és 1—1 munkaruhának új beszerzés útján biztosítása keresztülvihetetlen, mindössze az elhasználódások lehetőségei szerinti pótlására szorítkozhatunk.

Tekintettel azonban azokra a nagyjelentőségű közérdekű feladatokra, amelyeket a magyar tűzoltóság el lát. az 1942. évben elmaradt beszerzések pótlására:

1. A hivatásos tűzoltóságot az 1942. év végén más hasonló testületek részére juttatott textiláruellátás arányában kívánom **egyenruhaszövetanyagokhoz** juttatni. Ehhez képest a 230 tűzoltótiszt és 2604 legénységi állományú tűzoltó részére 945 méter köpenyszövetet és 3100 méter zubbony- és nadrágszövet kiutalását engedélyezem.

2. Az önkéntes, valamint a köteles és magántűzoltóság egyenruhaanyagszükségletére a fenti mennyiségnek a felét, tehát 473 méter köpenyszövetet és 2550 méter zubbony- és nadrágszövetet áll módomban rendelkezésre bocsátani.

Ehhez képest a magyar tűzoltóság 1942. évben elmaradt beszerzések pótlására összesen 1418 méter köpenyszövetet és 7350 méter zubbony- és nadrágszövetet engedélyezek. Ebből a mennyiségből 1440 méter tűzoltó-

tiszt zubbonyiszövet már ezidőszert is rendelkezésére álló. Ennek a mennyiségnek a Textil Központ útján Méltóságod rendelkezésére bocsátása iránt egyidejűleg intézkedtem.

A tűzoltóság részére engedélyezett szövetmennyiség többi részének három egyenlő havi részletben való ki gyártása iránt külön fogok intézkedni. Mielőtt azonban a szükséges intézkedéseket megtenném, felkérem Méltóságodat, szíveskedjék közölni, hogy a tűzoltóság egyenruházati céljait szolgáló különböző szövetek a fenti keretben milyen mennyiségben állíttassanak elő. Nincs észrevételem az ellen, hogy Méltóságod esetleges zsvolyóságára egyfelől a köpenyszövet, másfelől a zubbony- és nadrágszövet egymás közötti aránya megváltoztassék. Az igénylő szövetek nyírótt gyapjutartalma azonban semmi esetre sem haladhatja meg a 40 százalékos gyapjutartalom alapján kiszámított 2.250 kg-ot.

Anyaghiány folytán nem áll módomban teljesíteni Méltóságodnak azt a kérélmét, hogy a hivatásos tűzoltólegénység valamennyi tagja részére egy-egy zsvolyruha biztosíttassék. Intézkedtem azonban, hogy a jövő hónap folyamán 4600 méter zsvolyanyag bocsátassék Méltóságod rendelkezésére. A többletigény legfeljebb a honvédkincstár készletéből volna kielégíthető.

Végül közlöm, hogy egyidejűleg intézkedtem 6510 méter típusminőségű novidának munkaruhá céljaira Méltóságod rendelkezésére bocsátása iránt.

Az 1943. évi elhasználódás pótlására szükséges gyapjuipari textilárak rendelkezésre bocsátása tárgyában a folyó évi gyapjunyírás eredményének megállapítása után a többi közzsalítási igény elbírálásával egyidejűleg későbbi időpontban döntök.

Bpest, 1943 márc. 22.

Az eredetivel egyezik:
Dr. Marinovich Endre sk.
segédtitizA miniszter rendeletéből:
Szabó-Jilek Jenő dr. s. k.,
miniszteri tanácsos

Kismotorfecskendők üzemenyagellátása

Ma, amikor a nyersanyagkészletek zárolása és tervszerű beosztása a nemzet létkérdését jelenti és a háború sikeres befejezését szolgálja, az anyaggazdálkodással kapcsolatos mindennemű korlátozó rendelet pontos betartása és az engedélyezett nyersanyaggal való lelkiismeretes takarékoskosság mindannyiunk elemi, hazafias kötelessége. A motorizált tűzoltóságok üzemenyaggal való ellátása a gépjárművek után kiutalt benzintalványok révén meg van oldva, csupán ott áll fenn nehézség, ahol a motorikus szert csak agregát képezi, melynek rendszáma nincs. A fennálló rendelkezés értelmében ezek részére, ha a fecskendő 1939 előtt lett beszerezve, az üzemenyagot annál a benzineraktnál — nem benzinkútnál! — lehet beszerezni, ahol a testület az üzemenyagot 1939 előtt szerezte be. Ha az agregátot azonban 1939 után szereztek be, úgy „Anyagigénylési lap”-ot kell beszerezni — kapható ipartestületeknél — s azt a megfelelő rovatok kitöltése után az Ásványolajipari Bizottság, Budapest, II, Fő-utca 68. címre kell megküldeni. A lap indokolási rovatában fel kell tüntetni, hogy a tűzoltószert rendszám nélküli agregát s az 1939 utáni beszerzésű.

Hazánk legrégebbi, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S O P R O N

Legelő tűzoltószert-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világhírlapokon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsi-fecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

HIREK

Magyarország Főméltóságú Kormányzója legfelsőbb elhatározásából a világháborút követő forradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismerésül Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársainknak méltóztatott adományozni: vitéz dr. Endre László alispán, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsának tagja, Kendöl Ferenc önk. tűzoltósegédfelügyelő, Nagycenk, Pogány Lajos önk. tűzmester, Tápiószale, Nagy István önk. parancsnok Tanakajd. Felkérjük azokat a Nemzetvédelmi Kereszttel kitüntetett bajtársakat, akik a fenti névsorban még nem szerepelnek, szíveskedjenek arról értesítést küldeni lapunk szerkesztőségének.

Hősi halál. Sándor László, csepeli lakos, a Neményi Testvérek Papírgyár Rt. vállalati tűzoltóságának tagja, a keleti harctéren folyó súlyos harcokban 1942 december hó 12-én 23 éves korában hősi halált halt a hazáért. Özvegy édesanyja és két testvére gyászolja. Emlékét kegyelettel őrizzük.

győri Csepreghy Pál, Újpest megyei város nyugalmazott hivatásos tűzoltófőparancsnoka, Pest vármegye volt tűzrendészeti felügyelője folyó évi március hó 1-én 86 éves korában meghalt. Halála osztatlan részvételt keltett úgy a tűzoltóság széles rétegében, mint Újpest megyei város közönsége körében, mert Csepreghy Pál aktív szolgálati ideje alatt minden téren, de különösen a tűzrendészet terén élénk szerepet vitt. A tűzoltóság megalakulása idejében, 1878. évben lett önkéntes tűzoltóvá s 1882-ig teljesített Újpesten szolgálatot. 1882-ben külföldi tanulmányútra indult s csak 1888-ban jött újra vissza tapasztalatokban meggazdagodva s akkor folytatta tűzoltói szolgálatát, ahol rátermettsége, tapasztalata és rendkívüli szorgalma révén mind magasabb rangra emelkedett. Időközben képviselőtestületi tag lett, majd törvénybíró és Újpest várossá alakulása után tb. városi tanácsnok. Mikor pedig a város hivatásos tűzoltóságot szervezett, a képviselőtestület ennek vezetőjévé választotta s ezzel egyidejűleg az Újpesti Önkéntes Tűzoltótestület is parancsnokává választotta. 1923-ban, a hivatásos tűzoltófőparancsnoki állás megszervezése után főparancsnok lett s ezt a rangot viselte 1931-ig, nyugdíjazása napjáig. 1921-től, a hivatásos vármegyei tűzrendészeti felügyelői állás megszervezéséig, azaz 1930-ig Pest vármegyei tűzrendészeti felügyelője is volt. Halálával egy lelkes tűzoltó és közeleti férfiú távozott el az élők sorából, aki minden téren a haladás híve volt s ezt a haladást nem szűnt meg

előmozdítani és munkálni sohasem. Munkásságának legnagyobb áldását és eredményét Újpest város tűzvédelmében látjuk, amelyet a mindenkori technikai lehetőségek szerint a legmagasabb fokra emelt. A hivatásos tűzoltóság most is magán viseli fennkölt szellemének örökét. A lelkes, lelkiismeretes és az önfeláldozásig odaadó tűzoltótestület ezzel a szellemével örökké első parancsnokának, Csepreghy Pálnak örökét őrzi. Csepreghy Pál nem halt meg, mert szelleme szeretett testületében örökké él. Földi porhüvelyét a tűzoltótestület március hó 3-án kegyelettel helyezte el utolsó nyughelyére, az újpesti temetőben a város által adományozott díszsírhelyen. Utolsó útját tűzoltószerezen tette meg a hivatásos, az önkéntes és a gyári tűzoltótestületek díszszakaszai kíséretében.

Özv. Lovascher Károlyné siklói önkéntes tűzoltóözvegynek, akinek férje tűzoltás után, bevonulás közben meghalt, 1000, azaz egyezer pengő segélyt utalt ki az Országos Szövetségünk Segélyzőpénztára.

Ifj. Kocsis János dési hivatásos tűzoltó tűztól való bevonulás alkalmával halálos balesetet szenvedett, amiért is özvegyének a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztára 1000 pengő segélyt utalt ki.

Névmagyarosítás. Kirchknopf Jenő, a kőszegi hivatásos és önkéntes tűzoltóság parancsnoka, az irottkői járás tűzrendészeti felügyelője családi nevét a m. kir. belügyminiszter 2779—1943. II. a. sz. alatt kelt határozatával Bertalanffy névre változtatta.

A székesfővárosi tűzoltózenekar április hónapban 15-én, 21-én és 28-án d. e. 10.15—11.10-ig szerepel a rádióban, Bp. I. hullámhosszán.

Csik vármegye szervezés alatt álló tűzoltótestületei a füsttelen napok alkalmával 2404.— pengő értékű dohányneműt gyűjtöttek össze honvédeink számára, amely eredménnyel aránylagosan országos viszonylatban is az elsők között szerepelhet.

A Tokodaltárói Tűzoltótestület tagjai a keleti harctéren küzdő tűzoltóbajtársak hozzátartozóinak segélyezéseképpen minden harctéren küzdő bajtárs hozzátartozóját az idei újesztendő alkalmával 25 pengő pénzsegélyben részesítette és ugyanekkor mindegyikük házához 5 mázsa szemet is szállított teljesen díjmentesen. Ezenfelül a testület tagjai bajtársi ragaszkodásuk és együttérzésük megnyilatkozásaképpen az elmúlt év folyamán több alkalommal, saját filléreikből összetéve, szeretetsomagokat küldtek a messze idegenben otthonunkért élet-halálharcot vívó tűzoltótestvéreknek. A bajtársi érzés gyönyörű megnyilatkozása volt az a megkapó jelenet is, amikor az egyik tűzoltóbajtárs itthoni szabadságáról visszatérve könnyezve vette át tűzoltóbajtársai ajándékát, amelyeket azok útravalóul szántak neki az ismeretlen országutakra. A testvéri együttérzést dicséri a tűzoltók azon nemes elhatározása is, mikor önszántukból, minden felsőbb indítás nélkül, vállalták a hadbavonult bajtársaik mozi-

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rőzsekések, aszestruházatok és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest
Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22
Telefon: 121-583
Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

szolgálatát csak azért, hogy e téren se szenvedjenek a hozzátartozók anyagi megrövidülést. Egyébként is minden vonatkozásban a testület arra törekszik, hogy szoros kapcsolatot tartson fenn az otthon és a harctér között. A testületi élet minden megmozdulásáról levélben értesíti a harctéren küzdő bajtársait, hogy ezzel is érezzék ott künn, a messze idegenben a velünk való közösséget.

Közgyűlés. Népes közgyűlést tartott a Sátoraljaújhelyi Önkéntes Tűzoltótestület Váro Indár dr polgármester elnöke mellett. A buzdító elnöki megnyitó után Arany Sándor parancsnok ismertette a testület 1942. évről szóló jelentését, melyből kifűnik, hogy 1942-ben Sátoraljaújhelyen 33 tüzeset fordult elő és 8 esetben vidéki tüzek oltásánál vettek részt a Sátoraljaújhelyi Önkéntes Tűzoltótestület tagjai a hivatásos tűzoltókkal karöltve. Ezután a részleges tisztújítást ejtette meg a közgyűlés. Az új tagok fogadalomtétele után lelkes szavak kíséretében adta át a polgármester Faix Bertalan s. felügyelőnek. Szűcs Béla, Veres Lajos és Sztecsák András tűzoltóknak 5—5 éves és Reha Dezső s. csövezetőnek a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség által adományozott XV. éves szolgálati érmeket.

Balatonalmádi önkéntes tűzoltótestület működő tagjai a részükre megszavazott gyakorlati pótdíj összegből fejenként 10—10 pengőről lemondva járultak hozzá új egyenruhájuk beszerzéséhez. A testület a hadbavonult tűzoltók családtagjainak karácsonyi segélyezésére gyűjtést tartott, a gyűjtőíveken elsők a testület tagjai, majd a község lakossága mutatta meg szeretetét adakozásával azok iránt, akik ott messze harcolnak, akik ha kell életüket is áldozzák fel a haza oltárára. A gyűjtés összegét, 226 pengőt, részben pénzben, részben tűzifában juttatta el a testület 5 hadbavonult tűzoltó családjának karácsony estéjén, akik örömtől könnyező szemekkel vették át a testület ajándékát, mellyel hideg otthonukba olyan melegséget vittek be, Szent Karácsony estéjén. Ott kint, határainktól messze harcoló bajtársak is meleg szeretettel köszönték meg a testület nemes munkáját, akik azért véreznek idegen földön, hogy a vörös rémuralmat messze tartásák szép hazánk földjétől.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség értesíti az összes érdekeltet, hogy a Belügyi Közlöny 1940. évi június 6-án megjelent száma, amelyben az újabb tűzoltóegyenruháról szóló 64.200—1940. B. M. sz. rendelet lett közzölve s amelyben az egyenruha és vállszalagborítás s z i n e l i s megvannak, valamint az egyenruha szabásmintái is bennfoglaltatnak, az Országos Tűzoltó-Szövetségnél még korlátolt számban 1.— pengős áron kapható.

Özv. Metzker Ferencné arról értesített bennünket, hogy ura halálával a vállalata nem szűnt meg, hanem azt özvegyi jogon tovább vezeti és igyekszik a jövőben is a legjobbat nyújtani.

A Turul Szövetség kassai bajtársi egyesülete Kassán és a vármegyében széleskörű névmagyarosít

sító mozgalmat indított. A névmagyarosítási kérvényeket a szövetség központilag intézi el. A szövetség felhívásában arra hivatkozik, hogy aki magyar-nak érzi magát, az idegenhangzású nevét változtassa meg és magyarságát ezzel is bizonyítsa be. (Országépítés)

MEGHÍVÓ

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét thj. város Tűzoltó-Szövetsége folyó évi április hó 29-én (csütörtökön) 12 órakor tartja

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT, ezt megelőzőleg pedig választmányi ülését a vármegye-háza kistermében. A közgyűlésre, illetve választmányi ülésre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Az 1942. évi zárószámadás tárgyalása.
4. Tűzoltótanfolyamok és versenyek rendezése.
5. Alapszabályban előírt tisztújítás.
6. Elnökségi indítványok.
7. Esetleges indítványok tárgyalása, amelyeket a közgyűlést megelőzőleg öt nappal az elnökséghez kell benyújtani.

Budapest, 1943 március 27.

vitéz **Endre László dr. sk.**
alispán, elnök.

Mohai sk.
titkár.

ADÁS — VÉTEL

Eladó 1 drb előkocsis mozdonyfecskendő szívóoldali felszereléssel, 3 drb lóvontatású szerkocsi (2 nagyobb, 1 kisebb) felszerelés nélkül és 1 drb Ford-rendszerű 4 hengeres tűzoltógépkocsi, targonca vontatásra alkalmas. A fenti tűzoltószerkek még ma is jó állapotban és használatban vannak. Érdeklődni lehet, lehetőleg személyesen, a Pest-szenterzsébeti Önkéntes Tűzoltótestület parancsnokságánál, Pestszenterzsébet, I., Attila-u. 40—42. szám alatt.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felölös szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Dräger oxigénos önmentőket, lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja **Poscher Frigyes**

Kérjen
árajánlatot

műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
Budapest, VII, Damjanich-utca 46
Telefon: 225-049

Folyékony szénssavval működő és száraz por-sugárral-, folyékony szénssavval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyihabbal-, léghabbal- és szénssavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitelezése, szerkezete-, működése- és oltóhatása: **a legkifogástalanabb.**

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Tűzoltóket készséggel küldünk. TELEFON: 127-709

Alapítva 1896

Mindenemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055
Városi lerakat: VI, TEREZ-KÖRÜT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntözőlajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk a ható-
sági
előírásoknak megfelelő

MÁVAG
GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÜT 18, II.

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

KÖHLER ISTVÁN**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.**

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 323-731

CORVINAJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

<p>Megjelenik minden hó 1-én</p> <p>Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható</p>	<p>A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:</p> <p>BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51</p> <p>Telefon: 223-254</p>	<p>Előfizetési ára egész évre 12 P</p> <p>A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk</p>
---	--	---

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DIJTALANUL KAPJÁK

MAGYAR HŰSVÉT

Nagyszombaton a rádió ünnepi, feltámadási műsorában ezzel a címmel mondott nagyhatású beszédet Antal István dr. nemzetvédelmi propaganda-miniszter.

Nagyszombat, jellegzetes magyar ünnep és a nemzet évszázadok során számtalanszor merített a feltámadás gondolatából erkölcsi erőt a maga viszontagságos Kálvária-útjának bejárására. Feltámadtunk ezer évvel ezelőtt, amikor Szent István királyunk atyai kezéből megújodtunk a keresztység szentségében, feltámadtunk Muhi után egy kiváló király államszervező és építő akaratából. Feltámadtunk a mohácsi tragédiát követően s feltámadtunk szabadságküzdelmeink bukásából is, hála a nemzet lelke mélyén élő erkölcsi erőknél: a szabadságszeretethez, a függetlenségi vágyhoz és az áldozatkészséghez. Az egyik legnagyobb példa pedig a maga drámai, de felémelő tanulságaival még közvetlenül itt van előttünk: a trianoni feltámadásban, amelynek küzdelme és országépítő negyedszázada örökre összeforrott a mi nagy vezérünk, hón szeretett Kormányzó Urunk történelmi nevével és történelmi munkájával.

Minden egyes nemzeti feltámadásunk hordozója az a magyar nép volt, amely a maga bámulatos türelmével szenvedni, nélkülözni és lemondani tudásával önmagában testesíti meg fajtájának az erényeit, amelyek nélkül nincs feltámadás. Trianoni feltámadásunk utolsó stációi a világtörténelem legszörnyűségesebb válságának, legvéresebb tömegküzdelmének — a mostani világháborúnak — idejére esnek. Mostani feltámadásunkért való küzdelem voltaképpen folytatása a ezeréves magyar sors törvényének.

A bolsevizmus, ez a kegyetlen és vad áradat nem tudta áttörni azokat a védőgátakat, amelyek a nagy szövetségesünk a legdrágább építőanyagból: fiainak százazreiből épített. Az, hogy

mi magyarok erőinkhez, helyzetükhöz és körülményeinkhez képest — és ezekhez viszonyítva is bizony igen nagy áldozatok árán — segítettünk és segítünk neki ebben a világtörténelmi jelentőségű misszióban, ez nemcsak ezeréves történelmi hivatásunk mai paranestevéséből, de a saját életünk és érdekeink értelméből is következik.

Mert ne feledjük, erről van szó: fennmaradásunkról, szabadságunkról, függetlenségünkéről és az ősi magyar jogok teljességéről.

Az egész magyar közéletet a felelősségérzetnek olyan mértéke jellemzi és uralja, amelyet valóban csak államalkotó népeknél lehet nehéz órákban tapasztalni. És tövedés volna azt hinni, hogy a nemzet sorsáért csak azok felelősek, akiket a Gondviselés a nemzet élére állított. Felelősök vagyunk mindannyian kivétel nélkül, mert a haza legkisebb polgárának a munkája és magartása is befolyásolja az egész közösség sorsának alakulását. Ma nincsenek külön magyar sorsok: nincs külön magyar vezetősors, középosztályosors, gazdasors, munkássors, csak egyetlen közös és egyetemes magyar sors van.

Ha megőrizzük nyugalmlunkat, hidegvérünket, józanságunkat, jövőbe vetett hitünket, bizalmunkat s fenntartjuk a nemzet belső rendjét, ránk szabadulhat a világtörténelem legnagyobb orkánja, nincs olyan pusztító vihar, amellyel a siker jegyében nem tudnánk szembeszállni.

A feltámadás harangjainak örömteli hangjai — fejezte be rádióbeszédét Antal István dr. miniszter — most zúgnak a fejünk fölött és az egész keresztény világ hálatelt szívvel omlik az elé a szent sír elé, amelyből az Üdvözítő meggyötört teste újjászületve feltámadott. Talán egyszer elgördül a szikla az emberiség újjászületésének útjából is és ismét feltámad az emberi lélek igazsága, az értelem, a józan ész, a kölcsönös megbecsülés, a vérző és szenvedő népek között. Hinnünk kell ebben, mert keresztények vagyunk!

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Kerekes István

szatmárnémeti önkéntes tűzoltóparancsnok

Sok és nagy szolgálatot tett a tűzoltó- és mentőügynek. Nemcsak mint aktív tűzoltó, hanem minden téren élvezett s évtizedek folyamán kiérdemelt tekintéllyel, egyéni súlyával is. Tagja ugyanis Szatmárnémeti város törvényhatóságának s elnöke az ottani ipartestületnek. Ezek mellett lelkes tűzoltó, aki immár 45 esztendeje viseli egyenruhánkat tisztességgel, becsülettel.

1899-ben lépett tagjaink közé és, mint a jó hadvezér, végigjárta a közlegénységtől a tisztési, altisztí és tisztí állások egész latorját. Azután így lett belőle vérbeli tűzoltó, aki tavaly már feltehetően a XL. éves szolgálati érmet, amelyet ma is büszkén visel.

Az első világháborúban 1915-től 1918-ig mint őrmester szolgált az 5. honvédszázadban dícséretreméltó fegyelemben.

Egyébként polgári foglalkozására nézve rum- és likörgyáros. Bár csak elemi- és ipariskolát végzett, önműveléssel tiszteletreméltó színvonalra küzdött fel magát.

Főlöttes hatósága „feltétlenül megbízhatónak” minősíti, amit különben be is bizonyított a kétévűzides megszállás idején s a megpróbáltatások nehéz éveiben.

*

Életrajzi adatai. Kerekes István 1875-ben január 21-én született Szatmárnémetiben. Iskoláit ott végezte és ott élte le egész életét. Családos ember, akinek három fia és két lánya van. Ezeknek nevelésén felül sikerült saját szerzeményével vagyonhoz is jutni, ami megint józan és szorgalmas életét dícséri, vagy legalább igazolja.

BOROS egyenruházat szabósága

Tűzoltói új előírással egyenruhákat mérték után

„Hangya” akciós szövetből is készít

BOROS és HUBER

BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6

Telefon: 145-016

Kérjen árajánlatot

Dräger

oxigénos önmentőket, lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja

Poscher Frigyes

Kérjen árajánlatot

műszaki és légoltalmi cikkek vállalata

Budapest, VII, Damjanich-utca 46

Telefon: 225-049

Eskü a zászlóra

A Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület az első világháború viharai után tagjainak legnagyobb részét elvesztette, majd ismét munkához látott, azonban a kellő támogatás hiányában nem fejthetett ki hivatásához méltó életet. A budapesti közönség s általában fiatalságunk érdektelensége e nemes célú, önzetlen akaratú erkölcsi testületet téltenségre kárhoztatta, aminek következménye volt az önkéntes tűzoltóintézmény lassú, de biztos elsorvadása.

Az új világháború megmozgatta azonban társadalmunkat s a légitámadások folytán keletkezett tüzek, pusztulások nyomán ismét felvetődött egy önvédelmi szervezet megalkotásának gondolata, elsősorban a hadigazdálkodási szempontból értékes ipartelemek, üzemek védelmére. Ez a gondolat vezetett a magántűzoltóságok nagymértékű fejlesztésére, amelyet a tűzrendészet újabb szabályozására alkotott 180.000—1936. B. M. számú rendelet már a nagy háborút megelőzően úgy tűzrendészeti, mint légoltalmi szempontból magává tett. Ezt a követelményt alátámasztotta a hazánkat ért bolsevista légitámadás nyomán keletkezett károk leküzdése is, amikor úgy a magántűzoltóságok, mint a hatóságok légoltalom szaktűzoltóságának kiegészítéseképpen bevetett önkéntes tűzoltók megmutatták, hogy mindenütt ott vannak, ahol segíteni kell vagy a hazai arcvonalon, ha kell a küzdők sorát gyarapítani.

A hivatásos tűzoltóságok mindenütt csupán a kárelhárító szolgálat feltöltő kereteit képezik s ütőképességük növelésére az országos tűzrendészeti felügyelő utasításának megfelelően az önkéntes tűzoltóságokat a körülmények figyelembe vételével fejleszteni, létszámukat növelni, ütőképességüket emelni kell. Ennek a parancsnak szellemében a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület is megkezdte újjáépítő munkáját. Vitéz Kiss Lajos dr. öméltsósága bölcs belátása és segítő keze lehetővé tette e nagyarányú fejlődés zökkenésmentes keresztülvitelét s a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület szervezetét új alapokra fektette. A székesfővárosi hivatásos tűzoltóság három osztályparancsnokságán egy-egy önkéntes század teljesít szolgálatot szakképzett tisztikar vezetésével s a központi önkéntes parancsnokság irányítása mellett.

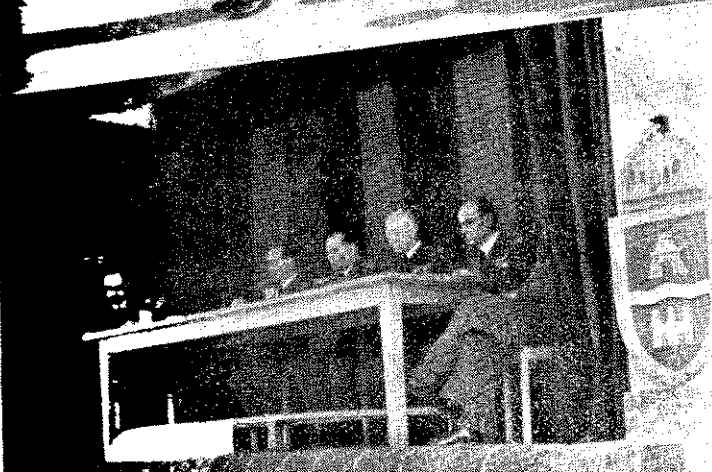
Szervezetszerűen az önkéntes tűzoltóság a hivatásos tűzoltóság főparancsnokának vezetésével áll s mint ilyen, mindenkor a hivatásos tűzoltóság feladatkörében segítkezik. Ezeken túlmenően azonban az önkéntes tűzoltóságnak más célja is van. A magántűzoltóságok tagjai ugyanis nem rendelkeznek megfelelő tüzi, kárelhárító gyakorlattal s ennek megszerzésére elsősorban az önkéntes tűzoltótestületben való tömörülés, a rendszeres szolgálattartás, a gyakorlatokon való részvétel ad lehetőséget. Ezt a célt igen sok iparteleg vezetősége is belátta s magántűzoltóságának tagjait a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület soraiba beléptette.

Az újjáalakuló budapesti önkéntes tűzoltóság egyik százada az északi tűzoltóosztályparancsnokságon már három éve folytatta működését s a közelmúltban megalakult a budai osztályparancsnokságon működő önkéntes század is. Lélekemelő ünnepség keretében, az országos tűzrendészeti felügyelő jelenlétében, mintegy 300 önkéntes tűzoltó, legnagyobb részt a környező ipartelemek tűzoltói tettek esküt a testület zászlójára azzal a szent hittel, hogy kárelhárító tevékenységükkel a haza szent ügyét szolgálják s szent ügyünk szolgálatában a kötelességüket híven teljesítik. A budai osztályparancsnokságról a század zeneszó mellett átvonult a főparancsnokságra, ahol részt vett a Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület alapszabálmódosító közgyűlésén, majd a hősi emlékmű és a megjelent előkelőségek előtt díszmenetben vonult el, lelkükben eme jelszóval:

„Ha dől a bős elem,
E hármat ne feledd:
Erős kar, bátor szív,

Testvéri szeretet,
Jutalmad az legyen,
Betöltöd tisztedet!”

szil a őszlőra

A bolsevizmus elleni háború

A németeknek a szövetségesekkel együtt az orosz bolsevizmus ellen folytatott harcában *harcgázok ezideig általában nem kerültek alkalmazásra.*

Az orosz légoltalom a kiképzés legfőbb szerve a jól ismert Ossoviachim nevű egyesület volt, amely a Dobrochim és a Dobrolet nevű egyesületekből alakult. Előbbi a gázvédelem, utóbbi a repülés szerve volt. *A kiképzés súlya mindvégig a gázvédelemben maradt.* Már 1932 december 1-től kezdve az elemi-, közép- és főiskolákban egyaránt havi több órán át oktatták a gázháború és a gázvédelem elemeit. A szovjet gázálarc alkalmazását alaposan elmagyarították mindenkinek. A tényleges védelem tekintetében azonban kevés történt. 1936-ig gázálarcot egyáltalában nem adtak a lakosságnak. A „G-T-6” jelű gázálarc csak 1936 végén került forgalomba, de nagyobb mennyiséget csak 1937 végén és 1938-ban gyártottak, üzletben, pénzért csupán a kiváltságosok kaptak. A riasztás terén egész különös a rendszerük. Van ugyanis külön a légiveszély és külön a gázveszélyt jelző riasztás. A légiiradót szirénahúgás és ezenkívül a közvilágítás háromszor egymásutáni kikapcsolása jelzi, a gázveszélyt csengő harangjel. Érdekes, hogy az elsötétítéssel együtt a *ködösítést is igen széles körben alkalmazták.* Híreink vannak arról, hogy a Moszkvában közvetlenül a háború előtt tartott légoltalmi gyakorlaton a nappali elködösítés alatt az utcákon olyan sötétség uralkodott, hogy a közlekedés még több óra után is lehetetlen volt. A gázveszélyt Oroszországban is — mint mindenütt — eleinte túlbecsülték. Az orosz szakkönyvek állandóan számoltak a vegyiháború alkalmazásával, úgy szólván készültek rá.

A német-orosz háborúban a vegyiharcanyag alkalmazásáról az első hír 1941 július közepén jelent meg. Az angol hírszolgálati iroda és az angol Daventry rádióállomás július 12-én moszkvai jelentést közölt, amely szerint Lozovszkij, a szovjet tájékoztatóhivatal helyettes főnöke és a buenosairesi szovjet követ azt állította, hogy a németek a bolsevisták elleni harcokban mérgező gázt is használtak. Illetékes német helyről erre azt közölték, hogy a német véderő vezetőségének többször megismételt világos kijelentése szerint mindaddig nem alkalmaz harcra gázt, amíg az ellenség maga sem használ; német részről nem szükséges különösebben hangoztatni, hogy *a németek mindmáig egyetlen egy hadszíntéren sem*

használtak mérgezőgázt az ellenség ellen. Miután a német csapatok hatalmas lendülettel áttörték a Stalin-vonalat, a moszkvai urak kétségbeesett helyzetükben ezt a hamisítatlan bolsevik hazugságot terjesztették azzal a szándékkal, hogy jogosulttá tegyék magukat harcra gáz alkalmazására. A német véderő vezetősége a legszigorúbb rendszabályokkal fog válaszolni a Szovjetnek minden ebbeli kísérletére, hogy megszegi a mérgezőgáz alkalmazására kimondott nemzetközi tilalmat — mondotta a cáfolat befejezése.

Igen érdekes a német távirati irodának 1941 július 25-én kiadott jelentésében az előző gondolatmenetet kiegészítő közlése. A szovjetek a legutóbbi harcokban — mondja a jelentés — állítólag a gázháborúra vonatkozó előírásokat zsákmányoltak és most ezzel azt akarják bizonyítani, hogy Németország a jövőben gázháborút akar folytatni. *A genfi jegyzőkönyv tiltja a gázháborút, de nem tiltja a felkészülést rá.* Közismert, hogy minden államban tanulmányozzák a gázháborút, mert egy állam sem teheti ki magát annak a veszélynek, hogy készületlenül álljon szemben olyan ellenséggel, amely a maga részéről váratlanul gázháborúba kezd. Ugyanebből az okból csaknem valamennyi katonai állam előkészítette a gázháborúra vonatkozó előírásokat. Ezt megtette természetesen Németország is. Ha a Szovjetnek az a terve, hogy a gázháborúra vonatkozó német előírások fellelését ürügyül használja fel a gázháború megkezdésére, Németország megadja majd a megfelelő választ.

Ugyancsak 1941 július 17-én a német távirati iroda jelentésében említi, hogy „egy kis gyalogsági egységnek sikerült bátor támadással elfoglalnia néhány többemelet mélységű alacsony erődöt. *Mesterségesen fejlesztett kő védelme alatt a járőrök eljutottak a hatalmas betontöröbökig és megadásra kényszerítették a robbanóanyagokkal az utolsó életbenmaradt bolsevistákat.* A legénységet — mint kiderült — politikai biztosok bezárták az alacsony erődökbe!

A német távirati iroda 1941 szeptember 2-i jelentése szerint a bolsevisták a kutakat is *megmérgezték.* A jelentés szerint egy német gyalogság rohamcsapat a keleti arevonal középső részén augusztus 31-én végrehajtott sikeres vállalkozásáról visszatérőben egy kis erdőben szovjet ronboló csapatot lepett meg. A bolsevisták polgári ruhában voltak és a tarisznyájukban nagymennyiségű robbantószeren kívül *mérget tartalmazó*

Tiszti és altiszti **rőzsekéseket**

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtőműmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-859.

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőorsót

a gyakorlati szabályzat és a MOSZ előírása szerint raktárról szállít
MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.
BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

csomagok voltak. A vegyvizsgálat során kiderült, hogy a csomagok tartalma nitrosztrichnin. Mint az elfogott bolsevisták bevallották, az volt a feladatuk, hogy kutakat és forrásokat mérgezzenek meg, repülőgépen szállították át őket a szovjet vonalak mögé és ejtőernyővel ugrottak le.

A Magyar Távirati Iroda 1941 szeptember 10-i jelentése szerint az Ukrajnában küzdő honvédseregtestek arcvonalán a szovjetsapatok rohamesónakok bevetésével több helyen megkísérelték a Dnyeper folyón az átkelést. Egyik ponton *mesterséges kődöt* is igénybevettek támadásuk elősegítésére.

A magyar honvédelmi minisztérium 35. osztályának közleménye jelent meg a „Légoltalmi Közlemények” 1942 januári számában, mely szerint „a hargázok általános alkalmazásáról 1941 december közepéig nem kaptunk hírt. A legújabb adatok szerint azonban december 20. és 25. között az orosz tüzéség már használt gázlőszert és svájci, valamint török hírek szerint Turkesztánban két orosz hadsereget képeznek ki a vegyi-harera.”

1942 május 11-i berlini jelentés szerint Churchill legutóbbi beszédében azt állította, hogy német részről a keleti hadjáratban *gázt is használtak.* Ezzel az állítással szemben berlini katonai körökben mindenekelőtt rámutattak a német véderőfőparancsnokság nyilatkozatának arra a megállapítására, hogy német részről egyáltalában nem használnak harcigázokat. Egy katonai szakértő hozzáfűzte, hogy ebben a háborúban mérgezőgázok szándékos használatát még seholsem állapították meg. Ez a hír onnan keletkezett, hogy a németek a keresi-csatában új fegyvereket alkalmaztak. Ezt Sztalinék nyomban közölték Londonnal, mire Churchill a moszkvai táviratra hivatkozva közölte azután, hogy a németek gázbombákat használtak. *A vádat utólag visszavonták.* A német véderőfőparancsnokság május 9-i közlése szerint azonban nem felel meg a valóságnak a Reuter irodának az a Moszkvából terjesztett jelentése, hogy a német csapatok krími harcaik során mérgezőgáz-aknákat használtak volna. Végül az International New Service londoni értesülése szerint illetékes helyen kijelentették, hogy hivatalos szovjet részről semmi olyan jelentés nem érkezett az angol fővárosba, amely valószínűvé tette azt a feltételezést, hogy a német csapatok mérgezőgázokat használtak a keresi offenzívában. Sem Londonban, sem pedig

Moszkvában nem erősítették meg azt a szárnyra kelt hírt, hogy a németek gázokat használtak. Berlini május 13-i közlés szerint a német sajtó visszatért Churchillnek a mérgezőgázok esetleges használatáról tett kijelentésére. A Wilhelmstrasse katonai szóvivője is újból foglalkozott ezzel a kérdéssel és kijelentette, hogy Németország ma is állja a Hitler vezér és kancellár által kifejtett álláspontot, hogy mindaddig, amíg az ellenség nem alkalmaz mérgezőgázokat, addig ők is tartózkodni fognak ennek a harciszerepeknél az igénybevitelétől. Mi — mondotta — semmi körülmények között *nem használunk elsőnek gázokat,* nekünk tökéletesen elegendők azok a fegyverek, amelyek rendelkezésünkre állanak.

1942 június legelső napjaiban a magyar rádió váratlanul félbeszakította műsorát és a bemondó azt a meglepő hírt közölte, hogy Magyarország északkeleti határa felől ellenséges *robbanó léggömböket* sodor a szél. Ezekről a léggömbökről felhivatalos közlemények megállapították, hogy nincs az sem kizárva, hogy a magasság szabályozására szolgáló bádogtartályokat *mustárgáz,* vagy valamilyen *fertőző anyag csepegtetésére* rendezik be.

Berlini 1942 június 10-i jelentés szerint a német távirati iroda katonai helyről értesül, hogy Lefkovszky Mátyás szovjet főhadnagy kijelentette, hogy a Szovjetunióban az utóbbi időben különös fontosságot tulajdonítanak a gázháborúra való felkészültségnek. Ha hivatalosan még csak védelmi rendszabályok megtételéről van szó — mondotta — tapasztalatom szerint *titokban már a támadó gázháborút készítik elő.* Hosszú ideig a vezérkar kötelékében teljesítettem szolgálatot és közvetlen közlőből figyelhettem meg az erre irányuló munkálatokat — jelentette ki továbbá a német fogságba esett szovjet főhadnagy. Mivel a magasabb hadvezetés meggyőződése szerint a német hadsereget tartósan úgy sem lehet feltartóztatni, meg fogják kísérelni, hogy az utolsó eszközökhöz nyúljanak.

Berlinben 1942 október 27-én kelt jelentés szerint a keleti arcvonal középső szakaszán, mint katonai helyről közlik, legutóbb Kaluga közelében elfogtak egy szétugrasztott bolsevistákból összeverődött bandát, amelynek az volt a feladata, hogy az arcvonal mögötti területeken zavartokat szítson és romboló cselekményeket hajtsanak végre. A banda tagjainál nagyobb mennyiségű arzént találtak, amely éppen úgy, mint az

Hazánk legrégebb, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S O P R O N

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsi-fecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

aunak idején a krimi banditáknál talált *arzen*, gyufaskatulyák kettős fenekében volt elrejtve. A bolsevisták bevallották, parancsot kaptak arra, hogy a *mérget* a német szolgálati helyeken alkalmazott orosz lakosok segítségével közkonyhákban, esapatoknál, kórházakban és otthonokban *használgják fel*. Az orosz lakosság visszautasító magatartása következtében — mondja ez a jelentés — azonban a banda tagjai közül egyiknek sem sikerült ezt az embertelen parancsot végrehajtania.

1942 szeptember 25-én Rómából jelenti a Magyar Távirati Iroda, hogy amint a *Giornale d'Italia* berlini különtudósítója közli, a sztalin-grádi csata alkalmával már jóval a város ostroma előtt különleges alakulatokat szerveztek

a bolsevisták és ezekre bízták egy-egy háztömb védelmét. Mindegyik alakulat bőségesen el van látva kézigranátokkal, könnyű gépfegyverekkel, golyószórókkal és a *közelharcnál alkalmazott vegyi fegyverekkel*.

1942 szeptember 25-én az NST jelentése szerint moszkvai hadijelentésekben azt hangoztatják, hogy *vegyi támadóeszközökkel* több német harekoesioszlopot megsemmisítettek s e támadások során negyven német tank legénységét és 400 géppisztolyos rajt megölték volna. Német részről megállapítják, hogy ilyen támadás a keleti arcvonalon sehohsem következett be. Eddig sehohsem állapították meg, hogy szovjet részről vegyi harcészközöket alkalmaztak volna.

Förster Rezső

Az „Otthon” varázsa

A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének hivatalos lapja, „A Vármegye” folyóévi 6. és 7. számában olvasott vezércikkek adják kezembe a tollat. Határtalan önérettel, a jól végzett munka meglegedett érzésével, boldogan jelenti be itt az egyesület az ország vármegyei tisztviselőkarának, hogy legfontosabb céljainak egyikét sikerült megvalósítania, minthogy „március hó 1-től kezdődően az ország fővárosában immár minden vármegyei tisztviselő saját tulajdonában álló lakásban szállhat meg . . .” „Tudtuk és éreztük — mondja a február 20-i jelentés —, hogy összetartozásunk, egymással való szoros kötelékünk mindaddig csak jelkép marad, amíg nem tudjuk ezt az érzést kézzel foghatóan is érezhető előnnyel, természetbeni szolgáltatással, a tulajdon büszke öntudatával együttjáró és valóban érzékelhető valósággal elválaszthatatlannul összefűzni . . .” Majd a március 1-i 7. számában ezeket olvashatjuk: „Március elsejével hátrákhöz érkeztek a vármegyei tisztviselők. „A Vármegye” publikálása, hogy Budapesten megnyílik a vármegyei Otthon, valóságos álomot vált valóra. Úgy érezzük, hogy az Otthon valóra váltásával egy erős- és időtálló láncszem kapcsolódott be abba a valóságba, amelyet Szent István adott az örök magyar nemzet számára. A vármegyei tisztviselők Otthona a gyakorlati életben jelenti azt a helyet, ahová a fővárosba érkező vármegyei tisztviselő úgy megy, mint saját otthonába. Egy nagy család tagjai találkoznak abban a budai házban, ahol az út fáralmait ki-pihenhetik s ahonnan elindulhatnak azokra a hivatalos utakra, amelyek a közéletet kiteszik s a nagyközönség érdekeit szolgálják. Akik eddig is átérették az otthon varázsának jelentőségét, azok eddig is megtették mindent, hogy elővarázsolják az Otthonukat, mert tisztában voltak azal, hogy anyagi és erkölcsi gyarapodást jelent

a közösségi érzésből kiváltott és életre hívott minden közintézmény”.

Átérezve az Otthon jelentőségét, együtt-érzésünknek adunk kifejezést, midőn ez alkalomból mi is üdvözöljük a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületét s az Isten áldását kérjük új Otthonukra.

Nem mulaszthatjuk el azonban megragadni az alkalmat arra, hogy fölvevessük ismét a kérdést: Miért nincs nekünk is Otthonunk Budapesten? Minden adottságunk megvan annak megvalósításához s nekünk ez az Otthon ugyanazt jelentené, mint amit a hivatkozott cikkekben „A Vármegye” olyan szépen kifejtett. Kezdetnek, úgy gondoljuk, elegendő volna az Izabella-utcai székház lakóit kitenni s ott kicsiben megkezdeni az Otthon megvalósításának szép gondolatát. Kérjük elnökségünk illetékeseit, foglalozzanak az ügyel, mert higgyék el, hogy mindaz, amit „A Vármegye” az Otthon varázsáról megállapít, színvalóság s a magyar tűzoltóság immár hatalmas táborára is áll. Mindent, amivel összetartozandóságunkat szolgálhatjuk, meg kell ragadnunk, hogy ezzel is erősítsük a közösség érzését, hogy ezzel is szolgáljuk a „Mindnyájan egyért, egy mindnyájunkért” jelszavunkat, erősítsük Országos Szövetségünkbe vetett hitünket, bizalmunkat, ragaszkodásunkat. Adja a magyarok Istene, hogy egy év múlva a „Tűzrendészeti Közlöny” is „A Vármegye”-hez hasonló bejelentéssel örvendeztethesse meg a félmillió magyar tűzoltót.

(K'-án)

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Czirják Elek
 BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61
 Telefon: 268-693

Előszó

Bendefy László „A Magyar Tűzoltóság Története“ című munkájához

A korszerű magyar kárelhárító tűzvédelmi szervezet rohamlépésben és éjt nappallá tevő munkával történő kiépítése közben egy pillanatra megállunk s visszatekintünk a magyar tűzoltóság multjára, elődeink küzdelmére, az eddig megtett útra. Megállapíthatjuk, hogy intézményünk hajója sok vihart ért meg, de a viharokat, válságos időket sikerrel kiállotta, céltudatosan, töretlen ívben haladt és halad ma is a fejlődés útján.

A rohanó munka közben jól esik a visszapillantás, mert egyrészt a mult megbecsülését szolgálja, másrészt pedig csüggedésünk esetén és kétségeink közepette reménységgel tölt el, további felfokozott munkára sarkal.

Ettől a meggondolástól áthatva, szívesen tettem eleget a mű szerzője kérésének, hogy könyvéhez előszót írjak s a bajtársak figyelmébe ajánljam.

Bendefy László személyét nem kell bemutatnom, mert hiszen nevét a magyar tűzoltótársadalom előnyösen ismeri. Hozzá kell szólnom azonban munkájához, mely a magyar tűzoltóság multját, részben jelenét és a szerző elképzeléseit is felöleli intézményünk jövőjére nézve.

Természetes, hogy ez a munka nem nyújthat mindig újat, mert minden történeti munka forrásokból táplálkozik. A források pedig olyan adatokat tartalmaznak, amelyeket más is ismer és talán már megelőzőleg más is feldolgozott, illetve felhasználta. *Ez a munka azonban, összefoglaló szerkezetét és rendszerezését tekintve, minden tűzoltó szakember előtt értékké válik.*

Érték másrészt ez a munka azért is, mert évek hosszú sorának szakadatlan fáradtságával látott napvilágot. A kitartást pedig csak az ügy szeretete sugallhatta és táplálhatta.

Valóban. Bendefy László egy emberöltőnél hosszabb ideje szolgálja immár a tűzoltóság szent ügyét és ez az önzetlen munka meglátszik a könyv minden szaván, minden során, minden mondatán.

Meggyőződhetünk arról is, hogy ennek a könyvnek szerzője igaz magyar és gyakorlati tűzoltó. Tudását felhasználja arra, hogy feltárja magyar lelkét és tükröt tartva élénk, tanítja a fiatal magyar tűzoltónemzedéket. *A hibákat nem takargatja, hanem kertelés nélkül feltárja, hogy lássa meg azokat és okuljon belőlük minden magyar tűzoltó. Ítéletei, következtetései helyesek, talpraesettek és a jövőre nézve hasznosak is lehetnek.*

Ez a történeti szakmunka hasonlatai, képei, szemléltető stílusa, lelkes és ünnepi hangulata révén, oktató jellege mellett mint *szépirodalmi* munka is megállná a helyét.

Amidőn ezt a könyvet útjára bocsátom, szívből óhajtom, hogy a szorgalmas és lelkes szerző elérje vagy legalább is megközelítse azt a nemes célt, amiért dolgozott.

Budapest, 1943 február 22-én.

ritéz Kiss Lajos dr., s. k.,

országos tűzrendészeti felügyelő,

a Magyar Országos Tűzoltószövetség elnöke

Sapkák, rangjelzések, paszmányok, gombok, jelvények, rúzsok, asztruházatok és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22

Telefon: 121-588

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**

Keresztény **Mátrai Antal és Társa Rt.**
1066 Budapest, XIII, Lomb-u. 34-36. Tel. 299-055

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
özv. Metzker Ferencné
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

KISTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, , IV, Petőfi Sándor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
fiszteleidíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Adatok a székesfővárosi tűzoltóság 1942. évi működéséről

Irta Preszly Béla székesfővárosi tűzoltófelügyelő

Az ország tűzoltósága és így a székesfőváros tűzoltósága is, az elmúlt év folyamán a kárelhárítás egyik újabb fejezetével ismerkedett meg gyakorlatban: a légitámadások elleni védekezéssel. Fővárosunk, amely eddig Európa „fényes” városai közé tartozott és úgy pompázott romantikus szépségével a Duna partján, mint egy óvott, féltett, különleges virág, a kellemetlen orosz darazsak szúnyogcsípésére, a százkilós gyújtó bombák és a többszáz kilós romboló bombák fullánkcsípésére sötétségbe borult, elrejtette szépségeit és engesztelhetetlen harcra született szúró kaktuszként védi életét.

A két légitámadás rendkívül kijózanítóan hatott a városra. A fronttól való nagy távolság viszonylagos biztonságában élő Budapestet olyan időben rázta meg a légitámadás, amikor annak jelentőségét felmérni, a korszerű szükséges ellenintézkedéseket megtenni, valamint az eddigi, talán már elavult intézkedéseket felülvizsgálni és korszerűsíteni volt idő. Nem elméleti feltevésekkel, külföldi példák hazai átértékelésével kellett most már dolgozni, hanem a megsérült templom, a bedőlt családi ház, melynek romjai alatt két ártatlan gyermek kioltott élete áll fenyegető vádként, közvetlenül mutatja be a pesti embernek, hogy mi is az és a valóságban hogy néz ki egy város „hadi célpontjai ellen” végrehajtott támadás.

Igen figyelemre méltó, hogy ez a kis erővel végrehajtott légitámadás is, amit nyugodtan a zavaró légitámadások közé sorolhatunk, mennyire igazolja azokat az elméleti tételeket, amelyeket az eddigi külföldi tömeges légitámadások káraiból irányként magunk részére levontunk. A két légitámadás által okozott összes kár egy-negyed része rombolás, háromnegyed része pedig tűzkár, gázkár pedig semmi sem volt. Az az általunk hangoztatott elv nyert most itt is beigazolást, hogy a légitámadás elleni védekezés alapja a tűzvédelem. Ezt a tanulságot halljuk a német városokból vagy az olasz városokból ittjárt külföldi bajtársainktól is.

A légitámadás szervezett pusztításának óriási kárait csak gondosan és előrelátóan meg-

szervezett kárelhárító csapattal lehet a legkisebbre csökkenteni. Ehhez viszont igen komoly pénzügyi fedezetre van szükség. A légitámadás elleni védekezésnél a hatósági légoltalom gyakran millió pengővel kénytelen számolni. Ne döbbenjünk meg az összeg nagyságán, hanem vizsgáljuk meg ridegen, sok-e ez a látszólag nagy összeg? Budapesten például egyetlen bérház berendezésével együtt körülbelül 1 millió pengő. Ha tehát 10 millió pengőt költenénk a város légoltalmára, akkor csak tíz bérház árát fektettük a védekezés eszközeibe. Sok ez? Nem! Az újságban megdöbbenve és mélységes részvétellel olvastuk a német és olasz városok súlyos bombázását. A pusztítás állítólag egyes jobban bombázott városokban 10 százalékos kárt is okozott. Ilyen nagyarányú pusztítása egy városnak, Budapestre átvive, számokban kifejezve annyit jelent, hogy Budapest kerekén 30.000 lakóépületéből eddig 3000 lakóház rongálódott volna meg, illetve omlott volna össze. Nem szabad elfelejteni, hogy ez éveken át tartó és rendszeresen visszatérő bombázás együttes eredménye. Ha csak tíz darab 1 millió pengő értékű bérházat tudott volna megmenteni a korszerű légoltalom, amire példánk szerint 10 millió pengőt költöttünk volna, akkor már jó befektetés volt a légoltalomra kiadott összeg. De ilyen körülmények között nem tíz ház, hanem házak százainak a megmentésével kell számolnunk, ha a légoltalom kárelhárító szolgálata hivatásának magaslatán álló, korszerű szakember vezetése alatt álló testület. Az angol miniszterelnök azt mondotta: „Többet ér egy tonna hajótér, amit nem süllyesztettek el, mint egy tonna hajótér, amit építünk”. Ez a tétel áll az épületekre is, sőt talán még jobban áll, mint hajóra, mert a ház egy darab mult, egy darab közösség, otthon, nyugodt pihenés, kisémberek vagyonkája, hite és bizalma.

A székesfővárosi hivatásos tűzoltóság az 1942. évben 1517 esetben vonult ki kárelhárítás-hoz. A kárelhárítás eloszlása a következő, tűzhöz: 1000 esetben (az 1941. évben 944 esetben, növekedés 6 százalék, míg az 1940. évben 730 esetben, vagyis a tüzek számának állandó növekedése még ma is állandóan tart. Két év alatt a

**Gazdák Biztosító
Szövetkezete
Budapest, IX, Üllői-út 1
Telefon 187-870**

**Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavato-
tossági, betöréses-lopás elleni,
autó-, üveg- és állatbiztosítás.
Képviselet minden városban
és községben! Kartelen kívül!**

tüzesetek számának növekedése óriási). Életmentéshez 118 esetben, állatmentéshez 72 esetben, műszaki mentéshez 79 esetben, vaklármához 248 esetben vonult ki. Örömmel állapítjuk meg, hogy a vaklármák száma csökken, az 1941. évben 276 vaklármához vonult ki a tűzoltóság. A tűzoltóság kárelhárító működésénél a tüzek száma 66 százalék, vagyis az összes kivonulások kétharmad része tűzhöz történik.

A tűz keletkezésének okai a következőképpen oszlanak meg:

Vigyáztalanság	272	(1941. évben 252)
Gondatlanság	28	(1941. évben 66)
Hanyagosság	150	(1941. évben 145)
Szerkezeti hiba	294	(1941. évben 254)
Szikra	48	(1941. évben 45)
Öngyulladás	37	(1941. évben 36)
Gyújtogatás	15	(1941. évben 7)
Ismeretlen	156	(1941. évben 139)

Összesen 1000 944

Lényeges eltérés nincs az előző évekhez képest. Talán csak a gyújtogatás számának több mint kétszeresére emelkedése érdemel különös figyelmet. Ezt nem szabotázs okozta, hanem a légitámadás. Azt is gyújtogatásnak kell ugyanis tekinteni. Egyébként egyetlen hely, ahol a két légitámadás hatását tűzstatisztikánkból kiolvashatjuk. Érdekes, hogy a két légitámadás a főváros egyéb káreseteihez annyira jelentéktelen, hogy nyomát nemcsak a tűzstatisztikában, hanem közvetlenül a légitámadás után a város külső képén is alig lehet látni.

Működés közben 12 tűzoltó sérült meg. A kár következtében megsérült 167 (1941. évben 261), bentegett 1 (1941. évben 19) és meghalt 26 (1941. évben 32) polgári személy. Megsérült 12 és kimult 7 állat. Feltűnő, hogy az 1942. év szerencsétlenségi statisztikája mennyivel kedvezőbb az 1941. évhez képest.

Vaklármát leszámítva, a tűzoltóság az 1942. évben összesen 1269 (1941. évben 1262) kárelhárítást végzett, 116 esetben magántűzoltósággal együtt működött. Ez a szám azonban korántsem teljes. Budapesten a gyári tűzoltóságok lényegesen több ízben végeztek kárelhárítást. Budapest ellenben oly nagy, hogy a nagyobb gyárak korszerűen kiépített és felszerelt tűzoltóságai teljesen önállóan végzik el saját területükön a kárelhárítást. Ezeket nem is foglaljuk statisztikánkba és így ez a munka a nyilvánosság részére elveszett. Ez nem helyes. Például a Magyar Ruggyantaggyár Részvénytársaság tűzoltósága három gyártelepének területén az 1942. évben 75 tüzet oltott el. Ez oly nagy szám, amivel egyik-másik törvényhatósági jogú városunk sem dicsekedhet el. Igaz, hogy ez a tűzoltóság is nagy és 141 fővel egy korszerű kárelhárító tűzoltószázadnyi erőt alkot.

A hivatásos tűzoltóság 1000 tüzesete a következőképpen oszlik meg:

Műhelytűz	210	(1941. évben 162)
Kéménytűz	174	(1941. évben 153)
Lakástűz	120	(1941. évben 99)
Pincetűz	93	(1941. évben 79)
Tetőtűz	44	(1941. évben 36)
Kazal, fűégés	43	(1941. évben 42)
Gépjárműtűz	33	(1941. évben 47)
Főfémgerendatűz	34	(1941. évben 37)
Eoltti tűz	38	(1941. évben 36)
Gyári tűz	28	(1941. évben 34)
Hajótűz	5	(1941. évben 1)
Itaktűz	36	(1941. évben 29)
Ródetűz	32	(1941. évben 22)
Elektromostűz	31	(1941. évben 28)
Szemét-, hulladékűz	18	(1941. évben 10)
Kerítéstűz	4	(1941. évben 5)
Kátrányűz	15	(1941. évben 5)
Padlástűz	2	(1941. évben 3)
Erdőtűz	12	(1941. évben 2)
Mozitűz	3	(1941. évben 1)
Színháztűz	1	(1941. évben —)
Egyéb	24	

Összesen 1000

Figyelemre méltó, hogy a műhelytüzek milyen rohamosan szaporodnak. 1940-ben 75, 1941-ben 162, 1942-ben már 210 műhelytüzet oltott el a tűzoltóság. Egy régebbi cikkemben már rámutattam, hogy a kisebb műhelyek a nagyobb tömegű megrendelést, amit vitán felül a háború idézett elő, a régi keretek között, rendkívül túlszűfolt helyiségekben, tűzrendészeti ellenőrzés nélkül, a tűzrendészeti követelmények mellőzésevel teljesítik. Két év alatt a műhelytüzek száma 75-ről 210-re emelkedett, azaz közel megháromszorozódott. Ismét rámutatok arra, hogy az így veszendőbe menő nemzeti vagyon és nyersanyag komoly érték, amit az ellenőrzés kiterjesztésével meg kell menteni.

A gyári tüzek száma csökkent, annak ellenére, hogy a gyárak munkája fokozódott. Ezt teljesen a gyári tűzoltóságok dícséretére kell felírni. Az is igaz, hogy a gyári tűzoltóság fejlődését a hivatásos tűzoltóság szorgalmazta és segítette elő. Forduló pontján a háborúnak, mikor a legnagyobb erő kifejtésre és legnagyobb rombolásra kell felkészülnünk, a tűzoltóság békebeli működése úgy fogható fel, mint csatába induló hadsereg éles gyakorlata. Reméljük, hogy ezeket az éles fegyvergyakorlatokat minden tűzoltóság kellően értékeli ki és az igazi nagy csatánál, a magyar fegyveres erőhöz méltóan állja meg a tűzoltóság is a helyét.

ÉRTESÍTÉS! A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség közli az érdekelt testületekkel, hogy rak-tárában 1936-ig visszamenően a Tűzrendészeti Közlöny példányai fölös számban megvannak s azok példányonként 10 filléres árban megkaphatók.

HIREK

Magyarország Főméltóságú Kormányzója legfelsőbb elhatározásából a világháborút követő forradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismeréséül Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársainknak méltóztatott adományozni: Ökrös Sándor pénztáros (Vésető), Péter János minaji önk. tűzoltóttestület parancsnoka, Pajtás Ferenc önk. tűzoltóparancsnok, Csedő Gyula kézdímartonosi önk. tűzoltóparancsnok és Máthé Gergely önk. tűzoltó.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban Erdei Imre tűzmesternek (Fehérgyarmat, önk.) adományozta.

Hősi halottaink. Bolla Sándor kovászpatonai önk. tűzoltócsővezető, Takács József dénesfai önk. tűzoltóbajtársaink az orosz harctéren hősi halált haltak. Emléküket hálás kegyelettel megőrizzük.

Halálozások. Gállos Sándor, a csepeli Weiss Manfred-gyári tűzoltóttestület főfelügyelője, a királyi díszérem és a 35 éves szolgálati érem tulajdonosa, folyó évi március hó 30-án elhunyt. Boldogult bajtársunk közel négy évtizeden át fáradhatatlanul és önzetlenül dolgozott testületének fejlesztése érdekében. Horváth Gyula balatonfüredi szőlőbirtokos, a Balatonfüredi Önkéntes Tűzoltóttestület évtizedeken át volt parancsnoka, elhunyt. Nagy részvét mellett tomették el. — Emléküket kegyelettel őrizzük.

A székesfővárosi tűzoltózenekar májusban a következő időkben szerepel a rádióban: 6-án, 10-én, 20-án és 24-én délelőtt 10.15—11.10-ig Budapest I. hullámhosszán.

Újpest város tűzoltóságánál áprilisban egy törvényhatósági tűzoltótanfolyamot és hét kismotorfecskekezelői tanfolyamot tartott Pestvármegye Tűzoltószövetsége. A rövid idő és a közbejött húsvéti ünnepnapok miatt a sok tanfolyamot csak úgy lehetett megrendezni, hogy kétízben két-két kismotorfecskekezelői tanfolyam párhuzamosan, egy időben futott. Míg az egyik tanfolyam a tanteremben az elméleti részt, a másik tanfolyam az udvaron a kismotorfecskekezelők gyakorlati kezelését sajátította el. A felsőbb hatóság által elrendelt sok tanfolyam nagy terhet rótt a tűzoltóságra, mert állandóan egész napon át 3 tisztre és 2 altisztre volt szükség, hogy a tanfolyamhallgatókkal az előírt tananyagot alaposan át lehessen venni. A kiemelt munka azonban meghozta gyümölcsét, mert egy rövid hónap alatt 42 tűzoltó végzett altiszti tanfolyamot s 297 tűzoltó, illetőleg főleg légoitalmi szolgálatos végzett alapos kismotorfecskekezelői tanfolyamot. A tanfolyamok sikerét főleg a rendelkezésre álló kitűnő modellek segítették elő, melyek közül mint legszemléltetőbb említhető meg egy

négyhengeres s minden részében mozgatható üveg-motor, továbbá egy szétszedhető, természetes nagyságú, kétlépcsős Mátrai-rendszerű centrifugál tűzoltószivattyú.

Kolozsváron március hó 14-én fejezték be a 12. kerületi tűzoltótanfolyamot, melyen 48 hallgató vett részt. A hallgatók mind az elméleti, mind a gyakorlati vizsgán kiváló eredményt mutattak. A bizonyítványokat Muth Mihály v. tanácsnok osztotta ki, a hallgatók nevében Czeiszperger Lipót alsófernezei igazgatótanító mondott köszönetet a tanfolyam-parancsnokságnak és az előadói karnak. Azután vitték Zombory A. József kerületi tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam parancsnoka búcsúzott el a hallgatóktól.

Befejeződött a székesfehérvári XI. kerületi tűzoltótanfolyam, melyen a tűzrendészet kerületéből 57 tanfolyamhallgató vett részt. Az elméleti és gyakorlati vizsgán Farkas Sándor polgármester elnökölt, aki a vizsga befejezése után lelkesítő szavakkal búcsúzott el a tanfolyamhallgatóktól. Felhívta figyelmüket arra, hogy az egyre súlyosbodó háborús követelményeknek — éppen úgy mint itt a tanfolyamon — otthon is minden tekintetben feleljenek meg. A tanfolyamhallgatók részéről nemes Lukács Ákos mondott köszönetet a polgármester és rajta keresztül a város közönségének a tanfolyam ideje alatt tapasztalt vendégszeretetért és az előadónak, főleg pedig Gáspár István tűzoltóparancsnoknak, a tanfolyamon elért eredményekért. Űgy a maga, mint tanfolyamhallgató társai nevében ünnepélyesen ígéretet tett, hogy az itt hallottakat továbbviszik és kiküldő hatóságaiknak tűzoltóságait abban a szellemen fogják továbbképezni, amint itt a tanfolyamon megtanulták. A tűzoltótanfolyam után két kismotorfecskekezelői tanfolyam tartatott meg.

A Kamocsai Önkéntes Tűzoltóttestületnek Kamocsa község megértő és nemesszívű lakosságának felajánlása folytán liszt, burgonya, mák és egyéb terményekből összesen 21 métermázsát sikerült gyűjteni, ezenkívül 1223 darab tojást, 50 liter bort és 5 liter pálinkát és 1000 darab Symphonia cigarettát. A gyűjtés eredményét az Önkéntes Tűzoltóttestület folyó évi március hó 20-án olyan kéréssel adta át az érsekújvári hadikórház parancsnokságának, hogy fogadja oly szeretettel, amely lelkesedéssel azt a Kamocsai Önkéntes Tűzoltóttestület tagjai összegyűjtötték és amely megértő jó szívvel Kamocsa község lakossága összeadta.

Kerületi tűzoltótanfolyamok Debrecenben. A hivatalos tűzoltóság 1925 óta tartja a kerületi tűzoltótanfolyamokat igen szép sikerrel. Ebben az évben már kettőt rendezett, a huszonhatodikát február hó 13-tól március hó 13-ig, amelyen 43 hallgató kapott látogatási bizonyítványt, a huszonhetediket pedig március hó 17-től április hó 10-ig, ezt 41 hallgató végezte el. Mindkét tanfolyam keretében kismotorfecskekezelői tanfolyam is volt, az előbbi 41, az utóbbit 38 hallgató végezte el sikerrel. Az április 10-én végződött tanfolyam záróvizsgáján Orosz Árpád dr. a tanfolyam felügyelőjének helyettese és

vitéz Roncsik Jenő dr. kerületi tűzrendészeti felügyelő, a tanfolyam parancsnoka búcsúztatták el a hallgatókat, akiknek nevében Koroknay Géza napkori tanfolyamhallgató mondott köszönetet az oktatásért, egyben fogadalmat tett, hogy mint felavatott tűzoltók, mindent megtesznek, hogy községeik és városaik tűzrendészetét és tűzoltóságait fejlesszék és megóvják a lakosságot a tűzvédek pusztításai ellen. A záróvizsga után a tanfolyamhallgatók koszorút helyeztek el a hősi halált halt tűzoltóknak a lakatanyá udvarán lévő emlékművére.

A Csepai Önkéntes Tűzoltótestület a Magyar Vöröskereszt részére 134 pengőt küldött a harcúterben küzdő magyar katonáink támogatására. Újabbban pedig nagy mozgalmat indítottak a szolnoki kórházban fekvő sebesült katonák megvendégelésére.

Mentőállomás Jászárokszálláson. A Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületének 101. mentőállomását nyitotta meg Jászárokszálláson 1943 március 22-én Hermann Viktor dr. VOME főtitkár. A mentőállomás vezetését, a mentőautó gondozását, a mentőautónak gépkocsivezetővel való biztosítását a Jászárokszállási Önkéntes Tűzoltótestület vállalta minden ellenszolgáltatás nélkül. Országos viszonylatban is első között áll a község önk. tűzoltótestületének azon törekvése, hogy községének és a hozzácsatolt tűzoltóközterbe tömörült községek közönségének mindenkor gyors és hathatós segítséget tudjon nyújtani akkor is, amikor nem a mindent emésztő tűz, de az életet jelentő mentésről van szó. Munkát, áldozatot hozni emberbaráti kötelesség s a munkát, mit vállaltunk, becsületesen teljesíteni, elismerésre méltó cselekedet. A jászárokszállási önkéntes tűzoltóbajtársak nemcsak szóval, de tettel is munkálják a magyar jövőt és Széchenyinek mondását szó szerint veszik: „Mindenek előtt áll hűség fajtámhoz“.

A Mátyásföldi Önkéntes Tűzoltótestület január hó 17-én tartott legutóbbi közgyűlése foglalkozott a lemondott Alapffy István tűzoltóparancsnok elévülhetetlen érdemeivel és méltatta a testület alapítása terén szerzett kiváló érdemeit. Alapffy István 1941. évben tűzoltói munkásságának 40-ik évét töltötte be. Csaknem egy emberöltőnek megfelelő szolgálati idővel kevés tűzoltó dicsekedhetik. E mun-

Adás-vétel

Keresünk megvételre országos, egységes, súlyosított kocsifecskendőt szívótlómlökkel. Ajánlatokat Nemesmiliticsi Önkéntes Tűzoltótestület címre kérünk.

kassággal telített önzetlen és kitartó buzgalomért a közgyűlés kimondotta hálás köszönetét és felterjesztést tett az Országos Tűzoltó Szövetséghez e szerzett érdemek felsőbb elismerése ügyében. Az említett közgyűlés vitéz Szabó Gyula tanárt választotta meg a lemondott parancsok helyébe. Az ő munkájának eredménye már, hogy a testület működő tagjai nyári és téli ruhával vannak ellátva. Tervebe vették egy új motorfecskebeszerését is. Megkezdték az elméleti előadásokat, amelyeket vitéz Szabó Gyula parancsnok, Ábrahám József alparancsnok és Varga Antal törzstűzmeister tartottak. Ápr. 12-től máj. 10-ig a polgári személyek részére „légő“ tűzoltótanfolyamot rendeztek, melyen 24 személy vett részt. Tűzesethez Isten kegyelméből csak háromszor kellett kivonulniok: egy műhelytűzhöz, egy szalmakazalégéshez és egy tetőtűzhöz. Kora tavasszal azonban annál gyakrabban kellett az erős hóolvadással, vagy csőrepedéssel kapcsolatosan a vízzel elárasztott pincékből a vizet kiszivattyúzni. Négy esetben adtak első segítséget. 25 esetben tűzorséget adtak nyilvános előadásokra (színház, multságok, stb.). Április 18-án a község tűzesapjait vizsgálták át. Tanulmányi kirándulásokat vezettek Kőbányára, Rákospalotára, Sashalomra és Cinkotára, Résztvettek a község hazafias és vallásos ünnepein, amikor a rend fenntartásában segédkeztek, vagy díszkíséretet adtak. A testület több tagja katonai szolgálatot teljesít. A testület teljes számban kivette részét a helyi önvédelmi légo-szolgálatból, amikor nehezített éjjeli szolgálattal örködött a község lakosságának személyi és vagyoni biztonsága felett. Két tűzoltó, nevezetesen Varga Antal és Szilágyi Lajos, résztvett a vármegye által rendezett tűzoltótanfolyamon. A testület jelenlegi létszáma: két tiszt, 14 önkéntes, 24 légo- és 36 leventetűzoltó.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Gázbiztos
óvóhelyajtók
és vészkijáratzárók

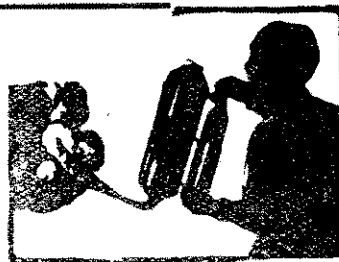
vasbetonból

Pregitzer Ferenc

cementárugyár

Budapest, XIV, Angol-u. 30

Telefon: 297-921

Folyékony szénssavval működő és száraz por-sugárral, folyékony szénssavval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyihabbal-, léghabbal- és szénssavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitelű, szerkezete-, működése- és oltóhatása: **a legkifogástalanabb.**

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismereteket készséggel küldünk. TELEFON: 127-799

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Minden nemű
tűzoltó- és légóltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055

Városi lerakat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vizhordó és öntözőlajto-
kat, szerkocsikat és lég-
óltalmi felszereléseket

Szállítunk a ható-
sági
előírásoknak megfelelő

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚ

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÚT 18, II.

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

LEÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-860

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 828-781

CORVIN

A JÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TŰZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51

Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DIJTALANUL KAPJÁK

Tűzoltózászló-avatás Battyándon

Szép májusi reggel virradt a muramenti Battyánd községre május 23-án, midőn a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség útján Bereg és Ugocsa vármegyék tűzoltószövetsége által adományozott, gyönyörű nemzeti színekben ragyogó tűzoltózászlójának avatására gyűlt egybe a környék egész tűzoltósága. Ott láttuk Muraszombatból az önkéntes és Benkő-gyári tűzoltóságokat, továbbá Halmosfő, Márkusháza, Vasnyires, Lehomér, Rónafő, Vaspolony, Vaslak, Salamon, Szentbátor, Musznya és Völgyes községek önkéntes tűzoltócsapatait összesen 240 fővel. Kedvesen tarkította a képet egy 7 főnyi leány és 50 főnyi levante légo-tűzoltóság.

A szépszámmú közönség és a tűzoltószázad a templomtérén gyülekezve várta a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség és Vas vármegye Tűzoltószövetségének az ünnepélyre kiküldött képviselőt, amely Muraszombat felől gépkocsikon 9 órakor pontosan meg is érkezett.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetséget dr. Kiss Emil, orsz. szöv. alelnök képviselte dr. Lukács Zoltán, szöv. alelnök, pestvármegyei tűzrendészeti felügyelő és László István orsz. főtitkár társaságában. Megjelent az ünnepélyen Széll Elemér ker. tűzr. felügyelő, valamint a vármegyei szövetség részéről Horváth Miklós, vm. tűzr. felügyelő, Bendefy László főtitkár, orsz. eln. előadó, Benkő József jár. tűzr. felügyelő, Dittrich Gusztáv, Frahm Vilmos és Obál Jenő jár. tűzr. felügyelőhelyettesek.

Az érkezőket Mike Dávid főjegyző, tűzoltóegyesületi elnök fogadta egy kedves „Istenhozzott”-tal. Fogadás után kezdődött az ünnepi istentisztelet. Luthár Ádám, helybeli lelkész az istentisztelet folyamán igen szép beszédben méltatta a tűzoltóhivatást.

Istentisztelet után a leventetérre, az ünnepély színhelyére vonult ki a csapat, ahol a közönséggel együtt katonás rendben felsorakozva várta

a vendégeket, akik a felvonulás ideje alatt Mike Dávid főjegyző vendégszerető házának vendégei voltak.

Pontosan 11 órakor vette kezdetét a zászló-avatató ünnepség, amit dr. Kiss Emil által tartott csapatszemele után a muraszombati tűzoltózenekar Hiszekegy-e vezetett be. Utána Mike Dávid főjegyző, egyesületi elnök az egyesületnek a megszállás nehéz ideje alatt a magyarságáért elszendvedett sok-sok megaláztatásáról és küzdelmeiről beszélt, melynek méltánylása és elismeréseként kapta az orsz. szövetség útján a szintén 20 éves elnyomatás alatt szenvedett Bereg-Ugocsa vármegyék szép zászlóját. Hálás szívvel és testvéri köszöntéssel emlékezett meg az adományozókról, ígervén, hogy a bajtársi szeretet ez örök jelvényét mindig igaz szeretettel, a magyar hazáért iránti vend hűséggel fogják megőrizni.

A zászlót az orsz. szövetség kiküldöttjének kezéből Kühár Ferenc tűzoltófelügyelő vette át azzal az ígérettel, hogy ahhoz hűek maradnak mindhalálig.

Az átvett zászló felavatását kérte ezután a parancsnok. Luthár Ádám lelkész gyönyörű beszédben vázolta a zászló jelentőségét s az iránta való köteles hűséget, majd megáldotta azt és a jelenlévő összes közönséget.

Az adományozott zászlót Battyánd község közönsége nevében Kühár István, malomtulajdonos, a községi képviselőtestület tagja köszönte meg. Isten újját látja abban — mondotta — hogy az éppen 24 évvel ezelőtt ezen a napon elkobzott magyar zászló helyett kapja most a község népe ezt a gyönyörű magyar tűzoltózászlót. Fogadja az egész kis vend falu nevében, melynek lakossága a megszállás ideje alatt magyarságáért oly sokat szenvedett, hogy törhetetlen hívei lesznek ezután is a Magyar Hazának, melynek ezer éven át apáik is megbecsült, hű fiai voltak.

A felavatott zászló előtt ezután a testvér-

egyesületek zászlói tisztelegtek, mialatt a zenekar a Szózatot játszotta. Majd Osváth Sándor igazgatótanító vezetésével a dalárda adott elő kitűnő betanulásban szép magyar dalokat.

A dalárda szerepfeje után László István orsz. főtitkár méltatta a járás tűzoltósága lelkének, Benkó József járási tűzrendészeti felügyelőnek kiváló érdemeit, aki szívvel-lélekkel, atyai gondoskodással és áldozatkész bajtársi szívvel áll a magyar tűzoltógondolat szolgálatában, nemcsak most, de állott a megszállás nehéz éveit alatt is, aminek méltánylásául átnyújtotta neki az országos szövetség közgyűlésének határozatából a művészi kivitelű díszoklevelet.

Benkó József rövid, de lendületes beszédben köszönte meg az orsz. szövetség kitüntető bizalmát. Beszéde a vendség hitvallása volt annak törhetetlen nemezthűsége mellett.

Az ünnepséget, amelyen tiszteletreméltó, megbecsült vendégekként résztvettek a battyándi egyesületnek még életben lévő alapítótagjai, névszerint Horváth Lajos, Kühár Ferenc, Kühár József és Kühár Sándor, — a helybeli tűzoltóság bemutatógyakorlatai fejezték be. Kitűnően szerepeltek a légo-leány és leventecsapatok, épügy. mint a törzscsapat.

A szép ünnepélyt, mely kezdettől végig magyar nyelven folyt le, díszmenet zárta be. A díszmenet alatt a zenekar a Honvéd- és a Hunyadi-indulókat játszotta. A díszmenet, melyben a leányesapat is résztvett, a jelenlévő nemes Breuer Pál alezredes és dr. Olajos József járási főszolgabíró elismerő nyilatkozata szerint semmi kívánni valót sem hagyott hátra.

Az ünnepélyt közebed, majd jólsikerült népmulatság követte. *Bendefy László.*

Gyermekjátékból 71 ezer 500 tüzeset volt,

mint azt a kormányjelentések évről évre kimutatják, 1897—1918. és 1923—39. évek alatt.

Milyen kicsiny jelentőségűnek látszik az a tűz, amelyet a magukra hagyott gyermekek idéznek elő ártatlan tudatlanságukkal. És hány halálos végű ilyen szerencsétlenség történik országsszerre a szülők nagy fájdalmára, a nemzet növekvő erőinek nagy kárára, veszteségére.

És az ilyen tüzesetek az összes tűznek 11 százalékát teszik ki.

Fájdalmas, elszomorító és mélységesen lehangoló az a gondolat, hogy mennyi fiatal életnek kell elpusztulnia gonoszul csak azért, mert népünk sokszor bezárva magára hagyja gyermekét s gyermekeit, mikor munkára megy a háttárba és otthagyja kezeügyében a gyujtót, valami más gyúlékony és könnyen égő vagy gyúló anyagot.

Különösen gyakoriabbakká lettek ezek a szomorú esetek, amióta a gyujtó közhasználatúvá lett és a gyermeki tudnivágyás, kíváncsiság arra ösztökéli a kicsinyeket, hogy, gyönyörködve a lángban, könnyen és kényelmesen szítsanak tüzet, amely pedig végzetessé válik rájuk és gyakran szörnyű anyagi csapássá a szülőkre, szomszédokra, sőt sokszor az egész falura is.

Pedig mennyit küzd ez ellen az iskola, a gondosabb szülő, oktató, a gyermekeket arra, hogy ne játszanak a tüzzel, gyujtóval. Nemcsak az iskola, hanem újabban az iskolán kívüli népművelés is országsszerre felvette előadásainak sorozatába ezt a fontos kérdést, amely sehogy sem akar lekerülni a napirendről. Időről időre olvashatjuk ugyanis a lapokban a híradást arról, hogy hol itt, hol ott idézett elő nem egyszer halálos végű szerencsétlenséget a gyermekek játéka a tüzzel.

Egyébként legkedvezetlenebb évek voltak etekintetben 1917 (amikor 17.08 százalék tűznek volt az oka a gyermekek játéka), továbbá 1899

(15.08), 1915 (14.50), 1916 (14.10). Ezeken kívül 1897—1918-ig még 11 olyan esztendő volt, amelyben 10 százalékon felül volt a gyermekjátékokozta tüzeset. Legjobb volt az 1905. év (7.87 százalék), 1918 és 1932 (8.10), 1898 (8.58), 1933 (8.60 százalék) stb.

Nem is kívánunk tovább foglalkozni ezzel a kérdéssel, hanem csak azt mutatjuk ki, hogy 38 esztendő alatt (1897—1918 és 1923—39), amikor rendelkezésünkre állanak a pontos kimutatások, mennyi tüzet, illetve okot könyveltek el évenként egyik vagy másik címen. Ennek eredményeképpen volt tüzeset:

Gyujtogatásból . . .	15.045	2.03 százalék
Öngyujtásból . . .	30.430	4.81 százalék
Villámcsapásból . . .	23.075	3.54 százalék
Gyermekjátékból . . .	71.500	11.— százalék
Gondatlanságból . . .	201.500	31.— százalék
Egyéb okból . . .	172.150	26.21 százalék
Ismeretlen okból . . .	136.300	21.03 százalék
Összesen . . .	650.000	99.62 százalék

Ami a százalékszámánál a kerek összegből hiányzik, az a sorozatos számításoknál előállott leütések eredménye.

Mindezek az okok és számok világosan beszélnek. Legfeljebb annyiban szorulnak magyarázatra, hogy nagyon sok aránylag az „egyéb ok“ és különösen az „ismeretlen ok“. Ahol ugyanis a tűzvizsgálatot enyhén vagy éppen felületesen kezelték, ott könnyen beirták az egyéb és az ismeretlen okot. Szinte lehetetlen ugyanis, hogy 650.000 tüzesetből 300.000-nél több ebbe a két rovatba lenne könyvelhető, mert nem tudták megállapítani az illetékesek a valódi vagy, felfedhetően előidéző okot.

Legközelebb az eddigiekből levonható következtetéseket adjuk elfogulatlanul, tisztán-pusztán csak az ügy érdekét tartva szem előtt. (bi.)

A
Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség
és
Segélyzőpénztár

1942. évi
zárszámadása, vagyonszámlája
és
számvizsgáló bizottsági jelentése

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1942. évi zárószámadata.

Rovat	BEVÉTELEK				Rovat	KIADÁSOK					
	Megszavazva		Leróva			Megszavazva		Leróva			
	P	f	P	f		P	f	P	f		
	A) Jövedelmek					A) Ügyviteli kiadások					
1	Államsegély	1.800	—	—	—	1	Személyi járandóságok	25.000	—	31.739	90
2	Tagsági díjak	104.000	—	136.076	29	2	Dologi kiadások	17.000	—	21.538	23
	Jövedelmek összesen :	105.800	—	136.076	29	3	Kiküldetési költségek	7.000	—	4.467	45
	B) Ingatlanok jövedelme					4	Közgyűlés és választmányi ülés költségei	700	—	696	86
1	Izabella-utca 51. számú ház bérjövödelme	5.000	—	5.000	08	5	Társadalombiztosítási díjakra és kereseti adóra	1.300	—	1.323	91
2	Tűzoltó-Otthoni telek bérjövödelme	2.000	—	166	67		Ügyviteli kiadások összesen :	51.000	—	59.766	35
	Ingatlanok jövedelme összesen :	7.000	—	5.166	75		B) A M. O. T. Sz. kiadványok előállítására				
	C) A M. O. T. Sz. kiadványainak terjesztése					1	Szakkönyvek és nyomtatványok beszerzése	44.000	—	101.458	57
1	Szakkönyvek és nyomtatványok eladásából	23.400	—	65.638	99	2	Szolgálati érmek beszerzése	7.000	—	7.091	64
2	Szolgálati érmek, éremszalagok és éremigazolványok eladása	10.000	—	10.287	84	3	Tűzrendészeti Közlöny költségei	28.500	—	29.268	56
3	Tűzrendészeti Közlöny bevételei	6.000	—	7.075	60		A M. O. T. Sz. kiadványok előállítására összesen :	79.500	—	137.818	77
	A M. O. T. Sz. kiadványainak terjesztése összesen :	39.400	—	83.002	43		C) Tanulmányi célokra				
	D) Tűzoltószerkek műsz. felülvizsg. összesen :	3.800	—	5.808	96	1	Tanfolyamok támogatására	15.000	—	11.487	29
	E) Kamatjövödelmek					2	Tanulmányutak költségei	3.000	—	1.250	79
1	A M. O. T. Sz. takarékbetétei után	500	—	1.414	43	3	Pályadíjakra	6.000	—	—	—
2	A M. O. T. Sz. kezelésében levő alapok takarékbetétei után	50	—	35	95		Tanulmányi célokra összesen :	24.000	—	12.738	08
	Kamatjövödelmek összesen :	550	—	1.450	38		D) Tűzoltószerkek műszaki felülvizsgálata				
	Vegyes bevételek					1	Tűzoltószerkek átvételénél felmerülő költségek	1.500	—	2.070	—
	Költségvetéssel szemben mutatókozó bevételek						Tűzoltószerkek műszaki felülvizsgálata összesen :	1.500	—	2.070	—
	összesen :	157.000	—	231.947	83		E) Vegyesek				
	Előirányzat nélküli bevételek						Szövetségi reprezentációs kiadásokra	1.000	—	2.071	09
	Fehérvári-uti bérház jövedelme	—	—	2.124	59		Költségvetéssel szemben mutatókozó kiadások össz. :	157.000	—	214.464	29
	Valódi kezelés összesen :	157.000	—	234.072	42		Előirányzatnélküli kiadások				
	Átutó kezelés						Tűzoltó-Otthon telek bérlőjének kielégítése	—	—	2.500	—
	Idegen pénzek	—	—	12.714	74		Fehérvári-uti bérház építésére	—	—	44.387	—
	Egyenleg	—	—	21.074	11		Szegénysorsú községek részére tömlő beszerzése	—	—	534	88
							Versenydíjakra	—	—	150	—
							Kölesöntörlesztés a Segélyzőpénztárnak	—	—	5.640	—
							Előirányzatnélküli kiadások összesen :	—	—	53.211	88
							Valódi kezelés összesen :	157.000	—	267.676	17
							Átutó kezelés				
							Előlegek	—	—	185	10
	Bevételek főösszege :	157.000	—	267.861	27		Kiadások főösszege :	157.000	—	267.861	27

Bacsányi Oszkár sk.
min. számv. főtanácsos,
a M. O. T. Sz. számvevője

dr. Prack István sk.
városi tanácsnok
a számvizsgáló bizottság elnöke

dr. vitéz Kiss Lajos sk.
országos tűzrendészeti felügyelő,
a M. O. T. Sz. elnöke

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség vagyonmérlege

Sorsz.	1941. évi december hó 31-én.	Érték		Összesen		Sorsz.	1942. évi december hó 31-én.	Érték		Összesen	
		P	f	P	f			P	f	P	f
	<i>A) Vagyon:</i>						<i>A) Vagyon:</i>				
1	Készpénzben	3.655	40			1	Készpénzben	2.088	57		
2	Postatakarékpénztárban	24.447	89			2	Postatakarékpénztárban	29.625	08		
3	Folyószámlán	43.123	—			3	Folyószámlán	18.391	—		
4	Takarékbetétben	618	05			4	Takarékbetétben	629	63		
5	Követelések	175.442	99			5	Követelések	655	—		
6	Hátralékos tagdíjak	14.992	65			6	Hátralékos tagdíjak	17.766	88		
7	In g a t l a n o k:					7	Hitelbe adott könyvek és nyomatványok ára	77.498	13		
	a) Izabella-u. 51. sz. a. ház 190.015,29					8	In g a t l a n o k:				
	b) Tűzoltó-Ott- hon telke 131.578,95	321.594	24				a) Izabella-u. 51. sz. a. ház 190.015,29				
8	Székház berendezése és felszerelése	18.475	47				b) Fehérvári-úti bérház 600.000,—	790.015	29		
9	Szolgálati érem, szalag, igazolvány	-2.946	10			9	Székház berendezése és felszerelése	19.242	97		
10	Szakkönyvek és nyomat- ványok	30.170	29			10	Szolgálati érem, szalag, igazolvány	14.123	50		
11	Erdélyi nyereménykötvé- nyek	1.000	—	636.466	08	11	Szakkönyvek és nyomat- ványok	83.765	94		
	<i>B) Teher:</i>					12	Erdélyi nyereményköt- vény	1.000	—		
1	Letétek	520	—			13	Az 1943. évet terhelő ki- adások	3.838	—	1.058.634	99
2	Tartozás a M. O. T. Sz. Segélyzőpénztárának	144.878	65	145.398	65		<i>B) Teher:</i>				
	Tiszta vagyon:			491.067	43	1	Letétek	14.241	68		
	Vagyonszaporodás az 1942. év végén			412.732	78	2	Tartozás a M. O. T. Sz. Segélyzőpénztárának	139.238	65		
						3	Tagdíj túlfizetés	1.354	45	154.834	78
							Tiszta vagyon:			903.800	21
	Összesen:			903.800	21		Összesen:			903.800	21

Bacsányi Oszkár sk.
min. számv. főtanácsos,
a M. O. T. Sz. számvevője

dr. Prack István sk.
városi tanácsnok
a számvizsgáló bizottság elnöke

dr. vitéz Kiss Lajos sk.
országos tűzrendészeti felügyelő,
a M. O. T. Sz. elnöke

A számvizsgáló bizottság jelentése a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1942. évi zárószámadásának megvizsgálásáról

A vagyonmérleget vizsgálva megállapítható, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség vagyona az 1942. évben 412.732 P 78 fillérrel gyarapodott. Ezt a gyarapodást az 1941. év végén mutatkozott tiszta vagyonnal szembeállítva megállapíthatjuk, hogy a gyarapodás egy év alatt 84 százalékos volt. Ily hatalmas mérvű vagyongyarapodást a helyes és jó gazdálkodás kitűnő eredményeként kell elkönyvelni, amiért is a gazdálkodásért felelős vezetőséget a legnagyobb elismerés illeti meg. Nagy érdemül kell tekinteni, hogy

a vagyongyarapodás főként az értékálló és további jövedelmeket biztosító ingatlanoknál, valamint az ugyancsak értékálló raktári készleteknél mutatkozik.

Az általunk megvizsgált és helyesnek talált zárószámadás a bevételekkel szemben 21.074 P 11 fillér kiadási többletet mutat. Ez a kiadási többlet az 1941. évi zárószámadási feleslegből nyert fedezetet.

A bevételi részben a költségvetéssel szemben 74.947 P 83 fillér több bevétel, előirányzaton kívül

pedig 2124 P 59 fillér bevétel, azaz a valódi kezelésben összesen 77.072 P 42 fillér bevételi többlet jelentkezik.

Az előiránnyal szemben lényeges bevételi többlet a tagsági díjaknál, a szakkönyvek és nyomtatványok értékesítésénél, a Tűzrendészeti Közlöny bevételeinél és a tűzoltószeresek műszaki felülvizsgálataért befolyt díjaknál jelentkezik.

Előirányzat nélkül jelentkezik az Országos Szövetség tulajdonát képező fehérváriúti bérház jövedelme. Az új bérház építését annyira lehetett siettetni, hogy egyes lakásokba már az év végén a lakók beköltözökdhettek.

A belügyminiszter úr az államsegély folyósítását, arra való tekintettel, hogy az Országos Szövetség anyagi helyzete megerősödött, beszüntette.

Az új bérház építésével kapcsolatban az építévállalkozóval kötött szerződés értelmében az Országos Szövetség tulajdonát képező fehérváriúti telek bérletét 1942. évi január hónap végével fel kellett mondani. Ennek folytán az előiránnyal szemben csak egyhavi bérösszeg folyt be.

A kiadási részben a költségvetéssel szemben 57.464 P 29 fillér hiteltállépés, előiránnyon kívül pedig 53.211 P 88 fillér kiadás, vagyis a valódi kezelésben összesen 110.676 P 17 fillér túlkiadás jelentkezik.

Mint ahogy azonban az 1943. évet terhelően a Személyi járandóságok rovat terhére 3303 P 50 fillér, a Tűzrendészeti Közlöny költségei rovat terhére pedig 534 P 50 fillér, azaz összesen 3838 P fizettetett ki, tulajdonképpen a költségvetéssel szemben mutatkozó hiteltállépés csak 53.656 P 29 fillért, az előiránnyat nélküli kiadásokkal együtt pedig az összes túlkiadás csak 106.868 P 17 fillért tesz ki.

Lényegesebb hiteltállépések mutatkoznak a Személyi járandóságok, Dologi kiadások, valamint a Szakkönyvek és nyomtatványok beszerzése elnevezésű rovatokon.

A Személyi járandóságok rovaton 6739 P 90 fillérrel mutatkozó hiteltállépés a valóságban csak 3436 P 40 fillér, mert ezen a rovaton az 1942. évben 3303 P 50 fillér fizettetett ki az 1943. évet terhelően. A 3436 P 40 fillért kitevő hiteltállépés a tisztviselői illetményeknek kormányintézkedések folytán történt emeléséből ered.

Ugyancsak a Tűzrendészeti Közlöny költségei rovaton a 768 P 56 fillérrel mutatkozó hiteltállépés a valóságban csak 234 P 06 fillér, mert az 1942. évben 534 P 50 fillér fizettetett ki az 1943. évet terhelően.

A Dologi kiadások rovaton 4538 P 23 fillér hiteltállépés jelentkezik. A hiteltállépés oka egyrészt az, hogy az ország örvendetes gyarapodása-

val az Országos Szövetség adminisztrációja tetemes módon felszaporodott, másrészt pedig az, hogy a papír- és irodaszerek, a fűtési anyagok, a takarítószerek és eszközök ára, a postai és szállítási költségek stb. hatalmas ugrással emelkedtek. Mindezekkel a körülményekkel a költségvetési előirányzat összeállítása során nem lehetett számolni.

A Szakkönyvek és nyomtatványok beszerzése rovaton 57.458 P 57 fillér hiteltállépés jelentkezik. Ha ezt a hiteltállépést szembeállítjuk a bevételi részben a Szakkönyvek és nyomtatványok eladásából rovaton elért 42.238 P 99 fillért kitevő bevételi többlettel, valamint az 1942. év végén mutatkozott 83.765 P 94 fillér értékű raktári készlettel és a hitelbe kiadott könyvek és nyomtatványok 77.493 P 13 fillért kitevő értékével, akkor a hiteltállépést helyesnek és indokoltanak kell elfogadni.

A Tűzoltó Otthon-telek bérlőjének kielégítésére előiránnyon kívül 2500 P fizettetett ki. A Tűzoltó Otthon-teleket hatósági intézkedésre léckerítéssel kellett körülkeríteni. A kerítés létesítési költségeit a telek bérlője vállalta oly kikötéssel, hogy ha a bérlet a bérleti időn belül felbontatnék, a kerítés létesítési költségeinek használati évenként százalékosan fogyatkozó összegét az Országos Szövetség köteles a bérlőnek megtéríteni. A fehérváriúti bérház építésével kapcsolatban az építési szerződésben foglaltak értelmében a bérlőnek a bérletet a bérleti időn belül fel kellett mondani. Ennek folytán kellett a kerítés létesítési költségeiből a bérlőnek 2500 P-t megtéríteni.

A fehérváriúti bérház építésére 44.387 P fizettetett ki előiránnyon kívül. Ebből az összegből 40.000 P az építévállalkozónak azon a címen fizettetett ki, hogy az épület kőporos vakolat helyett mészkölap-burkolással készült és az építkezésnél különböző pótmunkák elvégzése rendeltetett el. A fennmaradó 4387 P pedig falegyenjutalomra, a műszaki ellenőrző díjazására, a létesítendő központi fűtés tervezésével kapcsolatos költségekre és bélyegilletékre fordított.

Elhatározott, hogy minden vármegyében az arra legjobban rászorult két község részére tömlő szerzettetik be. Ecélből az 1941. évi akció folytatásaként tömlő beszerzésére 534 P 88 fillér fordított.

Muraszombaton tűzoltóverseny rendeztetett. A verseny alkalmából — a visszatért területek tűzoltóinak buzdításul — a versenydíjak beszerzéséhez az Országos Szövetség 150 P-vel járult hozzá.

Az Országos Szövetség Segélyzőpénztáránál fennálló tartozás törlesztésére 5640 P fordított. Tekintettel arra, hogy a fennálló tartozás még

mindig igen jelentékeny összeget képvisel, fontosnak tartanak, hogy a tartozás törlesztésére a jövőben nagyobb súly helyeztessék.

Sajnálattal kellett megállapítani, hogy pályadíjakra egyáltalán nem történt kifizetés. Ennek oka az, hogy kétszeri meghirdetésre sem érkezett be olyan pályázat, ami a bírálóbizottság szerint elfogadhatónak lett volna minősíthető.

Altalában meg kellett állapítani, hogy amíg a bevételek fokozottabb mértékben folytak be, a kiadások a rendelkezésre álló anyagi erőkhöz mérten a legmesszebbmenő takarékoság szem előtt tartásával eszközöltettek, hiteltállépések és előirányzat nélküli kiadások csak oly címeken eszközöltettek, amelyek a tűzoltóságok érdekeit

és az Országos Szövetség anyagi megerősödését voltak hivatva szolgálni.

Az előadottak alapján tisztelettel javasoljuk, hogy a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség vagyionának kezeléséért és a gazdálkodásért felelős vezetőség és a felelős számadók részére az 1942. évi zárószámadásra a felmentvény — a szokásos óvások fenntartása mellett — megadassék.

Budapest, 1943 május 24.

Prack István dr. sk.,
a számvizsgáló bizottság elnöke

Benedek Mihály dr. sk.,
számvizsgáló bizottsági tag

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztárának 1942. évi zárószámadása

Rovat	BEVÉTELEK		Megszavazva		Leróva		Rovat	KIADÁSOK		Megszavazva		Leróva	
	P	f	P	f	P	f		P	f	P	f	P	f
1	Biztosítási díjak	42.900	—	52.383	83	1	Baleseti segélyezésekre	33.000	—	2.068	—	—	—
2	Takarékpénztári betétek kamatai	800	—	1.114	71	2	Személyzeti kiadásokra	4.220	—	6.555	—	—	—
3	Vegyves bevételek	100	—	13	50	3	Ügykezelési kiadásokra	2.110	—	3.040	—	—	—
	Költségvetéssel szemben mutatkozó bevételek összesen	43.800	—	53.512	04	4	Helyiségek fenntartására és takarítására	1.720	—	2.752	50	—	—
	Előirányzat nélküli bevételek.					5	Helyiségek fűtésére és világítására	600	—	600	—	—	—
	A MÓTSz-nak adott kölcsön törlesztéséből	—	—	5.640	—	6	Beruházási hozzájárulás	800	—	—	—	—	—
	Előirányzat nélküli bevételek összesen	—	—	5.640	—	7	Nyomatványokra	150	—	—	—	—	—
	Átutó kezelés.					8	Postai kiadásokra	700	—	782	75	—	—
	Idegen pénzek	—	—	2.383	62	9	Vegyves kiadásokra	500	—	341	16	—	—
	Átutó kezelés összesen	—	—	2.383	62		Költségvetéssel szemben mutatkozó kiadások összesen	43.800	—	16.139	41	—	—
							Előirányzat nélküli kiadások						
							A harc téren hősi halált halt tűzoltók hozzátartozóinak segélyezésére	—	—	650	—	—	—
							Az arra rászoruló tűzoltók részére kifizetett gyógyfürdői segélyek	—	—	2.100	—	—	—
							Tűzoltóozvegyek segélyezésére	—	—	1.700	—	—	—
							Előirányzat nélküli kiadások összesen	—	—	4.450	—	—	—
							Egyenleg	—	—	40.946	25	—	—
	Bevételek főösszege:	43.800	—	61.535	66		Kiadások főösszege:	43.800	—	61.535	66	—	—

Bacsányi Oszkár sk.
mín. számv. főtanácsos,
a MÓTSz. számvevője

dr. Prack István sk.
városi tanácsnok
a számvizsgáló bizottság elnöke

vitéz Kiss Lajos dr. sk.
országos tűzrendészeti főigazgató,
a MÓTSz. elnöke

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzöpénztárának vagyonmérlege

Számla szám	1941. évi december hó 31-én	Érték		Összesen		Számla szám	1942. évi december hó 31-én	Érték		Összesen	
		P	f	P	f			P	f	P	f
	A) Vagyon						A) Vagyon				
1	Postatakarékpénztárban	951	32			1	Postatakarékpénztárban	1.006	25		
2	Takarékbetétekben	214	26			2	Takarékbetétekben	219	58		
3	Folyószámlán	10.771	--			3	Folyószámlán	51.657	--		
4	Követelés a M. O. T. Sz.-től	144.878	65	156.815	23	4	Követelés a M. O. T. Sz.-től	139.238	65		
	B) Teher					5	Az 1943. évet terhelő ki- adások	645	--	192.766	48
	Tiszta vagyon:			156.815	23		B) Teher				
	Vagyonszáporodás az 1942. évben			33.222	98		Letétek	2.728	27	2.728	27
	Összesen:			190.038	21		Tiszta vagyon:			190.038	21
							Összesen:			190.038	21

Bacsányi Oszkár sk.
min. számv. főtanácsos.
a M. O. T. Sz. számvevője

dr. Prack István sk.
városi tanácsnok
a számvizsgáló bizottság elnöke

dr. vitéz Kiss Lajos sk.
országos tűzrendészeti felügyelő,
a M. O. T. Sz. elnöke

A számvizsgálóbizottság jelentése a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzöpénztára 1942. évi zárószámadásának megvizsgálásáról

A vagyonmérleg szerint a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzöpénztára vagyonának értéke az 1942. évben 33.222 P 98 fillérrel emelkedett. Ez az emelkedés 21 százalékos vagyongyarapodásnak felel meg.

A zárószámadás a bevételi részben az előirányzattal szemben 9712 P 04 fillérrel több bevételt, előirányzaton kívül pedig 5640 P bevételt, azaz a vidéki kezelésben összesen 15.352 P 04 fill. bevételi többletet mutat.

Bevételi többlet jelentkezik a biztosítási díjaknál és a takarékpénztári betétek kamatainál. Előirányzat nélkül jelentkezik a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kölcsöntörlesztése.

A kiadási részben a költségvetéssel szemben 27.660 P 59 fillér megtakarítás, viszont előirányzat nélküli kiadásként 4500 P jelentkezik. A költségvetéssel szemben mutatkozó 27.660 P 59 fillér megtakarítás tulajdonképpen 28.305 P 59 fillért jelent, mert a 2., 3. és 4. rovaton az 1942. évben az 1943. évet terhelően 645 P fizettetett ki.

Annak ellenére, hogy a költségvetés rovatainak összességénél a zárószámadásban megtakarítás jelentkezik, mégis a 2., 3. és 4. rovaton a fent kimutatott 645 P leszámításával 3652 P 50 fillér hiteltülpés van. Az ezeken a rovatokon keletkezett hiteltülpés a személyzeti illetményeknek a kormányintézkedések folytán történt emeléséből ered.

A Segélyzöpénztár rendeltetése tulajdonképpen a tűzoltói szociális célok szolgálata. Ezt a

célt kívánta szolgálni a vezetőség akkor, amikor az 1942. év folyamán a harc téren hősi hialált halt tűzoltók hozzátartozói részére 650 P, a tűzoltó-özvegyek részére pedig 1700 P segélyt folyósított.

A Segélyzöpénztár 1941. évi március hó 22-i rendkívüli közgyűlésének határozata alapján az arra rászorult tűzoltók részére 2100 P gyógyfürdői segély utalványoztatott.

Általában megállapítható, hogy addig, amíg a bevételek emelkedtek, a kiadások teljesítésénél a legszigorúbb takarékoság elve érvényesült.

A Segélyzöpénztár tiszta vagyona immár jelentős összeg ahhoz, hogy nagyobb vonalú tűzoltói szociális célok megvalósításához alapul szolgálhasson. Eppen ezért kívánatos lenne az alapszabályok megváltoztatásával, más bevételi források keresésével a bevételeket felfokozni és országos viszonylatban nagyobb szabású tűzoltói szociális elgondolásokat megvalósítani.

Az előadottak alapján tisztelettel javasoljuk, hogy a Segélyzöpénztár vagyonának kezeléséért és a gazdálkodásért felelős vezetőség és a felelős számadók részére az 1942. évi zárószámadásra a felmentvény — a szokásos óvások fenntartása mellett — megadassék.

Budapest, 1943. évi május hó 24-én.

Prack István dr sk.,
a számvizsgáló bizottság elnöke

Benedek Mihály dr sk.,
számvizsgáló bizottsági tag

Jelentés Csongrád vármegye 1942. évi tűzrendészeti viszonyairól

Az 1942. év annak az építő munkának folytatását jelenti, amelyet 1941-ben kezdtek meg, az addig igen mostoha körülmények között levő tűzrendészet terén. Hogy pedig ezek az alapok szakszerűen és jól lettek lefektetve, azt azokról az eredményekről lehet megállapítani, amelyekről a vármegyei tűzrendészeti felügyelő jelentése az 1942. évről felmutat.

A jó alap legszilárdabb pillérei emelkedtek ki akkor, amikor az 1942. év folyamán végre Csongrád vármegye Tűzoltó-Szövetsége megalakult és sikerült biztosítani azt, hogy a vármegye három községének kivételével immár mindenütt két-két szakképzett tűzoltóvezető látja el a község tűzvédelmét. Hatalmas előmenetelt jelent ez a multtal szemben, ha figyelembe vesszük, hogy nagyon hosszú időn keresztül Csongrád vármegye volt az, melyben törvényhatósági tűzoltószövetség nem működött. A fentemlített hiány is rövidesen megszűnik, mert a tanfolyamra küldendő személyek kijelölése már megtörtént s csak a szegedi tanfolyam elmaradása gátolta meg, hogy ezekben a községekben is a már kiképzett egy-egy vezetőn felül az elrendelt második kerületi tanfolyamot végzett önkéntes tűzoltótiszt rendelkezésre álljon. Az altiszti kiképzésben mutatkozik némi hiány, azonban már az 1943. év elejére Szentesen tervbevetett törvényhatósági tűzoltótanfolyam ezt a hátrányt is kiküszöböli, mert az eddig befutott jelentkezések nagyrészt fedezik a fennálló hiányt.

Kötelestűzoltóságot mindössze két községben kellett megszervezni, azonban ezeken a helyeken is már megindultak az önkéntes tűzoltóság megalakulására vezető munkálatok. A megalakult testületek működése nagyon biztató, amennyiben mindenütt lelkesen működnek a kárelhárító tevékenységek terén. Az igazi önzetlen, önkéntes tűzoltói szellem élénk bizonyítékát nyújtották az árvizes idők, amikor is a tűzoltótestületek a mentésnél mindenhol derekasán kivették részüket.

A tűzrendészeti szabályrendeletek kiadása a hivatásos tűzoltóságok fejlődését is megindította. A vármegye alispánja a szabályrendeletek kézhezvétele után azonnal intézkedett a tűzoltóságok létszámának kiegészítésére. Ennek folytán Csongrádon 14, Szentesen 17 főből álló hiv. tűzoltóság működik.

A vármegye tűzrendészetének nagy eseménye zajlott le az év szeptember 20-án, amikor is megalakult a törvényhatósági tűzoltószövetség, melynek feladata irányítani s fokozni a vármegye tűzrendészetének és tűzvédelmének működését. A Szövetség működését a felszabadult Erdély hős magyar tűzoltóira való megemlékezéssel kezdte meg. Zagon község tűzoltótestületét remekbe készült selyemzászlóval ajándékozta meg. A Szövetség egyébként rövid három-

hónapnyi működése alatt beszerezte az összes szabályzatokat s azokkal teljesen ellátta a tagtestületeket.

A járási tűzrendészeti felügyelők és tűzoltóparancsnokok feladataikat a legnagyobb ügybuzgalommal látják el s annak ellenére, hogy közülük többen katonai szolgálatot teljesítenek, a munkában hiány és fennakadás nem tapasztalható.

Nagy hiány mutatkozik azonban a tűzoltószerek terén, bár igaz, hogy a mostani nem motorizált szerek jókarban vannak és nyugodt békébeli állapotokat véve alapul, talán többé-kevésbé elegendőek volnának, azonban háborúban élünk, ahol fenyegető példák intenek, hogy az otthon biztonságát csak jól megszervezett és modernül felszerelt, tehát korszerű, ütőképes kárelhárító tűzoltóság tudja csak biztosítani. Gyászos esetek utalnak arra, hogy bármikor és bárhová, még a legkisebb faluban is romboló- és gyújtóbombákat dobhatnak ellenséges repülőgépek. Ellenégeink nem lovagiasan harcolnak velünk szemben, nem mindig a katonai célpontokat keresik, hanem sokszor a békés lakosságot, asszonyokat, gyermekeket támadják meg bombáikkal és szegény emberek házaít gyújtják fel. Ezekre kell gondolnunk, ha a tűzoltóság felszereléséről van szó. Arra, hogy semmi áldozat nem nagy és minden összeg elenyésző csekély akkor, ha azzal magyar életet menthetünk meg.

A vármegye területén 19 községben összesen 15.749 P van tűzrendészeti célokra biztosítva, amely mintegy 20 százalékkal nagyobb az előző évvel szemben. A járási felügyelőket utasította, hogy a községek költségvetéseinek összeállításánál vegyenek részt s a szükségletnek megfelelőleg vétessék fel a hiteleket.

A megelőző tűzrendészettel kapcsolatban most mutatkoznak azok az eredmények, melyeket az országos tűzrendészeti felügyelő úr a megelőző tűzrendészet szorgalmazása tárgyában kiadott parancsainak céljául megjelölt. Így pl. felemlíthető a kiskirállyal kendergyárnál keletkezett tüzeset, amely igazolta a nagyteljesítményű fecskendők létjogosultságát. A kézfecskendők teljesen elégteleneknek bizonyultak a tűz leküzdésére, míg a 800 l/p teljesítményű fecskendő azonnal elvágta a tűz tovaterjedésének útját s így csupán néhány ezer pengőnyi kár keletkezett, holott a gyártulajdonos és a tűzrendészeti szakértők egyöntetű véleménye alapján több százezer pengős kár állhatott volna elő motorfecskendők hiánya esetén.

Két nagyobb tüzesetet kivéve, a vármegye területén számottevő tüzek nem voltak s megállapítható, hogy az 1942. év tűzkárstatisztikája 35%-os javulást mutat az előző évekkel szemben.

1. A Székesfővárosi tűzoltóság Szent Flórián ünnepéje

Budapest székesfővárosi tűzoltósága, mint minden évben, úgy az idén is hagyományos külsőségek között tartotta meg a tűzoltóság védőszentjének, Szent Flórián-nak ünnepét. Az ünnepségen megjelent vitéz Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő, a fővárosi tűzoltótisztikár és a Budapesti Kéményseprők Ipartestületének küldöttsége. A tűzoltó díszszázad előtt Szilvay Kornél tűzoltóparancsnok mondott ünnepi beszédet:

Mélyen tisztelt Uraim! Kedves Bajtársak!

Erkölsi magaslaton álló hivatást betöltő intézmények fundamentuma a hit és a hagyományokhoz való ragaszkodás. Mi, tűzoltók, hiszünk az egy élő örök Istenben és ragaszkodunk a hagyományokhoz, mert honnan vennők az erőt és kitartást ahhoz a halált megvető bátorsággal véghez vitt kötelességteljesítéshez, ha hitünk nem volna és nem ragyogna oly fényesen az a dicsőséges nyolcvanéves mult, amelynek vértanúi is voltak.

Itt áll melletttünk példatadóan a budapesti tűzoltóság vértanúinak emlékműve, amelynek leleplezésén az országos tűzrendészeti felügyelő úr oly találóan állapította meg, hogy „az igazi magyar tűzoltó idealista, vagyis hite az Istené, szíve a hazáé, karja a gyengééké, hűsége a törvényes előjáróké — a becsülete az övé!” Ezekben a tradicionális értékekben találja meg a jól elvégzett munka után a tűzoltó azt a megnyugtató jó érzést, amely kijár mindannak, aki a kötelességét odaadóan, élete kockáztatásával hivatásszerűen végzi.

A Budapesti Önkéntes Tűzoltótestület őrtanyáján bronz betűkbe öntve a következő jelmondat áll: Ha dúl a bösz elem, e hármat ne feledd: Erős, kar, bátor szív, testvéri szeretet. Jutalmad ez legyen: Betöltéd tisztetted! — Betöltéd tisztetted! Több semmi! Nem is várunk többet. Mégis nagyon jól esik évről évre megbizonyítva látni, hogy a nagyközönség részéről is, de különösen a saját jó érzésből fakadó elismeréseként a Budapesti Kéményseprők Ipartestület küldöttsége, a hagyományokhoz híven, minden év május 4-én, Szent Flórián névnapján, azt mondhatom ide zárandokol, hogy közös védőszentünk napján legelső sorban a szentnek hódoljon és egyben meghajtsa zászlaját a fővárosi tűzoltóságot képviselő csapat előtt, sőt szerény anyagiakban külön is megemlékezék azokról a tűzoltó bajtársokról, akik az elmúlt évben vérükkel is áldoztak hivatásuk teljesítése közben.

A továbbiakban Szilvay Kornél Szent Flórián példatadó életét méltatta, majd a következőkkel fejezte be beszédét:

A bajtársi érzés és összetartozás bizonyítására a Budapesti Kéményseprők Ipartestület annakidején egy alapítványt létesített, melynek az a célja, hogy tűznél megsérült és arra érdemes tűzoltókat jutalmazzanak. A tűzoltóparancsnokság az erre az évre eső alapítványi kamatokat Gáspár Sándor tűzmeister és Hidas Gyula csövezetőnek ítélte oda, akik az elmúlt esztendőben tűznél megsérültek. Fogadják ezt a megtiszteltetést mint az odaadó szolgálat elismerését a jutalmazottak, a többi bajtárs számára pedig legyen ez példaadás a jövőt illetőleg. Ez alkalommal nyújtom át a belügyminiszter úr Önagyméltósága által adományozott és küldött huszonöt éves királyi díszremit mint kitüntetését Solymosi József csövezetőnek, aki negyedszázadon át az átlagot jóval meghaladó hűséggel és becsülettel szolgálta lobogókat. Kérem az egek Urát, hogy engedje, hogy a kitüntetett bajtársunk ezt az elismerést jelentő kitüntetését jó egészséggel viselje az emberi kor legvégső határáig.

Mindezek után hálás köszönetet mondok a megjelent Budapesti Kéményseprők Ipartestület elnökségének, hogy ünnepünk fényét megjelenésükkel emelték, úgyszintén hálás köszönetet mondok a kitüntetettek nevében is a pénzügyi jutalomért és egyben kérem, hogy bajtársi szeretetükben tartsanak meg továbbra is bennünket. Az Isten éltesse a tisztas kéményseprőipart!

2. A német birodalmi tűzrendészeti felügyelő látogatása

Vitéz Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő németországi tanulmányútjának és látogatásának vizonásaképpen a X. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam vizsgáival egy időben dr. Ing. Johannes Meyer altábornagy, német birodalmi tűzrendészeti felügyelő többnapos tartózkodásra hazánkba érkezett.

A magyar tűzrendészeti szervezet tanulmányozása során a X. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam gyakorlati vizsgáján is részt vett. A gyakorlati vizsgát folyó évi május hó 7-én a Tass vezér-utcai budai tűzoltóosztályparancsnokságon tartottuk meg, amelyen megjelent a m. kir. belügyminiszter részéről Tomcsányi Kálmán dr. Szöllőssy Alfréd dr. miniszteri tanácsos, a tanfolyam felügyelője, Szepesváry Pál dr. tanácsnok Budapest székesfőváros polgármestere képviselőiben.

A fogadásra a korszerű kárelhárító tűzoltószázad a beosztott tanfolyamhallgatók vezetésével 141 fővel és 14 gépkocsival a Tass vezér-utcai réten díszoszlopvonalban sorakozott. A díszoszlopvonalban sorakozott kárelhárító tűzoltószázad feszes vigyázzban, a fegyvelmezett-ség minden jelét mutatva várta a fogadást, amelyen az országos tűzrendészeti felügyelő kíséretében dr. Ing. Meyer hosszasan részt vett s a kárelhárító tűzoltószázad szervezete után érdeklődött. Vitéz Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő alaposan és kimerítően ismertette a század szervezetét, amely ma a korszerű kárelhárító szolgálat alapját, a kölcsönös segélynyújtás szerves egységét és a légtartalom nélkülözhetetlen nagy ütőképességű fegyverét képezi. Kiemelte, hogy a korszerű kárelhárító század három tűzoltószakaszból, egy műszaki mentőszakaszból, egy gázmentesítő szakaszból és a törzsekből tevődik össze. A három tűzoltószakasz, nehéz 2 darab 2500 p/l gépkocsifecskendővel, a közép 2 darab 1500 p/l gépkocsifecskendővel és a könnyű pedig 2 darab 800 p/l kismotorfecskendővel rendelkezik. A műszaki mentőszakasz megfelelő gépesítés mellett könnyű műszaki mentőfelszereléssel a gázvédehni szakasz pedig a gázfelderítés és gázmentesítés eszközeivel rendelkezik. A századhoz tartozik még egy darab 30 méteres gépezetes tolólétra, valamint egy tömlőszállító- és egy üzemanyaggépkocsi. Ugyancsak szoros egységként a századtörzsbe beosztva megtaláljuk a kiképzett és korszerű felszereléssel rendelkező tűzoltótűzszerszereket is.

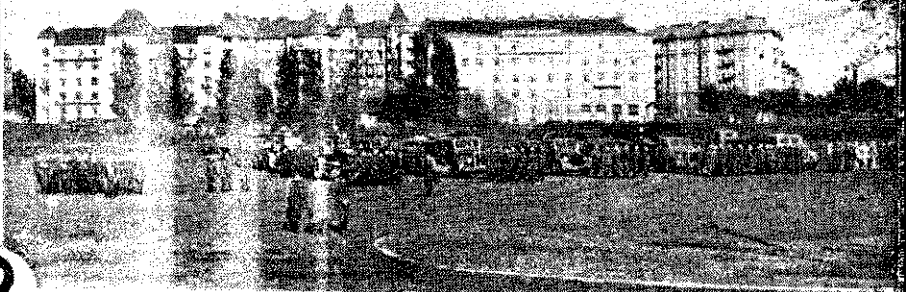
A fogadás után az országos tűzrendészeti felügyelő ismertette a feladott feltevést, amely szerint a Bocskay-utca, Edömér-utca és Tass vezér-utca által határolt háztömböt gyújtóbomba találatok érték és ennek következtében úgynevezett „sávtűz” keletkezett, vagyis a háztömb ég. A Tass vezér-utcai tűzoltólaktanyát rombolóbomba találat érte, a szertár részben összedőlt, az udvaron pedig gázszennyeződés van. Az Edömér-utca és Tass vezér-utca sarkán pedig egy fel nem robbant rombolóbomba van. A vízvezetéki hálózat megrongálódott, hasznavehetetlen, vízszerezés a rét melletti tóból lehetséges.

A vízszerezési nehézségeket és a feladat hatalmas méreteit, sokoldalúságát tekintve, a tanfolyamhallgatókkal kiegészített tűzoltószázad meglegedésére oldotta meg. A hosszú tömlővezetékek lefektetése, a támadás keresztülvitele a legrövidebb időn belül megtörtént, a műszaki mentés a bennszorult emberek kimentésében és alátámasztásában igen nagy körültekintést és gyakorlottságot mutatott fel. Mindezek kivívták a magyar tűzrendészeti szervek iránti megbecsülést, mert mutatják azt, hogy a fiatal tűzoltótisztek nevelése milyen körültekintéssel és szakavatottsággal történik.

A sikeres és elismerést kivívó gyakorlatot a kárelhárító tűzoltószázad díszmenete, illetve elvonulása zárta be. A megtartott vizsgán a látottakról úgy dr. Ing. Meyer altábornagy, mint a jelenlevő vendégek a legnagyobb meglegedéssel nyilatkoztak s ez újabb győngyszeme a magyar tűzrendészet fejlődő életének. (B)

Depes hirado

HIVATALOS RÉSZ

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG
1600—1943. szám.

MEGHÍVÓ

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnöki tanácsa 1943. évi június hó 11-én (pénteken) délután 10 órakor Budapesten, az Izabella-utcai székház tanácstermében ülést tart, amelyre az elnöki tanács tagjait tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitót.
2. Jászberényi Miklós volt elnökségi előadó arcképeinek leleplezése.
3. Bejelentések:
  - a) A honvédelmi miniszter úr köszönő leirata a hadbavonultak részére eszközölt gyűjtés tárgyában. 1230—1943.
  - b) A honvédelmi miniszter úr leirata az egyenruhát viselő testületek és a honvédség közötti kölcsönös tiszteletadás ügyében. 940—1943.
  - c) Az országos tűzrendészeti felügyelő tájékoztatása a magyar és német megrendelésből származó motorfeeskendők elosztása ügyében.
  - d) Jelentés a légóltalmi fecskendő vizsgálati díjának felemelése ügyében.
  - e) Jelentés az egyenruha-ügyben.
  - f) Szalay könyvnyomda bejelentése Bendefy László könyvének terjesztése ügyében. 1229—1943.
4. Dr. Meyer altábornagy, német birodalmi tűzrendészeti felügyelő látogatása ügyében jelentés és határozathozatal.
5. A Szövetség 1942. évi zárszámadása.
6. Az 1944. évi költségelőirányzat.
7. Felirat a belügyminiszter úrhoz a kódex módosítása ügyében.
8. A szakkönyvek és nyomtatványok árának újabb meghatározása.
9. Selejtező bizottság javaslata selejtezés ügyében.
10. Az időközben esetleg beérkező ügyek.

Segélyzöpénztári ügyek:

11. Elnöki előterjesztés a hősi halált halt tűzoltók árváinak neveltetése ügyében.
12. Jelentés az 1942. évi ügyforgalomról.
13. Az 1942. évi zárszámadás.
14. Az 1944. évi költségelőirányzat.
15. Jelentés ifj. Kocsis János dési hivatásos és Mülroth János besztercei önkéntes tűzoltó özvegyének folyósított 1000—1000 P-ös segélyekről.
16. Az időközben beérkező ügyek.

Budapest, 1943 május 15.

László István sk.,
főtitkár.

dr. vitéz Kiss Lajos sk.,
elnök.

Ad 910—1943. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1943. évi február 26-án tartott elnöki tanácsgyűlésének határozata alapján **irodalmi pályázatot** írunk ki az alább felsorolt feltételek mellett.

1. A pályamunka irodalmi faja: **Színarab.**
2. Tárgya: A falusi életből vett eleven, mozgalmas történet, amelynek keretében az **önkéntes tűzoltói szervezet** kiépítésének fontossága, önzetlen, áldásos működése, nemzetvédelmi jelentősége teljes megvilágításba kerül — a haladó kor színvonalán álló s megfelelő szakképzettségű szervezet révén. Tüntesse fel a színarab a hivatalos és társadalmi együttműködést úgy békés, mint háborús időkben.

3. Terjedelme: 2—3 felvonás, de mindenesetre mintegy másfélórás előadási időtartammal. A **színek** azonban egyszerűek, könnyen előállíthatók legyenek, hogy falusi viszonylatban is használható legyen a színarab.

4. A pályamunka külső alakja: Szabványos irodalmi ív nagyság, a papiroznak csak egyik oldalára írt szöveggel s nem sűrű sorokban.

5. Határidő: A kéziratok a szokásos **jeligés levéllel 1943 október 31-ig** küldendők be a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségéhez, Budapest, VI., Izabella-utca 51. szám alá.

6. A pályadíj: A bírálókat eredményeképpen a két legjobb munkát díjazzuk. Az I. díj 1000 pengő, egyezer pengő, a második pedig 500, azaz ötszáz pengő. A pályadíjak értékes voltához mérten a Szövetség fel is emelheti a pályadíjakat.

7. Bírálókat: A beérkezett kéziratokat tárgybeli mérlegelés után az elnökség által felkért irodalmi bírálóbizottság értékeli s annak javaslata alapján ítéli oda az Orsz. Szövetség elnöki tanácsa a pályadíjakat.

A díjazott munkák kiadási joga az Országos Tűzoltó-Szövetségé.

Csak teljes irodalmi és tárgyi értékű munkát díjazunk, az elnökség tehát fenntartja a jogát, hogy csak ilyen pályázatokat vegyen figyelembe.

Budapest, 1943 május 20-án.

László István sk.,
főtitkár.

dr. vitéz Kiss Lajos sk.,
elnök.

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszébb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9.

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rőzsekések, asbestruházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa rt. Budapest
Városi tizlet: VI, Teréz-körút 22
T e l e f o n : 1 2 1 - 5 3 3
Gyár: XIII, Lomb-utca 34—36

Bánffyhungad megyei város polgármesterétől.

1598—1942. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Bánffyhungad megyei város hivatásos tűzoltóságánál a m. kir. belügyminiszter 64.408—1942. IV. számú rendeletével engedélyezett egy a XI. fizetési osztályba mindenkor megállapított illetményekkel járó tűzoltósegédfelügyelői és a 3 az állami rendszerű II. o. altisztek részére mindenkor megállapított illetményekkel járó tűzoltóállásra pályázatot hirdetnek.

Az állásra a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 11. §-ában előírt feltételeknek megfelelő oly egyének pályázhatnak, akik nem esnek az 1939. évi IV. tc. hatálya alá.

A pályázati kérelmet és annak mellékletét képező okmányokat 1943. évi június hó 15-ik napjának déli 12 órájáig Bánffyhungad m. város polgármesteri hivatalához kell benyújtani, illetve beküldeni. Elkésetten érkezett vagy hiányosan felszerelt pályázati kérelmeket figyelembe venni nem lehet.

Bánffyhungad, 1943 május hó 12-én.

Dr. Székely József sk.,
polgármester.

Szekszárd megyei város polgármesterétől.

9565—1943. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Szekszárd megyei városnál megüresedett egy állami rendszerű IX. fizetési osztályba sorozott **hivatásos tűzoltóparancsnoki** állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt és Tolna vármegye főispánjához címzett pályázati kérvényüket Szekszárd m. város polgármesterénél a jelen pályázati hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt megjelenésétől számított 15 nap alatt nyújtják be, vagy postán küldjék be.

Az elkésetten beérkezett, vagy hiányosan felszerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

A kinevezett tűzoltóparancsnokot az állással egybekötött és a jogszabályokban megállapított illetmények illetik meg.

A tűzoltóparancsnoki állásra pályázók képesítésére a 180.000—1936. B. M. sz. rend. 11. §-ának (3) és (4) bekezdésében előírt rendelkezések az irányadók.

A pályázati kérvényhez csatolni kell a következő okmányokat:

1. A pályázó születési és házassági anyakönyvi kivonatát, a szülőknek és nagyszülőknek születési és házassági kivonatát (keresztlevelét, esketési bizonyítványát). Nős pályázóknál ezenfelül a feleség születési, valamint szüleinek születési és házassági kivonatát. (Keresztlevelét, esketési bizonyítványát.)

2. A családi állapotát igazoló bizonyítványt.

3. Az 1883:I. tc. 1. §-ának b) pontjában foglaltakat és a nemzethűség szempontjából való megbíz-

hatóságát igazoló hatósági bizonyítványt, amely a pályázónak a kommun alatt és ezt követő időben tanúsított magatartását is igazolja.

4. A magyar állampolgárságot igazoló bizonyítványt.

5. Szellemi és testi épségét és egészségügyi állapotát igazoló újkeletű orvosi bizonyítványt,

6. Katonai és háborús szolgálatokat, valamint kitüntetésekét igazoló okmányokat.

7. A megkívánt képesítést igazoló okmányokat.

8. Az eddigi alkalmazást és foglalkozást igazoló okmányokat.

9. Rövid életréleírás.

A közszolgálatban állók pályázati kérvényüket szolgálati úton tartoznak benyújtani s a felsorolt feltételek közül azokat, amelyek törzskönyvi lapjukon vannak feltüntetve, a csatolandó törzskönyvi lappal igazolhatják.

Szekszárd, 1943 május hó 10-én.

vitéz Vendel sk.,
polgármester.

Vác megyei város polgármesterétől.**KIVONATOS PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY**

Vác megyei városnál a m. kir. belügyminiszter 64371—1942. IV. számú rendeletével betölteni engedélyezett egy, középiskolás tűzoltótiszt-gyakornoki állásra pályázatot hirdetnek.

Az állásra a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 11. §-ának 3. bekezdése szerint olyanok pályázhatnak, akiknek legalább érettségi bizonyítványuk van, vagy ezzel egyenrangú képzettségük van, a Magyar Országos Tűzoltótisztképző tanfolyamon tűzoltó-tiszt oklevelet szereztek, katonai szolgálatot teljesítettek és az 1883:I. tc. 1. §-ának A. és B. pontjában felsorolt kellékek fennforgását igazolni tudják, továbbá akik nem esnek az 1939. évi II. tc. 5. §-ának tüő rendelkezése alá.

Az állást kinevezés útján Pest vármegye főispánja fogja betölteni.

A kinevezésnél tűzharcosok, tűzkeresztések, vitézek, valamint a légitámadás védekezésére kiképzett egyének az egyébként egyenlő feltételek fennforgása esetén előnyben részesülnek.

A közszolgálatban álló pályázók pályázatukat szolgálati úton nyújthatják be és az előírt kellékeket törzskönyvi lapjaikkal igazolhatják, amennyiben a fent felsorolt követelmények közül bármily körülmény a törzskönyvi lapon feltüntetve nem volna, úgy azt külön tartoznak igazolni.

A fent felsoroltak szerint felszerelt kérvényeket Pest vármegye főispánjához címezve, de Vác megyei város polgármesterénél 1943. évi május hó 25-ig déli 12 óráig kell benyújtani.

Hiányosan felszerelt, valamint a fenti határon túl benyújtott kérvények figyelembe nem vehetők.

Vác, 1943 április 24.

Dr. Karay Kálmán sk.,
polgármester.

Vác megyei város polgármesterétől.

KIVONATOS PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Vác megyei városnál nyugdíjazás folytán megüresedett egy II. o. tűzoltói, továbbá a m. kir. belügyminiszter 64371—1942. IV. számú rendeletével a háború tartamára engedélyezett két szegődményes tűzoltói állásra pályázatot hirdetek.

A II. o. tűzoltói állás az állami rendszerű II. o. altisztek részére megállapított javadalmazás,

a szegődményes tűzoltói állások az állami rendszerű II. o. altiszti fizetés és lakáspénz, valamint — igényjogosultság esetén gyermeknevelési pótlék élvezetével jár.

Kinevezés, illetőleg felfogadás esetén a tűzoltók az alkalmazás első évében próbaszolgálatot teljesítenek, s ezen idő alatt az előbbi bekezdésekben foglalt megkülönböztetés szerint kiegészítő szolgál javadalmazásban részesülnek.

A meghirdetett tűzoltói állások igazolványos altisztek, illetve az 1938. évi IV. te. 6. § 4. pontja értelmében vitézek vagy tűzharcosok részére fenntartott állások, de ha az előírt kellékekkel rendelkező ilyen pályázó nem lesz, akkor az állásokat más alkalmas pályázóval fogom betölteni.

Az állás betöltésénél egyenlő feltételek fennforgása esetén előnyben részesül elsősorban az, aki már megfelelő műszaki, tűzoltói, vagy légvédelmi kiképzésben részesült, továbbá az, aki a gépkocsivezetésben jártassággal bír.

Az állást elnyerni óhajtók kérvényüket Vác megyei város polgármesteréhez címezve, a város iktatóhivatalában legkésőbb 1943. évi június 10-én déli 12 óráig nyujtsák be.

A hiányosan felszerelt, vagy késve érkezett kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Vác, 1943 május 12.

Dr. Karay Kálmán sk.,
polgármester.

Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam Parancsnokság.

(Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam.)

106.393—1943. V. szám.

HIRDETMÉNY

A XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam-felvétel.

A m. kir. belügyminiszter 106.393—1943. V. sz. alatt — feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetén — a XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamnak 1943. évi június hó 15-től 1943. évi augusztus hó 21-ig való megtartását engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyamparancsnoksághoz (Budapest, Tűzoltófőparancsnokság, VIII., Kun-utca 2.) kell benyújtani. A kérvény benyújtásának legkésőbbi határideje 1943. évi június hó 5. napjának déli 12 órája.

A kért (2) pengős okmánybélyeggel ellátott kérvényhez mellékelni kell a folyamodó

a) születési anyakönyvi kivonatát,

b) főiskolai vagy legalább érettségi, avagy azzal egyenlő iskolai végzettségét igazoló bizonyítványt,

c) katonai szolgálatát és esetleg légvédelmi kiképzését igazoló okmányát,

d) magyar állampolgárságot (községi illetőséget) igazoló okmányát (közszolgálatban állóknak ezt az okmányt nem kell csatolniok),

e) testi épséget igazoló hatósági orvosi igazolványt,

f) fedhetetlen előéletet és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványt (közszolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalfőnök ily tartalmú bizonyítványa pótolja).

Dräger oxigénos önmentőket, lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja

Poscher Frigyes

Kérjen árajánlatot műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
Budapest, VII, Damjanich-utca 46
Telefon: 225-049

BOROS egyenruházat szabósága

Tűzoltói új előírásos egyenruhákat mérték után

„Hangya“ akciós szövettől is készítt

BOROS és HUBER

BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6

Telefon: 145-016

Kérjen árajánlatot

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőorsót
a gyakorlati szabályzat és a MOSz előírása szerint raktárról szállít
MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.
BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság

Keresztény cég! Czirják Elek

Árajánlatot díjtalanul BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61

szolgálat Telefon: 268-693

Mindenemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása

özv. Metzker Ferencné

Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35

Telefon 456-368

A tanfolyammal kapcsolatban fizetendő díjak a következők:

- a) a felvételi díj 10.— (Tíz) pengő,
- b) tandíj könyvek nélkül 100.— (Egyszáz) pengő és
- c) vizsgadíj 30.— (Harminc) pengő.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíjat a tanfolyam első napjáig, a vizsgadíjat a vizsga napjáig a tanfolyamparancsnokságnál kapható „Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam, Budapest, VIII., Kun-utca 2. sz.” című 47. számú vagy blanco postatakarékpénztári befizetési lapon kell befizetni.

A felvételi bizottság a kellően fel nem szerelt kérvényeket nem veszi figyelembe.

A tanfolyamra elsősorban azokat veszik fel, akik már ezidőszereint is hivatásos tűzoltótiszt, vagy tűzrendészeti felügyelői állásban vannak, illetőleg az utóbbi tennivalókat látják el és akiket a tanfolyamra felettes hatóságuk küld ki, azután azokat, akiket valamely hatóság kíván tűzoltótiszt, tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni, végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van, vagy a hadseregnél mint tisztek szolgálnak.

A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

A felvételi bizottság döntéséről a felvételre jelentkezőket a tanfolyam parancsnoka írásban értesíti, a tanfolyamra felvett jelentkezőkkel azonkívül a tanfolyam megkezdésének időpontját is közli.

Budapest, 1943. évi május hó 22-én.

dr. vitéz Kiss Lajos sk.,
Országos Tűzrendészeti Felügyelő,
tanfolyamparancsnok.

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam, Szabadka. Felhívás a törvényhatósági tűzoltótanfolyam látogatására

A 180.000—1936. B. M. számú rend. 11. §-ának (7) pontja szerint önkéntes, köteles és magántűzoltóság altisztjeivé csak az nevezhető ki, aki a törvényhatósági tűzoltótanfolyamot sikerrel elvégezte.

Szabadka thj. sz. kir. város tűzoltóparancsnoksága a 93.598—1932. V. B. M. számú rendelet alapján 1943. évi július hó 5-től 15-ig terjedő időben Szabadkán a tűzoltólaktanyában törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart.

A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakönyvek, ruha- és felszerelési tárgyak használati díja együtt, hallgatónként 35 pengő, mely összeget a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyam parancsnokságához (Szabadka. Damjanich-utca 55) befizetni.

A hallgatók részére laktanyaszerű elszállásról a tanfolyam parancsnoksága gondoskodik. Étkezésről mindenki maga tartozik gondoskodni.

A tanfolyam hallgatóinak létszáma legfeljebb 50 lehet. A tanfolyamot csak akkor tartom meg, ha arra legalább 30 hallgató jelentkezik. A hallgatókat a felvételtől legkésőbb július 8-ig írásban értesítem.

A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről a törvényhatósági tűzoltótanfolyam felügyelőjének bélyegzőjével ellátott bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, köteles és magán- (gyári) tűzoltóságok altiszt állásaira képesít.

Szabadka, 1943 május 25.

Milassin László sk., tűzoltófőparancsnok,
a tanfolyam parancsnoka

FELHÍVÁS

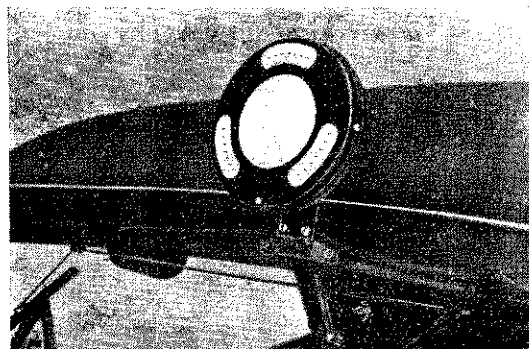
a budapesti kerületi tűzoltótanfolyam és kismotorfecskekezelői tanfolyam látogatására

A budapesti kerületi tűzrendészeti felügyelő a m. kir. belügyminiszter 180.000—1936. számú rendeletének 50. §-a alapján 1943. évi július hó 5-étől 29-ig kerületi és kismotorfecskekezelői tűzoltótanfolyamot tart, melynek célja, hogy a városok és községek, valamint a vállalatok részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket és a motorfecskekezelők kezelésében kellő jártassággal bíró tűzoltóaltiszteket, továbbá a vidéki tűzoltóságok parancsnoki téendőinek elvégzésére legalkalmasabbnak mutató tanítókat, akik e kiképzést csak a nyári hónapok szünetében szerezhetik meg, tűzoltótisztekké képezzen ki.

A tanfolyamra való jelentkezés határideje 1943. évi június hó 25. napja. A hallgatók a felvételtől írásbeli értesítést kapnak. A tanfolyam tandíja a kismotorfecskekezelői tanfolyammal együtt 85 pengő, melyet a felvétellel egyidejűleg kell befizetni.

Budapest, 1943 május 31-én.

Teasdale Ottó, s. k.,
szfőv. másodfőparancsnok,
kerületi tűzrendészeti felügyelő

Légítámadás alatti közlekedésre jogosító világító jelzőtárcsa gépjárművekhez.

A honvédelmi miniszter úr 139100/eln. 35.—1942. számú rendeletével a Tóth—Dutó világító jelzőtárcsát rendszeresítette.

Tűzoltógépkocsikhoz is szükséges!

Gyártja: **Tóth Miklós gépészmérnök**

Budapest, XII, Városmajor-utca 16. Tel.: 151-669

Kérjen árjegyzéket!

HIREK

Kitüntetés. A Kormányzó úr öfóméltósága a tűzrendészet terén szerzett érdemeik elismeréséül Sik Lajos dr. Pécs sz. kir. város tűzoltóparancsnoka, a pécsi tűzrendészeti kerület felügyelőjének a Magyar Érdemrend tiszti keresztjét és Benedek Mihály dr. Budapest székesfőváros tűzoltóparancsnokának a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét adományozta. Kitüntetett bajtársaink a délvidék visszafoglalásával kapcsolatban kiváló eredményeket értek el a tűzoltóságok átszervezése és a tűzrendészet fejlesztése terén. Benedek Mihály dr. azóta mint tartalékos százados harctéri szolgálatot is teljesített, ahonnan sebesülten tért vissza tűzoltói hivatásához. Mindkét bajtársunk megérdemelt kitüntetéséhez őszinte szerencsekívánatainkat tolmácsoljuk.

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszéremet újabban Balogh Péter parancsnok (Felsőszemerédi önk.), Szabó István parancsnokhelyettes (Felsőszemerédi önk.), Jagyugya József tűzoltófelügyelő (Felsőszemerédi önk.) bajtársainknak adományozta.

Hadiárva fiúk neveltetése. A Dunai Repülőgépgyár Rt. tűzoltóságának tisztikara és legénysége közösen elhatározta, hogy az orosz bolszevista hadsereg elleni harcokban hősi halált halt, elsősorban pestmegyei magyar tűzoltók árván maradt gyermekei közül három 12—15 éves hadiárva fiút Isten segítségével felnevel, mesterségre taníttat, kenyeret ad a kezébe és 18—20 éves korában elindítja az élet útján. Felkérjük a tűzoltótestületeket, hogy a hősi halált halt tűzoltók előbb említett korban lévő gyermekeit a Pestvámmegei Tűzoltószövetségnek (Budapest, IV, Vármegyeháza) jelentse be.

A székesfővárosi tűzoltózenekar rádiószereplései: június hó 10-én, 17-én, 21-én és július hó 1-én délelőtt 10 óra 15-től 11 óra 10-ig Budapest I. hullámhosszán.

Emlékezés Szent Flórián vértanura Debrecenben. Május 4-én szép közönség jelenlétében emlékezett meg a hiv. tűzoltóság Szent Flórián vértanúról a tűzoltólaktanya udvarán a hősi halált halt tűz-

oltók emlékoszlopa előtt. Vitéz Roncsik Jenő dr. tűzoltóparancsnok mutatott rá Szent Flórián vértanú életére, akihez a katolikus vallásúak imádkoznak, a más vallásúak pedig az emberbaráti szeretetet és a bajtársi érzés megtestesülését látják benne. Majd megkoszorúzták a hősi halált halt tűzoltók emlékművét, a kéményseprő szakosztály nevében Novák Mihály kéményseprőmester, a XXVIII-ik kerületi tűzoltótanfolyam hallgatóinak nevében Hován Sándor püspökellei községi tisztviselő, a tűzoltóság nevében pedig Török István tűzoltófelügyelő. Ezután a kéményseprő szakosztály pénzbeli jutalmát kapták meg Sörös István törzstűzmester, Agárdy László és Dely József tűzmesterek és Tóth Gyula I. oszt. gépkocsivezető. A szép megemlékezés a Híszkegy élénklésével ért véget.

A Turul-Szövetség kassai bajtársi egyesülete Kassán és a vármegyében széleskörű névmagyarosítási mozgalmat indított. A névmagyarosítási kérényeket a szövetség központilag intézi el. A szövetség felhívásában arra hivatkozik, hogy aki magyarnak érzi magát, az idegen hangzású családi nevét változtassa meg és magyarságát ezzel is bizonyítsa be. (Országépítés.)

Kerületi tűzoltótanfolyam Debrecenben. Ebben az évben már három kerületi tűzoltótanfolyamot tartott Debrecen város hivatásos tűzoltósága, a harmadik május 21-én zárult, amelyen 40, s a három tanfolyamon összesen 124 hallgató kapott látogatási bizonyítványt. Az eddig tartott 28 kerületi tűzoltótanfolyamnak 1148, az öt törvényhatósági tanfolyamnak 172 hallgatója volt, a tanfolyamok összes létszáma tehát 1320. A legközelebbi tanfolyam június hó végén kezdődik.

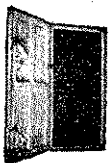
A m. kir. belügyminiszter a Pest vármegyében lévő „Zsidó“ község nevét „VÁCEGRES“ névre változtatta.

A Tiszatardosi önkéntes tűzoltótestület az 1927. évben történt megalakulása óta lelkes, derekas munkát végez. Mult év decemberében egy darálómalom veszélyesnek ígérkező tűzét sikerült gyors beavatkozással eloltani éjjel anélkül, hogy a falu csendjét felzavarták volna. Április havában a közönszerű égése alkalmával nagy szélben is eredménnyel dolgoztak, úgy, hogy háromnegyed részét megmentették. Az alig ezer lélekszámú kisközség derék tűzoltósága azt vallja, hogy a tanfolyamokon szerzett tudás képesítette őket ily szép eredmény elérésére,

Gázbiztos

**óvóhelyajtók
és vészkijáratzárók**

vasbetonból

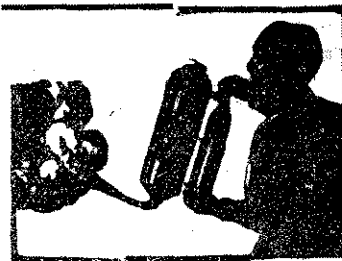

Pregitzer Ferenc

cementárugyár

Budapest, XIV, Angol-u. 30

Telefon: 297-921

Folyékony szénsavval működő és száraz por-sugárral-, folyékony szénsavval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyihabbal-, léghabbal- és szénsavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitelezése, szerkezete-, működése- és oltóhatása: **a legkifogástalanabb.**

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretőket készséggel küldünk. TELEFON: 127-299

amiért elsősorban az országos tűzrendészeti felügyelő úrnak mondanak köszönetet.

Somogyacsán a közbirtokossági erdőben előfordult tüzesetnél szép eredményt mutatott fel az ottani tűzoltóság. A tűz tovaterjedésének egy fél óra alatt gátat vetettek és ezzel mintegy 600 holdas erdő pusztulását sikerült megakadályozni.

A pécsváradi önkéntes tűzoltótestület december 20-án tartotta évi rendes közgyűlését, melyet Kofiás Mihály közs. főjegyző, elnök nyitott meg. Megemlékezett a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Úr példát adó haláláról, melyet a résztvevők állva hallgattak végig. Majd Forró János vezető felügyelő tartotta meg beszámolóját, melyből kitűnt, hogy a testület 5 tüzesetnél vett részt, összesen 18 szerrel és 85 tűzoltóval. Ezek között két kazaltűz és három tetőtűz volt, melyeknek sikeres eloltása és megfékezése igen nagy próbára tette a testület szakképzettségét az igen vízszegény községben. Bejelentette, hogy a testület május elején 400 db cigarettát küldött a MOTSz útján a Vöröskeresztnek Szt Flórián-nap megváltása címén. Most karácsonyra pedig a bevonult tűzoltóbajtársak gyermekei részére szép játékszereket vett és juttatott el hozzájuk, a tűzoltók karácsonyi ajándékaiként. Bejelentette továbbá, hogy a légoltalmmal kapcsolatos kárelhárító-kiképzés a tűzoltókiképzéssel párhuzamosan 64 órán át tartott. Résztvettek az összes ünnepeken a templomokban és hősi emlékműveknél tartott ünnepségeken. A mozgósíthatóságban pedig 52 alkalommal 160 órán át tartottak ügyeleti szolgálatot, épp így június 16-tól augusztus 24-ig az aratás-behordás és cséplés ideje alatt tartottak készenléti szolgálatot. Utána Karl Antal pénztárnok tette meg jelentését, majd a számvizsgálók tették meg jelentéseiket, ami után a szokásos felmentvényt megkapta. A költségvetés egyhangú elfogadása után Forró felügyelő kérte a közgyűlést, hogy az érembeszerzést, illetve kiosztást tegye a testület lehetővé, ami meg is történt. Majd kérte

ADÁS — VÉTEL

Használt, jókarban lévő, percenként kb. 200 lit. teljesítményű tűzoltófecskendőt keresünk felszereléssel együtt. Részletezett ajánlatot kér ármegjelöléssel együtt a Nyiregyházi Termény- és Áruraktár Rt., Nyiregyháza.

Alkalmi vétel-eladás. Dálnok község keres használt, de jó állapotban lévő kocsifecskendőt a dálnoki Önkéntes Tűzoltó Testület részére. Ajánlatokat az ár megjelölésével kérek az előjáróság címe: Dálnok, Háromszék vm.

a tűzoltóbajtársakat, hogy az eddig tanúsított önzetlen magatartásukat a község és a haza javára tartásuk meg, sőt fokozzák, az eddigi munkájukért elismerő köszönetet mondott, egyben pedig meleg szavakkal köszönte meg az új elnök Kofiás Mihály közs. főjegyző igaz magyaros szívből fakadó támogatását, melyben a testületet részesítette és kérte, hogy ezen jóindulatú támogatását a jövőben is tartsák meg, sőt fokozzák. Az eddigi munkájukért önzetlen munkájával fogja még inkább kiérdemelni. Kofiás elnök meleg szavakkal emlékezett meg a testületnek az orosz hőmezőkön harcoló tagjairól és példának állította mindenki elé a vitézségi éremmel kitüntetett Steindl József őrásmester önk. tűzoltót, hogy mint kell német anyanyelvvel igaz magyarnak lenni. Megköszönve a munkát, melyet a testület az elmúlt évben kifejtett, kérte, hogy ezt mindenkor minden körülmények között tartsák meg a polgári életben is. Végül fokozottabb tevékenységre hívott fel mindenkit, s az ülést bezárta.

A nemrég megnyitott alaskai út déli végén lévő Dawson Crock helység tűzvész áldozata lett. Az ott lévő nagy dinamitraktár felrobbant, három ember meghalt, 150 megsebesült.

Nagy tűz pusztított a Sono argentinai filmgyár telepén. A főépület és több anyagraktár leégett, értékes készülékek tönkrementek. A kár kerekén egymillió pezo.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

KISTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, , IV, Petőfi Sándor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tiszteletdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Mátrai sisak-, tűzoltószerszerek és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény Mátrai Ania és Társa Rt.
066 Budapest, XIII, Lomb-u. 34-36. Tel. 299-055

Hazánk legrégebb, több mint 125 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószerszer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világi kiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

Alapítva 1896

Mindennemű
tűzoltó- és légóltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:
BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055
Városi Iserakat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vázordó és öntözölajto-
kat, szerkocsikat és lég-
óltalmi felszereléseket

Szállítunk a ható-
sági
előírásoknak megfelelő

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYŰ

hordezható benzínmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízfordó-
és öntözökocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kívánt méretekben és nyomásig.

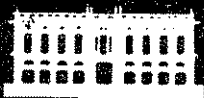

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 35. TELEFONSZÁM: 323-731

CORVIN

AJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkszámlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P

A szerkesztőség címére küldött szakkikket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DIJTALANUL KAPJÁK

A Kormányzó Úr 75 éves

A háború véres forгатagában, a fokozott munka megállás nélküli iramában egy perere megáll a magyar nemzet, szívében ünnepi hangulattal, levett kalappal, égreemelt nyilt tekintettel hálát adni a Gondviselésnek, hogy *államfőnk*: országgyarapító Kormányzó Urunk, népének örömére 75. születésnapját érte meg. Ezt a napot nem egy büszke történelmi emlék, vagy uralkodói parancsszó avatta nemzeti ünneppé, hanem az a mélységes és ragaszkodó szeretet, amelyet minden magyarul érző és gondolkodó ember Kormányzója iránt érez.

A szeretet a legtöbb és a legfenségesebb isteni ajándék, amit ember teremtesekor kapott. Szeretni csak azt tudjuk igazán és szívünk mélyéből, aki hozzánk jó, aki sorsunkat istápolja s aki, ha kell, áldozattal cselekszik irántunk. Ezért szeretjük ragaszkodó szenvedéllyel Apánkat, Tanítóinkat és Jótévőnket. A Kormányzó Úrban egy személyben találta meg a magyar nép: Atyját, Tanítóját és sorsának Intézőjét. Ez a szeretet fél-évezred óta, a törökverő Hunyadi Mátyás nemzeti királyunk óta, ritkán született meg a magyar nép szívében államfője iránt, mert a Dobzse Lászlók és a kurucokat irtó, szabadságharcunkat eltipró államfőink a magyar népet nem szeretetre, hanem félelemre tanították.

A magyarság életfáját nem a sors szeszélye, hanem Isten akarata ültette ide a Kárpátok gazdag völgyébe. Emberi hatalom ezért beunünket innen el nem mozdíthat. A tatárjárás borzalmaiba majd belepusztult népünk. Kietlen földde vált az ország és népünk felett megkondították a halálharangot. Talán el is pusztultunk volna, ha a magyar államfőnk, IV. Béla királyunk hallatlan energiával, eszének és magyar szívének ra-

jongó szeretetével újjá nem teremti az országot. Az 1914—18-as háború a tatárjáráshoz hasonló súlyos és tragikus esapása volt nemzetünk életének. A magyar nemzet fölött ismét meghúzták a halálharangot és minden bizonnal el is pusztultunk volna, ha a Mindenható a legválságosabb időben a magyarság élére nem állítja vitéz nagybányai *Horthy Miklós* Kormányzó Urunkat, aki a trianoni békében pusztulásra ítélt országból hallatlan energiával, eszének és magyar szívének azzal a rajongó szeretetével, ahogy ő a magyar parasztot, a magyar munkást és a magyar családot szereti, meg nem teremti a mai Magyarországot. Európa számottevő középhatalmát. Kormányzó Urunkat ezért csak a második honalapító IV. Béla királyhoz lehet hasonlítani.

Nem isteni csoda, hogy életben maradtunk. Életbenmaradásunkat a fajtánkban lévő kiváló tulajdonságainknak és energiánknak köszönhetjük. De isteni csoda az, hogy a válságos pillanatban, mikor nemzetek pusztulnak el a történelem színpadán, a Magyarok Istene a legkiválóbb magyar ember kezébe teszi le népünk sorsának irányítását. És isteni ajándék az, hogy ez az ember végtelen szeretettel szereti népét és éppen ezért népe is végtelenül szereti őt. Isteni csoda, hogy Kormányzó Urunk ily magas életkort tökéletes szellemi és testi frissességben élt meg, mert ez a bizonyítéka annak, hogy a Mindenható nemzetünk felemelkedését az ő szeretett személyéhez köthette. A Kormányzó Úr iránti szeretetünkben, társadalmi rang és állásra való tekintet nélkül, valamennyien egyek vagyunk magyarok. Összetett kezekkel, szívünk legmélyéből kérjük a Mindenhatót, tartsa meg őt sokáig s engedje megérnie az ezeréves boldog, Nagymagyarországot.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Id. Makk Imre

tb. alparancsnok, Barcs (Somogy vm.)

Egyszerű ember, mint általában a negyedmillió magyar tűzoltónak legtöbbje. Nála is igazolódik, ami már szinte közmondás-szerű: minél gazdagabb valaki, annál szűkmarkúbb a szegények iránt — és minél szegényebb, annál hajlamosabb, hogy adakozzék.

És hány szegény ember van, hány egyszerű polgártársunk, aki csak munkáját, verejtékét adhatja a köz szolgálatára, ember-társainak segédelmére!

És hány szegény ember van, hány egyszerű polgártársunk, aki csak munkáját, verejtékét adhatja a köz szolgálatára, embertársainak segédelmére!

Idősebb Makk Imre is csak kovácsmester Barcs községben, Somogy vármegyében. Kézműiparos, aki azonban községi elüljáróságának hiteles tanúsága szerint: teljesen megbízható, hű, igaz magyar ember; vármegyei felügyelőjének véleménye szerint pedig: minden tekintetben rászolgál a példaadó közlésre.

Ezekért került ide ebbe a rovatba most, amikor már megkapta a negyvenéves szolgálati érmet is.

1898 május 29-én, piros pünkösdi napján tett fogadalmat s hamarosan felöltötte egyenruhánkat. Azóta hűséges szolgálója ügyünknek hidegben-melegben, télen-nyáron, éjjel-nappal. Szóval mindig, amikor a kúrtszó hívja.

Egy év múlva rajvezető, majd hamarosan — 1905-ben — már tisztos, 1912-ben szakasziparancsnok, még később alparancsnok s végre két évvel ezelőtt tisztelctbéli alparancsnok.

Hogy pedig megfelel a tényeknek, amit fentebb mondtunk hűséges és kitartó szolgálatáról, mi sem bizonyítja jobban, mint négyszeres életmentő tevékenysége. Kimentett az égő házból egy alkalommal egy pólyás babát, máskor két öregasszonyt s egyszer egy kétségbeesett fiatalasszonyt.

Végigharcolta az első világháborút mint géppuskás és hazahozta a Károly-csapatkeresztet és a bronz vitézségi érmet.

Mint polgár és családapa is kötelességszerűen viselkedett mindenkor és példaadó fia volt községének, szűkebb és tágabb értelemben vett hazájának. Hat élő gyermeke van és immár tíz unokája... Isten nemcsak szép családdal áldotta meg, hanem csekély örökségéhez szerzett a maga két keze munkájával annyit, hogy van egy nagy háza, 8 hold földje és 1 hold kaszálója.

Életrajzi adatai. Nemetújfaluban, Somogy vármegyében született, 1875 szeptember 29-én. A kovács mesterséget tanulta ki a somogyi Szörényben s mai lakóhelyén megtelepedve, önálló mester lett 1905-ben. Ma is ép erőben, egészségben szolgálja a közügyeket s adja a példát polgártársainak és bajtársainak egyaránt...

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rúzsok, asbestruházak és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22

Telefon: 121-583

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

Tűzoltókrónika

Pesti tűzjelzés hírlapírói bírálata. A „Világ“ című lap 1842. évi 99. száma írja, hogy Pesten december 7-én és 9-én két tüzeset volt. Egyik a Józsefvárosban, másik a Zöldfa-utcában (ma: Veres Pálné-utca). Az ujság ezt írja a tüzzel kapcsolatban: „Kívánatos volna mind az által, hogy az oltószerekkel kissé hamarabb jelennének meg a veszély helyszínén, — legalább az utóbbi esetben, tehát fényes nappal, délelőtt 9 órakor — már óranegyedig kongtak a' harangok, 's még sehonnán sem láttunk fecskendőt közeledni.“

Másik ilyen eset volt 1843 április 12-i híradás szerint, amikor ugyancsak a „Világ“ 29. száma a 226. lapon ezt mondja: „A' tűzoltás körüli intézkedések ugyan eléggé dicséretesek, mikor már a' helyszínére érnek az illetők; csak arra kellene ügyelni, hogy hamarabb észrevéssék a' felcsapó láng, vagy gyanus füst, 's hogy akiket a' dolog közvetlenül illet, gyorsabban talpon legyenek, habár éjfélikor.“

Érdekesek ezek a híradások, mert hiszen Pest városa már 1808 január 2-án alkotott tűzoltási szabályrendeletet s abban elrendeli, hogy a város tornyában éjjel-nappal három tűztor teljesítsen szolgálatot. Egynek kötelessége az, hogyha tüzet vesz észre, arról értesítse a városi őrséget, hogy az a fecskendőkkel a tűz színhelyére siethessen. A másik ór szócsövön mondotta be a tüzet, hogy a környékbeliek tájékozódjanak, merre, hol van a tűz. Csak a harmadiknak volt kötelessége a kongatás.

(Ezekkel a jelzésekkel egyébként részletesen foglalkozott lapunk 1942. évfolyamának 10. számában a 112—114. lapokon.)

1839 augusztus 24-én az „Angol királynő“ szénaraktárában tűz támadt és éjjel négy óra hosszáig égett, de „torony óreink sokkal inkább méltánylák az éji csend' nyugalmát, 's gyöngédebbek voltak, mint sem vészharang által riasztották volna fel a' közönséget“, írja a „Világ“, amely, úgy látszik, állandóan ostorozta a toronyórköt.

„Tűzoltó szerek rakhelyé“-ről gondoskodtak az új országház építési tervrajzában, mint a „Világ“ említi 1844. évi 51. számában.

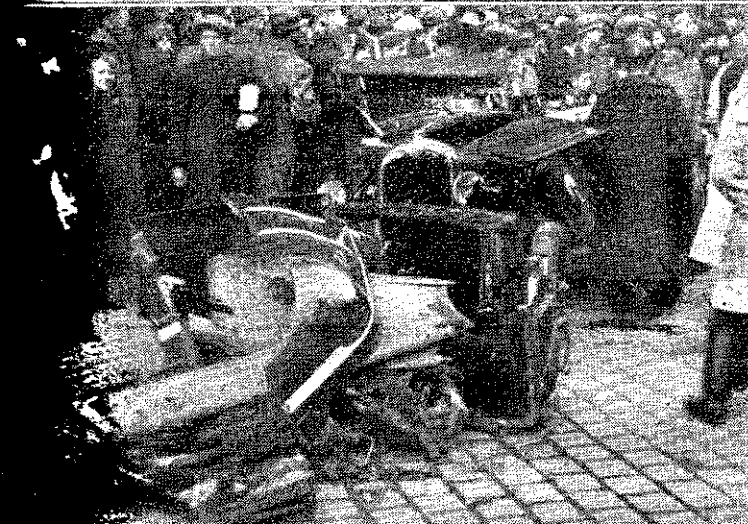
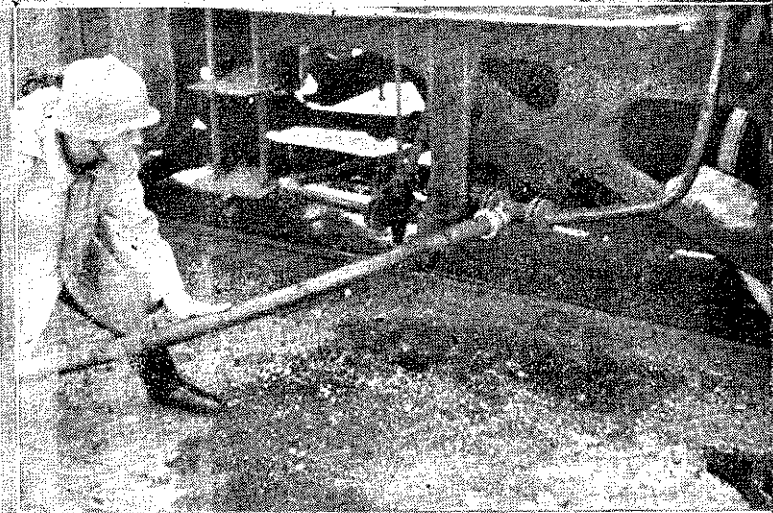
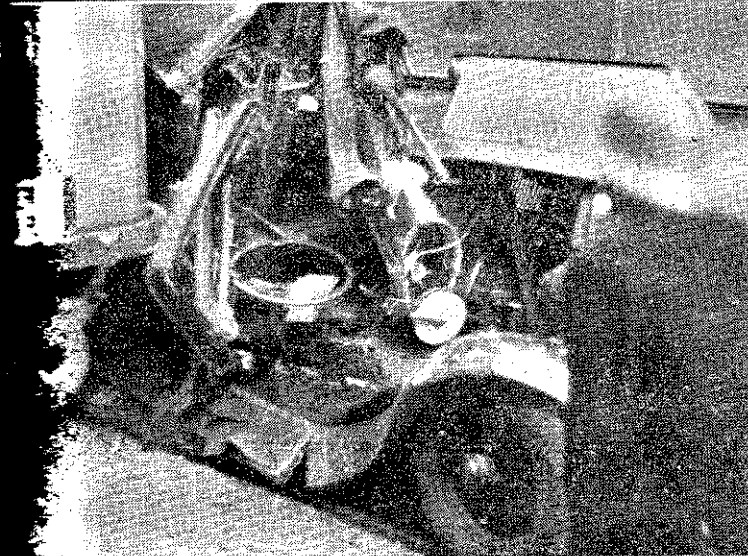
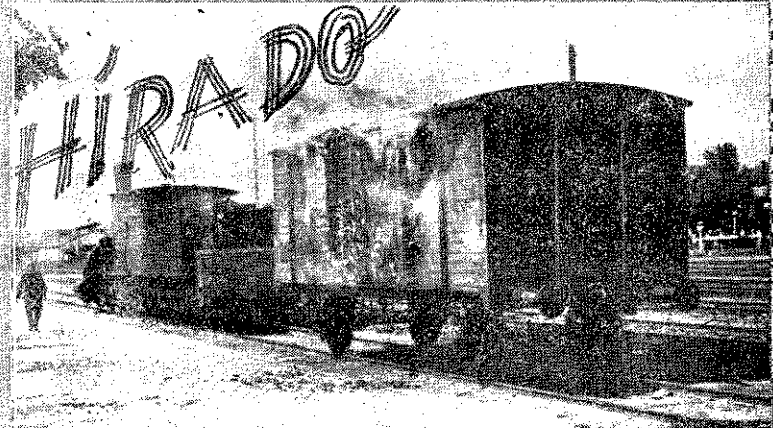
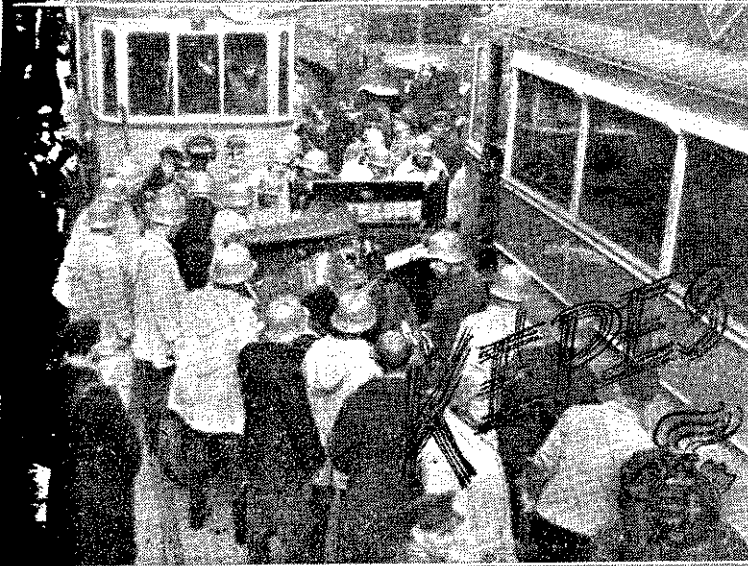
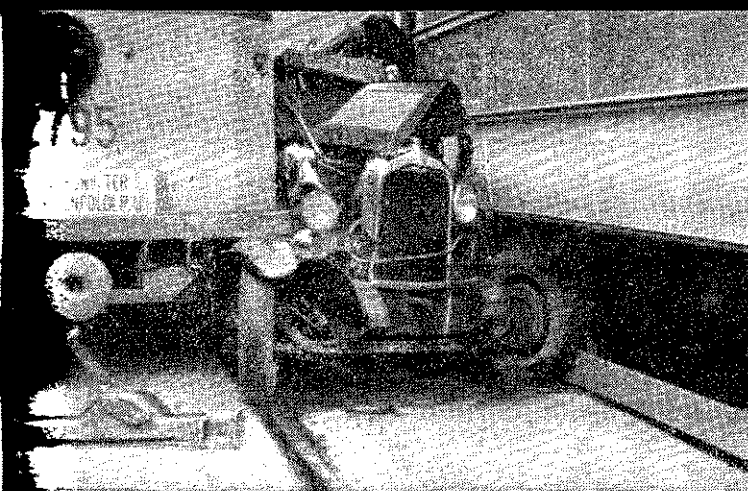
A Wolf-cirkusz égése Pesten 1843 április 30-án. A cirkusz, szerencsére, csak előadás után gyuladt ki egy félórával s háromnegyed óra alatt teljesen hamuvá lett. A tűz oka ismeretlen. Mint a „Világ“ 1843. évi 35. száma írja: „E' szerentsétlenség minden esetre óvásul szolgálhat a' Városhatóságnak, hogy a' város' közepén deszkasátorokat semmi célra állíttatni ne engedjen, mert hogy nagyobb szerentsétlenség nem történt, az tsupán a' szél csendnek 's így különös Isteni gondviselésnek kell köszönni.“

Képes Híradó

Egy könnyelmű pillanat... s a vigyázatlan taxi alakatlan tömeggé préselődött két szembehaladó villamos között. Tűzoltók szabadítják ki a sértetlen, de „szorult“ helyzetben levő utasokat, a forgalmi akadályt képező gépkocsi azonban már csak széteső ócskavasként hullott szét az egyik villamos kiemelése után.

Másik szerencsés karambol. A kocsii felállítását így írja elő a kárelhárító műszaki szabályzat.

Ezt a kis vasúti tüzet azért mutatjuk be, mert itt látható a vasúti mozdonyon az az egységes nyomócsont, amelyen keresztül a kazánvíz tűzoltási célra — egyéb vízforrás híján, végszükségben — levezethető. A két sugár közül az innessó a kazánból jön, forró és gőzzel kevert, azért porlad jobban, mint a hátsó sugár.

Hősök ünnepe

Az emberiség fejlődése állandó és szakadatlan. A fejlődés a fajoknak és népeknek örökös vetélkedését, az eszmét és a fejlődést szolgáló kultúrnépek örökös védekező harcát teremtette meg a nyerserőre alapított barbársággal szemben. A történelem folyamán jaj volt annak a népnek — bármily hatalmas volt is — amelyik kultúráját és békés alkotó életét adott történelmi pillanatban a férfiak vérének kiontásával, az asszonyok és gyermekek áldozatos lemondásával nem tudta megvédeni.

A nemzet életét és boldogulását tudósai, munkásai és bölcs, hazájukért élő államfői teremtik meg, de mindez csak addig tart, amíg az országépítés szakadatlan alkotó munkáját a nemzet hősei fegyverrel kezükben és kiontott vérükkel bármilyen ellenséggel szemben is meg tudják védeni. A történelem folyamán nemzetek tüntek elő a semmiből, diadalmasan emelkedtek a legnagyobb történelmet író népek elérhetetlen magasságáig, amíg hősei voltak, de abban a pillanatban összeroppantak, szolganéppé süllyedtek le, vagy nyomtalanul tüntek el a történelem színpadáról, amikor férfiakból és asszonyaikból kivészett a hősi életszemlélet. A hősi életszemlélet tisztelete és kifejlesztése egyenértékű a nemzet fennmaradásának és hatalmának biztosításával, a hősi életszemlélet lelkekből való kipusztítása pedig egyet jelent a nép összeomlásával és elpusztulásával.

Mi, tűzoltók, a néma hősiesség katonái vagyunk. A mi munkánkat nem dicsőség, hanem a fájdalom onyhítése jutalmazza. De örök példánk mégis mindig csak az a férfi marad, aki a nemzet sorsforduló nagy pillanatában családját, otthonát elhagyja és tudatosan áldozza fel életét a haza oltárán.

A magyar nép békés. Történelmünk folyamán csak a honfoglaláskor léptünk fel támadólag. Azóta — már több mint ezer éve — csak a nyers erőre alapított barbársággal szemben védjük nemzetalkotó eszméinket és a magyar nép lényegét adó kultúránkat. Istenbe és a maga-

sabbrendű emberiségbe vetett kipusztíthatatlan hitünket. Ezer év óta csak egy határozott harci akaratumk van: a magyar nép boldogulása és békéje. De ezt az egyet megvédjük mindenkor és mindenki ellen! Ebben a védekező harcban nincs úr és szolga. Ebben a védekező harcban már egy évezrede nem ismerjük a kíméletet önmagunk iránt és nem ismerjük az irgalmat ellenségeinkkel szemben. Ez a tulajdonságunk tartott meg bennünket ezeréves hazánkban és tanította meg a körülöttünk élő népeket, hogy „Ne bántsát a magyart!”

A hősök halálának szent emléke véd és kötelez bennünket. Mi pedig hálás és büszke fájdalommal a szívünkben borulunk le áldozatuk nagysága előtt. Áldott legyen! Ezerszer legyen áldott örökké példaadó emléke minden magyar embernek, aki vérenek ontásával védte és megtartotta ezer év súlyos viharáiban gyönyörű hazánkat. Áldott legyen az a drága magyar ember: jobbágy, nemes, paraszt, iparos vagy tisztviselő, aki ezer év óta szakadatlan harcban hullajtja hazánk védelmében vérért, mert kiontott szent véréből él, növekedik és gazdagszik országunk.

A tűzoltóság az egész országban méltó kegyelettel ünnepelte meg május 30-án, a Hősök emlékére szentelt nemzeti ünnepen, a világháborúban elesett honvédeinket.

A székesfővárosi hivatásos tűzoltóság Kun-u. 2. sz. alatt lévő nagytermében rendezett ünnepélyt dr. vitéz Kiss Lajos országos tűzrendészeti felügyelő úr megjelenésével tisztelte meg. Az ünnepi műsor a következő volt:

1. Himnusz. Előadta a székesfővárosi tűzoltóság zenekara.
2. Petőfi Sándor: Magyarok Istene. Előadta Sereg István tűzoltó.
3. Gyula diák: Boldog szunnyadókhöz. Előadta Budafay Anna.
4. Végvári: Nehéz homályban. Előadta Somorjay István alparancsnok.
5. Ünnepi beszéd. Elmondta Marinovich Endre dr. főfelügyelő.

Tisztli és altisztli

rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővmester
 Budapest, VIII, Mária-utca 15
 T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9 .

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény **Mátrai Antal és Társa Rt.**
 cég Budapest, XIII, Lomb-u. 34-36. Tel. 299-055

Hazánk legrégebb, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S O P R O N

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

6. Kőrösi József s. csővezető: Hőseink emlékére. Előadta a szerző.

7. Petőfi Sándor: Egy gondolat bánt engemet. Előadta Juhász I. István tüzoltó.

8. Zugor István: János honvéd legendája. Előadta Gaál Kornélia.

9. Vitéz Rózsás József: Honédroham. Előadta Száray Rudolf tisztgyakornok. Zongorán kísértte Kacsóh János dr. s. felügyelő.

10. Híszkegy. Előadta a székesfővárosi tüzoltózenekar.

A fenti műsor igen nagy hatást váltott ki az ünneplő közönségből. Hasonló alkalmakra szolgáljon tüzoltóbajtársainknak például. Különösen ki kell emelni Kőrösi József szfőv. tüzoltóság-ésővezetőt, aki rendkívül tehetségesen megírt alkalmi versét kiemelkedő előadói készséggel adta elő. Ki kell emelnünk Gaál Kornélia és Budafay Annak tüzoltóhozátartozókat, akik nagy hatással előadott költeményeikkel az ünneplő közönség szemébe könnyet csaltak és ismét bebizonyították átlagon felüli tehetségüket. Az ünnepi beszédet az ország tüzoltósága által előnyösen megismert és megszeretett Marinovich Endre dr. főfelügyelő, az országos tűzrendészeti felügyelő első segédtisztje mondotta. Beszéde és előadásának módja a hivatott férfit állította elénk. Beszédét teljes egészében az alábbiakban közöljük le:

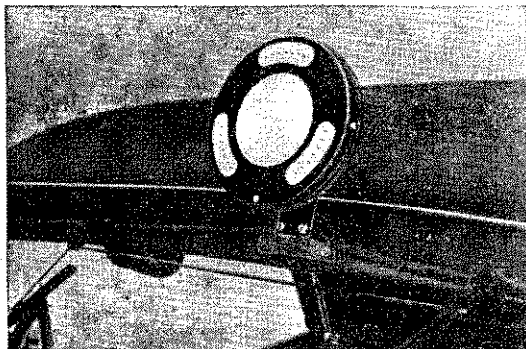
Méltóságos és nemzeti Főparancsnok Úr! Hölgyeim és Uraim! Kedves Bajtársak!

Ünnepelni és emlékezni gyűltünk össze ma ezen a helyen! Ünnepelni a dicső magyar hőseket és kegyelettel adózva emlékezni azokra, akik a legtöbbet, a legdrágábbat, fiatal magyar életüket áldozták a haza szent oltárán! A magyar hősöké ez a mai nap és ezen az ünnepen a nagy magyar család mint egy ember kipirult orcával lelkesedik, dicsőit, felemel, buzdít vagy könnyes szemmel, megindult lélekkel emlékezik és felmagasztosít. De bármilyen érzelmeket váltson is ki az egyénből ez a mai nap, a nemzet egésze, az egyetemes magyarság az esztendő folyamán ezt a napot tartja legbensőségesebb ünnepének, mert a hősök napjának középpontjában a legeredetibb és a legsajátosabb magyar erény, az öntudatos férfiassággal és halált megvető bátorsággal párosult vitézség áll. A magyar katona-nemzet és mint ilyen, a legrégebb időktől napjainkig első

belyre állítja az önfeláldozás, a hősiesség erényét. Ragyogó példák sorát hozhatjuk fel a magyar történelemből, mind a magyar vitézségről, hősiességről beszél, s valamennyi a magyar harci erények világraszóló hírnevét igazolja. Az elmúlt ezer esztendő alatt sokan, igen sokan villogtatták fenn a dicsőséges magyar kardot. Gondoljunk csak arra, hogy a honfoglalás idején Európa rettegte harcra öseink záporozó nyilát, majd később az erőskezű Árpád-házi királyok: Nagy Lajos a törökverő Hunyadi János, Mátyás király, Rákóczi Ferenc, a szabadságharc hősi honvédei halmoztak diadalt diadalra és vívták ki a világ bámulatát!

A magyarnak lelkében gyökeredzik a hősi vitézi erény, de nagyban fejlesztette nemzetünk katonai készségét az a természeti és földrajzi adottság, amely a magyart állandó harcra és léte ellen indított sorozatos támadások visszaverésére kényszerítette. A Gondviselés a Kárpátok medencéjét jelölte ki hazánknak és az ezen a területen élő nemzetnek sorsa az örálló katonáé. Bátor szív, állandó éberség, éles szem, gyors, határozott cselekvés! Nemzetünk az elmúlt évszázadok folyamán maradéktalanul töltötte be az éber örálló katona szerepét és súlyos áldozatokkal, saját vére hullásával védte a nyugati keresztény kultúrát.

Az erősen kifejlett katonai harci erények valóban eltörölhetetlenül ütnek rá bélyegüket a magyar nemzeti történelemre, s mi néma csodálattal, elálló lélegzettel adózunk dicső eleinknek. A mai nap azonban elsősorban mégis azoké a magyar testvéreinké, akik 1914, az első világháború kitörése óta a mai napig soha el nem múlt dicsőséggel forgatták a magyar fegyvert és hullatták véréüket a hazáért. Ezeket a magyar hőseket ünnepeljük büszkén és ezekre a magyar hősökre emlékezünk megrendült lélekkel egyrészt azért, hogy dicsőségüket a testvéri szív márványtáblájára vésve mindörökké megőrizzük, másrészt, hogy nagyszerű példaadásukból hitet, erőt, kitartást merítsünk a további igen súlyos küzdelmekre! Mert súlyos, vészterhes időköt élünk és nagy szükségét érzi nemzetünk a mi dicsőséges és a magyar égen üstökös módjára elvihartott megdicsőült hőseink útmutatásának. És ezen a helyen szálljon gondolatunk elsősorban afelé az erőteljes délceg, sudár férfialak felé, aki önként állott a halott magyar hősök őrseregének

Légítámadás alatti közlekedésre jogosító világító jelzőtárcsa gépjárművekhez.

A honvédelmi miniszter úr 139100/eln. 35.—1942. számú rendeletével a Tóth—Dutó világító jelzőtárcsát rendszeresítette.

Tüzoltógépkocsikhoz is szükséges!

Gyártja: **Tóth Miklós gépészmérnök**

Budapest, XII, Városmajór-utca 16. Tel.: 151-669

Kérjen árjegyzéket!

élére és saját személyének hősi feláldozásával írta be nevét mindörökre a magyar történelembel! Emlékezzünk hősök napján a halott kormányzó-helyettes úrra, vitéz nagybányai Horthy Istvánra.

A magyar ismét harcol! Az önvédelem adta kezünkbe a fegyvert, hogy megvédjük ezt a vérel megszerzett és oly sok küzdelem árán megtartott drága magyar földet. Hasonlóan őseinkhez, függetlenségünket és szabadságunkat — ha kell — életünk árán is megvédelmezzük! Legfelsőbb Hadurunk parancsának engedelmeskedve, de szívünk sugallatára is hallgatva ragadtunk fegyvert, hogy megmutassuk a világnak élni akarásunkat. A magyar honvéd ma is teljesíti kötelességét és mi töretlen lélekkel, bizton hisszük, hogy ennek a gigászi küzdelemnek a dicsőséges befejezése végül is a magyar nemzet második ezredévének záloga és biztosítéka lesz.

Ehhez a harchoz meritünk mi erőt a magyar hősök napján és dicső emlékük felidézésével, szent esküvással fogadjuk, hogy az elkövetkezendő súlyos erőpróbák a helyén találnak majd minden magyart és elszánt küzdelmünket még keményebben folytatjuk.

Mire tanít bennünket a magyar hősök ragyogó példája? Elsősorban arra, igen tisztelt ünneplő közönség, hogy a magyar hősi ideál alapvető jellemvonása az Istenbe vetett törhetetlen hit, a haza szent rögéhez való ragaszkodás, a törvények és törvényes rendelkezések tiszteletben tartása, feltétlen engedelmisség a törvényes előjárók iránt, a becsület, a megbízhatóság és a lovagiasság, végül pedig annak a ténynek felismerése, hogy a magyar segítséget csak az Úr Istentől és csak saját erejétől remélhet! Függetlenül nagy szövetségeseink támogatásától, önmagunkból kell a végsőkig feszített idegekkel és izmokkal kitermelnünk azt a gyöngyszemet, amelynek neve az öntudatos, egységes magyar közszellem!

A mi dicső hőseink ragyogó példáját nyújtják az engedelmisségnek is. Ők habozás nélkül dobták oda mindenüket, fiatal magyar életüket a kitűzött magasztos célért, ők a parancsvégrehajtás csodálatraméltó bajnokai! Hajtsuk végre mi is minden gondolkodás és feltétel nélkül a törvényes előjárók parancsát. Dolgozzunk ott, azon a helyen, ahová a sors bennünket állított úgy és annyit, amennyi csak erőnkől, képességeinkből telik, azzal a nyugodt lelkiismerettel térve pihe-nőre a kimerítő, testet-lelket felörlő napi munka után, hogy ma ismét teljesítettük kötelességünket.

További tanulság hőseink példájából, hogy mély vallásos érzés nélkül igazi magyar hőst elképzelni nem lehet. A magyarnak válságos, súlyos óráiban az Eg Ura nyújt vigaszt, nagy elhatározások előtt pedig Tőle kérünk tanácsot, segítséget.

A magyar hősök dicsőségét testi kiválóságuk mellett mindig a lelki nagyság jelezte és legyünk öntudatosan büszkéek arra, hogy ebben a tündöklő hadseregben számos tűzoltóbajtársunkat is fellelhetjük.

Ezekkel a gondolatokkal eltelve, erős, edzett lélekkel és azzal a szent elhatározással távozzunk ma innen el, hogy mindenben méltók akarunk lenni a számunkra tüneményes példák sorozatát nyújtó magyar hősökhöz. Legyen magyarságunk lángoló, messzevilágító fákllya Európa sötét, viharos egén és hirdesse a világnak azt a nagy magyar egységet, amelyen a poklok kapui sem vehetnek erőt! Az elhatározást, a fogadalmat kövesse a tett és magyarságunkért vállaljunk minden áldozatot!

A fiatal, az újjászületett, a tetterős és egységes magyar nemzet felemelt fővel, acélos izmokkal, reményekkel eltelve és felkészülve a reá váró nagy küzdelemre, diadalmasan indul neki második ezredévének. „Szebb jövőt!”

P. B.

BOROS egyenruházat szabósága

**Tűzoltói új előírással
egyenruhákat
mérték után**

„Hangya” akciós szöveteiből is készítt
BOROS és HUBER
BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6
Telefon: 145-016

Kérjen
Árajánlatot

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légóltalmi felszerelések
beszerzési forrása
özv. Metzker Ferencné
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-363

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőorsót

a gyakorlati szabályzat és a MOSz előírása szerint raktárról szállít
MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.
BUDAPEST, 02 TELEFON: 299-055

Gázbiztos

óvóhelyajtók és vészkijáratzárók

vasbetonból

Pregitzer Ferenc
cementárugyár
Budapest, XIV, Angol-u. 30
Telefon: 297-921

Mit kell tudni a tűzoltónak a fa lángmentesítéséről

Írta: Förster Rezső,
okl. vegyészmérnök, székesfehérvárosi fővegész.

Magyarországon, de különösen Budapesten nagy lángmentesítő-láz uralkodik. Sok háztulajdonos és II. légo. csoportba sorolt építmény tulajdonosa tanácstalan, nem tudja, kell-e lángmentesítenie házának fatetőszerkezetét, szükséges-e csupán vagy nem. Számtalan érdeklődő fordul a tűzoltósághoz tanácsért és felvilágosításért. Ezért szükségesnek tartjuk a tűzoltói kart e kérdésről a következőkben tájékoztatni.

A fa mint szerves éghető anyag, semmiféle anyaggal sem tehető éghetatlenné. A különböző védőeljárások csak a fa meggyulladását képesek hátráltatni és a tűz terjedését, valamint magas hőmérséklet gyors keletkezését tudják többé-kevésbé késleltetni, de sohasem teljesen megakadályozni.

A fa tűz elleni védelmének egyik eszköze a vegyi anyag, amellyel a fát meghatározott módon kezelni kell, pl. mázolni, permetezni, átítatni, légritkított nyomással telíteni (impregnálni), stb. Míg a mázolás és permetezés bármely épületfa védelmére alkalmazható, az átítatás és a légritkított térben nyomással telítés csak beépítésre kerülő új faanyag esetében. Ezek az eljárások — megfelelő védőanyagokat feltételezve — mégis csak nagyobb tűz elleni védelmet biztosítanak a fa számára, mint amit utólagos felületi kezeléssel érhetünk el. A fa impregnálása, vagyis telítése az Északamerikai Egyesült Államokban meglehetősen elterjedt és ez lesz a jövő útja nálunk is.

A fa tűz elleni védelme külső eszközökkel csak korlátolt lehet. Ez különösen érvényes a vegyi anyagokkal történő kezelésre. Nagyobb tűz esetén nem várható az, hogy a kérdéses térben a vegyi anyaggal a felületükön mázolt vagy permetezett farészek nem fognak meggyulladni, vagyis hogy ilyen védőkezelés nagyobb tűz keletkezését jelentősen hátráltatná. Mert ha a környezet hőmérséklete bizonyos hőfokot (kb 400—500 C°) elért, akkor a fának erős melegejlődéssel járó bomlása elkerülhetetlen és ilyenkor a legjobb anyag sem képes többé védőhatást nyújtani. Ezért fontos a fának oly mértékű nehezen lángralobbanását és éghetőségét elérni, hogy a keletkező tűz gyors terjedését megakadályozzuk és ezáltal eredményes tűzoltást tegyünk lehetővé. Ebben kell látnunk a lángmentesítő kezelés védőhatásának tulajdonképpeni feladatát és egyben a védőhatás mértékét is.

Nem szakszerű felvilágosítás eredményeként a lángmentesítéssel elérendő tűzvédelmet *túlbecsülik*, sürgősen szükséges, hogy a lángmentesítőanyagokat alkalmazók körében a tények ismerete közismertté váljék. Amíg jó anyagok keletkező tűznél igen jó védelmet biztosíthatnak, mert az égés sebességét csökkentik, kifejlődött

tűz esetén — amíg felületi kezelésről van szó, tehát lángmentesítésről — erre a védőhatásra már nem számíthatunk. Ennek az az oka, hogy ezek a védőanyagok a fa égési melegét nem változtatják meg, nagy tűz megfelelő hőfoka úgy a kezelt, mint a kezeletlen fára egyaránt kifejti hatását. Világos tehát, hogy pl. céltalan egy padlástér faalkatrészeit lángmentesítő mázolásal védeni, anélkül, hogy az éghető lommal törőd-nénk. Ha azonban a padlást lomtalanítjuk és a faszerkezetet engedélyezett megfelelő minőségű lángmentesítő anyaggal kezeljük, akkor gyújtóeszközökkel történő légitámadás esetében a tűz gyors terjedését jelentősen hátráltatjuk, kedvező építkezési viszonyok között jóformán teljesen kizárjuk.

A második nagy világháború előtti években úgy tanultuk a légoltalmi órákon, hogy a házi tűzoltó a padlástérben tartózkodik a támadás alatt is. Akkor csak csodálkoztunk ezen, a finn-orosz háború mutatta meg, hogy ez elmélet, a valóság pedig az, hogy a házi tűzoltóórság tagjainak a légitámadás alatt a többi lakóval együtt az óvóhelyen kell tartózkodnia és csak a támadások hullámközeiben vagy a támadás befejezése után mehet a házi tűzoltóórság tagja az óvóhelyről a padlásra, ahol esetleg oltó munkájához hozzáláthat. Finnországban sok a faépület és ezért a finn-orosz háború mutatott rá élesen a falángmentesítés jelentőségére. Hosszabb ideig tartó légitámadás után az oltás sokszor a lehetlenséggel határos, a lángmentesítéssel elért *időnyereség* folytán a lángmentesített tetőszelek oltása még jó eredménnyel járhat. Amikor a háború későbbi folyamán a különböző gyújtóbombákön kívül egyéb különböző gyújtóeszközök alkalmazása is általánossá lett, továbbá pedig a felhasznált gyújtóbombák száma óriási méreteket öltött (pl. egyik Köln ellen intézett légitámadás alkalmával az angolok 150.000 db 1,7 kg-os gyújtóbombát és 570 db foszforos vagy folyadékkal töltött nagysúlyú gyújtóbombát dobtak a városra),¹ az újabb német rendeletek értelmében a légoltalmi házitűzoltóság néhány tagja a légitámadás alatt is a padláson tartózkodik, hogy lehetőleg már a beeső gyújtóbomba tüzeit oltsa el. Legújabban azonban megjelent a gyújtóbomba legmodernebb kiadása, amely gyújt és egyúttal robban is és így az oltása nem lehetséges. Ez a legújabb helyzet tehát ismét a lángmentesítésre tereli a figyelmet! A lángmentesítés az egyetlen eszköz, amely a légitámadás után a padlásra érkező házi tűzoltóórs számára az oltást még lehetővé teszi.

¹ V. ö. Légoltalmi Közlemények, 1943. 62.

Magyarországon a lángmentesítőanyag alkalmazásának előírását országosan a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 77. §-a teszi lehetővé. Ez annyit jelent, hogy a tetőszerkezetek lángmentesítése nem kötelező, de azt a tűzrendészeti hatóság adott esetben előírhatja. Budapesten a helyzet más. Itt először a Fővárosi Közmunkák Tanácsának 7000—1937. számú, újabban az Építésügyi Szabályzat már 1937 június 22-től kezdődőleg a város pontosan megjelölt (az előbbi rendelet 1. §-a és az utóbbi 159. §-ában megjelölt) sűrűn beépített, illetőleg veszélyeztetett területén az épülő új házak és bizonyos nagyobb átalakítások esetében a tetőszerkezet lángmentesítését kötelezővé teszi, hogy a megjelölt területen kívül és meglévő épületekre is elrendeltessek a fatetőszerkezetek lángmentesítése. *A meglévő épületekre tehát a lángmentesítés sem Budapesten, sem vidéken általában nem kötelező.* Végül a m. kir. honvédelmi miniszter 81.102—chl. lgv.—1940. számú leiratában Budapest székesfőváros azon javaslatához járult hozzá, hogy a II. légoltalmi csoportba sorolt építményeknél a légoltalmi tervet felülbíráló bizottság a fa-lángmentesítés kötelező alkalmazását előírhatta.

Budapest székesfőváros polgármestere élt ezzel a felhatalmazással és a II. légoltalmi csoportba sorolt építmények légoltalmi terveit felülbíráló bizottság számos esetben elrendelte ilyen II. légoltalmi csoportba sorolt légoltalmi intézmény kötelező lángmentesítését 1943 július 1-i határidővel.

Amennyiben tehát a fenti rendelkezés alapján a II. légoltalmi csoportba sorolt építmény tulajdonosa épületeinek fatetőszerkezetét lángmentesíteni köteles, vagy akár ily építményt, akár magánépület tulajdonosa a fatetőszerkezetet célszerűségi okokból lángmentesíteni kívánja, azt kizárólag a honvédelmi és az iparügyi miniszter által egyetértőleg engedélyezett 13 lángmentesítőanyag egyikével kell végrehajtani. A meszelés nem nyújt megfelelő védelmet és nem tekinthető engedélyezett lángmentesítő anyagnak.

Az engedélyezett lángmentesítő anyagok a kö-

1.	Kovald B.	v. Barcza Gábor, Bpest, VII, Szövetség-u. 35.
2.	Eisner lángvédő	Eisner Gyula, Bpest, VI, Andrassy-út 37.
3.	Flamex	Flamex kft., Bpest, VI, Horn Ede-utca 5.
4.	Gautsch lángmentesítő festék	Gosztonyi és Társa kft., Budapest, V, Visegrádi-utca 14.
5.	Antiphlog	özv. dr. Helvey Tivadarné, Budapest, VI, Eötvös-utca 21.
6.—7.	Contignit és Neutralit	Kiszely József, Budapest, IX, Vágóhid-utca 11.
8.	Pyrostop F.	Krayer E. és Társa, Budapest, Váci-út 34.
9.	Ignex	Kusztos Imre, Budapest, XI, Kanizsay-út 14.
10.	Mineralit 201.	Lutz Ede és Társa, Bpest, XIV, Örnagy utca 4.
11.	Antifa II.	Molnár Mihály, Budapest, VIII, Nap-utca 28.
12.	Pyrosan F.	Posnansky és Strelitz rt., Pestszenterzsébet, Horthy Miklós-út 63.
13.	Róma	Vándory Antal, Bpest, VIII, Táncsics-utca 5.

A felsorolt 13 engedélyezett lángmentesítőanyag egyöntetű használati utasítása: „A fát portól és pizsoktól meg kell tisztítani, ezután egyszer és száradás után még egyszer, összesen tehát kétszer kell mázolni.“

Hogy történjék a lángmentesítés vállalkozásba adása?

A háztulajdonos akkor jár el helyesen, ha körlevélben felszólítja a felsorolt cégeket, vagy mázoló mestereket, hogy a ház megtekintése és a faszerkezet felületének felmérése, illetőleg megállapítása alapján átalányárban adják meg ajánlatukat a lángmentesítésre, legkevesebb 2 évre szóló garanciával. Tehát feltétlenül több ajánlatot szerezzünk be. A felsorolt lángmentesítőanyag előállítók egyrésze csak anyagot ad el. Legtöbbje azonban a lángmentesítés végrehajtását is vállalja. A vállalatba adott, vagy vásárolt engedélyezett anyaggal házilag végzett lángmentesítés végrehajtásának könnyebb ellenőrizhetősége céljából a két mázolást azonos összetételű, de egymástól elütő színű lángmentesítő anyaggal végeztessük, illetőleg így kössük ki a kivitelezést.

A lángmentesítő munka vállalatba adásánál az alábbi feltételeket célszerű kikötni: az előzetesen kefével portól és pizsoktól megtisztított faszerkezetet a honvédelmi miniszter által engedélyezett lángmentesítő anyaggal kétszer kell mázolni. A két mázolást azonos összetételű, de egymástól teljesen elütő színű lángmentesítő anyaggal kell végezni úgy, hogy épületen kívül az első mázolás teljes befejezése és megszáradása után szabad és kell a második elütő színű anyaggal elvégezni. A munkáért (a tetőszerkezet lángmentesített állapotáért) ajánlattevő az ajánlatához mellékelte levélben az általa megadott ideig,

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény cég!
Árajánlatokkal
díjtalanul
szolgálok

készítő szabóság
Czirják Elek
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61
Telefon: 268-693

Dräger

oxigénes önműködő,
lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja

Poscher Frigyes

Kérjen
árajánlatot

műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
Budapest, VII, Damjanich-utca 46
Telefon: 225-049

de legalább kettő évig köteles jótállást vállalni. A felhasznált anyagot, a munka kivitelét és a lángmentesítés lángvédő hatását a Székesfővárosi Vegyészeti Intézet Légoltalmi Laboratóriumával (IV., Központi Városháza, Gerlóczy-utca 4., félemelet 49.) kell ellenőriztetni. A lángmentesítendő tetőszerkezet alapterületét a felhasználandó lángmentesítő anyag nevét és a munka megkezdését nevezett intézetnek a munka megkezdése előtt három nappal írásban kell bejelenteni. A mintavételhez szükséges szerszámokat (fűrész, kalapács, véső), valamint munkacserőt a vállalkozó tartozik rendelkezésre bocsátani. A kétszeri mázolás eredményének ellenőrzési költségét az építmény tulajdonosa tartozik

viselni. Az ezt követő esetleges javítások ellenőrzési költsége a vállalkozót terheli.

A lángmentesítés ellenőrzését nevezett laboratórium természetesen elsősorban a főváros tulajdonában lévő épületeknél végzi, kötelező az ellenőrzés a II. légoltalmi csoportba sorolt építményeknél, valamint azoknál a magánépületeknél, amelyeknél a lángmentesítést a hatóság (polgármester, kerületi előjáró, tűzoltóság) írja elő és feltételként köti ki az ellenőrzésről nevezett laboratóriumnak a megfelelő lángvédelem igazoló szakvéleményét. A magánépületeknél önként végzett lángmentesítés ellenőriztetése ezideig még nem kötelező, de a lángmentesítés végzető érdekében feltétlenül célszerű.

HIVATALOS RÉSZ

ORSZÁGOS TŰZRENDESZETI FELÜGYELŐ

Tárgy: Tűzoltógépek kiadása a körzeti tűzoltóságok számára.

833—1943. szám.

RENDELET

valamennyi tűzrendészeti felügyelőnek és tűzoltóság vezetőjének,

Székhelyén.

Értesítem Címet, hogy a belügyminiszter úr által Németországban megrendelt korszerű tűzoltógépek folyamatosan érkeznek Budapestre és ezeket a gépeket rövid idő alatt kiadjuk az egyes körzeti tűzoltóságoknak. A hatalmas értéket jelentő gépeket azonban csak megfelelő szakképzettségű műszaki személyzet szolgálhatja ki, mert ha avatatlan egyén kezeli a motorfecskendőket, abból igen súlyos károk származhatnak.

A kiadott nagyértékű motorfecskendők üzemképes állapotáért és jókarbantartásáért **mindenkor** a helyi tűzoltóság vezetőjét teszem anyagilag és felelősségre tartva felelőssé, éppen ezért saját érdekében felhívom Címet, tegye meg a sürgős intézkedéseket abban az irányban, hogy azokból a községekből, amelyek a tűzoltószerkezet országos szétosztását tartalmazó 610—1943. oft. számú rendelet szerint motorfecskendőt kapnak, legalább 3 fő rendeltessék ki a területileg illetékes kerületi és ezt követően a 3 napos kismotorfecskendői tanfolyamra.

Az újonnan kiosztott tűzoltógépeket ugyanis csak olyan egyén kezelheti és tarthatja üzemben, aki a kerületi tűzoltótanfolyam és a kismotorfecskendő kezelői tanfolyam sikeres elvégzését a kiadott bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Erről az érdekelteket a Tűzrendészeti Közlöny útján értesítem.

Budapest, 1943. évi június hó 16-án.

Dr. vitéz Kiss Lajos sk.,
országos tűzrendészeti felügyelő.

704/ki.—1943. szám.

KIVONATOS PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Gyöngyös m. városnál a m. kir. belügyminiszter 64.368—1942. B. M. számú rendeletével engedélyezett 2 tűzoltói állásra pályázatot hirdetek.

A tűzoltók az állami rendszerű II. osztályú altisztek részére mindenkor megállapított illetményben részesülnek.

A kinevezett tűzoltó az alkalmazás első évében ideiglenes próbaszolgálatot teljesít és a próbaszolgálat alatt kisegítő szolgálattal javadalmazásban részesül. A próbaszolgálat alatt alkalmasnak talált tűzoltót a tűzoltóparancsnok javaslata alapján II. osztályú altisztté minősítem át. A tűzoltói állásra csak a 21. életévüket betöltött, de 30. életévüket még meg nem haladott olyan egyének pályázhatnak, akik katonai szolgálatot teljesítettek.

A meghirdetett tűzoltói állás igazolványos altisztek, illetve az 1938. évi IV. tc. 6. §-a értelmében vitézek vagy tűzharcosok részére fenntartott állás, de ha az előírt kellékekkel rendelkező ilyen pályázó nem jelentkezik, akkor az állást más pályázóval fogom betölteni.

Az állás betöltője a törvényszerű várakozási idő eltelté után nyer nyugdíjjogosultságot.

Az állás betöltésénél egyenlő feltételek fennforgása esetén előnyben részesül az, aki már megfelelő műszaki, tűzoltói, vagy légvédelmi kiképzésben részesült, továbbá az, aki a gépkocsivezetésben jártassággal bír.

Az állást elnyerni óhajtok kérvényüket Gyöngyös m. város polgármesteréhez címezve a város iktatóhivatalában legkésőbb f. évi július 5-én déli 12 óráig nyújtsák be.

A hiányosan felszerelt vagy elkésve beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Gyöngyös, 1943. évi június 8-án.

dr. Makrányi Gyula sk.,
polgármester.

HIREK

Magyarország Főméltóságú Kormányzója legfelsőbb elhatározásából a világháborút követő forradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismerésül Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársunknak méltóztatott adományozni: Králics János tűzoltóparancsnok (Dráva-szilas).

Zenta megyei város hivatásos tűzoltóságának szolgálatában álló Urbán István I. o. gépkocsivezető tűzmeister, Zapletán Fábián és Spekla Imre csövezetők részére a magyar nemzetvédelem, valamint az emberbaráti szolgálat terén kifejtett értékes munkájukért a Magyar Vöröskereszt elismerő oklevelet adományozott.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára a halálos balesetet szenvedett Mühlroth János beszercei önkéntes tűzoltó özvegyének 1000 pengő segélyt folyósított.

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar július hónapban 1-én, 7-én, 12-én, 20-án és 28-án szerepel a rádióban délelőtt 10.15—11.10 órakor Budapest I. hullámhosszán.

Az önkéntes tűzoltómunka megbecsülése! A sósokuti önkéntes tűzoltótestület folyó évi közgyűlésének keretében, fényes előkelőségek jelenlétében ünnepelte érdemekben gazdag, közszeretetben álló nemes szívű parancsnokának, Román Róbert tűzoltóparancsnoknak negyed századot meghaladó önzetlen tűzoltói szolgálatát. Megjelent Arany István községi főjegyző vezetése mellett a község előjárósága teljes számban. A testület elnöke a községi főjegyző, kedves és meleg szavakkal köszöntötte a közgyűlésen megjelenteket, hangsúlyozta, hogy a mai közgyűlésnek egy kiváló jelentősége is van, úgy érzi, hogy a mostani rendkívüli időkben — sokkal inkább mint azelőtt — meg kell becsülni az önkéntes tűzoltó munkáját, mert mint azt a külföldi példák is mutatják, sokszor azoktól az egyszerű, de nemesen érző polgároktól függ az egész község lakosságának élet- és vagyonbiztonsága. Példaképpen állította minden magyar tűzoltó elé a község érdemes tűzoltóparancsnokát, Román Róbertet, aki titáni munkát fejt ki már évtizedek óta

Folyékony szénssavval működő és száraz por-sugárral-, folyékony szénssavval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyihabbal-, léghabbal- és szénssavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitele, szerkezete-, működése- és oltóhatása: **a legkifogástalanabb.**

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismereteket készséggel küldünk. TELEFON: 127-799

ADÁS — VÉTEL

Eladó kettő darab lövontatású szerkocsi, a nagyobbik kézi fékkel ellátva, felszerelés nélkül, — egy darab Ford-rendszerű 4 hengeres tűzoltógépkocsi, targonca vontatásra alkalmas. A fenti tűzoltószerkek még ma is jó állapotban vannak és használatban állnak. Érdeklődni lehet, lehetőleg személyesen a Pestszenterzsébeti Önkéntes Tűzoltótestület parancsnokánál, Pestszenterzsébet, I, Attila-utca 40—42. szám alatt.

a község lakosságának biztonsága érdekében, nem riad vissza az anyagi áldozatoktól sem ott, ahol arra szükség van a köz érdekében. Az elnök beszéde után a tűzoltódalárda elénekelt a tűzoltóindulót, azután az elnök keresetlen, közvetlen meleg szavak kíséretében adta át Román Róbert önkéntes tűzoltóparancsnoknak a tűzoltás és mentés terén 25 éven keresztül kifejtett munkásság elismerésére alapított Kir. Díszérmet.

Tűzet okozott az eső Makón június hó 8-án éjjel. A kissé hihetetlenül hangzó esetet igen egyszerű körülmények hozták létre. Az történt ugyanis, hogy az egyik makói fatelepen az éjszakai erős, vágós záporosó az egyik raktár igen enyhe lejtésű tetőzetének cserepei között beszívargott az épület belsejébe s ott lecesepegye pezsgésbe hozta az ott fonott kosarakban tárolt oltatlan meszet. Annyi víz nem érte a meszet, hogy lehűtse, illetőleg elvezesse a keletkező meleget, így az oltatlan mész és a víz egyesülése következtében olyan hőmérséklet keletkezett, hogy a vészókosarak meggyulladtak és a szétfolyó mészben sok vasalkatrész meg is olvadt. Hatvan kosár mész volt a raktárban, ezek közül az egyik a mérlegben állott, mely szintén meggyulladt, s a mérleg vasalkatrészei folyékonyra olvadtak. A kosarakról áterjedt a tűz a raktár tetőzetére is, ekkor vette észre a veszélyt az egyik közelben tartzkodó rendőr, aki azután bejelentette az esetet a tűzoltóságnak. A kár mintegy 1300—1500 pengő, amely azonban biztosítás folytán megtérül.

Argentína chilei határszélén 200 négyzetkilométernyi területen még mindig pusztít az óriási erdőtüz. Az Andes hegységben a még megmenthetőnek vélt falvak előtt a katonaság több kilométer hosszú, széles árkot vont, amelyeket a hegyekből lefolyó hóvízzel töltöttek meg.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

KISTÉNYI WALTHER E.
BUDAPEST, , IV, Petőfi Sándor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmekeket
rendjeleket
jelvényeket
fisztelefdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerezhetők az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

1. Légmentő. (Kárelhárító oktatás tűzoltóság számára) . . . . . 4.— P
2. A magyar tűzrendészeti közigazgatás szervezete. Dr. vitéz Roncsik Jenő I., II. füzet . . . . . 7.50 P
3. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története. Vitéz Roncsik Jenő dr. . . . . 7.50 P
4. Gróf Széchenyi Ödön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr. . . . . 7.50 P
5. Gyakorlati szabályzat . . . . . 3.— P
6. Egyenruházati szabályzat. (64.200—1940. B. M. sz. r.) . . . . . 60 fill.
7. Alapképzés, négy füzet, tokban . . . . . 5.25 P
8. Különleges létrák és különleges szerek szerelése . . . . . 75 fill.
9. Kismotorfecskendő és kezelése . . . . . 2.— P

Nyomtatványok

a) Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére

1. Tagdíj nyilvántartó . . . . . 30 fill.
2. Pénztári főnapló . . . . . 30 fill.
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 30 fill.
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 20 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére . . . . . 12 fill.
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 12 fill.
7. 1. sz. Jegyzőkönyv a tűzrendészeti felügyelő által a községben (városban) tartott vizsgálatról . . . . . 20 fill.
8. 2. sz. Jegyzőkönyv a tűzrendészeti felügyelőknél tartott vizsgálatról . . . . . 40 fill.
9. Értesítés tűzrendészeti szemle (vizsgálat) tartásáról . . . . . 8 fill.
10. 1. Kimutatás (kérdőív) a község (város) tűzrendészeti helyzetéről . . . . . 23 fill.
11. 3. Kimutatás (kérdőív) a magántűzoltóságokról . . . . . 15 fill.
12. 2. Kimutatás a tűzoltóságok tagjairól . . . . . 4 fill.
13. Próbalap motorfecskendő-vizsgálathoz . . . . . 16 fill.
14. Próbalap kézfecskendő-vizsgálathoz . . . . . 16 fill.
15. Versenyek részére osztályozási lap . . . . . 4 fill.
16. Díszokmányürlap . . . . . 4.50 P
17. Minősítés . . . . . 10 fill.
18. Kismotorfecskendő tanfolyam bizonyítvány . . . . . 12 fill.

19. Egyenruházati ismertető . . . . . 50 fill.
20. Szertárterv és költségvetés . . . . . 4.50 P
21. Tűzoltóinduló . . . . . 1.50 P

b) Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Törzskönyvi lap . . . . . 8 fill.
2. Létszámeligazítás és napi működési napló . . . . . 8 fill.
3. Kárjelzések naplója . . . . . 8 fill.
4. Kárbejelentés . . . . . 6 fill.
5. Motorüzemanyagnapló . . . . . 12 fill.
6. Üzemanyag kivételezési lap . . . . . 6 fill.
7. Parancskönyv . . . . . 8 fill.
8. Kihallgatási napló . . . . . 8 fill.
9. Orvosi vizsgálati könyv . . . . . 8 fill.
10. Szolgálati jegy . . . . . 4 fill.
11. Kárjelentés . . . . . 8 fill.

c) Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

Ügyviteli egységkönyv. Kötve.

- Kisebb testületeknek . . . . . 9.— P
 Nagyobb testületeknek . . . . . 12.— P
 Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály . . . . . 60 fill.

d) Az összes tűzrendészeti szerek részére

1. Iktató . . . . . 12 fill.
2. Működési napló . . . . . 8 fill.
3. Leltár felszerelésekhez . . . . . 12 fill.
4. Leltár szakkönyvekhez . . . . . 8 fill.
5. Leltár egyéb értékekhez . . . . . 8 fill.
6. Személyi lap . . . . . 6 fill.
7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről . . . . . 12 fill.
8. Tűzoltói igazolványok:
 Vászomburkolatban . . . . . 1.— P
 Igazolólappal burkolat nélkül (legény-ségi) . . . . . 8 fill.
9. Törzslap a tűzoltócsaládokról . . . . . 16 fill.
10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához . . . . . 4 fill.

Szolgálati érmek

V. éves	3.— P	XXV. éves	15.— P
X. éves	5.— P	XXX. éves	18.— P
XV. éves	10.— P	XXXV. éves	20.— P
XX. éves	12.— P	XL. éves	24.— P
- Éremszalag . . . . . 1.— P
 Igazolványlap . . . . . 50 fill.
 Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 2.— P

Szállítunk a hatósági előírásoknak megfelelő

MÁVAG GYÁRTMÁNYÓ

Telefon 133-394

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű **fecskendőket, vízhordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- és tűzoltófelszerelések gyára

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Mindennemű tűzoltó- és légoltalmi felszerelési cikkek raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055

Városi lerakat: VI, TEREZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízhordó és öntözőlajtokat, szerkocsikat és légoltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méreteken és nyomásig.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a **MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST** GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 56. TELEFONSZÁM: 823-731

CORVIN

AJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZAGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

<p>Megjelenik minden hó 1-én</p> <p>Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk-számlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható</p>	<p>A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51 Telefon: 223-254</p>	<p>Előfizetési ára egész évre 12 P</p> <p>A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk</p>
--	--	---

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.273—1938. B. M. sz. r. („Belügy Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DIJTALANUL KAPJÁK

Ötven év tanulságai

Legutóbbi számainkban kimutattuk, hogy hazánkban az elmúlt ötven esztendő alatt másfél milliárd korona, illetve pengő volt a tűzkár, mert hatszázötvenezer szer szállott le a vörös kakas lakóházainkra. Kimutattuk továbbá, ugyanesak a hiteles kormányjelentések alapján, hogy hány százaléknyi tűz keletkezett gondatlanságból, gyermekek játékból stb., stb.

Ezúttal arról beszélünk: *miféle tanulságokat lehet levonni az előadottakból.*

Kétségtelen, hogy a magyar emberben sok-sok szép és jó tulajdonság van. Szívesen segít máson. Örömmel támogatja az elesetteket. Tud és legtöbbször akar is hasznára lenni a községnek, falujának, megyéjének, hazájának. Az embereken tehát nem volna hiba, mikor a tüzer kérdéséről beszélünk s mikor a tűzoltós van szó. Tudjuk, látjuk, hogy az önkéntes testületek mily szép virágzásnak indultak hazánkban és mily hasznos, szinte megbecsülhetetlen szolgáltatásokat tettek a magyar nemzetnek.

A baj okát, a hibákat tehát másutt kell keresnünk.

Réges-régen rámutatott ezekre egy régi jó ujságunk, a „Hadi és más nevezetes Tudósítások” már 1790 június 28-án, midőn ezt mondotta:

„Nálunk a' gyulladások igen nagy pusztítókat tesznek... Az ilyen szomorú példák felgerjeszthetnének egyszer bennünket az olyan könnyű eszközöknek műbe való vételére, a melyek által a' tűz miatt való gyakori megkárosodások, ha egészen nem is, a' vagy csak részint elháríthatatnának... P. o. elegendő kutak készítenének, vízfordó szekerek tartatnának, bőrvéderek és vízipuskák szerzetnének be...”

Íme, már másfélszáz esztendővel ezelőtt megadták a gyógyításmódot a tűzkárok elhárítására vagy legalább tetemes csökkentésére.

Pérez kell ide első sorban éppen úgy, mint — Montecuccoli szerint — a háborúhoz. És éppen erre nem gondoltunk évtizedek, évszázadok óta. Mert azt csak nem lehet pénzáldozatnak elfogadni, hogy például 1934-ben akadt olyan vármegye, ahol a lakosság minden egyes tagjára 8—9 fillér teher esett a tűzrendészet céljaira. S ugyanakkor fejenkinti és évenkinti országos teher átlag 18 fillér volt a tűzrendészet és tűzoltóság céljaira.

Ha most figyelembe vesszük, hogy az ötven év alatti másfél milliárd kárból harminc millió esik egy évre és számításba jön, hogy 1934-ben egymilliókilencvenháromezer pengő áldozatot hoztunk a tűzrendészetre és tűzoltóságokra, tisztában lehetünk gondatlanságunkkal. Ámde vegyük számításba, hogy akkor Magyarországnak csak huszonöt vármegyéje volt s így nem jogos ez az általánosítás, még akkor is nagyon rosszul járunk. A kormányjelentés szerint ugyanis ebben az évben tizenegymilliónyolcszáznegyezer pengő volt a tűzkár. Tiszta kárunk tehát, ha levonjuk az e célra kiadott költségeket, tízmillió-hétszáztizenegezer pengő volt. Íme, tiszta kép arról, mit fordítottunk a tűz ellen és milyen kárt szenvedtünk általa.

Ilyen viszonyok között pusztán csak a tűzoltók lelkesedése vehetett gátat a pusztító elemnek. S míg régebben egyik országos jellegű tűzkatasztrófa a másikat követte, addig ma már ritkaság számba megy valami nagy tűzvész. Igen, mert közben megalakultak és működésbe léptek a tűzoltóságok. A legutóbbi időkben pedig nagyon komoly és jelentős kormányintézkedések történtek e téren. Így érthető, hogy a folyó évben például csak két nagyobb tüzesetről van tudomásunk. Az egyik Szilágypéren pusztított el huszonhat lakóházat és számos melléképületet, a másik

pedig *Felsővisón* ötvenkét házat. Pedig e két község nem volt magyar kormányzat alatt két évtizeden át. Ha pedig a régi krónikákat olvasgatjuk, lépten-nyomon borzadva döbbenünk rá egy-egy szörnyű tűzesetre. Hiszen, hogy csak a legnevezetesebbek közül említsünk meg egy párat: Debrecen és Pozsony hatszor, Szombathely, Kolozsvár, Székesfehérvár, Miskolc négyszer, Kassa háromszor, Eger kétszer szenvedett olyan tűzkárt, hogy éveken át sem tudta kiheverni. És volt tűz, amely többszáz házat emésztett meg. Például Debrecenben másfélezer ház (1802), Miskolcon 1843-ban nyolcszázötvenöt ház, Pozsonyban 1800-ban száznál több és 1809-ben százhuszonhárom, 1811-ben körülbelül nyolevvan ház, Kassán 1821-ben, 1841-ben és 1846-ban háromnegyede a házaknak, Nyiregyházán 1832-ben százharmincnyolc lakóház stb., stb. pusztult el.

De ki tudná mindezeket a szörnyű tüzeket pontosan és részletesen felsorolni? Csak izelítőt adtunk belőlük, mert bizony alig van hazánkban nagyobb város, amelyet egyszer-másszor hasonló nagy csapás ne ért volna.

Másik nagy hiba volt, hogy nemcsak tűzoltóságaink nem voltak a régebbi időkben, hanem szakszerű vezetésről sem beszélhetünk a múltban. Nemcsak lelkesedés kell ugyanis, hanem *szakértelem* és irányítás az erők és jóakarát kellő kihasználásához. És, sajnos, ez még ma is nagy mértékben hiányzik nálunk, mert nincsenek elegendő számban kiképzett tisztjeink. *Kevés a kerületi tanfolyam* és kevés a hallgató, ami megint a pénz kérdésén mulik.

Idestova elérjük, hogy a megelőző tűzrendészet más területein (építkezés, fásítás, tűzjelzés, cséplés stb.) kellő készütségünk lesz és ez is nagy mértékben hozzájárul a helyzet javulásához. A fenti hiányok azonban még nagy kerékkötői a boldogulásnak, haladásnak.

Ha ránköszönt a boldogabb békevilág, legelső gondunk tehát a *tűzoltói felszerelések* teljessé tétele s a tűzoltóságok megszervezése s kiképzése legyen legelső teendőnk.

Igy erősen reménykedhetünk, hogy a lehető legkisebbre szoríthatjuk majd a tűzkárokat, illetve tűzveszedelmeket.

(b. i.)

Új tűzoltószeretek

Dr. vitéz Kiss Lajos országos tűzrendészeti felügyelő vezetése és elgondolása alapján az országos tűzrendészetének gyökeres és alapos átszervezése már 1936-ban megindult. Ennek az átszervezésnek egyik alapvető megindulása az 1936. évi X. tc. és a 180.800—1936. B. M. sz. rendelet volt. A felhívott rendelet már akkor bizonyos mérvű intézkedéseket tartalmazott az egyes közületek részére beszerzendő tűzoltószeretek mennyisége és minősége szempontjából, azonban az elmúlt évek bizonyos kívánni valókat hagytak maguk után, melynek következtében más irányú intézkedéseket kellett tenni.

A háborús tapasztalatok leszűrése, a légitámadások okozta tüzek nagy kiterjedése s egyéb kárelhárító tevékenység sokoldalúsága a tűzoltószeretek bizonyos irányú fejlődését vonta maga után. Így például igen kevés eredménnyel kecsegtetett nagy kiterjedésű tüzek oltásánál kézfecskecsendők használata, ha még igen sok áll is rendelkezésre. Első követelmény volt tehát a tűzoltószeretek motorizálása, egyrészt az emberi erővel való takarékosság, másrészt a mozgékonyosság és ezzel kapcsolatban a vízszállítási lehetőségek kiaknázása szempontjából.

Az országos tűzrendészeti felügyelő a belügyminiszterhez a fenti okok alapján előterjesztést tett és több évi programmal már 1940-ben a magyar tűzoltóságokat korszerű felszereléssel kívánta ellátni. Ennek egyik eredményeként a múlt évben a németországi Klöckner-Deutz-Humboldt GmbH. gyárában megrendelt nagyobb mennyiségű tűzoltószer érkezett hazánkba, melyeknek átvétele jelenleg folyamatban van és azok közeljövőben a közületek részére leszállítatnak.

Az egyes szertípusok a helyi körülmények mérlegelése alapján kerülnek szétosztásra. Gépkocsifecskecsendőt csak olyan közületek kapnak, ahol a hivatásos tűzoltóság meg van szervezve, egyéb községek csak targoncával ellátott kismotorfecskecsendőt kapnak.

A gépkocsifecskecsendők teljesen zárt felépítményűek, 2.500-as és 1.500-as teljesítményű centrifugál szivattyúval, megfelelő légtelenítőberendezéssel, kihúzó létrával és német dugólétrával, habszóberendezéssel, s egyéb a tűzoltói, illetve kárelhárító tevékenység ellátására szükséges felszereléssel. A 2.500-as fecskecsendők két szívócsonkkal és négy nyomócsonkkal rendelkeznek, 90 HP teljesítményű Diesel-rendszerű motorral. Az 1.500-as fecskecsendők egy szívócsonkkal és két-két nyomócsonkkal rendelkeznek, 4 hengeres 60 HP teljesítményű Diesel-rendszerű motorral. A gépkocsik zárt rendszerű felépítményében 12 ember részére van hely, hátul pedig ugyancsak zárt térben van a szivattyú és a felszerelési tárgyak.

A 800 p/l teljesítményű kismotorfecskecsendők teljesen zárt felépítményű targoncán nyernek elhelyezést. Maga a fecskecsendő egy szívócsonkkal és két nyomócsonkkal ellátott, gázsugárlégtelenítővel felszerelt szabványos, a Honvéd fecskecsendőhöz hasonló felépítésű kismotorfecskecsendő. Úgy a szívó, mint a nyomó oldali felszerelése a zárt targoncán nyert elhelyezést, ami az időjárás viszonyosságai ellen megfelelő védelmet nyújt. A kismotorfecskecsendő a targoncáról való levétel nélkül is üzembe helyezhető, akkor azonban a fecskecsendőt egy lehajtható talapzatra kell kihúzni.

Minden gépkocsi külön, állványra szerelhető fény-szóróval is rendelkezik, amely megfelelő hosszúságú kábel beiktatása esetén a gépkocsitól távol is használható.

A gépkocsifecskecsendők kezelésének elsajátítására az országos felügyelő három napos tanfolyamot rendezett, amelyen a gépkocsik összes berendezéseit, annak előfordulható hibáit és karbantartását, valamint a kezelést és vezetést oktatták.

A németországi megrendelés mellett a magyarországi tűzoltószergyárak is bekapcsolódtak a gyártásba és közeljövőben már a magyar gyártmányú szereteket is rendeltetési helyükre juttathatjuk.

Gázbiztos

**óvóhelyajtók
és vészkijáratzárók**

vasbetonból

Pregitzer Ferenc

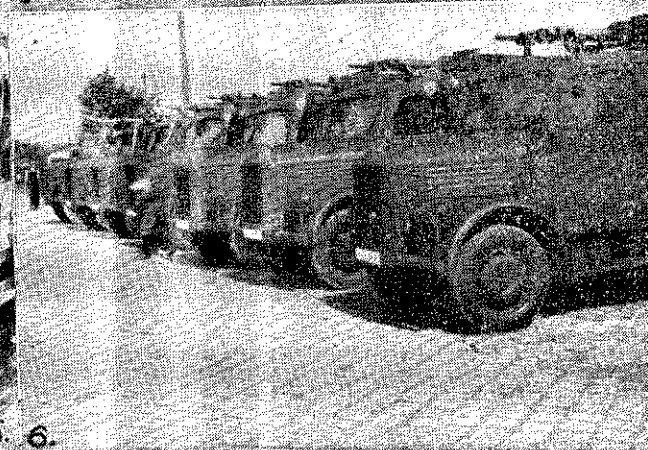
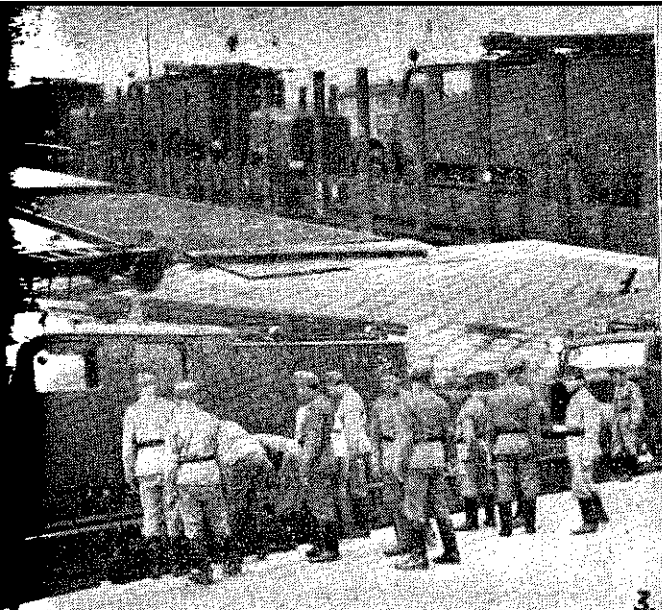
cementárugyár

Budapest, XIV, Angol-u. 30

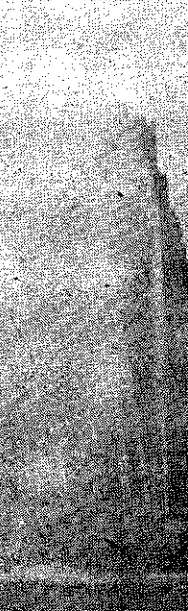
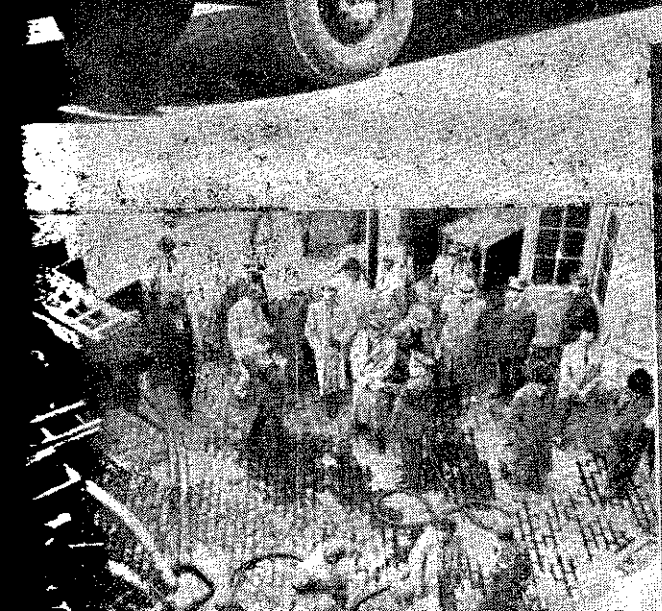
Telefon: 297-921

KÉPEK HÍRADÓ

(1) Befutott a város a tüzoltoszerek egy csoportjával, (2) megkezdődött a kirakodás, (3) megkezdődött a munkák elvégzése, (4) az építők elkezdték a falak építését és (5) az építők elkezdték a falak építését és (6) az építők elkezdték a falak építését és (7) az építők elkezdték a falak építését és (8) az építők elkezdték a falak építését és (9) az építők elkezdték a falak építését és (10) az építők elkezdték a falak építését és

A ma használatos ellenséges gyújtóeszközök

Az utóbbi hetek és hónapok fokozott ellenséges légitevékenysége, különösen az angolszászoknak nyílt német városok elleni állandó terrortámadások arra készítetnek bennünket is, hogy alaposan megismerjük azokat a bombákat és gyújtóeszközöket, melyekkel az ellenség olyan kíméletlen módon harcol. Ismeretes, hogy egy-egy támadás alkalmával egy-egy városra a gyújtóbombák ezreit dobálják le, ősi kultúrárt rombolva, ártatlan asszony- és gyermekéleteket pusztítva és ezeket hajléktalanná téve. Régi szabály, hogy a veszély csak addig veszély, amíg ki nem ismertük s a védekezés és elhárítás is csak akkor lesz eredményes, ha ismerjük azokat az eszközöket, amelyekkel támadnak bennünket.

Az angolszász terrortámadások nem hagyunk kétséget a támadások célja felől. Mivel a támadások nem katonai célok, hanem majdnem minden esetben nyílt városok, kultúrák, hivatalok és magánlakások ellen történnek, világos, hogy az ellenség ezekkel a támadásokkal a lakosság ellenállóképességét és győzelembe vetett hitét akarja aláásni, illetve megingatni. Hogy ez mennyire nem sikerül, mutatja a német nép egységes, hősi ellenállása, napról napra növekvő győzni akarása és vad gyűlölete azok ellen, akik megtámadták.

Mindenek előtt ismerjük meg a lényeges különbséget a romboló- és gyújtóbombák között. Addig, míg a rombolóbomba által okozott kár helyileg élesen körülhatárolt (egy ház, esetleg egy háztömb dől romba), addig a gyújtóeszközök hatásukat tulajdonképpen csak akkor fejtik ki teljes egészében, ha a bomba által okozott tűz a tűz keletkezési helyéről átesapva továbbterjed, növekszik, felgyújtva a szomszédos házakat és egész háztömböket, sávokat pusztít el. A légoltalmi kárelhárítás legfontosabb teendője tehát elsősorban a gyújtóbombák elleni védekezés. A védekezés az okozott tüzek eloltásából áll, majd annak megakadályozásából, hogy a keletkezett tűz tovább terjedjen. Igen fontos az okozott tüzek azonnali lefektetése is, nehogy a messze-ellátású tüzfény éjjel az ellenséges repülőknél jól látható célpontokat nyújtson.

A következőkben részletesen ismertetjük a ma leginkább használatos ellenséges angolszász és szovjetorosz gyújtóeszközöket, szerkezetüket, az okozott tüzeket és a kárelhárítás módját. Cikkünket Schmitt németbirodalmi műszaki tanácsos összeállítására nyomán és német tapasztalatok alapján állítottuk össze.

A) A gyújtóeszközök ismertetése

I. Angol gyújtóbombák.

1. Elektron-thermites gyújtópálca.

Megjelölése: INC 4 LB MK. IV.

Súlya: 1.7 kg.

Hossza: 545 mm.

Átmérője: hatszögletű 48 mm.

Gyújtó: Érintő-fenekgyújtó.

Elektronhüvelye -570 gr. Vezérlő szárnyak fehér-bádógból. Thermittöltet 225 gr. pirula formában. Egy-egy pirula súlya 16 gr. A bomba feje acélból van, a fejen erős robbanótöltet van elhelyezve.

Külső ismertetőjele: Fej és vezérlőfelület (szárny) élénkpiros, vagy a fejen barnásvörös alapon egy élénk-vörös csík két fekete csík között, az elektronhüvely 2 vörös csík.

2. Elektron-thermites gyújtópálca.

Megjelölése: INC. 4 LB MK. IV. kivitelezés.

Adatai mint MK. IV., csak a gyújtótést kisebb és rézből készült.

3. Elektron-Thermit gyújtópálca.

Megjelölése: INC 4 LB MK. V.

Adatai azonosak az MK. IV. adataival, csak thermittöltet nem pirula alakban, hanem préselt formában kerül alkalmazásra.

Külső ismertetőjele: nincs megjelölés rajta.

4. Phosphor gyújtóbomba.

Megjelölése: INC 30 LB MK. I—II.

Súlya: kb. 14 kg.

Hossza: 810 mm.

Átmérője: 126 mm.

Gyújtás: Érintő-tetőgyújtó.

MK. I. típus.

Kivitelezés: Zilindrikus acélköpeny, vezérlőfelület alatt a bomba hátsó fedőlapján csavarral lezárt töltőnyílás. Gyújtó 35 gr. fekete lóporral, mint töltettel.

Tartalma: Gyújtófolyadék 0.5 kg. Phosphor és kénkeverék 9:1 arányban, gyújtóanyag 3.5 kg., könnyűbenzín 88%, kautschuk 10%, phosphor 2%. Kén nyomokban.

Külső ismertetőjele: a bombatesten 75 mm. széles élénkpiros csík.

MK. II. típus.

Kivitelezés mint MK. I-nél.

Tartalma: gyújtóanyag: benzol 78%, műanyag gumipótló 4.9%, phosphor 17% a bombafejben a gyújtót körül elhelyezve.

Külső ismertetőjele: a bombatesten 2 piros csík.

II. Szovjetorosz gyújtóeszközök.

1. Elektron-Thermit gyújtóbomba.

Megjelölése: SAB—1 E.

Súly: 1.5 kg.

Hossza: 370 mm.

Átmérője: 62 mm.

Gyújtó: Érintő-tetőgyújtó, propeller kioldással.

Kivitelezés: Elektron bombaköpeny thermittöltettel. Vezérlőszárny bádógból.

Külső ismertetőjele: bombatest nyers vagy arany-bronzal befestve, szárnyak szürkésfeketék.

2. Elektron-Thermit gyújtóbomba.

Megjelölése: SAB—2. 5 T.

Súlya: 2.5 kg.

Hossza: 365 mm.

Átmérője: 60 mm.

Gyújtás: mint SAB—1 E.

Kivitelezés: Vékony acélköpeny, elektronforgácsokkal kevert thermit töltéssel.

Külső ismertetőjele: bombatest szürkésfekete bombafej piros, bombatest közepén piros csíkkal.

3. Rotációs-szóróbomba, az ú. n. „Molotov-kosár”.

Súlya: 250, 500 és 1000 kg.

Átmérője: 520, 600 és 720 mm.

Kivitelezése: Rekeszekre osztott, kis bombákkal töltött tartály. A bomba hátsó részén három szélkerék van elhelyezve, melyek esés közben kinyitva a leeső bombát

gyors forgásra kényszerítik. A gyors forgás közben a bombatestben elhelyezett kis bombák a bombaköpenyt szétnyomják és a forgás következtében megfelelő területen egyenletesen szétszóródnak.

4. Thermittel és folyékony gyújtóanyaggal töltött gyújtóbomba.

Súlya: 46—51 kg.
Hossza: 1000 mm.
Átmérője: 210 mm.
Gyújtó: mint SAB 1. E-nél.

Kivitelezés: Vékony bádoggöpeny hegesztve, a bomba elülső részében thermittöltet, a hátsó részben folyékony gyújtóanyag. A gyújtóanyag nyersnaphta- és thermit keverék. Néha az egész bomba thermittel töltve.

Külső ismertetőjele: Sötétszürke szín, a bomba hegye sötétvörös, kék csíkkal. A folyadéktartány körül kék csík.

5. Robbanó-gyújtóbomba.

Súlya: 105 kg.
Hossza: 1080 mm.
Átmérője: 275 mm.
Gyújtó: mint SAB 1. E-nél.

Kivitelezés: Vékony acélköpeny és vezérlőfelület. Töltet poralaki robbanóanyag. A robbanóanyagba beágyazva 10 SAB—2. 5 T mintájú gyújtóbomba, gyújtók és vezérlőfelületek nélkül.

Külső ismertetőjele: zöldesszürke festés piros csíkkal.

6. Phosphor tojások.

Súlya: kb. 20 gr.
Hossza: kb. 35 mm.
Átmérője: kb. 30 mm.

Kivitelezés: Tojás vagy szilva alakú darabok ipari phosphorból. Színük sárgás-zöld vagy kék. Leeséskor szét pattannak és öngyulladás által gyujtanak.

7. Phosphoros folyadékkal telt üveg, az ú. n. „Molotov Cocktail”.

Súlya: 1—1½ kg.
Kivitelezés: egyszerű használati üvegek, melyben kétrétegű folyadék van.

Tartalom: A nehezebb fajsúlyú folyadék: sárga phosphor ipari szénkénegben oldva. A könnyebb fajsúlyú folyadék: petrol destillátum 20% könnyű benzinnel keverve. Megtévésztesre gyakran bor- és italcímkekkel ellátva.

8. Phosphorgolyó.

Súlya: 1 kg.
Átmérője: 120 mm.

Kivitelezése: azonos a gyújtópalcák tartalmával, csak üveg helyett bádoggolyóba töltve. A folyadék a bomba felrepedése után öngyulladás következtében robban fel.

Külső ismertetőjele: szürkészöld festés.

Az ellenséges gyújtóeszközök részletes szerkezeti leírása után meg kell ismernünk az egyes gyújtóbombák viselkedését égés közben is, mert az egyes gyújtóeszközök égésközbeni viselkedése szerint változik majd az oltásuknál követendő magatartás is.

B) A gyújtóeszközök viselkedése becsapódás után

I. Az angol gyújtópalcák között meg kell különböztetni azokat, melyekben van robbanótöltet és azokat, melyekben nincsen robbanótöltet. Robbanótöltettel ellátott gyújtóeszköz a MK. IV. jelzésű bomba, míg az MK. V. jelzésű bombában külön robbanótöltet nincsen.

Az angol gyújtópalcák leégése nagyjában azonos. A gyújtópálca rendszerint csak a tetőt,

ritkább esetekben a felsőbb emeletet üti át. Az érintőgyújtó a becsapódásra begyullad, meggyújtja a töltetet, majd a thermitet, mire az elektronköpeny minden különösebb szikraszórás nélkül elég. A becsapódás után közvetlenül a bomba égését csupán a két oldalt elhelyezett szellőzőnyílásokon a szűrőlángszerűen történő kifúvás jelzi, csupán 1—2 perc múlva kezdődik a tulajdonképpeni égés. Ekkor ugyanis az elektronköpeny izzóan szétfolyik és az úgynevezett „gyújtólepényt” alkotja. A környező könnyen éghető tárgyak vagy közvetlen a lángtól vagy a sugárzó hőtől gyulladhatnak meg. Keményfatárgyak közvetlen meggyújtására kevésbé alkalmas.

A robbanótöltettel ellátott gyújtópalcáknál (MK. IV.) előzetes, aránylag nyugodt égés után a robbanás csak 2—5 perc múlva következik be, amikor is a gyújtópálca acél fejében elhelyezett robbanótöltet erős detonáció közben robban. A szétrepülő szilánkok többmilliméter vastag páncéllemezeket könnyen átütnek. Az erős robbanás mellett a bomba gyújtóhatása aránylag csekély.

A foszforos gyújtóbomba (INC. 30. LB. MK. I—II.) súlyánál és alkatjánál fogva rendszerint több emeletet átüt. Az átütött helyiségekben, valamint abban a helyiségben, ahol a tulajdonképpeni robbanás bekövetkezik, a nagy erővel szétvetett gyújtóanyag a könnyen gyúló tárgyakat aránylag gyorsan felgyújtja. A bomba égésénél keletkezett foszforfüst nagyon megnehezíti az oltást, ezért ennek oltásánál gázálcot vagy legalább is valami kendőt kell alkalmaznunk. Az MK. II. kivitelezésű foszforos gyújtóbombánál a bombafejben elhelyezett foszfor égés közben kifolyik és a vékonyan folyó foszfor a padlózat réseibe hatolva, a padozatot átégeti.

II. A szovjet orosz gyújtóeszközök közül az elektron-thermites gyújtóbombák a becsapódás után azonnal égni kezdenek, többnyire heves szikraszórás közben. Hatásuk nagyjában azonos a normális angol gyújtópalcák (MK. V.) hatásával. A folyékony gyújtóanyaggal és thermittel töltött bomba szűrőlángjelenségek közben heves tüsszel ég. A szétfolyó folyékony gyújtóanyag széles területű gyújtóhatást fejt ki.

A robbanó-gyújtóbomba hatása nagyjában azonos egy 50 kg súlyú rombolóbombáéval. A bombatestben elhelyezett kis gyújtóbombák égve 30—40 méter körzetben vetődnek szét és számuknak megfelelően sok tűzfészket okozhatnak.

A foszfortojások, golyók és üvegek leeséskor eltörnek és a kifolyó gyújtóanyag öngyulladás következtében lángra lobban és többnyire heves, szűrőlángra emlékeztető jelenségek közben ég.

C) Kárelhárítás

1. Tűzörsegek.

A gyújtóbombák elleni védekezésnél a legfontosabb követelmény, hogy elegendő létszámú

és jól kiképzett tűzoltó álljon rendelkezésre. Teljesen közömbös emellett, hogy egy ház, házesoport vagy sorolt építményről van-e szó, fontos egyedül az, hogy mindenhol, a legkisebb házban éppen úgy, mint a sokszáz munkással dolgozó nagyüzemben, az építmény nagyságához mérten, a tűzoltásra elegendő számú s jól felszerelt és kiképzett erő álljon rendelkezésre.

A tapasztalatok azt mutatták, hogy egy-egy támadás alkalmával egy városra sokezer gyújtóbomba hullott alá, minek folytán egy-egy padlás több találatot is kapott, úgyhogy azok leküzdése csak azáltal volt lehetséges, hogy megfelelő számú, tűzoltásban kiképzett légoltalmi szolgálatos állott rendelkezésre.

A terület nagyságát, amit egy-egy három-, négy-, öt- vagy többtagú tűzoltóórs eredményesen védelmezni tudna, normalizálni, de még hozzávetőlegesen megállapítani sem lehet. Mindenesetre az órség számának megállapításánál és elhelyezésénél, illetve felosztásánál csak egy szempont lehet irányadó, még pedig az, hogy a rendelkezésre álló létszámmal minden egyes lehullott gyújtóeszközt azonnal le tudjunk küzdeni. *Gyakran előfordult már, hogy tíz lehullott gyújtóbombából kilenc sikeres eloltása után a tizedik bomba, melynek eloltására már nem volt elég személyzet, katasztrofális tüzet okozott és ezzel megsemmisítette az egész fáradsággal és gyakran életveszéllyel elért eredményt.*

A III. légoltalmi csoportba sorolt építmények tűzvédelménél változatlanul fennáll az az elv, hogy a tűzoltóórsök személyzete riadókor az óvóhelyen (gyülekezőhelyen) gyülekezzen és ott

együtt várják esetleges bevetésüket, míg a ház-, házesoportparancsnok kötelessége, hogy nemcsak a támadási szünetekben, hanem közben is minél gyakrabban meggyőződjék, hogy a gondjaira bízott házba vagy házesoportba nem csapott-e be gyújtóbomba. Ha fennáll ez az eset, akkor azonnal beveti a rendelkezésére álló erőket és igyekszik a tüzet még *keletkezésében* elfojtani, illetőleg a bombát még hatásának kifejtése előtt ártalmatlanná tenni.

Sorolt vagyontárgyaknál, különösen azokban az üzemekben és gyárakban, ahol fontos hadi vagy egyéb elsörendűen fontos cikkeket gyártanak, lényegesen más az eset. Ott a rendelkezésre álló tűzorséget helytelen a rendszerint távoleső vagy nehezen megközelíthető óvóhelyeken összegyűjteni. Ilyen helyeknél célszerű az egyes tűzorségeket közvetlenül a munkatermeknél, illetve a fontos gépek vagy raktárak közelében (természetesen védett, szilánkbiztos helyen) elhelyezni, hogy bomba becsapódásánál késedelem nélkül megkezdhesék oltási munkájukat anélkül, hogy a tűz színhelyére való kivonulásal is drága perceket vesztenének. Könnyen megtörténhetik, hogy üzemekben vagy raktárakban egy ledobott gyújtóbomba 2—3 percen belül olyan óriási tűzvészt idéz elő, melynek leküzdésére a rendelkezésre álló erők és eszközök többé nem elégségesek, míg a bomba lecsapódásának pillanatában a baj játszai könnyedséggel megelőzhető lett volna.

Glaser János
önk. tűzoltófőfelügyelő.

Tömlőhordező-hevedert és kézi tömlőórsót

a gyakorlati szabályzat és a MOSz előírása szerint raktárról szállít
MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.
BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

BOROS egyenruházat szabósága

Tűzoltói új előírásos egyenruhákat mérték után

„Hangya“ akciós szövethől is készítt

BOROS és HUBER
BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6
Telefon: 145-016

Kérjen
árajánlatot

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Czirják Elek
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61
Telefon: 268-693

KISTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, , IV, Petőfi Sándor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmekei
rendjeleket
jelvényeket
fiszteletdíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Hazánk legrégebb, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószér-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi viláckiállításán nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

Vas vármegye Tűzoltó-Szövetségének közgyűlése

Vas vármegye Tűzoltó-Szövetsége június hó 27-én tartotta Szombathelyen, a vármegyeháza nagytermében évi rendes közgyűlését Kiss Emil dr társelnök elnöklésével, harminckét tűzoltótestület háromszázhatvanegy tagjának részvételével. A közgyűlést megtisztelte megjelenésével vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő és a magyar vidéki tűzoltóság számos kiválósága is.

A vasi tűzoltók derekas munkájának megbecsülését jelenti, hogy a közgyűlésen részt vett Grósz József kalocsai érsek, a szombathelyi egyházmegye apostoli kormányzója, vitéz Szűts István dr főispán, vitéz Matlár Árpád vezérőrnagy, honvédkerületi parancsnok, vitéz Kiss Lajos dr országos elnök és országos tűzrendészeti felügyelő, László István MOTSz-főtítkár, Veszprém, Zala és Sopron vármegyék felügyelői kara, Tulok József dr alispánhelyettes, vármegyei főjegyző, Petrányi György dr főkapitányhelyettes, a szombathelyi kapitányság vezetője, Mészáros Hugó dr és Gyöngyös Endre dr polgármesterek, Esső Sándor dr, Lindvay Nándor és Korponay Ede országgyűlési képviselők is.

Kiss Emil dr szövetségi társelnök nyitotta meg a közgyűlést. A magyar Hiszekegy elhangzása után névszerint üdvözölte a megjelent előkelőségeket, majd megnyitó szavaiban először Szent László király emlékének áldozott. Majd a megjelentek tüntetően lelkes ünneplése közben a Kormányzó úr hetvenötödik születésnapjáról emlékezett meg.

A főtítkári és vármegyei tűzrendészeti felügyelői jelentést, miután mindegyik megjelent a szövetség hivatalos közlönyében, a közgyűlés külön ismertetés nélkül és hozzászólás nélkül tudomásul vette.

Vitéz nádudvari Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő szólalt fel ezután s köszöntötte Vas vármegye Tűzoltó-Szövetségét. A legnagyobb elismeréssel emlékezett meg a vasi tűzoltóságról, amely szervezetét olyan tökéletesen építette ki, hogy az egész országnak például szolgálhatott. Vas megyében nem szemre mutató kislétszámú tűzoltóságokat állítottak fel, hanem nagy tömegeket szerveztek bele ebbe a nagyfontosságú munkába. Bejelentette, hogy a belügyminiszter elhatározta a magyar tűzoltóság gépesítését. Németországból és a magyar gyáripártól nagyteljesítményű tűzoltószerkezeteket rendelt, amelyekkel az egész ország tűzoltóságát ellátja.

Nagy elismeréssel nyilatkozott az önkéntes tűzoltóságok áldozatos munkájáról. Az országos szövetség ennek az elismerésnek akar tetteiben is kifejezést adni — mondotta —, amikor a vasi önkéntes tűzoltóság három kiváló képviselőjét, Hende Lajost, Nagy Eleket és Krüglér Istvánt

megjutalmazza, az őrihodosi önkéntes tűzoltóságnak pedig tömlőt adományoz.

Majd Kiss Emil dr javaslatára kimondotta a közgyűlés, hogy az egész elnökség mandátumát meghosszabbítja mindaddig, míg Szombathely tényleges törvényhatósági jogának birtokába nem jut s csak azután kerít sort a tisztújításra, a vármegyei szövetség átszervezésével kapcsolatban.

Bendefy László a vármegyei szövetség választmányának két javaslatát tárta a közgyűlés elé: válassza meg a szövetség Grósz József kalocsai érseket és Horváth Kálmán dr nyugalomba vonult alispánt tiszteletbeli tagjaivá és Horváth Kálmán dr-t közel kétévtizedes elnöki működésének elismeréséül tiszteletbeli elnökévé is. A javaslatokat a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá tette s hosszasan ünnepelte Grósz József kalocsai érseket.

A választmány két indítványt is tárt a közgyűlés elé: kérje fel a közgyűlés az országos tűzrendészeti felügyelőt, vesse latba minden összeköttetését, hogy a tűzoltóságok felszereléseiket tökéletesíthessék, továbbá, hogy az önkéntes tűzoltóságok vezetőit méltányos tiszteletdíjban részesíthessék és az önkéntes tűzoltóságokat egyenruhával elláthassák.

Vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő azon melegeben megadta a megnyugtató választ. A belügyminiszter már kiadta a rendelkezést, hogy minden járási székhely tűzoltósága nagyteljesítményű motoros fecskendőt kapjon s vontatására sebesültszállításra átalakítható tehergépkocsit. Ezeknek kezelésére minden járási székhelyen hatfőnyi fizetett tűzoltóságot szerveznek. A tűzoltóság egyenruha szükségletét a tűzoltószövetség közvetlenül kapja majd meg s a szövetség ezt a forgalmi árnál jóval olcsóbban bocsátja majd az önkéntes tűzoltóságok rendelkezésére.

A belügyminiszter — mondotta az országos felügyelő — a legnagyobb megértéssel foglalkozik a tűzoltóság minden kérdésével. Korszakalkotó módon gépesíti az eddig túlnyomórészt kézi erejű tűzoltóságot. A közeljövőben Budapesten nég- gépesített tűzoltóezredet szemlélnék már meg és Szombathely is megkapja a maga gépesített tűzoltószázadát nagyteljesítményű motoros gépekből.

A közgyűlés nevében Kiss Emil dr köszönte meg a kapott felvilágosításokat s néhány további lelkes munkára buzdító szóval bezárta a közgyűlést. A közgyűlés résztvevői a Himnusz elénekélése után szétoszlottak.

Vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő a közgyűlés után számonkérő értekezletet tartott a járási tűzrendészeti felügyelőkkel.

HIVATALOS RÉSZ

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ
1525—1942. szám.

Tárgy: Katonai szolgálatot teljesítő tűzrendészeti felügyelők költségátalánya.

Valamennyi tűzrendészeti felügyelőnek és tűzoltóság vezetőjének,

Székhelyén.

A m. kir. belügyminiszter úr fenti tárgyban 126.140—1942. V. szám alatt kiadott rendeletét a Tűzrendészeti Közlöny útján tudomásvétel és megfelelő további eljárás végett Címmel az alábbi másolatban közlöm:

Budapest, 1943 július 1.

dr. vitéz Kiss Lajos
országos tűzrendészeti
felügyelő.

Másolat! „Szám: 126.140—1942. V. Tolna vármegye Alispánjának, Szekszárd. A folyó évi október hó 17-én kelt 6316—1942. számú felterjesztésére értesítem Alispán urat, hogy a tűzrendészeti felügyelők részére megállapított költségátalányoknak a katonai szolgálatot teljesítő tűzrendészeti felügyelők részére az 5.700—1942. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján, a bevonulás napját követő legközelebbi esedékességi időpontra túl való folyósításához nem járulok hozzá, mert a tűzrendészeti felügyelői teendőknek és a katonai szolgálatnak egyidőben való ellátása össze nem egyeztethető. Ezért felhívom Alispán Urat, hogy az említett teendők pontos és lelkiismeretes ellátása érdekében a katonai szolgálatot teljesítő, tehát teendők ellátásában akadályozott tűzrendészeti felügyelőknek ezen megbízatásuk alól való felmentése, továbbá az említett katonai szolgálatának tartamára a tűzrendészeti felügyelői tennivalók ellátásával más megfelelő személyeknek a megbízása iránt a vármegye főispánjához haladéktalanul tegyen előterjesztést. Budapest, 1942. évi november hó 25-én. A minisztre rendeletéből: Szöllőssy dr. sk., miniszteri tanácsos.“

A másolat hitelül:

dr. Marinovich Endre sk.

szföv. tűzoltófőfelügyelő, segédtiszt.

**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**

Keresztény **Mátrai Antal és Társa Rt.**
66g Budapest, XIII, Lom-u. 34-36. Tel. 299-055

Tiszti és altiszti **rőzsekéseket**

legszébb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műbívőmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
T e l e f o n 3 4 9 - 8 5 9.

FELHÍVAS

a budapesti kerületi tűzoltótanfolyam és kismotorfecskeendő-kezelői tanfolyam látogatására.

A budapesti kerületi tűzrendészeti felügyelő a m. kir. belügyminiszter 180.000—1936. számú rendeletének 50. §-a alapján 1943. évi augusztus hó 10-től 1943. évi szeptember hó 8-ig kerületi és kismotorfecskeendő-kezelői tűzoltótanfolyamot tart, melynek célja, hogy a városok és községek, valamint a vállalatok részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket és a motorfecskeendők kezelésében kellő jártassággal bíró tűzoltóaltiszteket, továbbá a vidéki tűzoltóságok parancsnoki teendőinek elvégzésére legalkalmasabbnak mutakozó tanítókat, akik e kiképzést csak a nyári hónapok szünetében szerezhetik meg, tűzoltótisztekké képezzen ki.

A tanfolyamra való jelentkezés határideje 1943. évi augusztus hó 7. napja. A hallgatók a felvételtől írásbeli értesítést kapnak. A tanfolyam tandíja a kismotorfecskeendő-kezelői tanfolyammal együtt 85 pengő, melyet a felvétellel egyidőre kell befizetni.

Budapest, 1943. évi július hó 29-én.

Teasdale Ottó sk.,
szföv. másodfőparancsnok,
kerületi tűzrendészeti felügyelő.

**Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam
Parancsnokság.**

(Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam)

HIRDETMÉNY

A XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamra felvétel.

A m. kir. belügyminiszter úr 110.909—1943. V. szám alatt úgy rendelkezett, hogy — a feltételeknek megfelelő kellő számú hallgató jelentkezése esetén — a XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam — a 106.393—1943. B. M. sz. engedélyben meghatározott időtartam helyett — 1943. évi aug. 2-től 1943. évi október 9-ig tartassék meg.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyamparancsnoksághoz (Budapest, Tűzoltófőparancsnokság, VIII., Kun-utca 2.) kell benyújtani. A kérvény benyújtásának legkésőbbi határideje 1943. évi július hó 26-án déli 12 órája.

A kettő (2) pengős okmánybéllyel ellátott kérvényhez mellékelni kell a folyamodó:

- a) születési anyakönyvi kivonatát,
- b) főiskolai vagy legalább érettségi, vagy azzal egyenlő iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt,
- c) katonai szolgálatát és esetleg légvédelmi kiképzését igazoló okmányát,

d) magyar állampolgárságához (községi illetőséget) igazoló okmányát (közzolgálatban állóknál ezt az okmányt nem kell csatolni),

e) testi épséget igazoló hatósági orvosi igazolványt,

f) feddhetetlen előéletet és nemzeti szempontból teljes megbízhatóságát igazoló erkölcsi bizonyítványt (közzolgálatban állóknál az erkölcsi bizonyítványt a hivatalfőnök ily tartalmú bizonyítványa pótolja).

A tanfolyammal kapcsolatban fizetendő díjak a következők:

- a) a felvételi díj 10 (Tíz) pengő,
- b) tandíj könyvek nélkül 100 (Egyszáz) P és
- c) vizsgadíj 30 (Harminc) pengő.

A felvételi díjat a kérvény benyújtása alkalmával, a tandíjat a tanfolyam első napjáig, a vizsgadíjat a vizsga napjáig a tanfolyamparancsnoknál kapható „Magyar Országos Tűzoltótiszt-képző Tanfolyam, Budapest, VIII., Kun-utca 2. sz.” című 47. számú vagy blanco postatakarékpénztári befizetési lapon kell befizetni.

A felvételi bizottság a kellően fel nem szerelt kérvényeket nem veszi figyelembe.

Azoknak, akik a XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamra június hó 5-ig pályázatukat benyújtották, új pályázati kérvényt beadni nem kell.

A tanfolyamra első sorban azokat veszik fel, akik már ezidőszert is hivatásos tűzoltótiszt, vagy tűzrendészeti felügyelői állásban vannak, illetőleg az utóbbi tennivalókat látják el és akiket a tanfolyamra felettes hatóságuk küld ki, azután azokat, akiket valamely hatóság kíván tűzoltótisztté, tűzrendészeti felügyelővé kiképeztetni, végül azokat, akiknek főiskolai végzettségük van, vagy a hadseregben, mint tisztek szolgálnak.

A hallgatók a tanfolyam tartama alatt iskolai fegyelem alatt állanak és rendszeres tűzoltói szolgálatot teljesítenek.

A felvételi bizottság döntéséről a felvételre jelentkezőket a tanfolyam parancsnoka írásban értesíti, a tanfolyamra felvett jelentkezőkkel azonkívül a tanfolyam megkezdésének időpontját is közli.

Budapest, 1943 évi július hó 7-én.

dr. vitéz Kiss Lajos

Országos Tűzrendészeti Felügyelő,
tanfolyamparancsnok.

Dräger

oxigénes önmentőket,
lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja

Poscher Frigyes

Kérjen
áránálmat

műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
Budapest, VII, Damjanich-utca 46
Telefon: 225-049

Törvényhatósági Tűzoltótanfolyam Szekszárdon

Felhívás a X. törvényhatósági tűzoltótanfolyam látogatására.

A 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 11. § 7. pontja értelmében tűzoltótiszt csak az lehet, aki a törvényhatósági tűzoltótanfolyam elvégzését igazolja.

Tolna vármegye Törvényhatósági Tűzoltószövetsége a m. kir. belügyminiszter úr engedélye alapján Szekszárdon az 1943. évi szeptember hó 5-15. között törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart.

A tanfolyammal kapcsolatos felvételi, tan- és vizsgadíjakat valamint a tansegédletek és bemutatások eszközeinek díjait, úgyszintén a tanfolyamhallgatók elszállásolásával és étkeztetésével járó összes kiadásokat Tolna vármegye Tűzoltószövetsége viseli. A tanfolyamhallgatóknak Szekszárdra és onnan hazautazásával kapcsolatban felmerült költségek pedig a Tolna vármegyéből valamely község részéről kiküldetés esetén a kiküldő községet terhelik.

A kiküldő községek alispáni rendelet értelmében a tanfolyam résztvevőinek a tíz napos tanfolyam tartamára munkamulasztásuk címén fejenként 30 pengő térítést fizetnek megtakarításaik terhére. Idevonatkozólag a községek külön rendeletet kapnak.

A tanfolyamra való felvételt a tanfolyam parancsnokához intézett felvételi kérvényben kell kérni és Szekszárd Megyeházára kell beküldeni.

A kérvény beküldésének ideje 1943 augusztus hó 20. napja.

A kérvényhez csatolni kell:

1. születési anyakönyvi kivonatot,
2. hatósági erkölcsi bizonyítványt és orvosi bizonyítványt,
3. Legmagasabb iskolai végzettséget tanúsító bizonyítványt.

Tájékoztatásul közlöm, hogy a tanfolyamhallgatók egyenruhával a tanfolyamparancsnokság útján lesznek ellátva, a hallgatóknak csupán lábbeliről és a szükséges tisztálkodási eszközökről kell gondoskodniuk.

A tanfolyamhallgatók a felvételtől a tanfolyam kezdése előtt legalább 5 nappal értesítést kapnak, a felvételi értesítés a további magatartást szabályozza, az idevonatkozó tudnivalók azonban addig is a községi előljárásiágokon rendelkezésre állanak.

Szekszárd, 1943 július hó 7.

dr. Malonyay Elemér
vármegyei tűzrendészeti felügyelő,
mb. tanfolyamparancsnok.

Rákospalota megyei város polgármestere.
6788—1943. ig. szám.

PÁLYAZATI HIRDETÉMÉNY.

Rákospalota m. város hivatásos tűzoltóságának létszámában megüresedett négy tűzoltói állásra pályázatot hirdetnek.

A kinevezett tűzoltó az alkalmazás első évében ideiglenes próbaszolgálatot teljesít és a próbaszolgálat ideje alatt kisegítő szolgálai javadalmazásban részesül. A próbaszolgálat alatt alkalmazásnak talált tűzoltót a tűzoltóparancsnok javaslata alapján II. oszt. altisztté minősítem át. A tűzoltói állásra csak a 21. életévüket betöltött, de 30. életévüket még meg nem haladott olyan egyének pályázhatnak, akik katonai szolgálatot teljesítettek.

A meghirdetett tűzoltói állás igazolványos altisztek, illetve az 1938. évi IV. tc. 6. § 4. pontja értelmében vitézek, vagy tűzharcosok részére fenntartott állás, de ha az előírt kellékekkel rendelkező ilyen pályázó nem lesz, akkor az állást más alkalmas pályázóval fogom betölteni.

Az állás betöltője a törvényszerű várakozási idő eltelte után nyer nyugdíjjogosultságot.

A sajátkezüleg írt kérvényhez a következő okmányokat kell eredetben, vagy hiteles másolatban csatolni:

1. Születési, esetleg házassági anyakönyvi kivonatot.

2. Egészségi állapotot igazoló újkeletű orvosi bizonyítványt.

3. Iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt.

4. Magyar honosságot, vagy községi illetőséget igazoló okmányt.

5. Eddigi foglalkozást és családi állapotot igazoló helyhatósági bizonyítványt.

6. Erkölcsi életet és nemzethűséget igazoló újkeletű igazolványt.

7. Igazolványosok, vitézek, tűzharcosok törvényszerű igényjogosultságáról szóló igazolványt.

8. Katonai okmányokat.

9. Iparos foglalkozású pályázók (gépkocsivezetők) iparuk gyakorlását igazoló okmányt, illetve segédlevelet.

10. Az 1939. évi IV. tc. (zsidótörvény) hatálya alól való mentességet igazoló okmányokat.

Az állás betöltésénél egyenlő feltételek fennforgása esetén előnyben részesül elsősorban az, aki már megfelelő műszaki, tűzoltói, vagy légvédelmi kiképzésben részesült, továbbá az, aki a gépkocsivezetésben jártassággal bír.

Az állást elnyerni óhajtók kérvényüket Rákospalota m. város polgármesteréhez címezve, a város iktatóhivatalában (I. e. 10. sz.) legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-én déli 12 óráig nyújtásuk be.

Rákospalota, 1943 július 13.

dr. Szócs József sk.,
polgármester.

HIREK

Királyi díszérem. A m. kir. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén több mint negyedszázadon át teljesített különösen érdemes tevékenység jutalmazására alapított királyi díszérmet újabban Blahunka Lajos tűzoltófelügyelőnek (Kolozsvári önk.), és Nagy József hiv. tűzoltó-összevezetőnek (Debreceni hiv.) adományozta.

Személyi hírek. Miskolc thj. város törvényhatósági bizottsága Szilágyi László dr. polgármester előterjesztésére a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet alapján Nagy Lajos hivatásos tűzoltóparancsnok állását a IX—VIII. fizetési osztályból átszervezte a VIII—VII. fizetési osztályba. — Miskolc thj. város főispánja Krisz Dénés tisztgyakornokot az újonnan szervezett felügyelői állásra alkalmazta. — Gömör és Kishont vármegye főispánja ifj. Vattay Benjámint miskolci tisztgyakornokot Rozsnyó m. város tűzoltóparancsnokává nevezte ki. E kinevezéssel a miskolci kerület kinevezett parancsnokainak száma 1936-tól ötre emelkedett.

Katonai szolgálatának teljesítése közben gépkocsibaleset következtében meghalt Ipolyságon Takács Gyula tartalékos tüzér, a rábaszentmihályi kötelezett tűzoltóság kiváló, lelkes tagja. Holttestét hazaszállították hozzátartozói falujába, a györmegyei Rábaszentmihály községbe. A községi tűzoltóság a szomorú hír vétele után elhatározta, hogy a szállítási költségek céljaira gyűjtést rendez s a szegénysorsú családnak ilyképpen is segítségére siet. A gyűjtés várakozáson felül sikerült s a begyűlt összeget a gyászoló családnak átadták. A temetésen résztvett a község vezetősége, a tűzoltóság, valamint a leventék díszszakasza és katonai tiszteletadással búcsúzott a jó polgártól és a jó bajtárstól. A község és a szomszédos községek lakosságának hatalmas tömegei vettek részt a temetésen; koszorúkkal és virággal halmozták el a koporsót és őszinte mély érzéssel, könnyező részvétellel állták körül a derék honvéd sírját s a sírnál kesergő, gyászoló és zokogó özvegyet, árvákat, öreg szülőket és testvéreket. A rábaszentmihályi tűzoltóság irányt mutatott és példát adott. Ha ezen az úton halad és példáját minden magyar tűzoltóság követi, nem munkát végez s a nemzet legelejének, színevirágjának, a kötelezett tűzoltói korban lévő fiatal embereknek az összefogását, testvéri érzését és bajtársi szeretetét erősíti, amire nekünk, magyaroknak olyan nagy szükségünk van a jelenben, mint szükségünk volt rá a múltban és szerfelett nagy szükségünk lesz rá a jövőben is.

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rúzsok, asztruházatok és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi üzlet: VI, **Török-körút 22**

Telefon: 121-588

Gyár: XIII, **Lomb-utca 34-36**

ERTESESÍTÉS!

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség értesíti a tűzoltóparancsnokokat, hogy legénységi és altisztai sapkák 6.50 pengős árban az Országos Tűzoltó-Szövetségnél kaphatók. A pénz a 23.297 számú csekkszámán előre befizetendő. A befizetési lap hátlapján az igényelt sapkák fejszámát fel kell tüntetni. Az igénylések a beérkezés sorrendjében lesznek kielégítve.

Elhúnyt tűzoltótisztek. Csak most kaptunk arról értesítést, hogy a Weiss Manfréd gyári tűzoltótisztületnek, rövid időközben egymásután két tűzoltótisztje húnyt el a közelmúltban, mégpedig először Gállos Sándor főfelügyelő, majd utána rövidesen legjobb barátja, bajtársa és sporttársa Bódis János felügyelő. Mindkettő életének nagyrésztét a WM. tűzoltótisztületnél töltötte. Körülbelül 30 év előtt, mint fiatal sportemberek kerültek a WM-gyárba és mint ügyes, rátermett fiúk a tűzoltósághoz vonzódtak, ahol eleinte mint gyakornokok szolgáltak, majd rohamosan érték el a magasabb rangokat. Közben a gyár velük együtt nőtt és a gyár tisztviselői karában is előkelő helyet foglaltak el. Jó bajtársak, jó tűzoltók és jó sportemberek voltak, amellet kiváló családapák is. Távozásuk nagy veszteség a WM-tűzoltóságnak, ahol a nagy létszámhoz viszonyítva mindig kevés a tisztis létszám.

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar augusztus hónapban 2-án, 9-én, 18-án, és 23-án szerepel a rádióban de. 10.15—11.10-ig Bp. I. hullámhosszán.

Tűzoltótanfolyamok Miskolcon. A miskolci kerületi tűzrendészeti felügyelő Miskolc thj. városban az 1943. évben az alábbi tűzoltótanfolyamokat rendezte: május 17-től június 6-ig Kerületi tanfolyamot 30 hallgatóval, az országos tűzrendészeti felügyelő 610—1943. sz. rendelete folytán június 17-től június 18-ig három kismotorfecskekezelői tanfolyamot 98 hallgatóval. Így minden járási székhelyen kiképzett kismotorfecskekezelők várják az új kismotorfecskekezelők kiosztását. 1943 június 16-tól 26-ig törvényhatósági tanfolyam volt 31 hallgatóval. A tanfolyamhallgatók az I. fokú tűzrendészeti hatóság vezetője, dr. Faragó Elemér főjegyző előtt vizgáztak igen jó eredménnyel. Június 28-án — ugyancsak egy kerületi tűzoltótanfolyam kezdő-

dött 30 hallgatóval. Glos Károly kerületi tűzrendészeti felügyelő a kerületi tűzoltótanfolyam befejezése után újabb kismotorfecskekezelői törvényhatósági tűzoltótanfolyamot rendez és ugyancsak szervezi a gépjármű-kezelői tanfolyamot is.

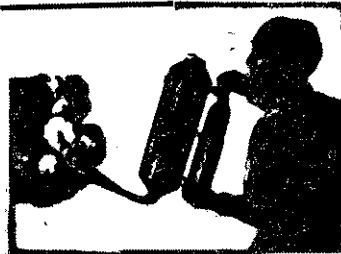
Zalaegerszeg fogadalmi ünnepe. Zalaegerszeg városában az elmúlt században egymásután két borzalmas erejű tűzvész pusztított. Az egyik 1802-ben a városnak majdnem háromnegyed részét, a másik 1826-ban csaknem az egész várost elhamvasztotta. A város akkori vezetősége fogadalmat tett, hogy minden esztendőben Szent Flórián ünnepén ünnepélyes szentmisét és körmenetet tartanak. Ezt a fogadalmat a város mindezeideig híven meg is tartotta. Az idén is a város lakosságának nagy tömege vett részt a fogadalmi ünnepen. A tűzoltóság is kivonult. Délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet volt a nagytemplomban, este hét órakor pedig ünnepélyes körmenetben vitték az oltári szentséget a Flórián-szoborhoz, ahol Mindszenty József preláts-plébános mondott szentbeszédet a fogadalomról.

12 ház esett a muraszentmártoni tűzvésznek áldozatául. Muraszentmártonban április hó 6-án délután az egyik gazda házában tűz keletkezett. A feltámadt hatalmas szél a tüzet mindjobban magával vitte, úgyhogy rövid időn belül az egész házszor kigyulladt. A község a zalaegerszegi tűzoltósághoz fordult segítségért, majd a zalaegerszegin kívül az összes környékbéli tűzoltók is megjelentek a helyszínen. A megfeszített munka ellenére is a tűz egyre jobban elharapódzott, úgyannyira, hogy 12 gazda lakóháza, gazdasági épülete, istállók, gazdasági felszerelések és egyéb belsőségek estek a tűzvész áldozatául. A tűzoltók önfeláldozó és rendkívül megfeszített munkával sikerült csak megfékezni a fékevesztett vörös kakast, amely kevés híján, az egész községre áterjedt. A tűz keletkezése egyelőre még tisztázatlan. Feltevések szerint gyújtogatás történt. Ennek kiderítésére a csendőrség erőteljes nyomozást indított, hogy megállapítsa, ki okozta a borzalmas tűzveszedelmet.

Erdőtűz Zalaerdőd határában. A nyirádi erdőtűz után Zalaerdőd határában pusztított a vörös kakas. A tűz a munkások gondatlanságából keletkezett, akik a száraz avarban tüzet gyújtottak, de a tűz elharapódzott és olyan gyorsan terjedt, hogy a szomszédos erdő hamarosan a lángok martaléka lett.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Folyékony szénssavval működő és száraz por-sugárral, folyékony szénssavval működtetett vízzel, gázzal, vegyhabbal-, léghabbal- és szénssavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitele-, szerkezete-, működése- és oltóhatása- a legkifogástalanabb.

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismertetőket készséggel küldünk. TELEFON: 127-799

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
özv. Metzker Ferencné
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-368

Alapítva 1896

Mindenem új
tűzoltó- és légoztalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:
BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055
Városi ikerakat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vizhordó és öntözőlajto-
kat, szerkocsikat és légo-
ztalmi felszereléseket

Szállítunk a ható-
sági
előírásoknak megfelelő

**MÁVAG
GYÁRTMÁNYŰ**

Telefon 133-394

hordozható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vizhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACEL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZSÉUM-KÖRÚT 18, II.

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

KÖHLER ISTVÁN

**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., BUDAPEST, I.

a budapesti hivatásos tűzoltóság szállítója

GYÁRT: BELÜL GUMIZOTT TŰZOLTÓTÖMLŐT
kivánt méretekben és nyomásig.

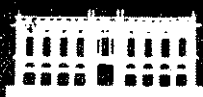

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNYI

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltóeszközök. Nem hason-
lítható össze a különböző utánszolgákkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 328-731

CORVIN

AJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség,
szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P
A szerkesztőség címére küldött
szakcikkeket, ha közlésre
alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DIJTALANUL KAPJÁK

Folyik a munka

A háborúk sohasem kedveztek az élet rendes folyamatában szokásos munkának.

És ez természetes is. Hiszen a háború szinte mindent kizökkent a maga rendes kerékvágásából. A szokásos napi élet szükségletei háttérbe szorulnak a hadviselés érdekei előtt, mert a harcban álló nemzet minden erejét a küzdelemre, az élet-halál harcra összpontosítja. Ilyenkor el kell hallgatnia minden más kívánságnak és mellékessé válik minden olyan életfeltétel, amelyet pedig máskor el nem engedhetőknek tekintettünk és tartottunk.

A magyar is háborút visel... Élet-halál harcot vív mostanság. Nem akarjuk mi a másét, de nem engedhetjük a magunkét. Nem akarunk mi bántani senkit, de magunkat sem hagyjuk bántani. Még csak azt sem kérjük, hogy az idegenek vegyék figyelembe a mi ezeréves multunkat, harcainkat a nyugati nemzetek, államok érdekében, midőn annyiszor véreztünk a Nyugat védelmében és állottuk a harcot, számtalanszor vívtuk a csatát Kelet ellenében, a barbár támadások kivédésével.

Ezeresztendősi jogainkat, vérral szerzett országunkat nem hagyhatjuk szabad prédának. Ezért küzdünk. Ezt védelmezzük. S a keresztény műveltségért rántottunk kardot és forgatjuk nem csökkenő lelkesedéssel immáron négy esztendeje.

És a harcok zajában, a nagy cél érdekében kifejtett óriási erőfeszítésben sem maradt tétlen a magyar tűzrendészet, a magyar tűzoltóügy.

S hogy etéren, a háborús világban is, haladunk, ebben nagy része van annak a le nem tagadható körülménynek, hogy a magyar tűzrendészet és tűzoltóügy *belekapcsolódott a honvédelem lélekemelő munkájába*. Belekapcsolódott pedig nemesak a honvédség után legnagyobb s mintegy félmillió katonás szervezetével, hanem a *légoltalom révén* is.

Akárhogy esürjük-csavarjuk is a dolgot, egy el nem vitatható. És pedig az, hogy a városok és különösen a községek légmentesítése mégis csak a tűzoltóság vállán nyugszik, mert azon épült fel. Ennek szakszerűsége az irányító légi támadások esetén. Ez képezi ki legnagyobb részt a segédeszapatokat s teszi lehetővé, hogy vész esetén megálljunk helyünket a közös munkában.

Ennek fölismerése és kiépítése azután a magyar tűzoltóügy irányítójának s vezetőjének érdeke. *Az országos felügyelet* most teszi le a vizsgálatot, midőn legnagyobb a veszély. És ezt felismerte az országos felügyelet akkor, midőn a tűzoltószervezet kiépítését tervszerűen megcsinálta, a légoltalmi munkát kiosztotta és olyan eszközökről gondoskodott, amelyekkel minden nagy veszélyt el tudunk háritani, vagy legalább jelentős mértékben csökkenteni.

Eszünkbe jutnak pedig mindezek azért, mert lapunk legutóbbi számában olvashattunk egy híradást a *kiképzésekről*. Egyetlen tűzrendészeti kerületünk rendezett ez év folyamán két kerületi tanfolyamot tisztek kiképzésére, két törvényhatósági tanfolyamot altisztek számára és kis-motoros fecskendő kezelésére három tanfolyamot. És eszünkbe jutnak ezek a gondolatok azért, mert mint az Országos Szövetség legutóbbi éves jelentésében olvassuk, 1941. év folyamán tartottak egy országos tűzoltótisztképző, két járási felügyelői, huszonzét kerületi és harmincnyolc törvényhatósági tanfolyamot.

Az előbbi esetben száznyolcvankilenc embert képezett ki a kerület vezetősége s az utóbbiban a tűzoltói rangsor minden fajtájára sok száz bajtársat, akik ma már mind az eszme, a tűzoltói intézmény és honvédelem szolgálatában állanak.

Egy szóval: nem pihenünk. Nem várjuk a sült galambot. hanem tervszerűen, lépésről lépésre haladunk nagy és nemes célunk felé az egész vonalon.

Franklin Benjámín és a tűzoltóság

— Részlet a világhírű férfiú „Önéletrajzá”-ból. —

„Írtam egy tanulmányt a tűzkárokról, amelyek a házakat különböző balesetek s gondatlanságok folytán érik s az ellenük való védekezésről és óvintézkedésekről. Ez szülőanyja lett egy nemsokára kivitt tervnek: hogy t. i. *alakítsassék egy társaság*, amelynek célja a gyors tűzoltás és a veszedelembé került javak megmentésének a kölcsönös segítség alapján való megszervezése.

Ma már vagy harminc efféle egyesület működik itt. Alapszabályaink szerint minden tag köteles volt bizonyos számú bőrvedret, erős zsákot és kosarat jó állapotban készen tartani s minden tűzhöz elhozni; továbbá *havonkint egyszer* megjelenni a társas összejöveteleken, amelyeken a tűzvédelemre s a tűzoltási eljárásra vonatkozólag fölmerült eszméket egymással közöljük és megbeszéljük.

Ennek az intézménynek hasznossága mihamar kiviláglott s minthogy sokkal többen jelentkeztek egyesületünkben, mint amennyit fölvenni helyesnek tartottunk, azt tanácsoltuk nekik, alakítsanak egy másikat. Eszerint is eselekedtek s most egyre-másra keletkeztek újabb egyesületek. Végre oly nagy számban, hogy csaknem minden háztulajdonost magukba foglaltak.

Íme, hogy ezeket írom én, ámbár 50 évnél több telt el azóta, az első ilyen társaság, amelyet alapítottam, még ma is fennáll „*Egyesült Tűzvédelmi Társaság*” (Union Fire Company) címmel. Az alapítótágjai már mind meghaltak, csak ketten vagyunk életben.

A birságpénzekből, melyeket a havonkinti gyűlésekről való elmaradásért kellett fizetni, tűzoltószereket, csákyákat, lajtorjákat stb. s egyéb hasznos kellékeket vásároltunk minden társaság számára s kérdés, van-e még város a világon, amely jobban el volna látva a tűz terjedését meggátló eszközökkel, mint a mi városunk, *Philadelphia*?

S valóban, e berendezkedés óta a város sohasem vesztett többet egy-két háznál egy tüzeset alkalmával. Sőt a lángokat gyakran sikerült eloltani, mielőtt még a ház, melyben a tűz kiütött, félig leégett volna.”

Eddig a Franklin „Önéletrajz”-a. Tanulság: Minden hasznos és életrevaló eszme érvényesül, csak ki kell várni a jövőt. Továbbá a tűzoltóegyesületekre szükség volt, van és lesz — míg ember él e földön.

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rúzsok, aszestruháztal és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa rt. Budapest

Városi tüzlet: VI, Teréz-körút 22

T e l e f o n : 1 2 1 - 5 8 8

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Gyarmati Lajos

hajduszováti kiscgazda, az ottani önk. tűzoltóság jötevője.

Szokatlan eset, hogy ebben a rovatban nem tűzoltói szolgálatot teljesítő bajtársról szólnunk. Most egy jötevőnkéről esik szó, aki 10.000 pengő értékű házat és 4.500 pengő értékű másfél katasztrális hold szántóföldjét faluja önkéntes tűzoltó-egyesületére hagyta.

Ritka eset a mi évkönyveinkben, bár más téren elég gyakran hallunk efféle áldozatos tettekről.

Hiszen például a Magyar Tudományos Akadémia alapját Széchenyi István gróf egy egész évi jövedelmével vetette meg és újabban a Vigyázó — 18 ezer holdas birtok, mint — örökség tette lehetővé, hogy sok bajától, gondjától szabadult meg első tudományos intézetünk. Eczken Sándor gazdatiszt mintegy négy évtizeddel ezelőtt hagyta egész élete összegyűjtött vagyonát szintén közcélra. Szatmáry Sándorné szül. Pethő Julianna pedig Kiskunhalas várost boldogította szinte fejedelmi alapítványokkal és vagyonnal.

Hála Istennek, se szeri, se száma az ilyen nemeslelkű embereknek, akik támogatnak minden szép, minden nemes, minden hasznos eszmét, gondolatot, intézményt illetően jótékonyssággal örökítik meg emléküket.

Míg azonban ezt általánosságban elmondhatjuk, addig a tűzoltóságokra nézve bizony ritkák, mint a fehér holló. Hamarjában csak a gyöngyösi Hanisz Imrét és a bihar-derecskei Haranghy Jenőt tudnánk megemlíteni ebben a rovatban.

Annál jobban esik most, hogy ilyen nemes pártfogónkról számolhatunk be a Gyarmati Lajos hajduszováti kiscgazda személyében. Az ő adománya értékben bizonyára vetekedik a Vigyázó-féle örökség millióiával, mert egész életének nemes és kitartó munkájával gyűjtötte össze és takarította meg. Szegény, cselédi sorsból lett községének egyik legtisztelendőbb vagyonos polgára és állandóan jótékonykodó életét valóságos bekoronázta ezzel a nemes tettel.

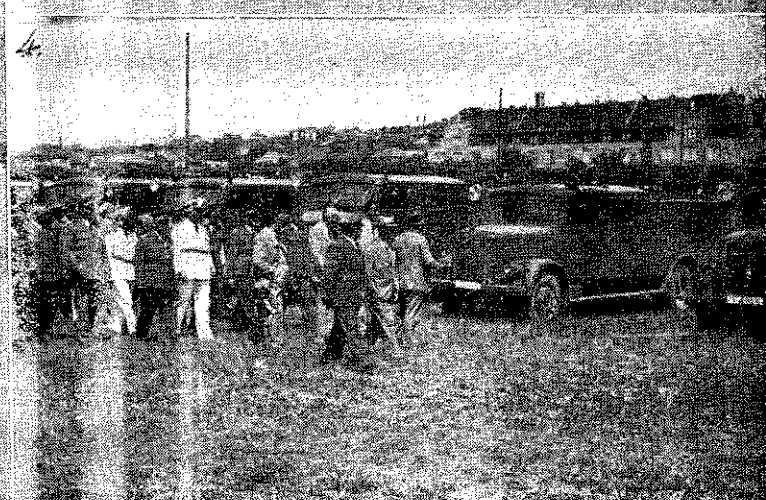
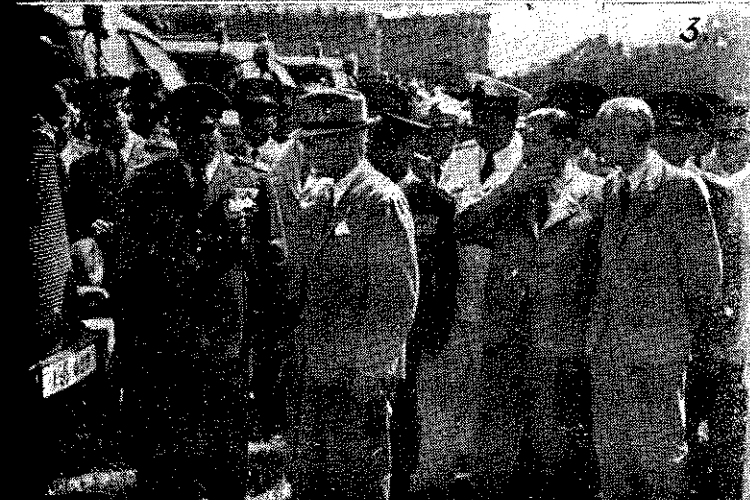
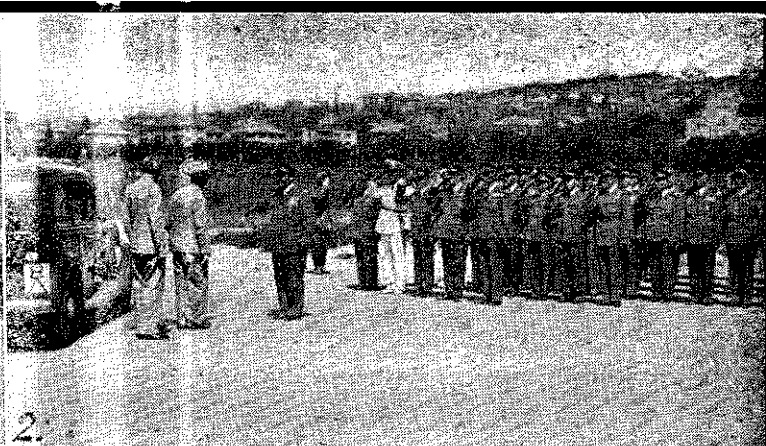
Örömmel adjuk az ő jellegzetes arcának képét hivatalos lapunkban, hogy megismerjék bajtársaink százazrei és hogy talán-talán másokat is hasonló nemes áldozatkészre ösztönözzön az ő fölemelő, tisztos, nemes példája.

Képes Híradó

I. Az új tűzoltószerek egyik csoportjának kiosztása. 1. A kiosztásra váró szerek és az átvevő tűzoltóbiztek csoportja. 2. A Belügyminiszter úr képviselőjében dr. Tomcsányi Kálmán államtitkár a tűzoltószerek átadására érkezik, dr. vitéz Káss Lajos országos tűzrendészeti felügyelő jelentést ad. 3., 4. Tomcsányi államtitkár megemlékezik az új tűzoltószereket.

II. 5—6. Zágráb polgármesterének látogatása a székesfővárosi tűzoltóságnál. 7—8. A székesfővárosi tűzoltózenekar a sebesült honvédek szórakoztatására hetenként szórakoztató műsort ad a helyőrségi kórházakban.

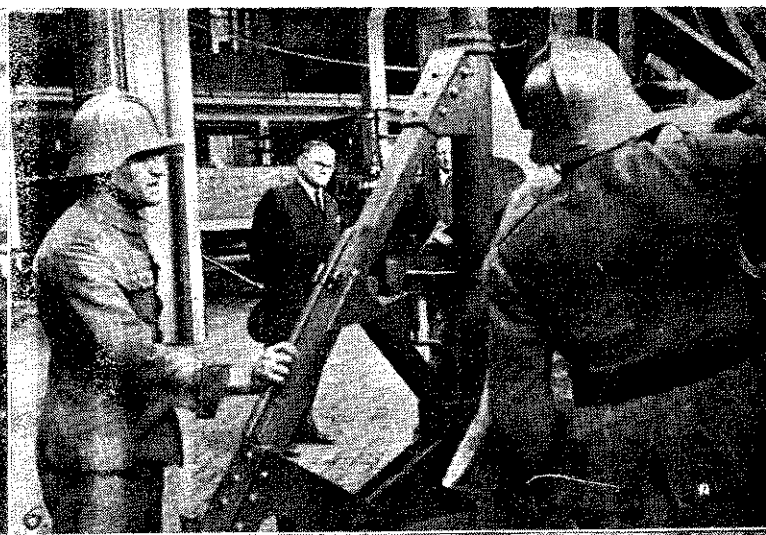
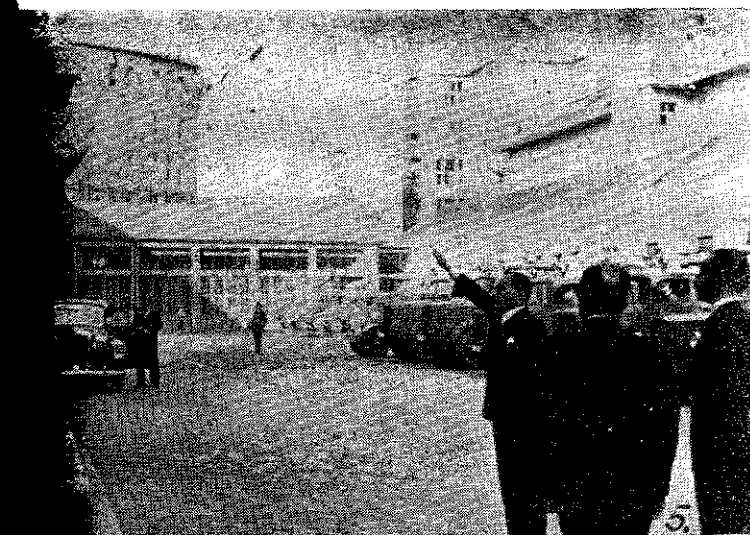

Képes

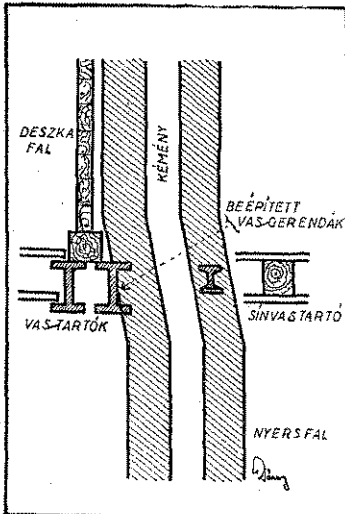

Híradó

Szabálytalan kémények

A Kéményseprők Országos Központi Értesítője igen érdekes és tanulmányos eseteket sorol fel a szabálytalan és tűzveszélyes kéményekről. Mivel főleg az utóbbi körülmény miatt ezek a közlemények méltán érdeklik a tűzrendészeti szabálytalanságokat kutató tűzrendészeti szerveket, a Magyar Kéményseprők Országos Egyesületének szíves és megértő beleegyezése alapján figyelemmel kísérjük a szaklapjukban megjelenő szakrovat közleményeit, hogy a minket érdeklő esetekkel, s főleg az építkezéseknél sajnos még most is divó önkényes kéménymegoldásokkal lapunk olvasóit megismertessük. Egy ilyen önkényes megoldást az alábbi képen mutatunk be, melyet egy lelkiismeretes kéményseprőmester még idejekorán fedezett fel.

Valahol a Balaton zalai partvidékén történt, hogy egy budapesti textilnagykereskedő szőlőbirtokot vett, amelyen elhanyagolt, régi kúriaszerű épület áll megfelelő borpincével. A hirtelen meggazdagodott kereskedő természetesen átalakította az épületet a maga igényeinek megfelelően. A kőművesek már javában dolgoztak az épületen, amikor véletlenül arra vitte az útja a járási kéményseprőt, aki már messziről észrevette, hogy az épület tetőzete meg van bontva és mesteremberek dolgoznak rajta. Gondolt egyet, felka-

paszkodott a magaslatra és csakhamar ott termett az átalakítás alatt álló épületnél. Az épület átalakítását jónévű fővárosi kőművesmester kapta meg. A mester nem volt ott, csak az építésvezető pallér. Bemutakozás után engedélyt kért a kémény megtekintésére. Szerencsére a kémény kívülről még nem volt bevakolva és így az első pillanatban megállapíthatta a tűzbiztonsági szempontból joggal kifogásolható szabálytalanságot. A kémény enyhe elhúzással épült azért, hogy a mennyezet-tartó vastraverzek és faalkatrészek kikerülhetők legyenek. Ezt a célját azonban még így sem érte el a kőművesmester, mert a kéményfalba jobbról és balról is belettek építve a fa- és vasgerendák. Mint a beküldött vázlat alapján készült rajzon látható, a kémény jobb- és baloldali falazatába beépített vasgerendák úgy nyertek elhelyezést, hogy miattuk 6—8 cm-rel csökkent a kémény falvastagsága éppen a kényes ponton, ahol a kémény pongyolán vakolt vékony falrészén maradt hézagokon kéménytűz esetén nemcsak szikrák kerülhettek volna ki, hanem a keletkező hőség miatt könnyen meggyulladhat a vastraverzeken nyugvó mennyezet-tartó fagerenda is.

A kéményseprő jelentésére a kéményt le kellett bontani és azt azután az épületnek olyan helyén húzták fel

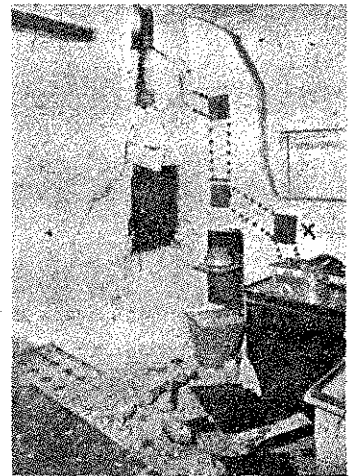
újából, ahol a gerendázatot ki lehetett kerülni. Ezzel egy előbb-utóbb bekövetkező mennyezet-tetőtüzet került el a tulajdonos — a kéményseprő lelkiismeretes ébersége, szakértelme és törvényismerete folytán.

A másik kép egy érdekes kéményrobbanást mutat be, amely szintén szabálytalan kéményépítés folyamánya. A képen látható konyha — írja egy dunántúli kéményseprő üzletvezető — az épület félemeletén van. A kéményt nem az épülettel együtt, hanem utólag építették, élére állított téglákból, mely építési mód a tűzrendészeti kódex megjelenése óta már vidéken sem alkalmazható. Ez a falazat ugyanis még meghosszabbított habarccsal történő falkötés esetén sem bírja el a kémény belsejében történő esetleges robbanás feszítőerejét. A múlt évben történt, hogy a reggeli órákban a cselédlány az ebbe a kéménybe torkoló tűzhelybe be akart gyújtani. A tűz a tűzhelyajtó becsukása után azonban minduntalan elaludt, s ezt megelőzőleg a keletkező füst a konyhába visszaömlött.

Hosszú kísérletezés után eszébe jutott a lánynak valakinek az a tanácsa, hogy ilyenkor be kell gyújtani a kéménybe és annak mindjárt meg lesz a kívánt huzata. Így is tett. A pontozással (....) jelzett fali füstcsatorna legalsó (x-el jelzett) ajtócskáján át egy csomó újságpapirost dugott be a füstcsatornába, melyet azonban alig gyújtott meg, mikor egyszerre erős robbanás keletkezett. Amikor a leány az ijedtségtől magához tért, akkor látta, hogy kéményrobbanás történt, amely a szabálytalanul gyöngye falazatú kéményt megrongálta.

A vizsgálat megállapította, hogy a kéményben CO (szénmonoxid) robbant fel. Az is megállapítás nyert, hogy a cselédlány előző este, miután szénrel jól meg rakta a tűzhelyet, annak az alsó (légszabályozó) hamufiókáját is lezárta, s így nemcsak a kémény nem tudott a tűzhelyre kívánatos szívóhatást gyakorolni, hanem levegő (oxigén) hiányában a tüzelőanyag tökéletlenül égett el, s emiatt a megbénult huzatú kéményben olyan mennyiségű CO halmozódott fel, amely, mikor másnap a csatornába történt begyújtás után kellő mennyiségű levegővel tudott keveredni, a kéménybe behatólag legelső szikrától felrobbant.

A tanulság ebből, hogy: 1. kéményt élére állított téglafallal építeni nem szabad; 2. semmiféle tüzelőberendezést légmentesen lezárni addig nem szabad, míg a tüzetett anyag (szén, fa stb.) teljesen ki nem gázosodott; 3. mint ez az eset bizonyítja, élet- és tűzbiztonsági szempontból egyformán súlyos veszélyt vonhat maga után az, ha laikusok a kéménybe begyújtanak.

**Gazdák Biztosító
Szövetkezete
Budapest, IX, Üllői-út 1
Telefon 187-870**

**Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szava-
tossági, betöréses-lopás elleni,
autó-, üveg- és állatbiztosítás.
Képviselet minden városban
és községben! Kartelen kívül!**

Német tapasztalatok a gyújtóbombák oltása terén

A nagy német városok ellen vezetett terror-támadások következtében támadt nagy tűz-vészek az alkalmi feltalálók egész hadseregét mozgósította, akik a legkülönbözőbb oltási anyagokat, eszközöket és eljárásokat ajánlják a gyújtóbombák és az általuk okozott tüzek leküzdésére. Bár a német kormány minden egyes találmányt gondosan megvizsgál, végeredményben megállapítást nyert, hogy a legkönnyebben beszerezhető és leghatásosabb oltóanyag mégis csak a víz és a homok. Magától értetődik, hogy a számos találmány között akad nem is egy hatásos oltóanyag vagy eszköz, de ezek általánosításának útjában áll a nyersanyag hiány, költséges voltuk és többé-kevésbé komplikált alkalmazási módjuk. Mint általános oltóanyag így hát a lakosság részére csupán a víz és homok maradt meg.

Ezeknél, úgy mint a tűzoltóorségek létszámánál is csak egy a fontos, hogy *megfelelő helyen és megfelelő mennyiségben álljanak rendelkezésre*. Tény ugyanis, hogy a legtöbb nagyvárosban, melynek ellenséges terrortámadást kellett elszüntetnie, a támadás alatt a vízszolgáltatás szünetelt és mivel az aránylag kevés tárolt oltóvíz rendszerint már a támadás első perceiben elfogyott, a lakosság kénytelen volt tehetetlenül végignézni, hogy az egyes kis tüzek hatalmas tűzvészékké fajuljanak el. Ezért nem lehet elég nyomatékosan hangsúlyozni a *kellő mennyiségű oltóvíz tárolásának fontosságát. Ezeknek a tárolt vízkészleteknek állandó ellenőrzése a ház-, házcsoport és sorolt vagyontárgyak légóltalmi parancsnokainak legfontosabb feladata*. Súlyt kell helyezni arra, hogy minden üresen álló edény idejében megtöltessék vízzel, hogy a megtöltött edényekből az időközben elpárolgott vízmennyiség pótolassék. Nagy hiba lenne ezeket az edényeket csak riadó esetén megtölteni. Még vízdús helyeken is előfordulhat az az eset, hogy riadókor a vízvezetékek túl vannak terhelve és így az edények megtöltése egyáltalában nem, vagy csak nagy idővesztéssel történik meg.

Hasonló az eset az oltóhomokkészleteknél is. Igen jó eredményt értek el Németországban a most már nálunk is bevezetett oltóhomokzacskók tárolásával. Ezzel a módszerrel kis helyen aránylag elegendő mennyiségű oltóanyagot tudunk tárolni és ami a legfontosabb, ez az oltóanyag úgy van elosztva egy házban, hogy majdnem minden helyiségre jut belőle megfelelő mennyiség.

Gyújtóbombák oltása

Multkori ismertetőnkben azokat az ellenséges gyújtóeszközöket ismertettük, amelyeket az utóbbi hónapok tapasztalatai alapján úgy az angolszász, mint pedig a szovjetorosz légierők

terrortámadásaik során tényleg használtak. A gyújtóbombák oltásánál követendő eljárások közül pedig azokat ismertettük, melyek német tapasztalatok szerint a legjobban és legtökéletebben beváltak.

1. Angol gyújtópálcák oltása.

Amint a gyújtóeszközök részletes leírásánál ismertettük, kétféle gyújtópálcát használ az ellenség. Robbanótöltettel ellátottat és robbanótöltet nélküli gyújtópálcát. Tekintettel arra, hogy a leesés pillanatában rendszerint nem lehet megkülönböztetni a kétfajta gyújtópálcát egymástól, a legfontosabb követelmény: *a bomba leesése után azonnal fedezéket kell keresni!*

Nemrégén még a leeső gyújtóbombák szilánkjai ellen, illetve a szétfreccsenő gyújtóanyag ellen védekezésül elegendő volt egy deszkalap, kiakasztott ajtó mögött védelmet keresni, addig a mostani gyújtópálcák robbanó hatása ellen ez a módszer már nem elegendő, hiszen amint előbb ismertettük, robbanótöltettel ellátott gyújtópálcák szilánkjai még acéllemezt is átütnek. *Tehát fal mögött kell védelmet keresni!* Ismeretes, hogy a robbanás a becsapódás után csak 2–5 perc múlva következik be. Igaz, hogy a támadás alatti izgalomban időt becsülni igen nehéz, majdnem lehetetlen, de vannak egyéb csalhatatlan jelenségek, melyek a robbanás veszélyének elmúltát jelzik. Amíg a bomba szelelőnyílásából a szűrő láng susterregve kifúj, addig a bombát kézzel is ki lehet dobni pl. ablakon át a helyiségből. Ha pedig az elektronköpeny izzás közben már gyújtólepénnyé szétolvadt, akkor a robbanás veszélye elmúlt és fedezék nélkül is meg lehet kezdeni az oltást. Ez az idő a nyert tapasztalatok szerint még nem elégséges ahhoz, hogy a gyújtópálcák nagykiterjedésű tüzeket okozzon. Ha azonban még robbanással kell számolnunk, akkor az oltást csak megfelelő fedezék oltalma alatt szabad megkezdenünk. A szabványosított vederfecskendőkkel Németországban igen szép eredményeket értek el. Ezzel a fecskendővel még 6–7 méter távolsáig is jól lehet célozni. Ha azonban a bombát a sugárral elérni nem tudnánk, mert vagy a távolság túl nagy, vagy a bomba valamilyen bútordarab alatt, mögött vagy nehezen elérhető helyen fekszik, akkor is legalább a bomba környékét locsoljuk erős sugárral, hogy a tűz továbbterjedésének már eleve gátat vessünk. A gyújtópálcának homokkal való oltása *fedezékből* csak akkor lesz eredményes, ha a bomba legfeljebb 1–2 méter távolságra fekszik tőlünk. Ha robbanástól már nem kell tartanunk, akkor igen eredményesen oltathatunk homokzacskókkal. Ez különösen ott lesz célravezető, ahol egyszerre több gyújtóbombát kell ártalmatlanná tenni.

2. A phosphor-gyújtóbombák oltása.

A phosphoros gyújtóbombák oltása más mint a gyújtópálcánál követendő eljárás. A bomba leesése után robban és a töltetet képező phosphor a helyiségben szétfreccsenve nem elszigetelt tűzfészkeket alkot mint a gyújtópálcák, hanem a helyiségben a falakon, bútordarabokon, sőt a menyezeten is elszórt számos tűzfészket alkot. Természetes, hogy a helyiségben lévő könnyen gyúló anyagok azonnal tüzet fognak, úgy, hogy az a helyiség, melyben egy ilyen bomba leesett, percekben belül erős füstképződés közben lángokban áll. Ezért fontos, hogy a ház és házcsoport-parancsnokok már eleve ügyeljenek arra, hogy riadókor a lakók az összes ajtókat gondosan becsukják. De nem szabad kulcsra zární! Rövid időn belül a nagy lángképződés csökkenni fog, mivel a bombatöltet alkotórészét képező benzol hamar elég. Most már csak a phosphorlepények és a könnyen éghető tárgyak fognak tovább égni. Ez az a pillanat, amikor a tűzoltóknak működésbe kell lépniök. Végzetes hiba lenne, ha most az önvédelmi erők tűzoltói visszariadnának a látszólagos nagy tüztől és feladnák — mint reménytelennek látszót — a küzdelmet, abban a hitben, hogy azon már csak erős és nagyméretű tűzoltószerekkel lehet urrá lenni. A helyesen alkalmazott kézfecskeendővel a gyújtóbombák által keletkezett tüzeket kiváló eredménnyel meg lehet támadni és amint azt a számtalan német példa mutatja, a bátor, higgadt fellépés — kis vederfecskeendővel is — minden esetben teljes eredményre vezetett. A most használatban lévő phosphoros gyújtóbombáknál robbanás — illetőleg repeszhatás — veszélye nem áll fenn, mert a bomba lecsapódásának pillanatában működő tölteten kívül más robbanó töltet nincsen a bombában elhelyezve.

A bomba és az általa okozott tűz eloltása után, úgy az angolszász, mint a szovjetorosz phosphoros gyújtóeszközöknél még különös figyelmet kell a szétfreccsent phosphornyomoknak szentelnünk. A phosphor ugyanis megszáradása után ismét lángrollobban! Tehát a tüzek eloltása után a bútorek, falakra, padlóra ömlött phosphort állandóan nedvesen kell tartanunk, nehogy az

ismét meggyulladjon és újból tüzeket okozzon. Célszerű az ilyen phosphormaradványokat csak a légiveszély elmúltá, illetve nappali világítás mellett eltávolítani, mert sötétben, illetve egy légitámadás izgalmai közepette az eltávolítás nem lesz tökéletes és esetleg visszamaradhatnak egyes phosphordarabok, melyek azután újból meggyulladva komoly veszedelmet okozhatnak. Tehát az eloltás után a helyszínen okvetlenül őrség hagyandó hátra, melynek feladata a szétfreccsent phosphordarabokat és gyújtólepényeket állandóan nedvesen tartani mindaddig, míg azokat végleg el nem távolítják. Az eltávolítás legcélszerűbben kaparó szerszámokkal (falkaparók, kések stb.) kemény kefékkel stb. történik. A gyújtólepények letisztításánál mindig számolni kell azzal, hogy azok ismét meggyulladnak, ezért víz és vederfecskeendő állandóan készenlében tartandó. Az összegyűjtött kaparékot vizes vedrekbe tesszük és valahol veszélytelen helyen elássuk vagy elégetjük. A phosphoros gyújtóeszközöknél nagyon vigyázzunk, nehogy phosphor érje a bőrünket, mert a phosphor igen nehezen gyógyuló fájdalmas égési sebeket okoz.

Összefoglalva az ismertetésünkben közöltöket, arra az eredményre jutunk, hogy kiismerve az ellenség által használt gyújtóeszközöket, megállapíthatjuk, hogy minden gyújtóeszközt el lehet oltani és helytelen, sőt eredménytrontóan káros az a gyakran hallott megállapítás, hogy vannak ellenséges gyújtóeszközök, melyek tüze „olthatatlan”. Olthatatlan tüzet okozó gyújtóeszköz nincsen. Ha a házország higgadt, bátor és céltudatos, akkor minden ellenséges gyújtóbombát, vagy legalábbis az okozott tűzvészét eredményesen hatástalanítani tudunk, akkor is, ha csak vederfecskeendő áll rendelkezésünkre. A helyesen kezelt vederfecskeendővel még akkor is eredményt tudunk elérni, ha a tűz látszólagosan nagy kiterjedésű szoba- vagy padlástűz képét mutatja.

Az ellenséges gyújtóeszközök leküzdéséhez csupán bátorság, az eredménybe való hit és az a megrendíthetetlen akarat szükséges, hogy házunkat, családukat és minden legcsekélyebb nemzeti értéket megmentünk az ellenség pusztító terroreszközeivel szemben. *Glaser János*

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőörsöt

a gyakorlati szabályzat és a MOSZ előírása szerint raktárról szállít

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.

BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

Tisztít és altisztít **rőzsekéseket**

legszebb kivitelben szállít

MÉSZÁROS LAJOS műtővőmester

Budapest, VIII, Mária-utca 15

Telefon 349-859

Hazánk legrégebbi, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók

S o p r o n

Legelső tűzoltószere-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntőde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskeendőket, kocsifecskeendőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközünk.

Vegyí harcanyagok szerepe Amerika háborújában

Amerikának a háborúba való bekapcsolódásával a vegyiharcanyagok alkalmazásáról szóló első hírek rendőrségi vonatkozásúak. Nevezetesen 1941 április 2-i newyorki jelentés szerint az Allis Chalmers gyárban nagyobb zavargások voltak és a rendőrség különleges páncélgépkocsit használt, amely fegyverekkel és *könnyeztető-gáz-fecskendőkkel* volt felszerelve. — Newyorki jelentés szerint 1941 szeptember 3-án az Egyesült Államokban a Canon elektromos társaság sztrájkja alkalmával a rendőrség *könnyfakasztó-bombákkal* avatkozott be, amikor 500 sztrájkőr és dolgozni akaró verekedni kezdett, amelyben a közönség is részt vett. Az amerikai rádió 1942 január 12-i jelentése szerint a louisianiai Alexandriában véres zavargások voltak, amelyek során több fehér rendőr súlyosan megsebesült. A zavargások előzménye az volt, hogy a rendőrség le akart tartóztatni egy néger katonát. A katonára ellenszertűlt, mire a többi néger pártjára állt és csakhamar nagy zavargás tört ki, amelyben mintegy 700 néger vett részt, köztük több mint 500 katona. Katonáságnak is kellett kivonulnia és a rendőrség és a katonaság kénytelen volt *könnyfakasztóbombákat* használni. Csak így tudták a tömeget szétosztani és a rendet helyreállítani.

Az Amerikai Egyesült Államok *gázvédelme* terén az első konkrét intézkedések még 1941 szeptember és októberében történtek meg. Megkezdtek a *népgázálcok* gyártását és pedig három típust gyártottak egyidejűleg. — Newyork főpolgármestere, mint a polgári légoltalom vezetője, 1941 októberében a parlament katonai választmányától *50 millió gázálc* megrendelését kérte a tengerpart közelében élő polgári lakosság részére. Ugy vették tervbe, hogy a parttól 300 mérföld, vagyis 500 km mélységű sávban fogják a gázálcokat szétosztani. A terv a keleti és nyugati partvidékre egyaránt vonatkozott.

A guami amerikai csapatok *mérgesgázt akartak használni* — állapította meg a japán császári főhadiszállás szóvivője 1941 december 20-án. A japán katonai és tengerészeti alakulatok, tokiói jelentés szerint Guam sziget ellen intézett meglepő támadásuk során zsákmányul ejtették az amerikaiak valamennyi *mérgesgáz-fegyverét*. A szóvivő kiemelte, hogy a mérgesgáz használatát, mint az emberi erkölcsökbe ütközőt, megtiltotta az a nemzetközi egyezmény, amelyet valamennyi művelt állam aláírt. A Stefani iroda 1941 december 14-i tokiói jelentése szerint hivatalos helyről megerősítik, hogy a japán csapatok Guam szigetén sok *mérgesgázzal töltött bombát és gránátot* találtak. Nem hiszik azonban, hogy az amerikaiak használtak is gázt a japán csapatok ellen.

A burmai harctérről 1942 május 5-én érkezett újabb jelentések szerint az ott kétszer is *alkalmazott mérgesgázok* északamerikai eredetűek. Mint már jelentették, az ellenség a Mandalaytól délre *végrehajtott gáztámadások* során a szél megfordulása miatt maga is jelentős veszteségeket szenvedett. Több mint száz olyan — főleg kínai és indiai — katonát találtak, akiken világosan láthatók a gázmérgezés nyomai. A japánok kezébe sok amerikai *gázgránát* került. Ezeknek gyűrűjén az 1941-es évszám látható.

A Buenos-aires Herald, a Chilében élő angolok lapja, 1942 május 13-án Churchill legutóbbi beszédével kapcsolatban a *korlátlan mérgesgáz-háborút követeli* a német polgári lakosság ellen. Véleményünk szerint — írja a lap — gázzal kell megtámadni az egész német lakosságot. Amíg az egész birodalomban a német városok nem ismerik meg a modern háború borzalmaait, a legkisebb remény sincs arra, hogy nyugalom legyen Európában. A lap különösen Berlin gázzal való elárasztását reméli.

Alden Waitt ezredes, a Newyork Republic című folyóirat hasábjain 1942 május közepén azzal a kérdéssel foglalkozik, vajjon használják-e mérgesgázt ebben a háborúban. Az ezredes határozottan a mérgesgáz használatáért száll síkra. Szerinte „eszményi dolog“ ez az Egyesült Államok szempontjából és képtelenség lenne, ha csak azért nem húznának hasznot a gáz alkalmazásából, mert az amerikaiak azt képzelik, hogy gáncsnélküli lovagként kell viselniük ezt a háborút. Ép ellenkezőleg, az amerikaiaknak komolyan *fel kell készülniük a gáz használatára*. Az Egyesült Államok ellenoffenzívája mellett el kell törpülnie az ellenfél fellépésének. Az Egyesült Államok szerencsére minden más államnál jobban felkészültek a gázháborúra, mert megvannak nyersanyagaik, gyártelepeik és a szükséges technikus koponyáik. Az ezredes szerint valószínűleg a gáz alkalmazása lesz az idei tavasz nagy meglepetése. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a tavasz elmúlt, a harcigázok pedig — hála Istennek — eddig nem kerültek általánosan alkalmazásra.

Washingtoni jelentés szerint San-Francisco és Seattle városi hatóságai 1942 június elején megkezdtek a polgári lakosság között az ingyenes gázálcok szétosztását. Los Angelesben — ugyanezen jelentés szerint — egyidejűleg negyvenezer emberből álló önkéntes osztagot állítanak össze a *gáztámadás* elleni védelemre.

Washingtoni 1942 június 20-i jelentés szerint a pearlharbouri japán támadás óta most tartottak első ízben nagyszabású hadgyakorlatokat a Hawaii szigetek körüli vizeken. Ez alkalommal inváziós gyakorlatokat is végeztek. Ugyanezen jelentés szerint Honolulu-ból azt jelentik, hogy

a hadgyakorlatokon harcbavetettek ejtőernyős vadászokat és rohamcsapatokat is. Azonkívül különböző műszaki csapatokat is felhasználtak, úgy szintén gyakorolták a modern hírszerzés legújabb módszereit, valamint a *mérgesgáz használatát*.

1942 június 21-én berlini illetékes német helyről közlik, hogy külföldön újból hírek és híresztelések keringenek, amelyek megint a *mérgesgáz használatának kérdését* tárgyalják. Ezzel kapcsolatban berlini katonai körökben rámutatnak arra, hogy a német véderő főparancsnoksága részéről már a keresi támadással kapcsolatban félre nem érthető nyilatkozat hangzott el ebben az ügyben, amikor is mint emlékezetes, német részről leszögezték, hogy a német csapatok eddig sem használtak mérgező gázt és ezentúl sem fognak használni. Eppen ezért — jelentették ki Berlinben — a német véderő főparancsnoksága feleslegesnek tartja, hogy az említett híresztelésekkel foglalkozzék. Ugyanezen ujsághír szerint német politikai körökben arra figyelmeztettek, hogy elsősorban az Egyesült Államok legyen óvatos és ne játszó ilyen tűzzel, főként a német technika világszerte nagy hírnévnek örvendő fejlettségére való tekintettel — hangoztatták berlini illetékes körökben.

1942-ben a legutolsó híradás a német távirati irodától származik augusztus 3-án Stockholmból, amely szerint a new-yorki földalatti vasút egyik állomásán 200 utas tódult ki sietve, mert a vonatjuk — mint a brit hírszolgálat jelenti — a Manhattan-útszakaszon váratlanul *könnygázfelhőbe* került. A hatóság vizsgálatot indított annak kivizsgálására, hogy a könnygáz hogyan keletkezett.

Háromnegyedévi szünet után, 1943 május 17-én, tókiói jelentés szerint Attu szigetén megállapítást nyert, hogy az ellenség május 14-én és 15-én *harcigázokat* használt. A japánok egyáltalában nem használtak mérgezőgázokat. A tókiói lapok kiemelik a védő japán kötelek hősies harcát és ugyanakkor a legmélyebb felháborodással írják a mérgezőgázokat használó amerikaiakról.

Az 1943 június 24-iki beszámoló szerint Detroitban, az amerikai automobilipar központjában véres utcai harcok folytak fehérek és négerek között. A zavargást erős katonai köteleknek páncélkocsikkal és *könnygázbombákkal* sikerült elfojtani.

Dräger

oxigénés önmentőket,
lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja

Poscher Frigyes

Kérjen
áránját!

műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
Budapest, VII, Damjanich-utca 46
Telefon: 225-049

Végül illetékes német hely az előbb említett 1942 nyarán tett nyilatkozata után egy esztendő múlva, 1943 június 10-én ismét a következő tájékoztató közlést adta ki: Roosevelt legutóbb kijelentette, hogy a tengelyhatalmak a jelek szerint előkészületeket tesznek a gázháborúra. Abban az esetben, ha a németek ehhez az esz-közkhöz folyamodnának, ők is azonnal megtorló intézkedésekhez nyúlnak, mondotta Roosevelt. Az ellenség nem most terjeszt először hasonló híreszteléseket, állapítják meg Berlinben. Most viszont az Egyesült Államok elnöke ismételte meg ezeket a kijelentéseket, ami két okból érdemel figyelmet: *vagy bizonyos idegesség jele ez a nyilatkozat, vagy csupán előzetes alibi az angol-szászok ilyen irányú törekvéseinek leplezésére.*

Förster Rezső.

RENDELETEK

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ
1203—1943. szám.

Tárgy: 4600 m. patrasz kiszállításiának engedélyezése.

Valamennyi tűzrendészeti felügyelőnek és tűzoltóság vezetőjének,

Székhelyén.

A textilközpontnak fenti tárgyban 17.434—II—1943. szám alatt hozzám intézett átíratát a Tűzrendészeti Közlöny útján tudomásulvétel és megfelelő további eljárás végett Címmel az alábbi másolatban közlöm.

Budapest, 1943 augusztus 24.

dr. vitéz Kiss Lajos
országos tűzrendészeti
felügyelő.

Másolat: „Szám: 17.434/II—3. Text. Tárgy: 4600 m. patrasz kiszállításiának engedélyezése. T. Soproni Pamutipar Rt. Budapest, VI, Paulay Ede-utca 7—9. sz. A m. kir. Közellátásügyi Miniszter Úr 604739—1943. számú felhatalmazása és a 607.100—1943. K. M. sz. rendelet 3., 4., 7. és 8. §-ai alapján felhívjuk t. Címet, hogy a m. kir. Ipari Anyaghivatal Textilipari Osztály XI. 10—35. b. kiutalása alapján rendelkezésünkre bocsáttott és raktárán tároló készletből 4.600 m. (négyezerhatszáz méter) patraszt füstszürke színben az Országos Tűzrendészeti Felügyelőség (Budapest, VIII, Kun-utca 2.) rendelkezései alapján mielőbb leszállítani szíveskedjék. Textil Központ Haffer sk. ügyv. igazgató.”

A másolat hitelül:

dr. Marinovich Endre s. k.
szföv. tűzoltófőfelügyelő, segédtsizt.

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ 1612—1943. szám.

Tárgy: A hivatásos tűzoltóság részére kenyérpótféjadag megállapítása.

*Valamennyi tűzrendészeti felügyelőnek és
tűzoltóság vezetőjének,*

Székhelyén.

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter Úrnak fenti tárgyban 524.954—1943—V/2. szám alatt hozzám intézett leiratát a Tűzrendészeti Közlöny útján tudomásulvétel és megfelelő további eljárás végett Címmel az alábbi másolatban közlöm.

Budapest, 1943 augusztus 24.

dr. vitéz Kiss Lajos
országos tűzrendészeti
felügyelő.

Másolat: „Szám: 524.954—1943—V/2. Tárgy: A hivatásos tűzoltóság részére kenyérpótféjadag megállapítása. Országos Tűzrendészeti felügyelő úrnak, Budapest, VIII, Kun-u. 2. Fenti számú felterjesztésével kapcsolatban értesítem, hogy a hivatásos tűzoltóság tagjai részére a 253.189—1943—XI/2. számú rendeletben a rendőrség részére megállapított napi 20 + 30 dkg. kenyér- és havi 3 kg. finomlisztfejadag kiszolgáltatását engedélyezem. Budapest, 1943 augusztus hó 16-án. A miniszter rendeletéből: dr. Ajtay Kovách Barna sk. miniszteri titkár.“

A másolat hitelül:

dr. Marinovich Endre s. k.
szföv. tűzoltófőfelügyelő, segédtszt.

Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam Parancsnokság

(Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam)

Előzetes hirdetmény

A XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam- felvétel.

A m. kir. belügyminiszter úr a XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamnak 1943. évi szeptember hó 27-től 1943. évi december hó 4-ig való megtartását, tekintet nélkül a jelentkezett hallgatók számára, engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyamparancsnoksághoz (Budapest, VIII, Kun-utca 2.) kell benyújtani. A kérvény benyújtásának legkésőbbi határideje 1943. évi szeptember hó 13. napjának déli 12 órája.

Részletes feltételeket lásd a Tűzrendészeti Közlöny 1943. évi június hó 1-i számában.

Budapest, 1943 augusztus hó 26.

dr. vitéz Kiss Lajos sk.,
Országos Tűzrendészeti Felügyelő,
tanfolyamparancsnok.

HIREK

Hősi halál. A Vámoscsaládi Önkéntes Tűzoltótestület megrendült szívvel jelenti, hogy a keleti hadszíntéren küzdő bajtársai közül Biczó Dénes segédfelügyelő és Csorba József tűzoltó hősi halált halt. Biczó Dénes 10 éven át —, Csorba József 8 éven át szolgálta a gyászoló testületet. Emlékük legyen örökké áldott.

Budapest székesfőváros polgármestere László István ny. városi tanácsnokot, az Országos Tűzoltó-Szövetség titkárát nevezte ki a Budapest Székesfővárosi Önkéntes Tűzoltóság parancsnokává. Örömmel közöljük e hírt, mert László bajtársunkkal az önkéntes tűzoltóintézménynek egy igaz barátja került az ország első önkéntes tűzoltóságának élére, kinek többévtizedes tűzoltói szolgálata garancia e szép multu intézmény továbbfejlődésének. Bajtársi szeretettel üdvözljük őt ezen új munkakörében és Isten áldását kívánjuk önzetlen munkájára.

Monostory Elek hevesvármegyei tűzrendészeti felügyelőt, a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácstagját a m. kir. belügyminiszter úr Heves vármegye főjegyzőjévé nevezte ki. Kiváló bajtársunk előléptetéséhez őszinte jókívánatainkat tolmácsoljuk.

Kitüntetés. Fónagy József tűzoltófelügyelőnek, a Ganz és Társa Rt. Villamossági Gyára Tűzoltósága vezetőjének a honvédelmi miniszter úr a hadiüzemi termelés terén kifejtett hasznos és értékes munkásságáért elismerését fejezte ki.

A **Székesfővárosi Tűzoltózenekar** szeptember hónapban a következő időpontokban szerepel a rádióban: 3-án, 7-én, 23-án és 27-én d. e. 10.15—11.10-ig Budapest I. hullámhosszán.

Kerületi tűzrendészeti felügyelői értekezlet **Székesfehérváron.** Vitéz Kiss Lajos dr országos tűzrendészeti felügyelő kerületi értekezletet tartott Székesfehérvárott, hol hat vármegyei tűzrendészeti felügyelő évi működését ellenőrizte s megállapította, hogy a felügyelői kar hivatása magaslatán áll. Ismertette a tűzoltóság továbbépítésének irányelveit, minek nagy lendületet ad a németországi korszerű és nagy teljesítményű fecskendők meg-

Gázbiztos

**óvóhelyajtók
és vészkijáratzárók**

vasbetonból

Pregitzer Ferenc

cementárugyár

Budapest, XIV, Angol-u. 30

Telefon: 297-921

Alkalmi vétel-eladás. Vennénk egy mozdony-fecskendőhöz való kétkerekű előkocsit használt, de jókarban. Eladnánk egy darab nyomó kocsifecskendőt jókarban. Ajánlatokat kér Sárrétudvari Önkéntes Tűzoltóegylet. (Bikár vm.)

érkezése. Ezekből városunk tűzoltó felszerelése is kiegészítést nyert. Ezután a Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárugyár Rt. vállalati tűzoltóságát szemlélte meg az országos tűzrendészeti felügyelő s megállapította, hogy az aránylag rövid idő alatt kiépített intézmény példás fegyelmével mintaszerűen működik.

Kolozs vármegye Tűzrendészeti Értesítője feltűnő sok erdőtűzről számol be. Valamennyi gondatlanságból vagy gyermekek gondatlan játékaiból, vigyázatlan tüzelésből keletkezett. A legkisebb tűz pár négyzetméter, a nagyobbak 8, 20, 50, 90 és 100 katasztrális hold és annál nagyobb erdőterületet hamvasztottak el. A tűzoltóság és a lakosság minden esetben a legnagyobb igyekezettel siet az erdőtűz hírének hallatára a veszélyeztetett területre, hogy a tűz terjedését mielőbb megátolják.

Amikor kevés a nyomótömlő. Április hó 10-én délután Harta község határához tartozó gr. Teleki József dunatétleni uradalmában (Sándori majorban) két 7 éves gyermek játéka következtében egy sertésöl gyulladt ki. A tüzet a szél hamarosan szétvitte, úgy hogy rövidesen két nagy cselédház, nagy istálló, ólak és egyéb melléképületek égtek. Az uradalom intézője azonnal telefonértesítést küldött a 8 km távolságban lévő Solt község, és a 9 km távolságban fekvő Harta község tűzoltóságának. A két tűzoltóság egy időben indult a bajbajutott major segítségére. A solti tűzoltóság egy 400 p/l teljesítményű, autóra szerelt kismotorfecskendővel és 8 tűzoltóval vonult ki, mely utóbbiak közül többen motorkerékpáron siettek előre. A solti tűzoltóság, mivel rövidebb utat kellett megtenniök, s lényegesen gyorsabb járművel haladtak, hamarabb értek a tűz színhelyére. Ekkor a majorban a felsoroltakon felül már szalmakazlak, istállók és egyéb cseréptetős épületek is égtek s oly nagy volt a füst és a hőség, hogy a majorban tartózkodni csaknem lehetetlen volt. Ennek ellenére a solti tűzoltók szerrel együtt behatoltak az égő épületek közé, mert oly kevés nyomótömlőjük volt, hogy a major alatt folyó bővízü értől sugarat szerelni nem tudtak. Az égő objektumok

között lévő kutaknál valóban pokoli munka kezdődött, de a soltiak vállalták a legnehezebb helyzetet is emberfeletti küzdelemmel pótolták azt a hátrányt, amit a tömlőhiány okozott. Igyekezetben nem is volt hiba s jóformán a lángtenger kellős közepén szerelték meg fecskendőjüket és tartották magukat az utolsó csepp vízig, ami önhibájukon kívül igen hamar bekövetkezett. A sekélyvízű kút hamar kimerült, de a csapat ennek ellenére sem hátrált s újabb kutakhoz szerelték meg fecskendőjüket, mígnem az egyik kút gyér, szennyes, iszapos vize eltömte a fecskendőt és megakasztotta annak működését. Másik kútra szerelés sem segített a bajon, a fecskendőt ki kellett tisztítani. Időközben azonban szerencsére megérkezett a hartai tűzoltóság, amely, bár csak kocsifecskendővel érkezett, de lényegesen több nyomótömlővel rendelkezett s így 80 méter tömlőt azonnal a soltiak rendelkezésére bocsátott. A soltiak megfelelő mennyiségű tömlő birtokában azonnal a bővízü érre szereltek, s miután fecskendőjüket példaadó gyorsasággal üzemképesé tették, két sugárral a tűz fészket közrefogták. A hartaiak kisebb teljesítményű fecskendőjükkel a major túlsó oldalán először védelmi állást foglaltak el s mivel időközben a cselédházak egy része sugárhány miatt beégett, felesleges embereivel a bútorokat mentette. Később pedig, amikor már kéllőleg elhatárolták a tűz terjedését, folytonos állásváltoztatással a soltiakkal ellentétes odalon az égő épületek ellen fordultak. Kút hiánya miatt itt vízforrásul lajtákat vettek igénybe. Négy és fél óráig tartott a tűz lokalizálása. Ez alatt a tűzoltók emberfeletti munkát végeztek a legnagyobb füstben és hőségben, valamenyiről leégett, lekopott, leszakadozott a ruha és a lábbeli. A lokalizálás után még sok időbe telt, amíg a tüzet annyira leverték, hogy feltámadásától nem kellett tartani. A korábban érkezett soltiak ekkor bevonultak, a tisztító munkákat a hartaiak végezték el, s csak másnap reggel 9 órakor — kb. 16 órai szakadatlan munka után — indultak haza. Nem lehetett megmenteni 23 cselédlakást, 1 ököristállót és 31 sertésölát, ezek gyulladtak ki legelőször. Az uradalom kára 109.240 P, amiben a cselédség közvetlen tűzkára is bent van. Ezen felül csak a hartai tűzoltóság cipő- és ruhakára kb. 500 P, a mentésben segédkező cselédség ruha- és cipőkára 300 P, s elégett egy küldönckerékpár 350 P-ös értékben. A tüzetesen lefolytatott vizsgálatnál bizonyítást nyert, ami a tűzvész közben is nyilvánvalónak látszott, „hogyha“ a soltiak rendelkeztek volna az előirt

BOROS egyenruházat szabósága

**Tűzoltói új előírással
egyenruhákat
mérték után**

„Hangya“ akciós szövetből is készít

BOROS és HUBER

BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6

Telefon: 145-016

Kérjen
áránlatot

KISTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, , IV, Petőfi Sándor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmekeket
rendjeleket
felvényeket
tisztelődíjakat**

A

Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

mennyiségű tömlővel, „hogya“ a hartaiak rendelkeztek volna az előírt teljesítményű motorfecsken-dővel és gépjárművel, a százezer pengőn felüli kár legalább a felére lett volna csökkenthető.

A Balatonalmádi Önkéntes Tűzoltótestület műkedvelő gárdája pünkösdi vasárnap este műsoros estét rendezett a Balatonalmádi Bajtársi Szolgálat javára. Az est tiszta bevétele 116 pengő volt, melyet a testület átadott a Bajtársi Szolgálat elnökének azzal, hogy azt az összeget juttassa el a község hadbavonult honvédek családtagjainak. A Bajtársi Szolgálat elnöke hálás köszönetet mondott úgy a műkedvelő gárdának, mint a műsoros est rendezőinek azért a fáradságot nem ismerő hazafias munkájukért, melyet a tűzoltó jelszavával, „Istennek dicsőség, egymásnak segítség!“ végeztek, mint a belső front katonái azokért, akik ott kint véreznek és ha kell, életüket is adják értünk és hazájukért.

Tűzoltószövetségi gyűlés és altiszti vizsga Sátoraljaújhelyen. Ürnapján tartotta meg Zemplén vármegye Tűzoltó-Szövetsége ezévi rendes közgyűlését a vármegyeháza nagytermében. A közgyűlést Bornemissza Miklós alispán nyitotta meg, szíves szavakkal emlékezett meg az elmúlt évben elért eredményekről. Kiemelte a tűzoltóság nemzeti vagyontmentő, kárelhárító munkásságát, majd további áldozatos munkára hívta fel a testületi kiküldötteket. A nagyhatású elnöki megnyitó után Eszrényi Zoltán titkár ismertette az 1942. évről szóló jelentést, zárszámadást és költségvetést, majd a tisztikar megválasztása után az elnöklő Bornemissza Miklós alispán a közgyűlést berekesztette és a törvényhatósági tűzoltótanfolyam vizsgáját nyitotta meg. A vizsgán részt vett vitéz László Árpád, Kassa törvényhatósági jogú tűzoltó főparancsnoka, kerületi tűzrendészeti felügyelő, Nyiri Dénes dr, Abaúj-Torna vármegye tűzrendészeti felügyelője és az előadók teljes számban. A 47 tanfolyamhallgató kivétel nélkül kiváló eredményt mutatott fel. Az elméleti vizsga után gyakorlati rész következett, ahol a vizsgázók a katonás fegyelemtől és nagy szak-

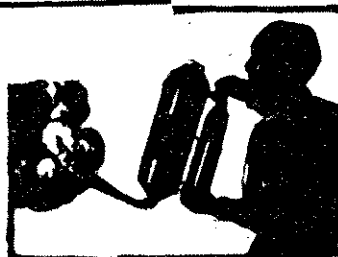
tudásról tettek bizonyosságot. A vizsga végén Bornemissza Miklós alispán és vitéz László Árpád kerületi tűzrendészeti felügyelő teljes elismerésüket nyilvánították a tanfolyam parancsnokának, Dobay Béla dr vármegyei tűzrendészeti felügyelőnek és Arany Sándor tűzoltóparancsnoknak, aki a gyakorlati részt vezette. A szépen sikerült vizsga végén Takács Ferenc rangelső tanfolyamhallgató mondott köszönetet a vezetőség és az előadók fáradozásaiért.

Tűz Belatincon. Szapács Lajos vendéglős portáján tűz ütött ki. A tűz a beszolgáltatásra és elszállításra váró mintegy 100 mázsa szalmában kezdődött és hamarosan átterjedt a közvetlenül mellette álló pajtára és mészárszék tetejére is. A szomszédos községek tűzoltóinak sikerült a tüzet elfojtaniok. Oltás közben súlyos szerencsétlenség is történt. Balazsics Márton 17 éves legény a szomszédos háztetőt védelmezte, a nagy melegségtől megszedült és lezuhant. Karja törött és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A muraszombati kórházba szállították. A tűz okának kiderítésére megindult a nyomozás. Lehet, hogy gyújtogatás történt.

Tiszakarád községben július hó közepén az ottani kétemeletes nagy malom kigyulladt és bár az ottani önkéntes tűzoltóság teljes felkészültséggel indította meg az oltási munkálatokat, a tűz elharapozása folytán kénytelen volt az előjáróság Sátoraljaújhely város tűzoltóságának segítségét kérni. A sátoraljaújhelyi tűzoltók Arany Sándor tűzoltóparancsnok vezetésével autófecsken-dővel vonultak a tűz színhelyére és 470 m. nyomótömlő szerelése után gyors közbelépésükkel megmentették a gépházat és olajhűtőt és mintegy 170 mázsa terményt. Ötórrai megfeszített munka után sikerült a hatalmas tüzzel megbirkózni. A kár mintegy 200.000 pengőt tesz ki. A tűz okának felderítésére a vizsgálat folyamatban van. Tiszakarád község előjárósága a város polgármesteréhez intézett külön íratban köszönte meg a tűzoltóság önfeláldozó és vagyontmentő munkáját.

Mátrai sisak-, tűzoltószerszám- és légoltalmi felszerelések gyára

Keresztény Mátrai Antal és Társa Rt.
Buda-pest, XIII, Lomb-u. 34-36. Tel. 299-055

Folyékony szén-savval működő és száraz por-sugárral, folyékony szén-savval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyi-habbal-, léghabbal- és szén-savhóval oltó tűz-oltókészülékeink kivite-le, szerkezete-, mű-kódése- és oltóhatása-a legkifogástalanabb.

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismereteket készséggel küldünk. TELEFON: 127-799

Főszerkesztő: Breznay Imre
Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Keresztény cég
Arájanlati! díjtalanul szolgál
Czirják Elek
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61
Telefon: 268-639

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
özv. Metzker Ferencné
Budape st, XI, Horthy Miklós-út 85
Telefon 456-363

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Mindenemű
tűzoltó- és légoltalmi
felszerelési cikkek
raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055

Városi irodákat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-593

Gyárt: kézi- és motor-
fecskendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vízhordó és öntözőlajto-
kat, szerkocsikat és lég-
oltalmi felszereléseket

Szállítunk a ható-
sági
előírásoknak megfelelő

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG

GYÁRTMÁNYÚ

Telefon 133-394

hordozható benzínmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÚT 18, II.

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., Budapest, XI.

gyárt: erős- és gyengeáramú szigetelt vezetéket ólomburkolat nélkül,
ólomkábeleket, csupasz fém-huzalokat, -kábeleket, -rudakat és
-csöveket, sodronyköteleket, szigetelőcsöveket és fémtömlőket

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 323-731

CORVIN

AJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk-számlájára lehet beküldeni. Csekk-írlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P

A szerkesztőség címére küldött szakcikkek, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny“ 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

A mi anyagcsatánk

Mióta emberek élnek e földön, mindig volt háború és míg emberek lesznek földünkön, mindig háborúskodnak is.

Ennek természetes folyománya, hogy a támadófegyverekkel arányban készülnek az újabb és újabb védekező- és egyúttal támadófegyverek is. És minél magasabb fokra jut az emberi tanulékonyosság és szorgalom, műveltség és tudás, annál több és több harci eszközről gondoskodik szerte a világon.

Lám, a legrégibb idők emberének elég volt a husáng és kőbalta, majd később a kőhegyű dárda és nyíl, mint harci eszköz. Később már komolyabb és szövevényesebb harci eszközökről gondoskodott és kitalálta a harcikocsit, a hajítógépet, az ostromtornyot stb., stb.

Nem kísérhetjük végig a hadieszközök fejlődését, mert nincs rá terünk, de meg nem is szükséges, hanem csak egyet-kettőt említünk meg a fontosabbak közül. A *puskapor* és a *puska*, mint harci eszköz merőben megváltoztatta a hadviselés módját és ettől kezdve már nem a testi erő volt a fontos, hanem az ügyesség a célzásban.

A lőfegyverek fejlődésében új állomás volt a kézben hordozható lőfegyver s később a rá alkalmazott szurony, mellyel a közeli harcra is képesítette a fegyveres katonaságot. A *hátultöltő* puskák első szereplése az 1864—66-ik évi porosz—osztrák háború idejére esik és első alkalmazása a poroszok részére biztosította a győzelmet. Majd a *gyorstűzelő* puskák, az ismétlőlőfegyverek uralkodnak egy-két évtizedig s a *vontcsövű* fegyverek biztosabbá teszik a célzást és lövést.

Mindenki tudja, hogy az első világháborúban az amerikaiak *tankja* lett a sorsdöntő. És

hová fejlődött csak ez az egyetlen harcieszköz is a mai napig, a német „*Tigris*“-ig! Mily roppant és szörnyű szerepük van a *repülőgépeknek*, az *aknamezőknek*, az *ejtőernyősöknek*, a gyújtó- és rombolóbombáknak stb., stb., csak az Isten a megmondhatója.

Pedig ez utóbbiak mindössze az első világháborútól fejlődtek és tökéletesedtek ennyire s csak most beszélhetünk igazában *anyagcsatáról*.

A természetten törvényeit igába hajtotta az ember, hogy minél könnyebben és minél biztonságban, minél gyorsabban s minél több embert pusztíthasson el, minél több értéket tehessen tönkre.

Lapunk egyik utóbbi száma írásban és képen mutatta be a mi anyagcsatánk új és nagyszerű eszközeit, a kisebb-nagyobb motoros fecskendőket, amelyek a mai nehéz időkben is százával indulnak szét az országban, hogy ne öljenek, gyilkoljanak, romboljanak, hanem mentsenek mindent, amit lehet. A mi anyagcsatánk harci eszközei az emberiség szolgálatára állanak és javára dolgoznak.

Tűzrendészetünk korszerű átszervezése szükségessé tette az új harci eszközöket, a *tűzoltás motorizálását*. De nemcsak a tűzrendészeti törvény és annak végrehajtási utasítása értelmében volt erre szükség, hanem azért is, mert nyakunkon a háború, az esetleges légitámadás veszedeleme.

A rendelkezésre álló kézi hajtású fecskendők elégségesek a kisebb falu apróbb házainak oltására, de nem képes arra, hogy nagyobb tüzeket oltassanak. Ide már az emberi erőt meghaladó

teljesítmény kell úgy az oltáshoz mint a szükséges vízmennyiség szállításához.

Nagyon jól tudja minden képzett tűzoltó, hogy a közepes ház égésének oltására elegendő másfél köbméter víz, ami a kézifecskendőnél 10 pernyi szakadatlan működést jelent. Ámde nagyobb tüzek több vizet és nagyobb hatóerőt követelnek, motoros hajtású fecskendők munkáját. Olyan teljesítményt, ami percenkint 400—800 liter vizet juttathat el a tűzhez. Újabban már ez sem elég, mert éppen a háború folytán kilátásaink lehetnek olyan nagyobb és tömegesebb tüzekre, amelyeknél még nagyobb erőre, még több vízre lesz szükség.

Ezért gondoskodott erős kitartással az országos tűzrendészeti felügyelő arról, hogy egész sereg 1500—2500 percliteres fecskendővel lássa el az ország minden nagyobb városát. A nagyobb községeknek is jut 400—800 percliteres fecskendő, míg a falvak targoncamotoros fecskendőket szerznek be.

Igy felkészülve, vízzel is kellőképpen ellátva és 2—3—4 sugáresőre szerelve, nagy nyugalommal nézhetünk a bekövetkező tűzveszedelem elé. Annál inkább, ha elolvassuk lapunk augusztusi számának 86. lapján az új tűzoltószerekről szóló ismertetést.

Itt azonban nem áll meg a legfőbb vezetőség, mert tisztában van avval, hogy mint a hírneves római költő, Vergilius mondja, mens agitat molem, az elme mozgatja az anyagot. E gépek kezelésére külön tanfolyamokat tartottak úgy a fővárosban, mint a körzeti motorofecskendők kezelésére kiválasztottak számára. És ma már száz meg száz olyan hivatásos és önkéntes tűzoltónk van, aki alaposan megismerte ezeknek szerkezetét és kezelési módját, tehát tud vele okosan és helyesen bánni köz javára, az élet és anyag mentésénél.

Már pedig a mi anyagsatánknak ez a célja. Mérheteretlenül szebb és magasztosabb cél, mint a háború, mely öl, gyilkol és rombol.

Magyar tűzoltók arcképcsarnoka

Kabdebó József

székelyudvarhelyi önkéntes tűzoltó

Erdélynek közismert családja a Kabdebó-had. Sok kiváló közéleti embert adott a hazának s ezek között nem egy országosan ismert nevű.

Kabdebó József a Székelyföldön született, ott élte le egész életét és ott szolgált a közügyeket önzetlen kitartással, becsületes törekvéssel.

Ma már nyugalmazott állampénztári főtanácsos, de mindenkor kedves bajtársi érzelmekkel gondol tűzoltó társaira és boldog azoknak emlékezetében, amelyeket a székelyudvarhelyi őrtanyán negyedfél évtized alatt tapasztalt, átélt.

Majdnem negyvenéves volt, mikor a mi ügyünk katonájává fölesküdtött s azóta — immár hetvenhatodik évében van — egy napra sem szünt meg hűségesen szolgálni a tűzoltóságot.

A Székelyudvarhelyi Önkéntes Tűzoltóegyesületnek egyébként ma is pénztárosa, mivel koránál fogva ma már nem szolgálhat mint működő tűzoltó. Ily minőségben tulajdonosa a királyi Díszéremnek s megkapta a harmincötéves Szolgálati Érmét is.

Közéleti értékeléséhez tartozik, hogy tagja városa egyházközségi tanácsának. Érdemes családi életének jutalmaképpen három önálló gyermeke szolgálja a hazát, melynek ő is mindenkor hű fia volt s melyet az idegen uralom nehéz napjaiban sem szünt meg szeretni és mellette mindenkor színt vallani.

Polgári erényei mellett takarékoságával egy házat is szerzett szerény tisztviselői fizetéséből.

Hűséges kitartása elismeréséül megérdemli, hogy példaképp állítsuk bajtársaink elé.

*

Életrajzi adatai. Gyergyóremetén született 1867. évi március hó 19-én. Iskoláit Kolozsvárott végezte s ugyanott szerezte középiskolai érettségi bizonyítványát is 1889-ben. Számviteli vizsgálatát Nagyenyeden tette le és ugyanott kezdte állami szolgálatát. A Székelyudvarhelyi Önkéntes Tűzoltóegyesületbe 1908-ban lépett s tett fogadalmat, hol 1913-ig szolgált, amikor is első segéd-tiszt lett. Ily minőségben fáradozott 1920-ig; attól kezdve pedig mint pénztáros intézi egyesületének anyagi ügyeit tűzoltóhűséggel és szeretettel, pontossággal.

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság
Keresztény cég
Árajánlattal díjtalanul szolgál
Czirják Elek
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61
Telefon: 268-639

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rőzsekések, asbestrüházal és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest
Városi üzlet: VI, Teréz-körút 22
Telefon: 121-583
Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

Gázbiztos

**óvóhelyajtók
és vészkijáratzárók**

vasbetonból

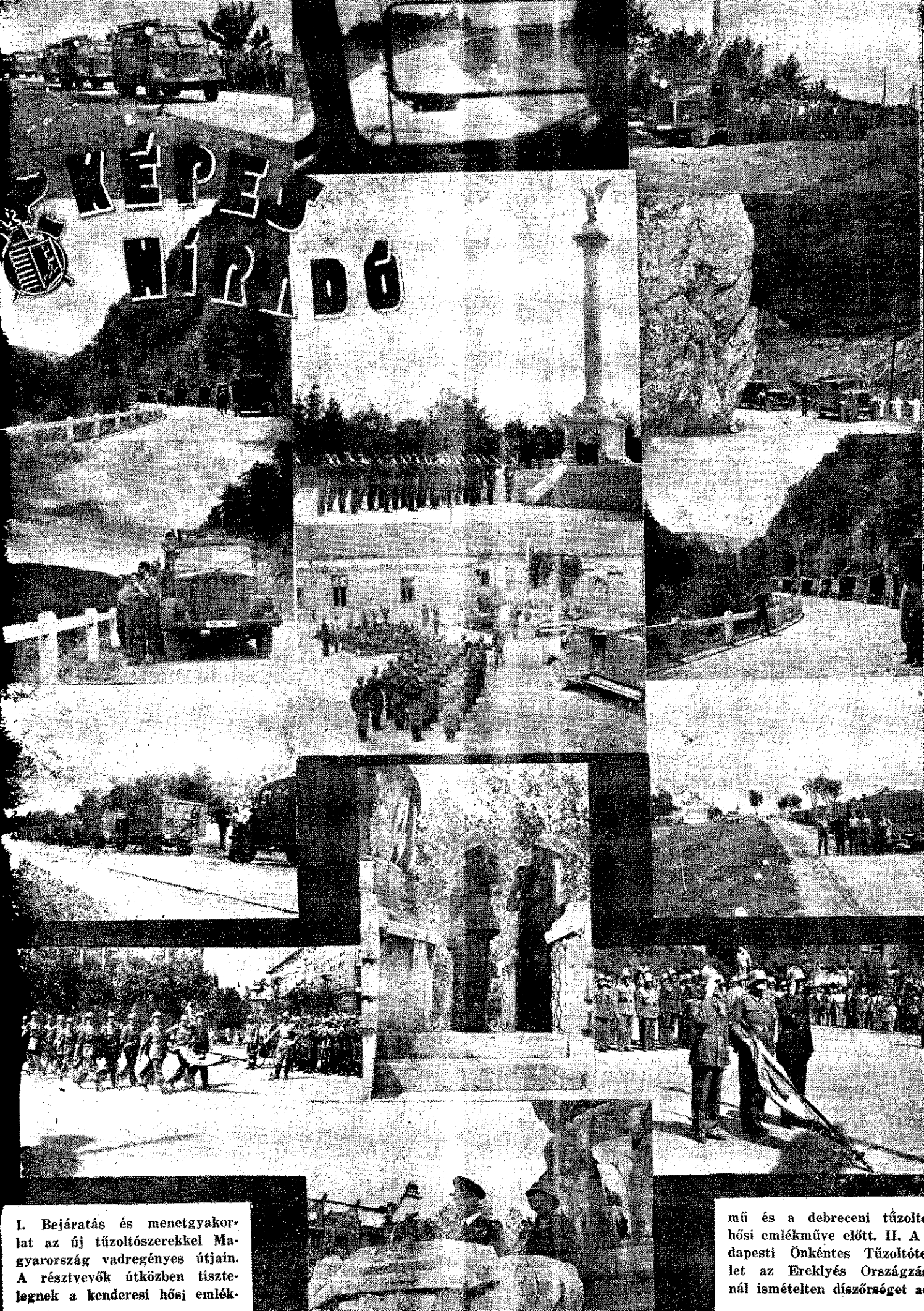

Pregitzer Ferenc

cementárugyár

Budapest, XIV, Angol-u. 30

Telefon: 297-921

I. Bejáratás és menetgyakorlat az új tűzoltószerekkel Magyarország vadregényes útjain. A résztvevők útközben tisztelgnek a kenderesi hősi emlékmű

és a debreceni tűzoltóhősi emlékműve előtt. II. A dapesti Önkéntes Tűzoltóegység felvonulása a kenderesi hősi emlékmű előtt az Ereklés Országánál ismételtlen díszőrséget a

† Vass Lajos Rudolf

A Cibakházi Önkéntes Tűzoltótestület tűzoltói szeptember 5-én, vasárnap temették szeretett parancsnokukat. Vass Lajos Rudolf állami tanító 1900. évben szervezte meg a cibakházi tűzoltótestületet, melynek 1940-ig parancsnoka volt. Anegyven év alatt a tűzoltásügy iránt érzett szeretetével oda fejlesztette, amilyen önkéntes testület kevés van az országban. Gyönyörű tűzoltószékházban gazdag felszerelés, rengeteg nagyértékű tan- és szemléltető eszközök, szép tantermi berendezés, iroda, legénységi szoba, mentőszoba, a könyvtári szoba 4000 kötet szak- és szépirodalmi művekkel, vetítógép és a tűzoltóvacsorákhoz szükséges százhuszszemélyes teljes edényfelszerelés. A szertár tele korszerű csapat- és egyéni felszereléssel. Negyven teljesen felszerelt és a legnagyobb gondossággal kiképzett tűzoltója a falu büszkesége. A gondos és szakszerű kiképzést igazolja egy hatalmas szekrény tele értékesebbnél értékesebb nyereményekkel, melyeket tűzoltócsapata a tűzoltóversenyeken kapott szakszerű és kifogástalan munkájáért. S mindent az anyagi és erkölcsi értéket Vass Lajos Rudolf gondossága, kitartása teremtette elő és rendezte el. Gondos és jötevő apja volt testületének. Járási tűzrendészeti felügyelő, évtizedeken át Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tűzrendészeti felügyelője és a szövetség titkára és alelnöke volt. Évtizedeken át volt elnökségi tagja az országos tűzoltószövetségnek. Mint faluját rajongva szerető polgár, mindenütt ott volt, hol a nemes ügyet kellett előre vinni. Községi képviselő, Hangya-elnök, OKH felügyelőbizottság tagja, az iskola gondnoka, az országzászló bizottság elnöke, a helybeli Vöröskeresztegylet titkára stb. Erős lelke nem bírta a nagy munkát s 1940. évben visszavonult pihenőre, öccsének hagyván örökül az ő általa létesített és szeretettel vezetett intézményeket. Pihenni ment, de lelke mindig ott volt szeretett bajtársai között. Féltő gonddal kísérték azok minden ténykedését, minden munkáját. A betegség ledöntötte, hosszú idő óta szenvedett,

míg szeptember 3-án a halál kioltotta nemes életét. Halálával gyászt okozott községének, testületének és az őt ismerő és szerető tűzoltótestületeknek.

Szeptember 5-én délután búcsújáróhely lett a Cibakházi Önkéntes Tűzoltótestület székházának gyönyörű udvara. A nép már 3 órakor gyülekezett, hogy beférjen és közelről láthassa parancsnokának temetését. A vidéki tűzoltóságok képviselői és csapatai autókon érkeztek. A következő tűzoltóságok csapatai voltak jelen: Szolnok város tűzoltósága, Mezőtúr, Kunszentmárton, Tiszaföldvár, Tiszakürt, Tiszasas, Csépa, Tiszainoka, Nagyrevű tűzoltósága. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Mohay Márton dr. árvaszéki ülnök, a megyei tűzoltószövetséget Szimva Géza tűzrendészeti felügyelő képviselte.

Félöt órakor hat tűzoltó hozta a nehéz ércoporsóba rejtett drága testet s kísérte a testület csapata, hozva a huszonnégy óriási koszorút. Ekkor már az udvart megtöltötte az ezrekre menő gyászoló közönség, kik könnyes szemmel fogadták a halott parancsnok, a kedves Lajos bácsi koporsóját.

Megkezdődött a szomorú szertartás. A halottat Révész István esperes-plébános szentelte be. Az egyházi szertartás után Nagy Tibor közséi főjegyző búcsúztatta el szívből markoló szavakkal a nagy halottat a falu népétől, a szeretett testületétől. A megye és a járás tűzoltóságainak nevében Somogyi Dezső csépai parancsnok, tűzrendészeti felügyelő búcsúzott el a nagy tűzoltótól, beszéde végén jelentését adta le a járási felügyelő a ravatalon fekvő megyei felügyelőnek. Azután a tűzoltódalárda búcsúzott gyönyörű gyászdallal parancsnokától. A motorfecske mellett a tűzoltók hozzáfogtak a ravatal bontásához s megalakult a hatalmas menet, amely kísérték a cibakházi virágos temetőbe a falu nagy fiát, a tűzoltóügy egyik derék harcosát, Vass Lajos Rudolfot.

Tiszti és altiszti

rőzsekéseket

legszebb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtővismester
 Budapest, VIII. Mária-utca 15
 Telefon 349-859

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőorsót

a gyakorlati szabályzat és a MOSz előírása szerint raktárról szállít
MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.
 BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

**Gazdák Biztosító
 Szövetkezete**
 Budapest, IX, Üllői-út 1
 Telefon 187-870

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

A mész mint tűzoltó- és tűzvédő anyag

Írta: Förster Rezső okleveles vegyész-mérnök, székesfővárosi fővegyész

A Magyarországon és főleg Budapesten folyó nagy fatetőszerkezet lángmentesítő munka kapcsán ismételten felvetődik a meszelés lehetősége, mint amely olcsóbb és a hozzá nem értők szerint éppen úgy megfelel tűzvédő hatásával, mint a nála drágább engedélyezett magyar lángmentesítő anyagok.

Eppen ezért nem lesz érdektelen, ha a „PZ-Korrespondenz“* című német légoltalmi lap közlése alapján ismertetjük a „Mész, mint tűzoltóanyag“ címen az „Essener National-Zeitung“-ban megjelent híradást. Eszerint új tűzoltóeszköztől van szó. Olyan oltókocsiról, amelyet eredetileg csak bányatűzeknél alkalmaztak. Mint oly sok felfedezésnél, itt is az első lépést a véletlen szolgáltatta. Meszelt baromfióllétra tört el, amelyet el akartak tüzelni. A fa azonban nem égett jól. Ebből az egyik üzem vezetője azt a következtetést vonta le, hogy a mész gátolja az égést. További következtetésként azt vonta le, hogy a mész oltóanyagként alkalmazható. Oltott mészből és vízből elegyet készített, nagy kocsit szerkesztett a bányavasút részére, amelyre körülbelül 380 liter ürtartalmú kádat helyezett, ebben keverő működik, amely a meszkészítményt egyenletessé keveri. Efölött két magasnyomású palack nyomás alatt álló levegőt tárol. A mérőműszerek jelzik a palackok tartalmát és nyomását. Ezek az oltókocsik a bányavasúton kitűnően beváltak.

Most nyilvánosan is bemutatták és beigazolták — írja tovább a lap —, hogy ez a koci bárhol alkalmazható, a kezelése egyszerű és kiváló hatású. Először farakást oltottak mésztejjel és vízzel. Egyik alkalommal, amikor megkísérelték mindkét rakást újra lángralobbantani, a mésztejjel oltott farakás már ellenállóbb volt és már nem lehetett újra teljesen lángralobbantani. A másik kísérletet két foszforos gyújtóbombával végezték. A mésztejjel oltott részek tüze kialudt, míg a vízzel oltott részek egy idő múlva az újra meggyulás jeleit mutatták. Eközben néhány foszfordarabka a mésszel oltott farészre esett, ott elégett anélkül, hogy a fát is felgyújtotta volna. Ez azt mutatja, hogy a meszelt fa közömbös a tűzzel szemben, ebből pedig folytatódólagosan az, hogy meszelt padlások a tűznek ellenállnak. Érdekes e kísérlet ama megállapítása, hogy a mésszel oltott farakás füstjénél nem érezték az undorító égszagot, amit azzal magyaráznak, hogy a szénsavat a mész megköti. Ettől eltekintve megállapították azt is, hogy a foszforokozta tüzek oltásánál a vízszintes felületekről a víz gyorsan lefolyik és elgőzölög, míg a mésztej megmarad. A foszforégette helyeket kivágással

kell eltávolítani, ha azonban mésztejjel vonták be, az eltávolítása nem időhöz kötött, mert öngyulladásukat megakadályozza.

Eddig a hír. Meg kell jegyeznem, hogy a mész, mint oltóanyag, mindenesetre alkalmasabb a víznél. Az égszag eltűnésének magyarázata ilyen módon nem áll meg, minthogy a szénsavgáz szagtalan. Magyarázata inkább az lehet, hogy a füst savanyú kénhatású kezozt anyagait a lúgos kénhatású mésztej megköti.

Az, hogy a mész bizonyos mértékig védi a fát a tűz hatásától, régen ismeretes. Ezért meszelték már régóta a tetőszerkezeteket, amíg jobb anyagot nem ismertek. A mész tűzvédő hatásának magyarázatát Metz kísérleti eredményei adják meg, aki 100 különböző só 5 százalékos oldatával itatott fenyőfadarabnak 200 fokra felmelegítéséből azt a következtetést vonta le, hogy a savak, illetőleg hó hatására savat képző anyagok és az alkáliák, illetőleg alkáliát képző anyagok viszonylag alacsony hőmérsékleten elszenesedő hatást fejtenek ki, ellentétben a semleges sókkal. Továbbá rámutattak a kísérletek arra is, hogy a szenesítő befolyásban a védőanyagok különös tűzvédő hatását kell látnunk. Az alkáliák közül gyengébb alkalitásuknak megfelelően kisebb mértékű elszenesedést okoztak a bárium- és kalciumhidroxid (vagyis a mésztej), míg erősebbet a káli- és nátronlúg. Hogy az alkalikus vagy hó-, illetőleg hidrolízis hatására alkáliát képző anyaggal kezelt fa elszenesítéséhez milyen vegyi folyamatok vezetnek, ezideig nem ismeretesek. Feltehető, hogy az alkáliák hatására magasabb hőmérsékleten bomlási termékek keletkeznek, amelyek különösen hajlamosak a szenesedésre.*

Meg kell jegyeznem, hogy Metznek a fa tűzvédelméről írott munkájában** külön fejezetben részletesen foglalkozik az alkáli földfémek védőhatásával, de a meszet nem is említi.

Budapest Székesfőváros Vegyészeti Intézetének légoltalmi laboratóriumában a mész alkalmazására vonatkozólag végzett vizsgálatok a következő eredményre vezettek: Az egyik vizsgálat a mészre, mint lángmentesítő anyagra vonatkozott és vizsgálata a Magyar Országos Szabvány 802. számában leírt égetőkészülékkel történt. A meszelt fapálca a készülékben elég, tehát a MOSz 802. szabvány követelményeinek távolról sem felel meg. A másik vizsgálat a mésszel kezelt fatetőszerkezetből vett minta vizsgálatára vonatkozott. Ezt a vizsgálatot a legújabb magyar módszerrel, a Lindner-féle égetőkészülékkel végeztük. A kapott súlycsökkenés ebben az esetben

* Metz: Holzschutz gegen Feuer. 1942. 38—45.

** I. m. 68—69.

*PZ Korrespondenz. 31. III. 1943. Folge 322.

sem felel meg távolról sem a magyar lángmentesítő anyagok által nyújtott lángvédelemnek, sőt a mész által biztosított lángvédő hatás nem éri el azt az értéket sem, amit az előírás szerűen kétszer mázolandó engedélyezett magyar lángmentesítő anyagok egyszeri vékony felmázolással biztosítanak. A mész tartóssága sem bizonyult a fatető-szerkezeten jobbnak a magyar vízüvegtartalmú engedélyezett lángmentesítő anyagokénál. Ezért

véleményünk szerint a meszeléshez kizárólag akkor folyamodhatunk, ha a sokszorosán jobb tűzvédelmet biztosító lángmentesítő anyagot anyaghiány miatt már nem tudnánk előállítani. Addig nem, mert a meszelés nyújtotta tűzvédelem úgy viszonylik az engedélyezett magyar anyagok tűzvédő hatásához, mint egy tizenöt évvel ezelőtt készült detektoros rádió a legújabb típusú világvevő ultraszuper rádióhoz.

HIVATALOS RÉSZ

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ

1900—1943. otf.

Tárgy: Katonai épületekben a honvédség tagjainak tűzvédelmi kiképzése.

Valamennyi kerületi és vármegyei (törvényhatósági) tűzrendészeti felügyelőnek és a Tűzrendészeti Közlöny útján valamennyi tűzoltóság vezetőjének

Székhelyén

A m. kir. honvéd vezérkar főnöke 59.925. eln. 5. vkf. 1943. számú rendeletével elrendelte a honvédség tagjainak a katonai épületekben történő tűzvédelmi kiképzését.

A kiképzés mielőbbi és eredményes végrehajtása céljából a területileg illetékes honvéd állomásparancsnokok közvetlen érintkezésbe fognak lépni a helybeli tűzoltóság vezetőivel és felkérlik a tűzfigyelő őrsök (2 fő), a tűzoltóőrsök (1 parancsnok, 2 fő) és a tűzoltóosztagok (1 parancsnok, 6 fő vagy 1 parancsnok 9 fő) kiképzésének végrehajtásánál történő hathatós közreműködésére.

Fentiek alapján felhívom Címet, utasítsa legszigorúbban az alárendelt tűzoltóságok vezetőit arra, hogy a honvéd állomásparancsnokoknak fenti tárgyban hozzájuk intézett felkérésének a nagyfontosságú honvédelmi célra tekintettel a legkiválóbb kiképzők kirendelésével és a kiképzés során esetleg szükségessé váló tűzoltószeretek rendelkezésre bocsátásával tegyenek eleget, a kiképzést legjobb tudásuk szerint haladéktalanul hajtsák végre.

Utasítom továbbá Címet, hogy a kiképzés befejeztével, a kiképzés lebonyolításáról részletes jelentést kívánjon be.

Ha a kiképzés során bármilyen természetű akadály merülne fel, úgy az akadály mielőbbi elhárítása érdekében közvetlenül hozzám, a 136-303. sz. távbeszélőn kell intézkedésért és utasításért fordulni.

Budapest, 1943 szeptember 17-én.

vitéz Kiss Lajos dr, s. k.,
orsz. tűzr. felügyelő

FELHÍVÁS

két hősi halált halt tűzoltó egy-egy vagyontalan fiúárvájának neveltetésére

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elhatározta, hogy Segélyzőpénztára két hősi halált halt tűzoltótagjának egy-egy vagyontalan fiúárvája neveltetési költségét viseli.

Felkérjük a tűzoltótérszerveket, hogy ha a város vagy község területén ezen neveltetési járulék élvezetére érdemes gyermek van, az illetékes törvényhatósági tűzoltószövetséghez jelentsék be az apa nevét, tűzoltórangját, szolgálati éveinek számát, elhalálozási idejét és helyét, felesége nevét és pontos lakcímét, végül a neveltetésre kiszemelt fiúgyermek nevét és életkorát. A gyermek 6—10 éves életkorú lehet.

Magyar Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam Parancsnokság

(Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam)

A XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam-felvétel.

A m. kir. belügyminiszter úr 126.817—1943. V. számú rendeletével a XII. járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamnak 1943. évi október hó 4-től 1943. évi december hó 11-ig való megtartását, tekintet nélkül a jelentkezett hallgatók számára, engedélyezte.

A tanfolyamra a felvételt írásban kell kérni. A kérvényt a tanfolyamparancsnoksághoz (Budapest, VIII, Kun-utca 2) kell benyújtani.

Részletes feltételeket lásd a Tűzrendészeti Közlöny 1943. évi június hó 1-i számában.

Budapest, 1943 szeptember 26-án.

vitéz Kiss Lajos dr, s. k.,
országos tűzrendészeti felügyelő,
tanfolyamparancsnok

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása
özv. Metzker Ferencné
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 86
Telefon 456-363

Törvényhatósági tűzoltótanfolyam, Szabadka

FELHÍVÁS

a törvényhatósági tűzoltótanfolyam látogatására

A 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 11. §-ának (7) pontja szerint önkéntes, köteles és magántűzoltóság altisztjeivé csak azok nevezhetők ki, akik a törvényhatósági tűzoltótanfolyamot sikerrel elvégezték.

Szabadka thj. sz. kir. város tűzoltófőparancsnoksága a 93.598—1942. V. B. M. számú rendelet alapján 1943. évi október hó 20-tól 30-ig terjedő időben Szabadkán, a tűzoltólaktanyában törvényhatósági tűzoltótanfolyamot tart.

A tanfolyam felvételi, tan- és vizsgadíja, szakkönyvek, ruha- és felszerelési tárgyak használati díja együtt hallgatónként 35 pengő, mely összeget a jelentkezéssel egyidejűleg kell a tanfolyam parancsnoksághoz (Szabadka, Damjanich-utca 55) befizetni.

A tanfolyamhallgatóknak csak egy részét tudom csoportos laktanyai elszállásolásban részesíteni, melynek díja a tanfolyam idejére 5 pengő. Étkezésről mindenki maga tartozik gondoskodni.

A tanfolyam hallgatóinak létszáma legfeljebb 50 lehet. A tanfolyamot csak akkor tartom meg, ha arra legalább 30 hallgató jelentkezik. A tanfolyamra a jelentkezési határidő október 15. A hallgatókat a felvételtől október 18-ig írásban értesítem.

A sikerrel vizsgázott hallgatók a tanfolyam elvégzéséről a törvényhatósági tűzoltótanfolyam felügyelőjének bélyegzőjével ellátott bizonyítványt kapnak, amely önkéntes, köteles és magán- (gyári) tűzoltóságok altiszt állásaira képesít.

Szabadka, 1943 szeptember 20-án.

Milassin László

tűzoltófőparancsnok, a tanfolyam parancsnoka

ADÁS — VÉTEL

Eladó egy 15 m-es, majdnem új állapotban lévő kétkerekű tololétra, egy mozdony- és egy magas mendencéjű kocsifecskendő 4—4 darab szívótömlővel, füstszürkére festett, üzemképes állapotban. Érdeklődni lehet s a szerek megtekinthetők Kisújszállás megyei város hivatásos tűzoltóságánál.

KISTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, , IV, Petőfi Sándor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmekei
rendjelekei
jelvényekei
tisztjeleldíjakat**

A
Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

HIREK

Papp István tűzoltófőparancsnoknak, mint Kecskemét légoltalmi előadójának, a város légoltalmi megszervezése és ennek további kiépítése terén több éven át kifejtett fáradhatatlan és lelkiismeretes munkásságáért a hadtestparancsnok elismerését fejezte ki. A Magyar Vöröskereszt Egylet a Magyar Vöröskereszt díszoklevéllel tüntette ki.

Személyi hír. Miskolc thj. város főispánja Símányi József tsz. zászlós, miskolci lakost tisztgyakornokká kinevezte.

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar október hó folyamán 9-én, 16-án, 20-án és 26-án szerepel a rádióban délelőtt 10.15—11.10-ig Budapest I. hullámhosszán.

Hivatásos tűzoltóság Bánffyhunyadon. A m. kir. belügyminiszter engedélyezte, hogy Bánffyhunyad m. városban hivatásos tűzoltóságot szervezzenek. A tűzoltóság létszáma 1 segédfelügyelő és 3 tűzoltó. A 3 tűzoltót Székely József dr polgármester július 1-i hatállyal ki is nevezte. A segédfelügyelői állásra pályázat nem érkezett be.

Kolozs vármegye és Kolozsvár thj. sz. kir. város Tűzoltó-Szövetsége folyó évi szeptember hó 19-én tartotta meg rendes évi közgyűlését s azon ünnepélyes keretek közt adták át az erre jogosultaknak a szolgálati érdemeket, valamint a kiváló tűzoltóvezetőknek a megérdemelt jutalmat. Kolozs vármegye különleges helyzetére való tekintettel három vezető helyett hat vezetőt részesítettek jutalomban, és pedig Major László főfelügyelőt (Szászfenes), Noll Géza parancsnokot (Kisbács), Borbély István törzstüzemestert (Ketesd), Rácz István törzstüzemestert (Magyarfodorháza), Benk András törzstüzemestert (Zentelke) és Papp Sándor törzstüzemestert (Hidalmás).

Kerületi tűzoltótanfolyam és kismotorfecskendőkezelői tanfolyam Újpesten. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alispánja 55.679—1943. kig. sz. rendeletével folyó évi október hó 18-tól november hó 6-ig kerületi tűzoltótanfolyam és október hó 8-tól 10-ig kismotorfecskendőkezelői tanfolyam tartását rendelte el. A tanfolyam színhelye Újpest m. város tűzoltósága. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a tanfolyamot rendező Pestvármegye Tűzoltó-Szövetsége a kismotorfecskendőkezelői tanfolyamra elsősorban azoktól a testületektől vesz fel jelentkezőket, amelyek új típusú 800 percliteres tűzoltófecskendővel rendelkeznek. Felhívjuk továbbá az érdekeltektől, hogy mielőbb gondoskodjanak tanfolyamhallgató kiküldéséről, mert az új német tűzoltófecskendők némileg eltérnek a magyar szabványtól, azok szakzerű megismerése tehát feltétlenül szükséges a műszaki hibák megelőzésére.

A nemrég megnyitott alaskai út déli végén lévő Dawson Crock helység tűzvész áldozata lett. Az ott lévő nagy dinamitraktár felrobbant; három ember meghalt, 150 megsebesült.

Kecskemét thj. város tűzoltóparancsnoksága a m. kir. belügyminiszter úr 93.958/1942. V. számú rendelete alapján folyó évi június hó 1—12-éig tartotta I. számú törvényhatósági tűzoltótanfolyamát 30 hallgatóval, akik valamennyien sikeresen tették le a tanfolyami vizsgát.

A Székelykeresztúri Önkéntes Tűzoltótestület ünnepe. Bensőséges, meleg családi ünnepet ült február 2-án a nagy multra visszatekintő Székelykeresztúri Önkéntes Tűzoltótestület. A testület keretében régóta működő és arra érdemes tagok munkásságuk elismeréseként a felszabadulás óta most első ízben kaptak szolgálati érmet. Az Iparos Otthon nagytermében megtartott ünnepségen megjelentek Menyhárt Dénes dr. szolgabíró, járási tűzrendészeti felügyelő, valamint Demeter Andor községi főjegyző, testületi elnök. Demeter Andor főjegyző-elnök meleg szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt. Üdvözölte a körökben megjelenő és a vármegyei tűzrendészeti hatóságot is képviselő Menyhárt Dénes szolgabíró, járási tűzrendészeti felügyelőt és felhívta figyelmét arra, hogy a testület több mint ötven éve áll őrt a község vagyon- és életbiztonsága felett. A közelmúltban sok megpróbáltatást állott ki, de a felszabadulás után a keresztúri önkéntes tűzoltóság is örömmel sorakozik be az országot több mint félmillió tagot számláló tűzoltói seregébe. Menyhárt Dénes dr. járási tűzrendészeti felügyelő megköszönve az üdvözlést, hangsúlyozta a tűzoltóság fontosságát, különösen a mai háborús időben. Többek között ezeket mondotta: „A tűzoltó feladata nemzeti feladat, mert amikor egyéni vagy közbiztonságot ment, egyúttal a nemzeti vagyont is menti. Ma állami rendelettel mindenki kötelezve van tűzoltói szolgálattételre, de azok, akik erre a fontos és nehéz feladatra önként vállalkoznak, azok minden megbecsülést megérdemelnek, mert azoknak lelkét mélyeséges nemzeti és emberbaráti érzés fűti. Ezek az érmekek itt külső megjelölések érdem és eltöltött szolgálati idő szerint. Az itt felsorakozott tagok megérdemlik a külső megjelölést azért, hogy mindenki lássa, mióta katonái ők a nemzeti vagyon őrzésére alakult önkéntes hadseregeknek!” Az érmekek kiosztása előtt figyelmeztette a kitüntetetteket a háborús idők fokozott feladataira, majd ezeket mondta: Az érem kitüntetés, megkülönböztetés, de vigyázzunk, mert a megkülönböztetés nagyobb, fokozottabb teljesítményre kötelez. Molnár István tűzoltóparancsnok, gimnáziumi tanár köszönetet mondott Menyhárt Dénes dr. szolgabíró és Demeter Andor főjegyzőknek megjelenésükért és a kitüntetett tűzoltók nevében fogadalmat tett az önként vállalt többletmunka további hűség elvégzésére. A jelenlévő érdeklődő közönségből Kiss József takácsmester üdvözölte a megjelent hivatalos személyeket és a kitüntetett tűzoltókat. A község lakosságának nevében elismerését fejezte ki munkásságukért. A kitüntetetteket követendő példaként állította a fiatalabb tűzoltók elé. Megmutatták — mondotta —, hogy igaz magyar embernek mint kell nehéz helyzetben helyét megállania.

A nagyváradai tűzoltóság fejlődése. A nagyváradai tűzoltóság fejlesztése, amelyet légoltalmi érdekek is sürgetnek, újabb jelentős állomáshoz jutott. Ez idő szerint folyamatban van körülbelül 320.000 pengős építkezés. (Mentőállomás, legénységi hálók, étkező, gázkamra, istálló, kocsisszoba, műhelyek, raktárak, óvóhelyek, kerítés stb.) Megépült egy négy méter átmérőjű és motorikus üzemű légoltalmi kút és lajtöltőállomás. A tűzoltóság műhelyében épül egy gépjárműfecskendő és löfogató, valamint motorvontatásra alkalmas motorfecskendő, mindkettő körülbelül 1000 percliteres beépített szivattyúval. Megrendeltetett újabban négy darab 800 percliteres motorfecskendő legújabb mintájú kétkerekű targoncával. A nagyobb tűzoltószereken kívül jelentős mennyiségű egyéb felszerelés (tömlő, vízvezetéki szerelvények személyi felszerelések stb.) áll beszerzés alatt. Itt említjük meg, hogy a m. kir. belügyminiszter úr a nagyváradai hivatásos tűzoltóság létszámát 4 tisztben (tűzoltóparancsnok, tűzoltófelügyelő, tűzoltósegédfelügyelő, tűzoltó- és mentőorvos) és 39 tűzoltóban állapította meg, amelyhez a háború tartamára még 6 fizetett (szegődmenyes) tűzoltói állást engedélyezett. A 39 tűzoltói állás keretébe tartozó altiszti állások részben előléptetés, részben pályázat hirdetése útján rövidesen betöltésre kerülnek. A nagyváradai tűzoltóság keretében működik VVOME mentőállomás 1 irodai tisztviselő, 4 gépkocsivezető és 4 mentőápoló személyzettel, amelyhez a város még 1 mentőkocsist állít szolgálatba. A hivatásos és fizetett tűzoltóság mellett ezidőszereint 5 pengő napi díjjal 7 önkéntes tűzoltó és 1 önkéntes tűzoltókocsi is szolgálatot teljesít. Beosztást nyert a tűzoltósághoz, illetve a tűzoltóparancsnok, mint légo. előadó mellé 1 légo. nyilvántartó és 2 irodai tisztviselő (gyors- és gépíró). A nagyváradai tűzoltóság — egyben mentőállomás — jelenlegi tiszt, tisztviselő, altiszti és legénységi összlétszáma tehát 69 fő.

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar szeptember 12-én délután a városligeti Iparcsarnok előtt és a Népligetben népszerű hangversenyt rendezett,

**Mátrai sisak-, tűzoltószer-
és légoltalmi felszerelések gyára**
Keresztúri Mátrai Antal és Társa Rt.
06g Budapest, XIII, Lomb-u. 34-36. Tel. 299-055

Dräger oxigénos önmentőket,
lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja
Poscher Frigyes
műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
Budapest, VII, Damjanich-utca 46
Telefon: 225-049

Kérjen
áránajlatot

Supée, Schubert, Lincke, Strauss, Kéler, Ruzinkó, Eördögh és Rót műveiből. Valóban „népszerű” volt ez a hangverseny. Öröm volt látni a közönség arcát, mely át volt hatva a zene élvezetétől. Nagy kultúrértéket nyújt a zenekar, amikor ilyen népszerű hangversenyeket rendez a főváros közönségének, amelynek már kedvence lett a mi népszerű zenekarunk. És végül itt tolmácsoljuk a közönség általános köszönetét a hangversenyért úgy a zenekarnak, mint a rendező Népművelési Bizottságnak.

A Kolozsvárott megjelenő „Ellenzék” című lap foglalkozott az Erdélyben legutóbb előfordult nagy tüzesetekkel és a tűzkárbiztosítás kérdésével. Onnan idézzük a következő sorokat. Tűzkár ellen, sajnos, nem biztosítják házaikat az erdélyi falvak magyar gazdái. Nagyon időszerű, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzunk. A múlt nyáron két olyan falusi tűzvész is pusztított Erdélyben, amelyek a dolgos magyar gazdák egész tömegét tették hajléktalanná. Az udvarhelymegyei Oroszhegy község újjáépítése érdekében még javában tart az a társadalmi megmozdulás, amely a testvéri áldozatkészség erejével új hajlékhoz kívánja juttatni a tűzkárosult székely gazdákat. A multban Szolnokdoboka megye magyarságát állította súlyos helyzet elé, hogy a szórványvidék kellős közepén levő színmagyar Domokos községben több mint 10 gazdát koldusbotra juttatott a tűzvész. Áldozatkészségben Erdélyben sohasem volt hiány. Kisebbségi multunk egyik legfényesebb eredménye Józseffalva újjáépítése, amikor az idegen uralom alatt élő erdélyi magyarság filléreiből milliós összegeket sikerült összehozni Bukovinába szakadt székely testvéreink felségélyezésére. Az oroszhegyi tűzkárosultak javára is naponta érkeznek Erdély minden részéből az adományok az Erdélyi Párt országos központjához, annak jeléül, hogy a felszabadulás óta sem halt ki az erdélyi szívekben a segíteni akarás. Szükséges azonban, hogy magyar gazdáink is gondoljanak a tűzvész elleni védekezésre, mert a szomorú példák azt bizonyítják, hogy vidéki tűzrendészetünk még a kezdet kezdetén áll. Ennek tulajdonítható, hogy falvainkban tömegkatasztrófákat okoznak a tüzesetek, amelyeknek kárából legtöbbször egyetlen fillér sem térül meg biztosítás útján. Intézményesen kellene tehát megoldani az erdélyi falvak tűzbiztosításának kérdését. Leghelyesebb lenne, ha az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület venné a kezébe a falusi tűzbiztosítások ügyét és a maga kitűnően kiépített szervezetével gondoskodnék arról,

hogy a magyar falusi tömegek bekapcsolódjanak ebbe a mozgalomba. Úgy hisszük, hogy ezt a kérdést nagyobb anyagi áldozatok nélkül is meg lehetne oldani, mert egyszerre tízezres tömegek tűzkár elleni biztosítását valósítaná meg az egységesen szervezett mozgalom. Azért volna helyes, ha ezt a kérdést az erdélyi magyar gazdatársadalom nagyszerűen bevált intézménye venné a kezébe, mert ilyenformán magyar gazdáink bizalommal és megértéssel fogadnák a kezdeményezést. A falusi embernek nincs bizalma az ügynökökben. Az sem volna egészséges, hogy az erdélyi magyar falvak biztosításáért versengés induljon meg a különböző biztosítóintézetek között. Közületi úton azonban el lehet érni, hogy a magyar falvak felismerjék a tűzkár elleni biztosítás szükségességét és így módjuk legyen az anyagi talpraállásra abban az esetben, ha a sors kegyetlen szeszélye folytán újabb tűzkatasztrófák pusztítanak Erdélyben.

Tűzoltótanfolyamok Miskolcon. A miskolci kerületi tűzrendészeti felügyelő 1943 július 19—21 és július 22—24 között rendezte ebben az évben negyedik, illetve az ötödik motorfecskendőkezelői tanfolyamot. A tanfolyam eredményeként most már a körzeti tűzoltóságok székhelyén kismotorfecskendőkint 3—3 fő kezelő áll rendelkezésre. 1943. évi augusztus hó 9—30 között kerületi tűzoltótanfolyamot rendezett a kerületi tűzrendészeti felügyelő, ebben az évben a harmadikat. Ezen a tanfolyamon Gömör és Kishont vármegye körzeti fizetett tűzoltóit képezték ki. Jelenleg szintén folyik egy kerületi tűzoltótanfolyam, melyen Nógrád vármegye körzeti fizetett tűzoltói kapnak kiképzést. A kerületi tűzrendészeti felügyelő mint a város tűzoltóparancsnoka, augusztus hónapban fentiekől függetlenül három kismotorfecskendőkezelői tanfolyamot rendezett a feltöltő keret, a segédtűzoltóság tagjai részére s szeptember hónapban még két ilyen tanfolyamot rendez. A városi tűzoltószervezet kiépítésére s a feltöltőkeret tagjainak kiképzésére augusztus hónapban tanfolyamokat rendezett, melyeknek időtartam egy-egy hét s tanfolyamonként 50—50 fő nyert kiképzést a nyolc tanfolyamon. A hivatásos, önkéntes, kötelezett és fizetett tűzoltóságok kiképzése folyamán a folyó évben kismotorfecskendőkezelői képesítést nyert 151 fő, altisztii képesítést 32 fő és kerületi tűzoltótanfolyami bizonyítványt 84 fő kapott. Ezekben a számokban a feltöltőkeret kiképzett tagjai nem szerepelnek.

BOROS egyenruházat szabósága

Tűzoltói új előírással egyenruhákat mérték után

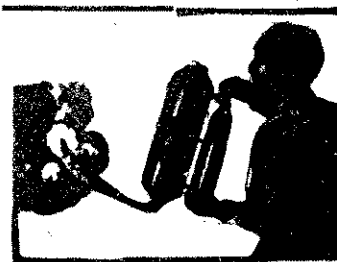
„Hangya” akciós szövetségéből is készít

BOROS és HUBER

BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6

Telefon: 145-016

Kérjen
Árajánlatot

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismeretőket készséggel küldünk.

Folyékony szénssavval működő és száraz por-sugárral, folyékony szénssavval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyihabbal-, léghabbal- és szénssavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitelezése, szerkezete, működése- és oltóhatása a legkifogástalanabb.

TELEFON: 127-799

KÖNYVSZEMLE

Értesítjük a tűzoltóparancsnokságokat, hogy a „Diesel-motoros gépjárműfecske- és kezelésük“ című füzet a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél 2 pengős árban a pénz előleges beküldése mellett kapható. Ez a füzet a Magirusz tűzoltószergyár által szállított és most szétküldött tűzoltószerkezetek motorainak, alvázainak és szivattyúinak leírását tartalmazza s így mindazon tűzoltóságoknak, kik ezen tűzoltószerkezetekből kaptak, nélkülözhetetlen segédkönyve.

A **Fatetőszerkezetek Lángmentesítésének Kiskatéja** cím alatt Förster Rezső okl. vegyész-mérnök, székesfehérvári fővegyszerész igen hasznos kis ismertető füzetet adott ki, amelyben a fa vegyi tűzvédelméről, a tűzvédő anyagokról, a lángmentesítés végrehajtásáról, a lángmentesítés végrehajtására vonatkozó jogszabályokról dióhéjban minden szükséges adatot megtalálunk. Ugyancsak pontos felsorolást találunk a hazai lángmentesítő anyagokra vonatkozólag. A füzet különösen a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam és az országos tűzoltótisztképző tanfolyam hallgatói részére képez hasznos segédeszközt. Kapható a „Riadó!“ kiadóhivatalában, Budapest, VI, Mussoliniter 1, I. emelet.

Perlász János Jenő: Hőtechnikai alapismeretek. Ez a könyv elsősorban azok számára készült, akiknek nem volt módjuk arra, hogy az iskolában szerezzék meg a legzükségesebb számtani és fizikai alapismereteket, de tovább akarják képezni magukat, többet szeretnének tudni, mint amennyit szakmai gyakorlatuk során elsajátítottak. A szerző tulajdonképpen kéményseprők részére állította össze kézikönyvét, de hasznos és fontos tudnivalókat meríthetnek belőle mindazok, akiknek foglalkozása valamilyen kapcsolatban van a tüzeléssel, az égés folyamával vagy a tűzrendészettel. A könyv első részében a mértékegységeket, a terület, térfogat és súlymérést ismerteti a szerző, majd a hőtan alapfogalmait tárgyalja. Különösen aktuális és a mai tüzelőinséges időkben nemcsak a szakembereket érdekli az a fejezet, amelyben az okszerű tüzelés gyakorlati szabályait találjuk összefoglalva és megismerjük a különböző szobakályhák szerkezetét, valamint a hazai barnaszén gazdaságos tüzelésé-

nék módjait. Érdekes és tanulságos megállapításokat találunk a „Lakásfűtés egészség-tana“ című fejezetben is. A következő rész nemcsak a kéményseprők, hanem a tűzoltók részére is nélkülözhetetlen fontosságú tudnivalókat tartalmaz. Köztudomású, hogy a tüzesetek nagy százalékát még ma is a kéménytűzek okozzák s így rendkívül fontos, hogy a tűzoltó teljesen tisztában legyen a kéményépítés tűzbiztonsági vonatkozásaival. Bizonyos, hogy a tűzoltók jól ismerik a kémények szerkezetét, de valószínű, hogy nem foglalkoztak ezzel a kérdéssel olyan részletesen, mint ahogyan Berlász János Jenő teszi ebben a könyvben. Csak kiragadunk néhány fejezet-címet: „A kémény építőanyaga“, „A falkötés fajtái“, „A kémények elhúzása“, „A tető és tetőrészek összekötése a kéménnyel“ stb. A szöveget mindenütt szemléltető ábrák teszik könnyen érthetővé. A könyvhöz az előszót Gyulai Gyulay Ákos iparügyi minisztériumi miniszteri tanácsos írta. Ajánljuk a tanulságos szakkönyvet minden tűzoltótöredék könyvtára részére beszerezni. Ára 10 pengő. Megrendelhető Magyar Kéményseprők Országos Egyesületénél, Budapest, VIII, Rökk Szilárd-utca 35. Postai befizető csekkszám: 20.597.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

J. M. Valahol Magyarországon. Igaza van. Az arc-kepcarnoknak az a célja, hogy az érdemeket méltassa és másrészt bajtársainkat hasonló munkásságra ösztönözze. Régi neveléstani elv, hogy a legerősebb nevelőeszköz a példa. Ezért állítjuk e példaképeket olvasóink szeme elé. De a Gyarmati Lajos képenek közlésével is ugyanez volt a célunk. Hadd szaporodjanak azok, akik áldozni hajlandók a mi nemes ügyünkre és céljainkra. Ez is nagy segítség ránk nézve. — Evvel kapcsolatban arra kérjük bajtársainkat és a tűzoltóság iránt érdeklődőket, hogy ha tudomásuk van egy-egy régi és kiváló tűzoltóról vagy olyan áldozatos lelkű polgárról, mint például Gyarmati Lajos, szíveskedjenek közölni velünk az illetőnek nevét, lakóhelyét és eddigi munkájáról vagy áldozatáról tájékoztatassanak. Ha ilyen értesítést kapunk, szívesen utána járunk a dolognak és az illetékes felügyelőségek útján részletes tájékoztatást fogunk kérni. — V. Gy. felügyelő. Lapunk terjedelme, sajnos, olyan szűk, hogy a beküldött hosszú cikkek legjobb akarat mellett sem adhatunk helyet. Folytatásos cikkek közlésére pedig, a helyzetből természetesen következik, éppenséggel nem vállalkozhatunk.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Hazánk legrégebb, több mint 125 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1816

magy. kir. udvari szállítók
S O P R O N

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecske- és kocsifecske- és különféle tűzoltószerkezeteket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jóállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerezhető az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

1. Légmentő. (Kárelhárító oktatás tűzoltóság számára)	4.— P	19. Egyenruházati ismertető	50 fill.
2. A magyar tűzrendészeti közigazgatás szervezete. Dr. vitéz Roncsik Jenő I., II. füzet	7.50 P	20. Szertárterv és költségvetés	4.50 P
3. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története. Vitéz Roncsik Jenő dr.	7.50 P	21. Tűzoltóinduló	1.50 P
4. Gróf Széchenyi Ödön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr.	7.50 P		
5. Gyakorlati szabályzat	3.— P	<i>b) Hivatásos tűzoltóságok részére</i>	
6. Egyenruházati szabályzat. (64.200—1940. B. M. sz. r.)	60 fill.	1. Törzskönyvi lap	8 fill.
7. Alapképzés, négy füzet, tokban	5.25 P	2. Létszámeligazítás és napi működési napló	8 fill.
8. Különleges létrák és különleges szerek szerelése	75 fill.	3. Kárjelzések naplója	8 fill.
9. Kismotorfecskendő és kezelése	2.— P	4. Kárbejelentés	6 fill.
		5. Motorüzemanyagnapló	12 fill.
		6. Üzemanyag kivételezési lap	6 fill.
		7. Parancskönyv	8 fill.
		8. Kihallgatási napló	8 fill.
		9. Orvosi vizsgálati könyv	8 fill.
		10. Szolgálati jegy	4 fill.
		11. Kárjelentés	8 fill.

Nyomatványok

<i>a) Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére</i>		<i>c) Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére</i>	
1. Tagdíj nyilvántartó	30 fill.	Ügyviteli egységkönyv. Kötve.	
2. Pénztári főnapló	30 fill.	Kisebb testületeknek	9.— P
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	30 fill.	Nagyobb testületeknek	12.— P
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	20 fill.	Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály	60 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére	12 fill.		
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére	12 fill.	<i>d) Az összes tűzrendészeti szervek részére</i>	
7. 1. sz. Jegyzőkönyv a tűzrendészeti felügyelő által a községben (városban) tartott vizsgálatról	20 fill.	1. Iktató	12 fill.
8. 2. sz. Jegyzőkönyv a tűzrendészeti felügyelőknél tartott vizsgálatról	40 fill.	2. Működési napló	8 fill.
9. Értesítés tűzrendészeti szemle (vizsgálat) tartásáról	8 fill.	3. Leltár felszerelésekhez	12 fill.
10. 1. Kimutatás (kérdőív) a község (város) tűzrendészeti helyzetéről	23 fill.	4. Leltár szakkönyvekhez	8 fill.
11. 3. Kimutatás (kérdőív) a magántűzoltóságokról	15 fill.	5. Leltár egyéb értékekhez	8 fill.
12. 2. Kimutatás a tűzoltóságok tagjairól	4 fill.	6. Személyi lap	6 fill.
13. Próbalap motorfecskendő-vizsgálathoz	16 fill.	7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről	12 fill.
14. Próbalap kézifecskendő-vizsgálathoz	16 fill.	8. Tűzoltói igazolványok: Vászonburkolatban	1.— P
15. Versenyek részére osztályozási lap	4 fill.	Igazolólap burkolat nélkül (legény-ségi)	8 fill.
16. Diszokmányürlap	4.50 P	9. Törzslap a tűzoltócsaládokról	16 fill.
17. Minősítés	10 fill.	10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához	4 fill.
18. Kismotorfecskendő tanfolyam bizonyítvány	12 fill.		
		Szolgálati érmek	
		V. éves	3.— P
		XXV. éves	15.— P
		X. éves	5.— P
		XXX. éves	18.— P
		XV. éves	10.— P
		XXXV. éves	20.— P
		XX. éves	12.— P
		XL. éves	24.— P
		Éremszalag	1.— P
		Igazolványlap	50 fill.
		Királyi díszérem kicsinyített mása	2.— P

Szállítunk a hatósági előírásoknak megfelelő

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNY

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

hordozható benzinmotoros és kézi máködtetésű **fecskendőket, vízfordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat** a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN

FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ- és tűzoltófelszerelések gyára

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltófecskendőket, tűzoltószereket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1896

Mindenemű tűzoltó- és légoltalmi felszerelési cikkek raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *290-055
Városi lerakat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kézi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó és öntözőlajtákat, szerkocsikat és légoltalmi felszereléseket

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., Budapest, XI.

gyárt: erős- és gyengeáramú szigetelt vezetéket ólomburkolat nélkül, ólomkábeleket, csupasz fém-huzalokat, -kábeleket, -rudakat és -csöveket, sodronyköteleket, szigetelőcsöveket és fémtömlőket

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánzatokkal. Felvilágosítással szolgál

MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 45. TELEFONSZÁM: 323-731

CORVIN

AJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekk számlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajálva a m. kir. belügyminiszter úr 126.278—1938. B. M. sz. r. („Belügyi Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TŰZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJÁK

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség december hó 8-án délelőtt 11 órakor tartja folyó évi közgyűlését a kúntcai laktanyában

Parancsolás és engedelmesség

Ahol parancs van: ott engedelmességnek is kell lennie és ahol engedelmesség van: ott parancsoló is kell. Ez a világ rendje.

Semmiféle egyesület, testület, sőt állam fenn nem állhat és célját el nem érheti, ha ez a két tényező hiányzik belőle. És csak az a jó hazafi, aki bele tud illeszkedni az állami szervezet kereteibe és alkalmazkodni tud azokhoz a szabályokhoz, amelyeket alap gyanánt elfogadott és jóváhagyott a felsőbbbséggel.

A törvény, az alapszabály szent, mivel alapja a közösség létének, fennmaradásának és boldogulásának is. Gondoljuk csak el, hogy mi lenne az országból, a nemzetből, ha az állampolgárok nagy része önként és szíves készséggel nem tisztelné a törvényeket és nem engedelmeskednék azoknak. S gondoljuk el, mi lenne az olyan tűzoltótestület sorsa, amelynek tagjai nem tisztelnék a szabályokat s nem vetnék alá magukat a testület törvényeinek. Az államban kockán forogna az élet- és vagyonbiztonság, a tűzoltótestületben pedig felbomlanék a rend, a fegyelem, megszűnnék az engedelmesség, pusztába kiáltó szó lenne a parancs és végelgyengülésben pusztulna el az egyesület.

Lám, a régi magasabb műveltségű népeknél oly nagy tiszteletben voltak a parancsolók, a felsőbbbség tisztviselői, hogy például a spártaiaknál még a legelőkelőbb polgár is futva ment az előjárók elé, ha azok hivatták.

A spártaiak evvel azt akarták kimutatni, hogy tisztelik a törvények végrehajtóit s egyúttal példát is adtak a kisebbeknek, hogy hasonlóképpen cselekedjenek.

Fontoljuk meg, hogy a törvényeket nem egyesek kedvéért hozzák, hanem az összesség

érdekében s annak védelmére. Már pedig a törvénynek csak akkor van üdvösen ható ereje, ha tisztelik mindazok, akikre vonatkozik. Ez a törvényeknek való engedelmesség egyúttal biztosítja az állam polgárainak jogait és az egyesületekben a tagokét. És a valóban komoly bajtárs mind engedelmes is a felsőbbbségnek, mert tudja, hogy maga a testület csak akkor tudja elérni nem-es és nemzetmentő célját, ha a testület minden tagja hódol az egyesületi törvényeknek, vagyis az alapszabályoknak.

Ámde a parancsolásnak is megvannak a maga törvényei. És pedig: a parancsolóban legyen mindig kellő tapintat, hogy ne sértse senkinek érzékenységét. Legyen továbbá válogatás nélküli. Személyeskedésnek nincs helye a parancsolásban. Végül: a parancsoló ne okolja meg rendelkezőit, hanem legfeljebb magyarázzon. Az engedelmesség ugyanis föltétlen, mert a feljebbvalóval való viszonyból természetesen következik.

Sajnos, ma mindenki csak parancsoló akar lenni és senki sem alárendelt, vagyis senki nem akar mástól függeni. Ma minden kiállhatatlan, ami korlátozza az önkényességet. És ezt a káros elvet holmi olcsó hazafiak állandóan hangoztatják a hordó tetejéről, megrontva a becsületes magyar lelkeket.

Pedig ma az a teendőnk, hogy minden ember és mindenkor, mindenütt és tehetsége szerint tegyen meg mindent azon a helyen, ahová őt az isteni Gondviselés, valamint polgártársainak bizalma állította.

Legyünk tehát készek áldozatot hozni a közösségért s akkor majd mi is részesülünk ennek az áldozatosságnak gyümölcseiben.

A mész a tűz ellen

Érdeklődéssel olvastam lapunk legutóbbi számában azt a cikket, mely a mésről, mint tűzoltó- és tűzvédőanyagáról szólott.

A mész felhasználása, mint impregnálóanyag, nagyon régi keletű. Faluhelyen ma is szelvényben-hosszában használják e célra. Faalkatrészeket rendszerint vékony mésztejjel kennek, még pedig többször is, hogy bevegye magát a fa rostjai közé. Így a léceket, gerendákat, deszkákat bizonyos mértékben ellenállóvá teszik a tüzet tekintve, másrészt pedig védik a nedvesség, korhadás, rothadás ellen.

Kétségtelen, hogy ez nem oly hathatós szer, mint sok más impregnálóanyag, de — mivel mindenütt kéznél van és olcsó — mégis sok hasznát veszi a nép. És hasznát vette már a régi időkben is.

Valami Barentin G. nevű német már száz évvel ezelőtt kihasználta a meszet erre a célra. Tűzellenes háztetőit szakembereknek is bemutatta s a belügyminiszter el is rendelte ennek felhasználását. A szalma- és zsindeyháztetők „a tűz kártékonyágának nincsennek általa kitéve s így a találmány megfizethetetlen becsű”. Találmányának leírását és titkát kis füzetben is közzétette s tíz garasért árulta „Utasítás a tűzellenes szalma- és zsindeyháztetők készítéséről” címen. Lipcse és Weimar Hoffmannál. Ennek az impregnáló anyagnak egyik főalkatrésze a porrá tört mész volt. (Honművész, 1837, 82. szám.)

Nem érdektelen az a másik impregnáló szer sem, amit valami Pew nevű angol készített s melyről a „Hasznos Mulatságok” 1826 második félévének 14. száma ad hírt. „Ezen keverék — mondja a cikkíró — idővel kökeménységű lesz s a fákat és fűdelet nemcsak a külső nedvesség beszívárgásától, hanem a tűznek emésztő lángjaitól is megmenti”.

A „Hasznos Mulatságok” című lapunk 1817 első félévi 16. száma is közöl egy ilyen impregnáló szert, melyet a következőkben ismertet: „Gonzetti úr egy nedvességet (Liqueur) talált fel, mely által az égést meg lehet akadályozni. A próbák, melyeket vele tíz esztendőn keresztül tettek, meg bizonyították ezen nedvességnek erejét Ezen szer által minden áts-munkát s asztalos-művet bátorságossá lehet tenni a gyulladások ellen. A mi állató részeit illeti a nedvességnek, azokat Gonzatti titokban tartja, úgy látszik mindaz által, hogy nem egyebek, mint timsó, lúgsó, mész és kénsavany (vagyis vitriol H_2SO_4).

1835-ből (első félév 28. számban) ugyanez az ujságunk megint hírt ad egy impregnáló

szerről. Eszerint: „Venni kell két icce finom homokot, négy icce szitált fahamut, hat icce oltatlan s elporhanyosodott meszet. Mindezekből egy máz készítettik, mellyel a fa kétszer kenetik-be, először gyengén, másodszer vastagon. Ezen óvoszer feltalálója azt állítja, hogy egy ilyen mázzal kétszer bekent deszka olly kemény és tartós lett, hogy a fába a tűz nem kaphatott és semmi változás nem történik rajta”.

A „Honművész” 1840. évi 4. száma tesz említést egy ilyen szerről, mely szerinte olyan fontos és hathatós, hogy „rövid időn belül mind a fecskendők, mind a tűzkármentesítés nélkülözhetőkké lesznek”. A keverék olyan, mint a szürke mésvíz s feltalálói, két angol, már több ízben tettek vele próbát Londonban s „ajánlatára legyen mondva, a legkeményebb tűzpróbát is kiállotta”.

Legérdekesebb valamennyi ilyen találmány között a Kis-Enyitzkey Nemes Rómer bécsi kémikusnak keveréke, amelyről részletes ismertetést ad a „Magyar Kurir” 1828. évi 34. és 35. száma ily cím alatt: „Mi módon lehet a zsindegyes és akármely fafedelű házakat a tűz ellen legbizonyosabb módon őrizni és bátorságba helyeztetni?”

A feltaláló neve nem ismeretlen hazánkban, mert ő vette meg az Irinyi gyujtótalálmányát és nagy gyárat is csinált e célra Pesten, melynek révén meggazdagodott. Az ő keveréke, „ha véle a fa bemázoltatik, erősen béhat és a fával mintegy egyesül. Tapasztaltatott, hogy a fa tartósabbá lett és ha tűz támadásakor reájuk hordta is az égő tüzet, zsindegyet, nádat vagy szalmát, azért nem gyulladtak-meg s így a tűz terjedésének szerentsés oltalom gátul szolgáltak”.

Erről a találmányáról különben egy füzetet is adott ki Bécsben, 1829-ben ily címmel: „Über die Wasserdichte und vor dem Feuer schützende Masse für Schindeldächer”.

Mindezek csak azt bizonyítják, hogy az impregnálást már régóta és sokféle alakban, anyaggal alkalmazták, mert érezték, tudták annak hasznos voltát.

Szomorú tapasztalatok bizonyították országvilág előtt, hogy mily óriási károkat okoz a tűz. Hiszen már a „Honi Gazdasági-Egyesület kormányzó választottsága” 1839 március 20-án a tárgysorozat 5. e) pontja alatt határozta: „Egy tűzellenes házfedel célszerűségének megvizsgálásául bizottság neveztetett ki”. (Nemzeti Ujság, 1839, első félév 27. szám.)

Tiszti és altiszti rőzsekéseket

legszébb kivitelben szállja
MÉSZÁROS LAJOS műtővásmester
Budapest, VIII. Máriá-utca 5
Telefon 349-869

Mátrai sisak-, tűzoltószerszám- és légoltalmi felszerelések gyára

Magyarországi Mátrai Ártal és Társa Rt.
Budapest, XIII. Lóráth u. 34-36. Tel. 299-965

3067—1943. sz.

MEGHÍVÓ

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség választmánya 1943. évi december hó 8-án, szerdán délelőtt 10 órakor Budapesten, a Kun-utcai központi tűzoltólaktanya nagy tanácstermében tartja a folyó évi rendes ülését, melyre a választmány tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
2. Igazolóbizottság jelentése.
3. A közgyűlés tárgysorozatának előkészítése.
4. Elnöki tanácsstag választása.
5. A Szövetség készpénzvagyonának elhelyezése.
6. Esetleges indítványok, melyek a választmányi ülés előtt legalább 10 nappal érkeztek be a Szövetséghez.

Budapest, 1943 október 23-án.

László István s. k.,   vitéz Kiss Lajos dr s. k.,
főtitkár   elnök

Az országos választmány tagjaira nézve az alapszabályok 16. §-a intézkedik.

3066—1943. sz.

MEGHÍVÓ

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1943. évi december hó 8-án, szerdán délelőtt 11 órakor Budapesten, a Kun-utcai központi tűzoltólaktanya nagy tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre a közgyűlés tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó.
2. Igazolóbizottság jelentése.
3. Elnökség évi jelentése.
4. Az 1942. évi zárszámadás.
5. Az 1944. évi költségvetés.
6. Tisztújításra vonatkozó javaslat.
7. Dr Meyer németbirodalmi tűzrendészeti felügyelő tiszteletbeli taggá választása.
8. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés napját megelőzőleg legalább 15 nappal adatkak be a Szövetséghez.

Budapest, 1943 október 23-án.

László István s. k.,   vitéz Kiss Lajos dr s. k.,
főtitkár   elnök

A közgyűlés tagjaira nézve alapszabályaink 20. §-a intézkedik.

3068—1943. sz.

MEGHÍVÓ

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélypénztára 1943. évi december hó 8-án, szerdán déli 12 órakor Budapesten, a Kun-utcai központi tűzoltólaktanya nagytermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre a közgyűlés tagjait tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitó és jegyzőkönyv hitelesítők kijelölése.
2. Az 1942. évi jelentés.
3. Az 1942. évi zárszámadás.
4. Az 1944. évi költségvetés.
5. A rendes tagok évi tagdíjának és a napi segély összegének újabb megállapítása.
6. Tisztújítás megejtés három év tartamára.
7. A közgyűlés előtt nyolc nappal beérkezett esetleges indítványok tárgyalása.

Budapest, 1943 október 12-én.

László István s. k.,   vitéz Kiss Lajos dr s. k.,
főtitkár   elnök

Értesítés

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 1943. évi december hó 7-én, tehát a közgyűlést megelőző napon, délután 3 órai kezdettel, a hősi halált halt tűzoltók özvegyeinek és árváinak felsegélyezése javára az Új Magyar Színházban (Budapest, VII, Izabella-tér 4) díszelőadást rendez.

Előadásra kerül Zilahy Lajos „Süt a nap“ című színdarabja. A darabot a budapesti székesfővárosi hivatásos tűzoltóság műkedvelői adják elő.

A közgyűlés tagjait s a közgyűlésre érkező bajtársakat az előadásra tisztelettel meghívjuk. Jegyet a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetségnél lehet igényelni.

December hó 8-án, a segélypénztári ülés után a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség választmányi tagjai megszemlélik Újpest megyei város hivatásos tűzoltóságának új laktanyáját.

A laktanya megtekintése után a tűzoltóság étkezdéjében közebed lesz, amelyen azonban csak azokat van mód kiszolgálni, akik a közebeden való részvételüket 1943. évi december hó 1-ig az újpesti hivatásos tűzoltóparancsnokságnak írásban bejelentik. Az ebéd, mely háromfogásos szárnyas menüből áll, 8 (nyolc) pengőbe kerül. Aki az ebéden való részvételét bejelenti, távolmaradása esetére is kötelezettséget vállal a fennmaradó menü kifizetésére.

A laktanya megtekintésére a budapesti székesfővárosi tűzoltóság, a bejelentett személyek szerint, megfelelő számú tűzoltógépjárművet bocsát rendelkezésre.

László István s. k., főtitkár

Mindennemű

létrák,

tűzoltó- és légoltalmi felszerelések
beszerzési forrása

özv. Metzker Ferencné

Budapest, XI, Horthy Miklós-ut 35

Telefon 456-363

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség kiadványai

(Beszerezhetők az illetékes vármegyei tűzoltószövetségek útján.)

Könyvek

1. Légoltalom. (Kárelhárító oktatás tűzoltóság számára) . . . . . 4.— P
2. A magyar tűzrendészeti közigazgatás szervezete. Dr. vitéz Roncsik Jenő I., II. füzet . . . . . 7.50 P
3. A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség 60 éves története. Vitéz Roncsik Jenő dr. . . . . 7.50 P
4. Gróf Széchenyi Ödön élete. Vitéz Roncsik Jenő dr. . . . . 7.50 P
5. Gyakorlati szabályzat . . . . . 3.— P
6. Egvenruházati szabályzat. (64.200—1940. B. M. sz. r.) . . . . . 60 fill.
7. Alapképzés, négy füzet, tokban . . . . . 5.25 P
8. Különleges létrák és különleges szerek szerelése . . . . . 75 fill.
9. Kismotorfecskendő és kezelése . . . . . 2.— P

19. Egyenruházati ismertető . . . . . 50 fill.
20. Szertárterv és költségvetés . . . . . 4.50 P
21. Tűzoltóinduló . . . . . 1.50 P

b) Hivatásos tűzoltóságok részére

1. Törzskönyvi lap . . . . . 8 fill.
2. Létszámeligazítás és napi működési napló . . . . . 8 fill.
3. Kárjelzések naplója . . . . . 8 fill.
4. Kárbejelentés . . . . . 6 fill.
5. Motorüzemanyagnapló . . . . . 12 fill.
6. Üzemanvag kivételezési lap . . . . . 6 fill.
7. Parancskönyv . . . . . 8 fill.
8. Kihallgatási napló . . . . . 8 fill.
9. Orvosi vizsgálati könyv . . . . . 8 fill.
10. Szolgálati jegy . . . . . 4 fill.
11. Kárjelentés . . . . . 8 fill.

Nyomatványok

a) Törvényhatósági tűzoltószövetségek részére

1. Tagdíj nyilvántartó . . . . . 30 fill.
2. Pénztári főnapló . . . . . 30 fill.
3. Törzskönyv a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 30 fill.
4. Napló a kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 20 fill.
5. Bizonyítvány kerületi tűzoltótanfolyam részére . . . . . 12 fill.
6. Bizonyítvány törvényhatósági tűzoltótanfolyam részére . . . . . 12 fill.
7. 1. sz. Jevzőkönyv a tűzrendészeti felügyelő által a községben (városban) tartott vizsgálatról . . . . . 20 fill.
8. 2. sz. Jevzőkönyv a tűzrendészeti felügyelőknél tartott vizsgálatról . . . . . 40 fill.
9. Értesítés tűzrendészeti szemle (vizsgálat) tartásáról . . . . . 8 fill.
10. 1. Kimutatás (kérdőív) a község (város) tűzrendészeti helyzetéről . . . . . 23 fill.
11. 3. Kimutatás (kérdőív) a magántűzoltóságokról . . . . . 15 fill.
12. 2. Kimutatás a tűzoltóságok tagjairól . . . . . 4 fill.
13. Próbalap motorfecskendő-vizsgálathoz . . . . . 16 fill.
14. Próbalap kézfecskendő-vizsgálathoz . . . . . 16 fill.
15. Versenyek részére osztályozási lap . . . . . 4 fill.
16. Díszokmányürlap . . . . . 4.50 P
17. Minősítés . . . . . 10 fill.
18. Kismotorfecskendő tanfolyam bizonyítvány . . . . . 12 fill.

c) Önkéntes, köteles és magántűzoltóságok részére

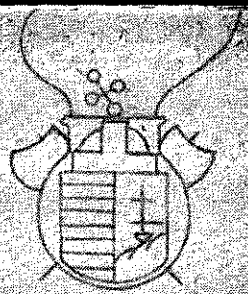
- Ügyviteli arcvásárlókönyv. Kötve.
- Kisehb testületeknek . . . . . 9.— P
- Naovobb testületeknek . . . . . 12.— P
- Önkéntes tűzoltótestületi alapszabály . . . . . 60 fill.

d) Az összes tűzrendészeti szervek részére

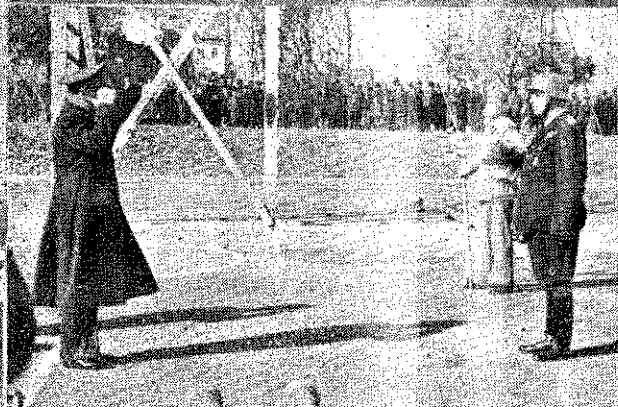
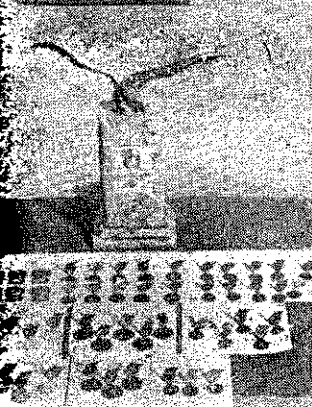
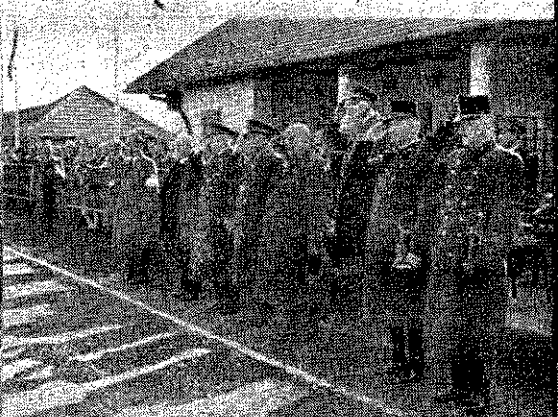
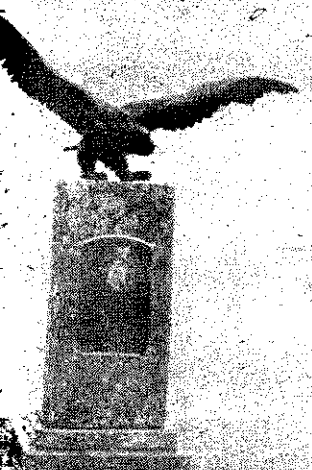
1. Iktató . . . . . 12 fill.
2. Működési napló . . . . . 8 fill.
3. Leltár felszerelésekhez . . . . . 12 fill.
4. Leltár szakkönyvekhez . . . . . 8 fill.
5. Leltár egyéb értékekhez . . . . . 8 fill.
6. Személvi lap . . . . . 6 fill.
7. Évi jelentés, hivatásos, önkéntes, köteles és magántűzoltóságok működéséről . . . . . 12 fill.
8. Tűzoltói igazolványok: Vászomburkolatban . . . . . 1.— P
- Igazolólap burkolat nélkül (legény-ségi) . . . . . 8 fill.
9. Törzsisv a tűzoltócsaládokról . . . . . 16 fill.
10. Tájékoztató a tűzoltócsaládok látogatásához . . . . . 4 fill.

Szolgálati érmek

V. éves	3.— P	XXV. éves	15.— P
X. éves	5.— P	XXX. éves	18.— P
XV. éves	10.— P	XXXV. éves	20.— P
XX. éves	12.— P	XL. éves	24.— P
- Éremszalag . . . . . 1.— P
- Igazolványlap . . . . . 50 fill.
- Királyi díszérem kicsinyített mása . . . . . 2.— P

Képes Színdarab

I. A Kolozsvári Derrata-Műve
Tűzoltósága szolgálatba állás
ünnepélytel kezdte meg, amel
szentmisével kezdődött. A t
oltóságot vitéz Zombory A. J
zsef ker. tűzr. felügyelő szemlé
meg.

II. A budapesti Standard Vill
mossági Rt. tűzoltósága siker
versenyi rendezett, amelyen
orsz. tűzr. felügyelő urat Eria
György főpar.-nok képviselt
A versenyen a MOTSZ ajándé
kát, a tufumadaras versenydíj
László István főtitkár adta át.

Marótlaka égése

Írta: Dévényi Endre dr.

Marótlaka község Kolozs vármegye nyugati felében fekszik, Kolozsvártól 65 km. távolságra. A házakon 60 kémény van. A vízszerezést 2 közkút, 55 ásott kút és a falu szélén elfolyó Kalota-patak biztosítja. Rossz deszkaszínben 1 kocsfecskendő, 1 db. 300 l-es tartályú lajt, 1 szívőtömlő és 25 m. nyomótömlő van. Ez az összes tűzoltófelszerelés. Tűzoltó-vezető nincs a faluban. A testület tagjainak száma ismeretlen. (Az OTF parancs szerint 1 szakasznak és 3 rajznak kellene működnie, 2 tisz, 4 tiszthelyettes, 16 tisztes, 31 tűzoltó taglétszámmal.) A házak teteje: szalmával fedett, fala: sárral vakolt deszka vagy gerenda volt.

Szász Ferenc dr alispán 1943 augusztus 26-án kérte a kolozsvári tűzoltóféparancsnokságot, hogy a Marótlaka községben keletkezett hatalmas tüzhöz megfelelő szerrel és létszámmal vonuljon ki. Vitéz Zombory A. József főparancsnok rendelkezéseire teherautón 1 Magirus kis motorfecskendővel, 10 tűzoltóval vonult ki a tűzoltóság parancsnoka. A 65 km utat 1 óra 15 perc alatt tették meg. Marótlakán ekkor már 7 lakóház, 7 csűr, 7 maktár és 7 ól omlott össze. Az oltásnál működött a marótlakai 10, a zentelkei 11, a magyarókerkei 11, a malomszegi 21, a Bánffy-hunyadi tűzoltóság 4 fővel, 1 drb 400-as kismotor-, 3 kocsis- és 1 mozdonyfecskendővel és 2 lajttal, összesen 5 sugárral. A kézfecskendők a vizet a kutakból, a kismotorfecskendő a Kalota-patakból szerezte.

A kolozsvári tűzoltóság a tűzzel szemben kezdte meg támadását, ahol a tűz egy még sértetlen ház takarmányos udvarát veszélyeztette. A tűzoltók házról-házra járva bontották szét az összeomlott, de mindenütt izzó és fellángoló házrészeket. Fél 5 óráig tartó rendkívüli munkával sikerült a tüzet teljesen körülhatárolni úgy, hogy a tűz tovaterjedése lehetetlenné vált. A tűz délelőtt 10 órakor keletkezett Boca Simon csűrjében. Erős szél volt, s rettenetes szárazság. A hőmérő 32 C°-ot mutatott. 5 hete nem volt eső. Percek alatt átterjedt a tűz a szomszédos házakra és kazlakra. A lakosság legnagyobb része a mezőn dolgozott s csak a harangok félreverésekor indultak a faluba. Sokan csak akkor kerültek haza, amikor már házuk földig égett. Kevés bútort kimentettek s azt a tüztől kb. 100 méterre egy tisztásra rakták és arra ültek és zokogtak.

Megérkezéskor is ott ültek a szerencsétlenek,

míg a bátrabbak a házak erősen hegyes csúcsára másztak, a szalmatetőt lepedőkkel letakarták, lelocsolták. Hosszú rongyokat csavartak rudakra és várták a szikrákat. A nagy hőség és lángok miatt a tűzoltóság munkája nagyon nehéz volt. Fokozta a nehézségeket az a körülmény, hogy az oltást kizárólag a tűzoltóknak kellett végrehajtani. A lakosság semmi segítséget sem nyújtott.

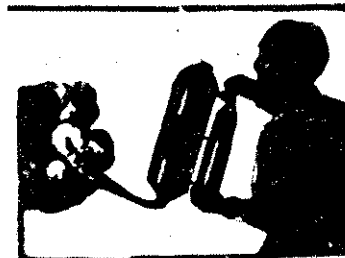
Kétségbeesett és sorsukba írva belenyugvó módon énekelgettek körülöttünk az asszonyok, míg a férfiak tehetetlenül és bénán álltak. A csendőrök segítségével a szomszédos községekből kellett embereket hozatni, de ezek sem segítettek semmit, mert villát, lapátot nem hoztak magukkal és azonnal eltűntek, ha a csendőr valamerre eltávozott.

A kár épületekben 150.000 P, bútorokban 20.000 P, állatokban (3 sertés) 1.600 P, gabonában 6.400 P, széna és egyéb takarmányban 10.500 P, összesen 188.500 P, melyből biztosítás révén alig térült meg valami.

Értékelés. Az oltás rendkívül kedvezőtlen körülmények között történt: nagy meleg, szárazság, távol volt a víz, nem voltak otthon a faluban, az építkezés tűzveszélyes, a lakosság teljes közönye, erős szél. Ennek ellenére is megállították a tűzoltóságok a tűz terjedését. A kismotorfecskendők most is kiválóan működtek. A kivonulásnál élénken mutatkozott az a hiány, hogy Bánffy-hunyad m. városnak, amely nyugat Kolozs megyének egyetlen nagyobb helye, nincs gépjármű fecskendője. A rövid 15 km-es utat majdnem 1 órán át tették meg, ugyanakkor a kolozsváriak egy óra 15 perc alatt vonultak ki. — Szekérrel, köves úton nem szabad motorfecskendőt szállítani. — Beigazolódott az is, hogy 65 km-es távolságból nem lehet kellő időben kivonulni. A segítségi körzet 25—30 km sugarúnál nagyobb nem lehet.

*

Szomorú érdekesség gyanánt megemlítem, hogy 7 évvel ezelőtt már leégett Marótlaka. Akkor azonban 45 épület égett le, s azt a házat, amelyben a tűz keletkezett, 3 évvel ezelőtt építették csak fel újra.

Folyékony szénsavval működő és száraz por-sugárral, folyékony szénsavval működtetett vízzel, gázzal, vegyíhábbal, léghabbal- és szénsavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivétele, szerkezete, működése- és oltóhatása: **a legkifogástalanabb.**

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10

Ismereteket készséggel küldünk.

TELEFON: 127-789

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rőzsekések, asbestrüházat és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátrai Antal és Társa Rt. Budapest

Városi fizet: VI, Teréz-körút 22

Telefon: 121-588

Gyár: XIII, Lomb-utca 34-36

Október hó 6

Az 1848-as nemzeti szabadságharcunk nem elszigetelt mozgalom volt, hanem az akkori időknek megfelelő korszerű és egész Európára kiterjedő hatalmas megmozdulás. Európa többi nemzete rég elbukott már, mikor a magyar kard győzelmet győzelemre halmozott és így szabadságharcunk egész Európa és a művelt világ szabadságszerető népének büszke szimbólumává vált. A szabadság és a magyar testvér fogalom volt akkor. Hatása még ma is elevenen él mindenki lelkében.

Az október 6-át a székesfővárosi tűzoltóság legénysége szép ünnepség keretében ünnepelte meg. Ez az ünnep diadalmas erőpróbája volt a legénység kultúrájának, ami viszont vitéz Kiss Lajos dr budapesti tűzoltó főparancsnok előrelátó, legénység-nevelésének céltudatos eredménye.

Két kiemelkedő része volt a műsornak, az egyik Özvány László segédcsovezető ünnepi beszéde, a másik Körösi József segédcsovezető hazafias alkalmi költeménye. Mindkét mű olyan tűzoltó szellemi alkotása, aki 48 órai kemény, laktnyai szolgálat mellett magánszorgalomból most szerzi meg hiányzó iskoláját. Háborúban pihen a műzsa. De nem pihenhet az önművelődés, nemzetünk történelmének megismerése, hazaszeretők tudatosítása. Nem is pihen, bizonyosság erre a székesfővárosi tűzoltóság legénységének nemzeti ünnepe.

Az ünnepi beszédet a következőkben adjuk közre:

„Minden jó magyar embernek két imádságos könyve van. Az egyik: amelyből a jó Istenhez imádkozik. A másik: a magyar nemzet történelméről, amely ezeréves édes hazánk sok szenvedését, dicsőségét és könnyhullatását ismerteti meg szíveinkkel.

Amikor történelmünkön forgatjuk, olvassuk és ahhoz a gyászkeretes lapjához érünk, amelyre vastag betűkkel ezt írta az idők krónikása: „Arad, 1849. október 6.”, megremeg a szívünk és könny szivárog két szemünkből. Magunk előtt látjuk a hősök hőseit, a bátrak bátrait, akiket Arad várának sáncai között végeztetett ki az igazságtalanságnak, gyűlöletnek és gyávaságnak megszemélyesítője: Haynau Gyula osztrák tábornok. Lapozzunk csak vissza a történelem könyvében. Ahogy ott lapozgatunk, a szabadság szóval találkozunk a legtöbbet. Őseink is szerették a

szabadságot. Tőlük maradt ránk é szent érzés atyai juss gyanánt s mi sohase dobtuk oda jussunkat egyetlen népnek se! Hej, pedig be sokszor akarták ezt a napfényt, ezt az áldásos meleget elrabolni tőlünk! A tatároktól a keresztények Istene megszabadított. 300 esztendőre rá török félhold szórta sápadt fényét a magyar égboltról, ahol eddig a magyarnak ragyogott a nap. Százhetven évig küzdött a magára hagyott magyarság az egész Európa veszedelme ellen. Dolgozott minden magyar lelke, mint a kis hóvirág az avar alatt. Egyre fokozódott az erőnk s végre ez az erő húzta meg a török számára a harangkötelet... Budát felszabadítottuk, Zentánál utolsó csapást mért a magyar kard a fogyó félholdra, amely a temesi mocsarakban tünt el örök időre.

Keresztények Istene, — akihez szent István óta oly szívósan ragaszkodtunk, — íme megmentett az évszázados rabságtól s felsegítette a kék égre a magyar szabadság napját. Szép volt, édes volt az a néhány esztendő, amit ismét szabadságban tölthetett népünk... De újabb megpróbáltatás következett a megtépett magyarra. Most nyugat felől fújta azokat friss vetéseink fölé a történelem zord szele.

Pogány török helyett Ausztria hódítói törtek hazánkra. A török időkben megfogyatkozott és a szüntelen harcokban legyengült néppel jött birkózni a vasba öltözött némettség. Hét évig állotta a kemény küzdelmet a magyar. Vártornyokon II. Rákóczi Ferenc kurucainak zászlaját lengette a szél. Esténként tárogató zengte a takarodót. Véres volt minden hajnalunk, minden esténk. E vérzivatarban nem növekedhetett a magyar vétes. Fogyott az, mint az oldott kéve. A császáriak zsoldosokat béreltek Európa söpredékéből s nőtön-nőtt seregük. A labancokhoz átpártolt gyászmagyarok száma is növelte azt. És... „letörött a zászló a nagymajtényi síkon...” Sokáig azt hittük, örökre leáldozott a magyar szabadság napja. Most a török félhold helyett az osztrák kétfejű sas volt az úr. Ez is 150 évig. 1848-ig tecchalottként feküdt az ország a Duna-Tisza medencéjének óriási koporsójában. És ébresztőért esedezett titkon az imádkozó magyar kar. Ébresztőért, amely megrázza a földet, megrázza az eget, hogy újra szabaddá lehessen Árpád, Szent István, Mátyás király magyar paradicsomkertje. Az imádkozókat nem hagyja el az Úr. El-

**Gazdák Biztosító
Szövetkezete
Budapest, IX, Üllői-út 1
Telefon 187-870**

Tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavattossági, betöréses-lopás elleni, autó-, üveg- és állatbiztosítás. Képviselet minden városban és községben! Kartelen kívül!

jött március 15, és a többi már tudjuk. 1849. augusztus 13-án Görgei Arthur letette a fegyvert Paskievics orosz fővezér előtt, s ez jelentette a cárnak: Magyarország Felséged lábai előtt fekszik. A honvéd tiszteket, akik magukat orosz fegyvereknek adták meg, október 6-án a császár nevében főbelőtték vagy felakasztották... Ez az igazságtalanság rázta fel igazában a magyar nemzetet a világoi fegyverletétel okozta kábultságából. Ekkor ébredt tudatára sorsának, de türte azt méltósággal, gyászolta halottait némasággal... Csak néha szólalt meg a költő lantja, hol a Gólyához, hol a Csüggedő madarakhoz.

Magyarország 1000 év óta már igen sokszor volt gyengébb, mint ellenségei, de dicső történelmének, ősei véréből megszentelt helyei, felhangzó szavának ereje mindég diadalmaskodott az ellenségein... Legnagyobb fegyvere mindig a mult dicsőségében való elmerülés s a multak szcnevde-seiből merített tanulság volt: és ezen áldozatokon mi okulni, tanulni akarunk, lelkünket kívánjuk megedzeni a haza iránti kötelességünk rendíthetetlen teljesítésére. Ezen az alapon tehát egy szebb jövő iránti bizalommal eltelve reménykedni kívánunk. A reménység mindig jogos önbizalomból fakad, mely nemcsak erőt érez magában, hanem az alkotásra is tudja és akarja fordítani. Aki ilyenkor azt állítja, hogy hősi önfeláldozásunk hiábavaló volt, az könnyelműen kishitű, mert nem ismeri a magyar lelket. És mennyien esnek nálunk ebbe a hibába! Pedig milyen nagy-szerű nemzetépítő képességeink vannak. Feltételezhető-e külnben az, hogy magyar fajunk Európának ezen, a veszélynek annyira kitett részén már több, mint ezer esztendeje önálló életet tudna élni! Hirdessük pihenés nélkül, lankadatlan erővel, hogy nemzet lehet nemzetnek ellensége, de a világ mégsem jogfosztásra, a nyers erőre és önző érdekekre van berendezve, hanem erkölcsre és igazságra. Ez pedig a miénk. Azt jól tudjuk, hogy a világtörténelem sok igaz ügynek volt temetője, de azt is tudjuk, hogy ahol erős egyetértő és csüggedhetetlen akarat és rendületlen kitartás, egy egységes nemzet akarata és kitar-tása áll az igazság szolgálatában, ott az eredmény csak idő kérdése lehet, de vita vagy kétség tárgya nem, ott a harcot mindig siker koronázza. Ha nemzetünk fenn akar maradni, élni akarunk, ha ezer év dicsősége után nem akarunk nyomorultul, dicstelenül sírba szállni, megfeszített erővel kell teljesíteni kötelességünket Nagy-Magyarorszáért.

Mi, a mai nemzedék, ki akarjuk engesztelni magyarok haragvó Istenének rettenetes büntetését s helyre akarjuk hozni megtévesztésünk, széthúzásunk bűnének szörnyű következtetését és megtisztult lélekkel, nyílt homlokkal akarunk szolgálni, ha kell, harcolni Nagymagyarország egységéért.

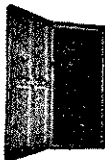
Magunkban bizóan, Istenbe vetett hitte! né-zünk hát az eljövendők elé. Merítsünk a multból erőt, bátorságot és kitartást. Bármit ígérnek, bármit óhajtanak egyesek, nem hallgatunk egyébre, mint a hazaszeretet szavára, ne vezes-senek muló jelszavak, hanem a nemzeti vértanuink szent emlékei. S Magyarország a Kormányzó Úr országgyarapító bölcs irányítása alatt ismét nagy és egész lesz!"

P. B.

Gázbiztos

óvóhelyajtók és vészkijáratzárók

vasbetonból

Pregitzer Ferenc

cementárugyár

Budapest, XIV, Angol-u. 30

Telefon: 297-921

Dräger

oxigénes önműntőket,

lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja

Poscher Frigyes

Kérjen
áránlatot

műszaki és légoltalmi cikkek vállalata

Budapest, VII, Damjanich-utca 46

Telefon: 225-049

KISTÉNYI WALTHER E.

BUDAPEST, IV, Petőfi Sándor-utca 6, félmelet

Gyárt: érmeket

rendjeleket

jelvényeket

tiszteletdíjakat

A

Magyar Országos

Tűzoltó Szövetség

éremszállítója

Hazánk legrégebb, több mint 125 éve fennálló

tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

magy. kir. udvari szállítók

Alapítva 1816

S O P R O N

Legelső tűzoltószar-, kút-, szivattyú- és gépgyár, harang-, fém- és vasöntöde. A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskenedőket, kocsifecskenedőket, különféle tűzoltószereket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk

HIVATALOS RÉSZ

Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség

3118/943.

Kivonat

a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnöki tanácsának 1943. évi október hó 22-én tartott ülésén felvett jegyzőkönyvéből:

Tárgyaltuk: Elnök előterjesztését a segélyzőpénztári rendes tagdíjak és a pénztár által fizetendő segély összegének újabb megállapítása ügyében.

Véghatározat: A segélyzőpénztár közgyűlése az előterjesztést elfogadja és egyhangúlag elhatározza, hogy 1944. évi január hó 1-től kezdődő hatálylallyal a rendes tagok (tűzoltók) évi tagdíját 50 (ötven) fillérben és a segélyzőpénztár által fizetendő napi segély összegét 4 (négy) pengőben állapítja meg az alapszabályok 11. §-a értelmében.

Ezen véghatározatot a belügyminiszter úrhoz jóváhagyás végett felterjesztjük, s az alapszabályok 14. §-a értelmében a tűzoltószövetség hivatalos lapjában — tudomásulvétel és megfelelő intézkedés végett — közzétesszük.

Megokolás. Így határozott a közgyűlés, mert a folyamatosan fokozódó drágulás következtében ezen összegek felelnek meg a mai életviszonyoknak. Kmft.

Tudomásulvétel és megfelelő intézkedés megtevéte végett a tűzoltóparancsnokságoknak kiadjuk. Budapest, 1943. október 25-én,

László István, s. k. vitéz Kiss Lajos dr s. k.
főtítkár. elnök.

Szekszárd megyei város polgármesterétől
21.745—1943. sz.

Pályázati hirdetés

Szekszárd megyei városnál megüresedett egy állami rendszerű IX. fizetési osztályba sorozott hivatásos tűzoltóparancsnoki állásra ezennel pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt és Tolna vármegye főispánjához címzett pályázati kérvényüket Szekszárd megyei város polgármesterénél a jelen pályázati hirdetésnek a Budapesti Közlöny-

ben történt megjelenésétől számított 15 nap alatt nyujtsák be vagy postán küldjék be.

Az elkésztett beérkezett vagy hiányosan felszerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

A kinevezett tűzoltóparancsnokot az állással egybekötött és a jogszabályokban megállapított illetmények illetik meg.

A tűzoltóparancsnoki állásra pályázók képesítésére a 180.000—1936. B. M. sz. rendelet 11. §-ának (3) és (4) bekezdésében előirt rendelkezések az irányadók.

A közszolgálatban állók pályázati kérvényüket szolgálati úton tartoznak benyujtani s a felsorolt feltételek közül azokat, amelyek törzskönyvi lapjukon vannak feltüntetve, csatolandó törzskönyvi lappal igazolhatják.

Szekszárd, 1943 október 15-én.

Cs. Papp Jenő dr s. k., polgármesterh.

Vác megyei város polgármesterétől.
21.133—1943. kig. sz.

Pályázati hirdetés

Vác megyei városnál szervezett, középiskolai végzettséghez kötött tűzoltótisztgyakornoki állásra pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása az állami rendszerű középiskolai végzettséghez kötött, gyakornoki fizetéssel azonos. Az állásra a 180.000—1936. évi B. M. sz. rendelet 11. §-ának 3. bekezdésében irt feltételekkel rendelkező egyének, akik nem esnek az 1939. évi IV. tc. hatálya alá, valamint az ezen rendelkezést kiegészítő 128.100—1942. B. M. sz. rendelet 1. §-ában adott könnyítések értelmében azok is pályázhatnak, akik a 180.000—1936. évi B. M. sz. rendelet 11. §-ának 3. bekezdésében előirt feltételeknek megfelelnek, de szakképzettséggel nem rendelkeznek. A szakképzettség hiánya nélkül kinevezett tűzoltótisztgyakornok tartozik a legközelebbi tanfolyamot elvégezni, mert képesítés hiánya nélkül magasabb fizetési osztályba nem léphet.

Az állást kinevezés útján Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánja fogja betölteni.

A szabályszerűen felszerelt és okmánybélyeggel ellátott pályázati kérvényeket Pest-Pilis-Solt-Kisekun vármegye főispánjához címezve nálam kell benyujtani 1943. évi november hó 14. napjának déli 12 órájáig.

Légítámadás alatti közlekedésre jogosító világitó jelzőtárcsa gépjárművekhez.

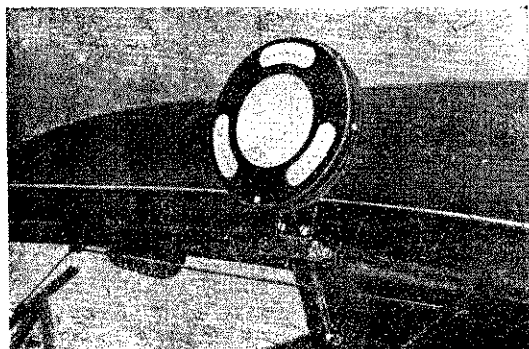
A honvédelmi miniszter úr 139100/eln. 35.—1942. számú rendeletével a Tóth—Dutó világitó jelzőtárcsát rendszeresítette.

Tűzoltógépkocsikhoz is szükséges!

Gyártja: **Tóth Miklós gépészmérnök**

Budapest, XII, Városmajor-utca 16. Tel.: 151-669

Kérjen árjegyzéket!

Közszolgálatban, illetőleg katonai szolgálatban állók pályázati kérelmüket szolgálati úton tartoznak benyújtani. A pályázati feltételeknek meg nem felelően felszerelt vagy elkésve érkezett folyamodványok nem vétetnek figyelembe.

Vác, 1943 október 12-én.

Karay Kálmán dr s. k., polgármester

Vác megyei város polgármesterétől

21.132—1943. kig. sz.

Pályázati hirdetés

Vác megyei város hivatásos tűzoltóságának létszámában megüresedett egy tűzoltói állásra pályázatot hirdetnek.

A tűzoltó az állami rendszerű II. osztályú altisztek részére mindenkor megállapított illetményben részesül.

A kinevezett tűzoltó az alkalmazás első évében ideiglenes, próbaszolgálatot teljesít és a próbaszolgálat ideje alatt kisegítő szolgálattal járadalmazásban részesül. A próbaszolgálat alatt alkalmasnak talált tűzoltót a tűzoltóparancsnok javaslata alapján véglegesítem.

A meghirdetett tűzoltói állás igazolványos altisztek, illetve az 1938. IV. tc. 6. §-a 4. pontján értelmében vitézek vagy tűzharcosok részére fenntartott állás. Ha azonban előírt kellékkel ilyen pályázó nem lesz, akkor az állást más alkalmas pályázóval fogom betölteni.

Az állás betöltésénél egyenlő feltételek fennforgása esetén elsősorban az részesül előnyben, aki már megfelelő műszaki, tűzoltói vagy légvédelmi képzésben részesült, továbbá az, aki a gépkocsivezetésben jártassággal bír.

Az állást elnyerni óhajtok kérvényüket Vác megyei város polgármesteréhez címezve, a város iktatóhivatalába legkésőbb folyó évi november hó 14-én déli 12 óráig nyújtják be.

A hiányosan felszerelt vagy késve érkezett kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Vác, 1943 október 14-én.

Karay Kálmán dr s. k., polgármester

Speciális tűzoltóegyenruha-

Keresztény cég
Arajanlattal!
díjtalanul
szolgálat

készítő szabóság
Czirják Elek
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61
Telefon: 268-639

Bajtársi tisztelettel közlöm t. Rendelőimmel,

hogy 14 havi frontszolgálat után a Tűzkereszt I. fokozatával leszereltem és üzemen irányítását újból személyesen vettem át. Mint a multban, úgy ezután is gondos munkáról és pontos kiszolgálásról biztosítom m. t. Rendelőimet. Hazafias tisztelettel

CZIRJÁK ELEK tűzoltó egyenruha szabó

HIREK

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar november hó folyamán 3-án, 8-án, 17-én és 24-én délelőtt 10.15—11.10-ig szerepel Bp. I. hullámhosszán.

Kerületi tűzoltótanfolyamok Debrecenben. Ebben az évben a város tűzoltóparancsnoksága már hat kerületi tűzoltótanfolyamot tartott, az utolsó tanfolyam záróvizsgálata október 23-án volt, amikor 22 hallgató kapott látogatási bizonyítványt. Ebben az évben végzett hallgatók száma 207, ami harmincegyes átlagos létszámú tanfolyamnak felel meg. A tanfolyam után volt a hetedik kismotorfeckendő kezelői tanfolyam, amelyeken ebben az évben 192 hallgató kapott képesítést. Ebben az évben hatodik, sorrendben a harmincegyedik kerületi tűzoltótanfolyam záróvizsgálóján a város polgármesterének képviseletében Orosz Árpád dr tanácsnok elnökölt, a hallgatókhoz vitéz Roncsik Jenő dr kerületi tűzrendészeti felügyelő, tanfolyamparancsnok intézett buzdító beszédet, amelyre Szöllőssy János jászladányi tanfolyamhallgató választott fogadalmat, hogy a tűzoltói szolgálatban és a tűzoltói eszme mellett minden körülmények között ki fognak tartani. Ugyancsak ő koszorúzta meg a hősi halált halt tűzoltók emlékművét is a tanfolyamhallgatók nevében.

Érdekes tüzeset. Szeptember 22-én délelőtt 8 óra 10 perckor a kolozsvári állomásfőnökségről távbeszélőn jelentették, hogy az áruraktárban tűz keletkezett. Gépjármű vészvonattal 1 tiszt és 4 tűzoltó azonnal kivonult. Bár a tűzhöz percek alatt kiérkeztek, a tüzet a raktár munkásai már eloltották. Azonnal megtartották a tűzvizsgálatot és megállapították, hogy az áruraktárban az áruk között a Rikó Rt. budapesti cég által feladott O. E. A. r. jelű ládában a Kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem Szerves Kémiai Intézete részére különböző vegyszerek voltak csomagolva. A ládán a „Törékeny!” jelzés nem volt látható. Emiatt a ládát nem kezelték kellő gondossággal s így a vegyszerek közül az 5 kg-os salétromos üveg eltört. A hézagtól használt fagyapótot és a ládát a salétrom nitralta, mely azután öngyulladás következtében meggyulladt. A lángokat látva, a raktár munkásai vizesvedrekkal azonnal hozzákezdtek az oltáshoz s pillanatok alatt eloltották a tüzet. Oltás közben lelocsolták a Trifoxlinó kolozsvári cég három csomagját, amelyekben „Porzol” gabonapacót küldtek a cégnek 2296.55 pengő utánvét összeggel. A tűzvizsgálatot tartó bizottság megállapítása szerint a tűz által okozott kár 70 P volt, ellenben az okozott vízkár az 500 P-t is meghaladta.

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőorsót

a gyakorlati szabályzat és a MOSZ előírása szerint raktárról szállít

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.

BUDAPEST, 62 TELEFON: 299-055

Felhívás

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség értesíti a tűzoltótestületeket, hogy az idei évre rendelkezésre álló nyomótömlőmennyiség elfogyott.

Kéri ezért az érdekelteket, hogy több igénylést ne küldjenek be, mert a Szövetség több megrendelést nem vehet fel és az igénylések adminisztrálása és megválaszolása felesleges munkát okoz.

Szövetségi közgyűlés Kolozsváron. Kolozsvármegye és Kolozsvár thj. sz. kir. város Tűzoltó-Szövetsége 1943. szept. 19-én a vármegyeházán tartotta ezévi rendes választmányi és közgyűlését. A közgyűlés szokásos tárgysorozata után Szász Ferenc dr. alispán átadta hat Kolozsvármegyei tűzoltó-vezetőnek a M. O. T. Sz. által adományozott jutalmakat. Ezután Muth Mihály tanácsnok adta Blahunka Lajos kolozsvári ö. t. felügyelőnek a Belügyminiszter úr által adományozott királyi díszérmét. Kolozsváron ez volt az első királyi díszérem-átadás. Elnöklő alispán ezután a szolgálati éremre jogosultakat köszöntötte, s átadta vitéz Zombory A. József főparancsnok, kerületi felügyelőnek a 20. éves szolgálati érmét. Dévényi Endre dr. kolozsvári parancsnoknak a 15. éves és Bánk István kolozsvári ö. t. főfelügyelőnek a 20. éves szolgálati érmét vitéz Zombory A. József főparancsnok, a Dermata-gyári tűzoltóság négy tagjának pedig Zudor János vezérigazgató adta át az érmeiket. A nagysikerű közgyűlés — melyen rendkívül sokan jelentek meg, s amelyen Békés vm. Tűzoltó-Szövetségét Dévényi Lajos v. t. f. képviselte, — a Himnusz eléneklésével ért véget.

Augusztus hónapban öt nagy vidéki tüzesethez vonult ki a miskolci tűzoltóság. Augusztus 4-én az úgynevezett Csanikvölgyi téglavető égéséhez vonult ki a tűzoltóság. Augusztus 16-án Tiszalúc község határában lévő Gizella-pusztán lévő tűzhöz kértek segítséget, ahol a sűrűn összezsúfolt asztagok közé beállított rossz tűzszekrényű cséplőgép okozta a tüzet. A hét óra hosszát tartó oltási munkálatok során sikerült négy kazlat és egy asztagot, valamint a tanyaházat megmenteni. A tűznél igen eredményesen segítettek a tiszalúci önkéntes tűzoltók. Augusztus 20-án Görömböly község közelében volt nagy erdőtüz, amikor egyszerre két helyen égett az erdő.

Ennél a tüzesetnél a tűzoltóság egyik tisztje repülőgépről állapította meg a tűz határait és az oltási munkákat ennek alapján végezte a kivonult őrség a honvédség segítségével. Augusztus 21-én Gesztly község belsőségén égett öt portán elhelyezett takarmány, szalma, gazdasági épületek. Az oltási munkálatok négy órát vettek igénybe. Augusztus 27-én Felsődobsza község határában pusztított a tűz. Az őrség megérkezésekor már mintegy 1000 kereszt élet égett. Vízhiány miatt az őrség a helybeli önkéntes tűzoltósággal védőoltást végzett, ami sikerült is. Ehhez a tűzhöz a tűzoltóság 3 óraker vonult ki és 18 óraker vonult be. Sokkal eredményesebb lett volna az oltási munka, ha a tanya területén lévő két nagy, körülbelül 100 köbméteres vízmence vízzel meg lett volna telítve. Ennek hiányában a vizet 2 km távolságból szállították. Ehhez a tűzhöz egy nagy miskolci tűztől vonult ki az őrség. Megállapítást nyert, hogy a keletkezett kár gondatlanság és valószínűleg gyújtogatás következtében keletkezett, valamint a tűzrendészeti előírások be nem tartása következtében.

Különös tűzokozás. Egyik fiumei áruházból a szélroham betaszított egy kettős csapóajtót és a légnyomás a vastag függöny által leverte a falra függesztett tűzoltókészüléket. Ennek önműködő szerkezete az esés következtében kinyílt és hatalmas vízsugarat lövellt a szemközti falra. A vízsugár az árammérő órát érte és evvel rövidzárlatot okozott. A kipattanó szikrák elektromos tüzet idéztek elő a villanyóra közelében. A tűz innen átterjedt az áruház többi részére is. Az erős szélben a tűzoltóság csak többórai megfeszített munka után tudta megfékezni a tüzet.

Tűz a nagykanizsai városi erdőben. A Nagykanizsa határában lévő úgynevezett Práterben a városi erdő kigyulladt. Négy-öt hold állott már lángokban, amikor a tűzoltók a helyszínre érkeztek. Többórai munkával azonban sikerült a tüzet elszigetelniük, majd később eloltaniuk. A tűz keletkezésének okát nyomozzák.

Meddig látszik el a gyufa lángja? Berlinben különböző vizsgálatokat folytattak annak megállapítására, hogy az elsötétítés alatt a különböző fényforrások milyen távolságra láthatók. Legnagyobb meglepetésre megállapították, hogy egy égő gyufaszál lángja egy kilométernyire, egy közönséges istállólámpa fénye hét kilométernyire látszik el. A rendszeren megvilágított lakószoba világossága normális körülmények között 20 kilométer távolságra ér el.

BOROS egyenruházat szabósága

Tűzoltói új előírással egyenruhákat mérték után

„Hangya” akciószövetből is készít

BOROS és HUBER

BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6

Telefon: 145-016

Körjén
Árajánlatot

ADÁS — VÉTEL

Eladó 1 darab 24 hl ürtartalmú vizes vaslajt, kifogástalan kocsiházzal. Megtekinthető Darab Lajos református kántornál, Cegléd, Gróf Károlyi S.-utca 10. szám.

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

Alapítva 1896

Mindennem a tűzoltó- és légoltalmi felszerelési cikkek raktárról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055

Városi lerakat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-533

gyárt: kezi- és motorfecskendőket, mindenféle létrákat, motollákat, vízfordó és öntözőlajtákat, szerkocsikat és légoltalmi felszereléseket

Szállítunk a hatóságai előírásoknak megfelelő

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

MÁVAG
GYÁRTMÁNY

Telefon 133-394

herdizható benzinmotoros és kézi működtetésű fecskendőket, vízfordó- és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZSEUM-KÖRÚT 18, II.

KÖHLER ISTVÁN**FECSKENDŐ-, SZIVATTYÚ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús tűzoltófecskendőket, tűzoltószerkeket, felszereléseket és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X, KORPONAI-UTCA 21. SZÁM**FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., Budapest, XI.**

gyárt: erős- és gyengeáramú szigetelt vezetéket ólomburkolat nélkül, ólomkábeleket, csupasz fém-huzalokat, -kábeleket, -rudakat és -csöveket, sodronyköteleket, szigetelőcsöveket és fémtömlőket

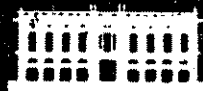

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hasonlítható össze a különböző utánszatokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 35. TELEFONSZÁM: 323-731

CORVINAJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden hó 1-én

Az előfizetési és hirdetési díjakat a Magy. Országos Tűzoltó-Szövetség 23.297. számú csekkzámlájára lehet beküldeni. Csekk-úrlap minden postahivatalban kapható

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VI, IZABELLA-UTCA 51
Telefon: 223-254

Előfizetési ára egész évre 12 P

A szerkesztőség címére küldött szakcikkeket, ha közlésre alkalmasak, díjazzuk

Ajánlva a m. kir. belügyminiszter ár 126.278—1938. B. M. sz. r. („Bellügy” Közlöny” 1939. évi 5. sz.) a vármegyék, városok és községek számára

TÜZOLTÓTESTÜLETEK A LAPOT DÍJTALANUL KAPJAK

Tekintély és szeretet

Nem tervszerűtlenség, hogy legutóbb a parancsolásról és engedelmességről beszéltünk s most a tekintélyt és szeretetet vesszük tollhegyre. Mindezek szerves összefüggésben vannak egymással minden egyesületben s életközösségben. Most meg éppen időszerű is, hogy a szeretetről szóljunk, mert hisz küszöbön van a szeretet ünnepe, a szent karácsony a maga szívét-lelket melegítő bensőségével, családiasságával.

A parancsolásnál és engedelmességnél feltétlen szükséges a tekintély. Egyik részről, hogy meglegyen, a másik részen pedig elismerjék. Ahhoz, hogy a parancsolónak meglegyen a kellő erkölcsi súlya, el nem engedhető, hogy felsőbbségét elismerje a közösség, az alárendelték.

Lám, az iskolában is azért tud boldogulni az iskola vezetője, tanítója, mert minden gyermek elismeri az ő felsőbbségét szellemi és erkölcsi tekintetben. Minden gyermek érzi, hogy a tanító a szülők helyettese és képviselője. Isten és a szülők után éppen a tanító lesz a legfőbb példakép minden jó családból való gyermek előtt.

A tűzoltóságnál a *parancsnok*, ez a főszemély. Az, akinek tudásával, közéleti értékével, szinte azt mondhatjuk, magasabbrendűségével kell hatnia és éreztetni minden bajtársra előtt, hogy több a többinél, többet tud, nagyobb a súlya a közéletben s erkölcsi tekintetben vezető társai között éppen úgy, mint a maga falujában.

Ezeket az adottságokat magával kell hoznia már akkor, mikor fogadalmat tesz. Ami pedig a szaktudást illeti, azt meg kell szereznie és állandóan fejlesztenie kell önmagában tanulás és gyakorlás által.

Nem oknélküli tehát az, hogy a tűzoltótiszti tanfolyam elvégzését követeli a rendelet és az országos felügyelőség. Szükség van erre azért, hogy a parancsnok tudásban is első legyen társai között s szava minden kétséges esetben döntő legyen.

Ha ez a képesség és készség nincs meg benne, nem lehet tekintélye még akkor sem, ha egyébként a közélet minden terén kiváló.

Sorban legutolsónak hagytuk a tűzoltóságnak legelső tényezőjét, a *szeretetet*. Köztudomású tény, hogy magát az intézményt a szeretet hozta létre, de — tovább megyünk — az tartja össze, mint legerősebb pillér.

Embertársaink jóvalta érdekében harcolunk, dolgozunk, fáradozunk, kockáztatjuk egészségünket, sőt — ha kell — életünket is. Ezekre pedig csak a szeretet ösztönözhet édesmindnyájunkat.

A szeretet ad újabb és újabb erőt, ha fáradunk, ettől nyerünk új buzdítást, ha csüggedünk, ez képesít áldozatokra, ha akaratumk gyöngülne, ha bátorságunk lanyhulna, ha érdeklődésünk esőkkenne.

Ez a szeretet nyugtatja meg szívünket, mikor kétségeskedünk, mikor hálátlanságot tapasztalunk, elismerést nem aratunk és mégis áldozatokat hozunk a szent ügy érdekében.

Igen, a szeretet fogyhatatlan a nemes lelkekben és nemcsak nem fogyatkozik, hanem időről időre csak fokozódik, mert lelkünk megnyugtat, hogy nemes téren munkálkodunk, embertársainkon segítünk.

A keresztény erkölcsstan szerint a legfőbb erények: a hit, a remény és a szeretet. Ezek közül azonban csupán a szeretet örök. Hiszen a hit nem hit többé, ha tudattá válik, a remény abban a pillanatban meghal, amikor teljességbe megy a véggyakorlásunk, a reményünk. A szeretet azonban még nem szűnik. Olyan, mint a végtelen idő.

A parancsolás és engedelmességhez tehát, hogy kiváló tűzoltócsapatunk legyenek s fejlődésre képes szervezetté váljanak, szükséges még a tekintély és el nem engedhető a szeretet. Ez fűti mindnyájunk lelkét állandóan, ez melegíti, lelkesíti s teszi képessé a további szakadatlan munkára, áldozatra. (b. l.)

Karácsonyfát a tűzoltó-gyermekeknek!

Mai vezércikkünk éppen azt fejtegeti, ami egyébként köztudomású bajtársaink körében, sőt az egész ország társadalmában, hogy társulásunk alapja, rúgója, lendítő ereje a szeretet.

Ezt a szeretetet gyümölcsöztetnünk kell saját családjaink, szűkebb közösségünk kebelében is. Erre pedig legalkalmasabb a karácsony ünnepe.

Sokhelyütt állandó és évenként megújuló szokás, hogy a tűzoltók gyermekei részére karácsonyfát állítanak és kis ünnepséget rendeznek, apróbb ajándékokat osztanak ki a kicsinyek között.

Tegyük meg ezt *mindenütt*, minden községben, minden városban.

Nem gondolunk mi valamelyes nagyszerű ünnepségre, drága ajándékokra, ragyogó és díszes karácsonyfára. Ezek mind sokba kerülnek. De nem is ez a fontos, hanem az, hogy ez az ünnepség is közelebb hozza a bajtársakat egymáshoz és jobban odaláncolja az intézményhez.

Gyűjtsünk a magunk kis körében erre a célra s kopogtassunk a vagyonosabbak ajtaján. Szerezzünk egy kis fenyőfácskát és díszítsük fel szerényen, de mutatósan. Egy pár kicsi gyertya égjen rajta s már az is boldoggá teszi a szerény viszonyok között élő tűzoltógyermekeket. Vegyünk a gyűjtött pénz mennyiségéhez viszonyított apró ajándékokat, melyek nemcsak játékok, hanem (éppen most időszerűen) hasznos tárgyak is lehetnek. Azután szavaljon egy-két gyermekünk és énekeljenek szívet-lelket megható karácsonyi énekeket. Szóljon hozzájuk a falu papja, jegyzője vagy maga a parancsnok egy pár meleg szót s ossza ki valamelyik tűzoltófeleség az ajándékokat. S záradékol énekeljük el a nemzeti imánkat.

Itt még azt hangsúlyoznám, hogy különös tekintettel legyünk a *hadjáróvára*, a hadbavonult vagy rokkant tűzoltók gyermekeire és különösen azokat öleljük melegen a keblünkre.

Biztosíthatok mindenkit, hogy jót cselekedtünk, hasznos munkát végeztünk s tapasztalatból mondhatom, hogy ahol ezt láttam, mindenütt nagy hatása volt és kedves emlékeket hagyott a lelkekben.

Egy öreg tűzoltó

Vitéz nagybányai Horthy Istvánné Főméltóságú Asszony látogatása az egyik légoltalmi főkörzetnél

Budapest székesfőváros légoltalmának budai főkörzetparancsnokságánál folyó évi november hó 10-én vitéz nagybányai Horthy Istvánné Főméltóságú Asszony látogatást tett. A Főméltóságú Asszony a budai főkörzethez beosztott egészségügyi szakszolgálatnál szolgálatot teljesítő vöröskeresztes ápolónők felügyelő-nagyasznál s így látogatásának célja az egészségügyi szakszolgálat megtekintése volt.

A Főméltóságú Asszonyt az országos tűzrendészeti felügyelő, valamint a főkörzetparancsnok fogadta törzsével és a budai tűzoltóosztályparancsnokság vezetőjével. Először a főkörzetparancsnokság berendezéseit szemlélte meg, majd Erlaky György tűzoltófőparancsnokhelyettes bemutatta a tűzoltóság felszerelését és laktanyáját, valamint annak keretében elhelyezett egészségügyi szolgálat felszereléseit. Ugyanis a légoltalom keretében az egészségügyi szakszolgálat gépkocsijainak karbantartását, vezetését a tűzoltóság látja el s éppen ezért a gépkocsik is mindenütt a tűzoltóságokon vannak elhelyezve. Főméltóságú Asszony érdeklődve hallgatta a jelentéseket s megsemmisítette a légoltalom céljaira külön tervezett és szolgálatba állított pótkocsis mentőgépkocsikat, amelyek egyszerre 8 fekvő sérültet szállíthatnak.

A főkörzetparancsnok ismertette az egészségügyi szakszolgálat tagozódását, szolgálatát és kérte a Főméltóságú Asszony nagyértékű jóindulatú támogatását és megértő gondoskodását, hogy a hősekké és szeretett Kormányzóhelyettesünk hősi példájának szívünkbe zárt emlékével a magyar légoltalom katonái a boldogabb magyar jövőért a sikeres küzdelmet mindenkor felvehessék.

Mátrai sisak-, tűzoltószer- és légoltalmi felszerelések gyára

Koraszórány **Mátrai Antal és Társa r. t.**
Budapest, XIII, Lomn-u. 34-36. Tel. 299-055

Hazánk legrégebbi, több mint 125 éve fennálló
tűzoltószergyára

Seltenhofer Frigyes Fiai

Alapítva 1818

magy. kir. udvari szállásolt
S O P R O N

Legelső tűzoltószer-, kút-, szivattyú-, és gépgyár, harang-, fém- és vassöntőde. A párisi vilákiállításon nagy aranyéremmel, azonkívül sok arany- és ezüstéremmel, valamint díszoklevéllel kitüntetve. Gyárt: motorfecskendőket, kocsifecskendőket, különféle tűzoltószerkeket és felszereléseket. Kedvező fizetési feltételek és sokévi jótállás. Költségvetést és kiszállást díjmentesen eszközölünk.

KÉPES HIRADÓ

Kispesti tűzoltógyakorlat

F. évi november hó 4-én Kispest város területén lévő H-Sch-C-S. Magyar Gépgyári Művek Rt. ipartelepén tűzoltógyakorlatot tartottunk.

A nagyszabású bemutatógyakorlat vitéz nádudvari Kiss Lajos dr. országos tűzrendészeti felügyelő úr jelenlétében folyt le. A gyakorlaton jelen voltak még Lukács Zoltán dr. vármegyei tűzrendészeti felügyelő, Molnár József dr., a város polgármestere, vitéz Varju Alajos dr. városi főjegyző, Páll Béla dr. m. kir. rendőrkapitány-helyettes, Kispest város légóltalmi parancsnoka, a gyárvezetőség, a szomszéd városok és nagy ipartelepek szakképviselői.

A gyakorlat célja a különböző felkészültségű és felszerelésű tűzoltóságok összműködésének biztosítása katasztrófális méretű káresetek idején. A tűzoltóságok kölcsönös segélynyújtásának módja légítámadás esetén.

A végrehajtott gyakorlat felépítésében olyan volt, hogy a kárelhárító tűzoltói munkából a legkisebb szervezési egység, a tűzoltóraj éppúgy kivette részét, mint a teljes felkészültséggel kivonuló kispesti hivatásos tűzoltóság félészázada, vagy a gyári fatelep mentéséhez kivonuló fővárosi hivatásos tűzoltóság kárelhárító százada. A gyakorlat vezetőinek sikerült érzékeltetni a légítámadás nyomán keletkezett káresetek elhárító tevékenységével kapcsolatosan a kölcsönös segélynyújtás szervezett módon való végrehajtásában rejlő előnyöket. Katasztrófális méretű tüzeseteket ugyanis csak nagyteljesítőképességű, motorizált, szakszerűen kiképzett és fegyverezett tűzoltóságok összműködésével lehet eredményesen megfékezni és eloltani. A kárelhárításban közreműködő valamennyi tűzoltóság helyes taktikai érzékkel hajtotta végre a maga feladatát. Mindenütt, ahol számolni lehetett a tűz továbbterjedésével (mintaraktár, rakodóépület, nagy asztalosüzem, stb.), megfelelő gondossággal ügyeltek a vezénylők és alvezénylők a nem égő, tűzveszélyes épületrészek mentésére. A védelem megszervezésével egyidejűleg megindított támadás eredményes végrehajtásához a gyár megfelelő oltóvízkészlettel rendelkezett. A vízvezetéki hálózaton kívül — amely független a városi vízvezetéki hálózattól — a 44. kat. hold gyárterületen 7 különböző helyen létesített víztároló medencékben 3845 m³ víz állt a tűzoltóságok rendelkezésére. Helyesen járt el valamennyi tűzoltóság, amidőn nagyteljesítményű fecskendőivel víztároló medencékről szereltetett sugarakat, mert tudvalévő: a légítámadások tapasztalatai azt mutatják, hogy a mai nagyarányú bevetés mellett a keletkezett nagyszámú tűz oltására alkalmazott fecskendők vízfogyasztása az üzemi nyomást olyan mértékben csökkenthetik, hogy a vízvétel lehetősége egyes helyeken meg is szűnhet. (Lásd Gallus: Nyitott víztárolók c. cikkét. Légóltalmi

Közlemények V. évf. 271. old.) De számítani kell a vízvezetéki csőhálózat megsérülésével, amelynek folytán a vízszolgáltatás részben vagy egészben megbénul. A hivatásos és magántűzoltóság tehát a vízvezetéki hálózat vízszolgáltatására csak másodsorban támaszkodott. Általánosságban a gyár tűzvédelme szempontjából oltóvíz-szükséglet terén a kivonuló tűzoltóságokat megelégetés nem érheti. Ezen a téren is a gyár mintaszerű berendezésekkel rendelkezik. Gyakorlati tapasztalatként leszögezhetjük, hogy a megfelelő oltóvízkészlet biztosítása a kárelhárító tűzoltói tevékenység eredményességének elsőrendű feltétele.

A gyakorlat során kigyulladt a gyártelep olajraktára is, ahol nagyobb mennyiségű olajanyagot tárolnak. A kispesti tűzoltóság a gyári tűzoltósággal karöltve habsugárral néhány perc alatt elfojtotta a veszélyesnek mutakozó olajtűzet.

A kölcsönös segélynyújtás kérdésénél nem hagyható figyelmen kívül a figyelőőrsök és a különböző parancsnokságok között kiépített összeköttetés állandó és zavartalan biztosítása sem. A káresethez való gyors és idejében végrehajtott kivonulást a segélykérő parancs azonnali továbbításával érhetjük el. A gyakorlat során, amidőn az ipartelep nagy asztalosműhelyére — a rakodóépület égésével egyidőben — gyújtóbombák estek, a keletkezett újabb tűz eloltására a gyár légóltalmi parancsnoka Kispest város légóltalmi parancsnoksága útján a hivatásos tűzoltóságtól, továbbá a kölcsönös segélynyújtásra kötelezett Kistex szövőgyártól kért segítséget. A hivatásos tűzoltóság 2 autófecskendővel és egy 800/pl. kismotorfecskendőt vontató műszaki mentőautóval vonult a kár színhelyére. Kistex gyár tűzoltósága tehergépjárművön szállított 400/pl. kismotorfecskendővel érkezett a veszélyeztetett területre. A hivatásos városi tűzoltóság riasztásával — melynek időpontját senki sem tudhatta — a gyakorlat kiemelkedő pont-hoz érkezett. A gyakorlat végrehajtását szemlélők egyöntetű megállapítása szerint a városi tűzoltók valóban néhány perc alatt tették meg az üllői-úti 3 km-es forgalmas útszakaszt.

A gyakorlat záró részét a fővárosi hivatásos tűzoltóság nyújtotta. Impozáns kép tárult a vendégek szeméi elé, amidőn a fővárosi tűzoltóság kárelhárító századának 8 gépjárműve a kár színhelyén megjelent. A nagy távolság ellenére a fővárosi segítség 30 perc alatt megérkezett és eredményesen lépett küzdelembe.

A bemutató gyakorlat során gazdag tapasztalatokat szereztünk és gyakorlatilag beigazolvottuk, hogy nagy tüzesetek elhárításánál megfelelő számú és komoly tűzoltóegységekkel lehet csak eredményt elérni. Láttuk azt, hogy a kár-

elhárításnál a vízellátás, az üzembiztos, nagyteljesítményű fecskendőkön kívül igen fontos tényező, hogy a tűzoltói szervezetek megfelelő mennyiségű egységes és motoros tömlővezetékkel rendelkezzenek. 800/pl. motorfecskendőről vagy ennél nagyobb teljesítményű fecskendőről közvetlenül egységes nyomótömlő-vezetékkel szerelni nem szabad. Törekedni kell arra, hogy a víz ameddig lehetséges, motorostömlőben vezessük. Nem lehet tehát eléggé hangsúlyozni a megfelelő mennyiségű és méretű nyomótömlőkészlet biztosításának fontosságát és szükségességét.

A szépen sikerült tűzoltógyakorlat az Országos Tűzrendészeti Felügyelő úr elismerő szavaival ért véget. Szakszerű tanácsai és utasításai hasznos útjelzők maradnak számunkra. A gyakorlaton szerzett gazdag tapasztalatok pedig arra ösztönöznek bennünket, hogy a kölcsönös segélynyújtás szükségességének jegyében minden évben minél több ilyen éles (vizes) gyakorlatot tartsunk, mert a kárelhárító tűzoltói munkánál is érvényesül: többet tenni, mint beszélni.

Topor György dr.,
hivatásos tűzoltóparancsnok.

Korszerűsített tűzoltó bemutatógyakorlat Dunántúl egyik gyártelepén

Dunántúlon nemrégiben egyik gyártelepen megtartott tűzoltói bemutatón a mai idők egyik legkorszerűbben megépített és ezideig még az országban egyedül alkalmazott gépi és elektromos működtetésű tűzvédelmi berendezést láthattak a meghívott szakértők és vendégek.

Miután a gyakorlaton látottak és az ott elhangzott szakértői vélemények a legteljesebb elismeréssel adóztak a minden tekintetben kiválóan megoldott és bevált, a gyakorlatban pedig tökéletesen működő és nagy hatást nyújtó tűzvédelmi berendezésekről, annak megépítését, műszaki leírását, a tervező szíves engedelmével, közöljük. A tervező mérnök-tűzoltóparancsnok az alábbi előadásban ismerteti az általa megépített tűzbiztonsági berendezést.

Ahhoz, hogy a berendezésnek működését leírásból megismerni lehessen, tudni kell, hogy a gyártelepnek két teljesen különböző helyen lévő részét kellett tűz ellen biztosítani.

Az adott helyzeteknek megfelelően kellett tehát úgy megoldani a problémát, hogy az minden tekintetben biztosan és tökéletesen jól is működjön. A megépítésnél tehát elsőben arra törekedtem, hogy a már meglévő korszerű tűzvédelmi berendezésekből azt, vagy azokból kivéve a legjobbnak gondoltakat, a helyzetnek megfelelően célszerűen tudjam alkalmazni.

Elsőben egy igen tűzveszélyes tároló biztonságát készítettem el, majd a gyártelepnek egy másik részére az előbbihez hasonlóan veszélyes helyen majdnem ugyanazon eljárást alkalmazva, de mégis más megoldásban készítettem el a két tűzvédelmi berendezést. Nehéz volt a megoldás, mert csak két berendezés között, a vegyi hab és léghab között választhattam. Az utóbbit választottam, mert ez utóbbi látszott a viszonyoknak megfelelőbbnek.

Egy eddig még sehol sem használt „fix berendezésű” kivitelnek megépítését terveztem meg. A gyakorlatban elgondolásom igazolt, mert a léghab üzemben tartása biztosabb, lényegesen olcsóbb is, mint a vegyi habé és az alanti leírással elkészült berendezés mellett kevesebb létszámú tűzoltóval kezelhető. Még csak annyit, hogy a tűzvédelmi berendezéshez nem vehettem igénybe a gyártelepnek magasnyomású vízvezeték hálózatát sem s ezért egy külön vízszállító berendezést kellett készítenem, a mintegy 1,5 km lévő patak mellé. Ez a berendezés aztán teljesen és bőségesen ellátja a tűzoltói csőhálózatot vízzel.

1. *A vízmű berendezés áll* 1 darab 165 lóerős Ganz—Jendrasik nyersolajmotor, 2 darab szivattyúval, melyek közös tengelyre szerelve dolgoznak. Az egyik szivattyú a habképző anyaggal kevert vizet szállítja 140 m emelőmagasság mellett, 180 m³ vízszállítóképesseggel, míg a másik szivattyú a tartányok hűtésére szolgál, 60 m emelőmagasság mellett, 80 m³ vízszállítással óránként.

2. Egy erdős részen lévő 4 darab nagy ürtartalmú tartányt és ezek védőgátjait, miután azok megközelíthetlenségével is számolni kellett tűz esetén, a következőképpen biztosítottam:

A tartányok közelében földalatti aknában elhelyezett, elektromos meghajtású, távvezérlésű tolatyúkkal szabályozhatóvá tettem minden egyes habképző és hűtővezetékét. A berendezés távvezérlése körülbelül 650 m távolságra lévő szivattyúházból kezelhető teljesen üzembiztosan és veszélytelenül.

A tartányokra egyenként körülbelül 500 m²-t kitevő felületnek oltására 2 darab, percenként 5 m³ habot szállító csövet, míg a védőgátak biztosítására 2 darab egyenként 10 m³ habot szállító csövet helyeztem el. *A habképző csöveket a tar-*

tányok oldalára építettem fel, ezáltal a tűz esetén való szerelést és manuális alkalmazást elkerültem, az oltás idejét pedig nagy mértékben csökkentettem. Megjegyezni kívánom, hogy a habképző esőveknok, a megvédeni szándékolt tartányok oldalára való felszerelését eddig csak a vegyi hab berendezésekkel alkalmazták. Ez az eljárás azonban az üzembiztosság rovására megy. Az ekként összeállított berendezés percenként 30 m³ habot tud szállítani, vagyis a megvédeni szándékolt tartányt vagy védőgátat 8–10 perc alatt 25–30 cm vastag habréteggel borítja be.

A tűzveszélyes tartányhoz még külön al- és feltalajtűzesapok vannak beiktatva, melyek biztosítják azok hűtését, ezen vízcső hálózatom hossza körülbelül 4500 m.

Fentebbi eljárással mintegy 1300 m² nagyságú, igen tűzveszélyes területnek védelmét a lehető legjobban sikerült biztosítanom.

3. Egy másik, a gyárhoz tartozó olajfinomító és krakktelepének, valamint az ehhez tartozó gyúlékony anyagok előállításához szükséges raktárak és műhelyek tűzbiztonsági berendezését hasonlóan az előbbihez készítettem el, de itt az elektromos meghajtású vezérlés helyett kézi vezérlésű megoldást alkalmaztam.

Mintegy 40 darab tartánynak biztosítására ugyancsak az oldalakra szereltem fel a habképzőesőveket s mint mondtam, nem elektromos, hanem kézvezérlést alkalmaztam a telep öt különböző részén felállított elosztó berendezés segítségével. Figyelemmel arra, hogy telepünk egyik részében különleges eljárással benzint állítanak elő, olyan védőberendezést kellett alkalmaznom, illetőleg készítenem, amely a legmegfelelőbb, ezért nem másolhattam le különböző olajfinomítók tűzoltóberendezéseit.

A nagyobb tartányokat rögzített habcsövekkel láttam el, de el vannak látva hűtő berendezéssel is. A kisebb tartányok oltását kézi használatú, nagy teljesítményű habcsövekkel láttam el.

A víz- és habkeverés arányát, működését műszerekkel pontosan lehet szabályozni, ellenőrizni a szivattyúházból.

Itt mintegy 30.000 m³ tűzveszélyes anyag tárolásához és egyéb gyártási anyagok befogadásához szükséges épületeknek tűzvédelmét biztosítottam. Ugy ezen, mint a 2. alatt ismertetett tűzvédelmi berendezést még az országban egyetlen helyen sem alkalmazták.

Újabban a kenőolajüzemnek körülbelül 40 darab tartányát és gépi berendezésének tűzvédelmi biztosítását készítettem el — fejezte be magyarországi előadását a tervező mérnök, gyári tűzoltóparancsnok.

Műszaki szempontból a tervező mérnök kiváló munkájához hozzászólni a bemutatón elhangzott szakértői vélemények után nem lehet, de mint nem szakértők, nem is szólhatunk. Bármenyire is egyszerűnek tűnik fel a berendezés

és annak működése, azt mégis csak gyakorlatban lehet megismerni, akkor, mikor az ember és a tökéletesen megépített gép együttesen működik. Egy próba alkalmával 50 m² felületen meggyújtott 400 liter benzin hatalmas tűzét a tervező által készített berendezéssel 30 másodperc alatt oltották el.

R. T.

HIVATALOS RÉSZ

Méltóságos

VITEZ KISS LAJOS

országos tűzrendészeti felügyelő úrnak

BUDAPEST

Kun-utca 2. sz.

Biharvármegye és Nagyvárad thj. város Tűzoltószövetsége és a Nagyvárad-i Önkéntes Tűzoltótestület, amelyek mindenben szervesen együttműködnek, a mai napon megtartott közgyűlés egyhangú határozatához képest, méltóságodat bizalommal, tisztelettel és szeretettel üdvözlök és a magyar tűzoltóság további tervszerű következetes és eredményes kiépítéséhez a maguk támogatását készséggel felajánlják. Méltóságodat további munkájára az Isten áldását kérik. Nadányi, alispán-elnök, társelnök.

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ
2303—1943.

Tárgy: Tűzrendészeti szervek egyenruha viselésének szabályozása.

Valamennyi

tűzrendészeti felügyelőnek és tűzoltóság vezetőjének
Székhelyén

A m. kir. belügyminiszter úrnak fenti tárgyban 125.381—1942—V. B. M. szám alatt hozzám intézett rendeletét a Tűzrendészeti Közlöny útján tudomásulvétel és megfelelő további eljárás végett címmel az alábbi másolatban közlöm.

Budapest, 1943 november 6-án.

vitéz Kiss Lajos dr, s. k.,

országos tűzrendészeti felügyelő

Másolat: „Szám: 125.381—1942—V. B. M. Tárgy: A tűzrendészeti szervek egyenruha viselésének szabályozása. Országos Tűzrendészeti Felügyelő úrnak, Budapest, Kun-utca 2. Előterjesztéséhez értesítem Méltóságodat, hogy a rendkívüli viszonyok tartama alatt a régi egyenruha hordását is megengedem. Budapest, 1943 október 27-én. A miniszter rendeletéből: Szöllőssy dr, s. k., miniszteri tanácsos“.

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ

2079—1943. otf.

Tárgy: Tűzoltótanfolyamokra légtalmi előadó kirendelése.

Valamennyi kerületi és vármegyei (törvényhatósági) tűzrendészeti felügyelőnek és hivatásos tűzoltóság vezetőjének

Székhelyén

A m. kir. belügyminiszter úrnak fenti tárgyban 100.879—1943—V. B. M. sz. rendeletét a Tűzrendészeti Közlöny útján tudomásulvétel és megfelelő további eljárás végett címmel az alábbi másolatban közlöm.

Budapest, 1943 október 25-én.

vitéz Kiss Lajos dr, s. k.,
országos tűzrendészeti felügyelő

Másolat: „Szám 100.879—1943—V. Tárgy: Tűzoltótanfolyamokra légtalmi előadó kirendelése. Budapest székesfőváros polgármesteréhez, valamennyi közigazgatási kirendeltség vezetőjének. A m. kir. honvédelmi miniszter úrral történt megállapodás alapján az egyöntetű eljárás biztosítása céljából értesítem címedet, hogy a jövőben tartandó kerületi és törvényhatósági tűzoltótanfolyamok légtalmi előadóinak kirendelése végett közvetlenül a területileg illetékes hadtestparancsnoksághoz forduljon. Budapest, 1943 szeptember 30-án. A miniszter rendeletéből: Szöllőssy dr, s. k., miniszteri tanácsos“.

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ

2276—1943. otf.

Tárgy: Katonai épületekben a tűzoltói kiképzés lebonyolítása.

Valamennyi kerületi és vármegyei (törvényhatósági) tűzrendészeti felügyelőnek és a Tűzrendészeti Közlöny útján valamennyi tűzoltóság vezetőjének

Székhelyén

A m. kir. honvéd vezérkar főnöke 59.925. eln. 5. vkf. 1943. számú rendelete alapján ezévi szeptember hó 17-én kiadott 1900—1943. otf. számú rendelettel elrendeltem a honvédség tagjainak a katonai épületekben történő tűzvédelmi kiképzése lebonyolítását.

Fenti számú és tárgyú rendelettel kapcsolatosan felhívom cím figyelmet, hogy ennek a kiképzésnek minden ellenszolgáltatás nélkül teljesen díjmentesen, szolgálatból kell történnie és minden természetű óradíj felszámítását megtiltom.

E rendelettel egyidejűleg a belügyminiszter és honvédelmi miniszter úrhoz vonatkozó felterjesztésemet elkészítettem.

Budapest, 1943 november 6-án.

vitéz Kiss Lajos dr, s. k.,
országos tűzrendészeti felügyelő

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ

2298—1943.

Tárgy: Önkéntes tűzoltók részére táncmulatságok és műkedvelői előadások engedélyezése.

Valamennyi

tűzrendészeti felügyelőnek és tűzoltóság vezetőjének
Székhelyén

A m. kir. belügyminiszter úrnak fenti tárgyban 131.485—1943—V. B. M. szám alatt hozzám intézett rendeletét a Tűzrendészeti Közlöny útján tudomásulvétel és megfelelő további eljárás végett címmel az alábbi másolatban közlöm.

Budapest, 1943 november 6-án.

vitéz Kiss Lajos dr, s. k.,
országos tűzrendészeti felügyelő

Másolat: „Szám: 131.485—1943—V. B. M. Tárgy: Önkéntes tűzoltók részére táncmulatságok és műkedvelői előadások engedélyezése. Országos Tűzrendészeti Felügyelő úrnak, Budapest, Kun-utca 2. Fenti tárgyú és számú előterjesztésére értesítem Méltóságodat, hogy táncmulatságok engedélyezését a 134.039—1942. B. M. sz. rendelettel az egész ország területére megtiltottam. A műkedvelői előadások tartásának azonban az illetékes elsőfokú rendőrhatalóságok engedélye mellett akadály nincs. Budapest, 1943 október 27-én. A miniszter rendeletéből: Szöllőssy dr, s. k., miniszteri tanácsos“.

ORSZÁGOS TÜZRENDESZETI FELÜGYELŐ

2327—1943. otf.

Tárgy: 800-as kismotorfecskendő üzemanyagkeverékének megállapítása.

Tűzoltóparancsnok úrnak

Székhelyén

Tudomásomra jutott, hogy a Németországból megrendelt és leszállított 800-as kismotorfecskendőknel az üzemanyagkeveréket az országban nem egyöntetűen állapítják meg. Így vannak fecskendők, amelyeknél 1:15, míg igen soknál 1:25 a motorolaj és benzin keverési aránya.

Mivel ebből, különösen új motoroknál, zavar állhat elő, elrendelem, hogy a keverési arány a teljesen be nem járatott motoroknál 1:15, míg bejáratott motoroknál 1:20 legyen.

Budapest, 1943 november 2-án.

vitéz Kiss Lajos dr, s. k.,
országos tűzrendészeti felügyelő

Tiszti és állású rőzsekéseket

legszébb kivitelben szállít
MÉSZÁROS LAJOS műtűsmester
Budapest, VIII, Mária-utca 15
Telefon 349-859

RENDELET

valamennyi tűzrendészeti felügyelőnek és
tűzoltóság vezetőjének
a Tűzrendészeti Közlöny útján

Székhelyén.

1. Tűzrendészeti szervek gépkocsi használata.

A 75.000/1943. K. K. M. számú rendelet 1. szakaszának rendelkezése szerint személygépkocsit a közúti forgalomban csak olyan célra szabad használni, amelyeket a gépjármű tulajdonos (üzemben tartó) gépjárművének a közúti forgalomban való további meghagyása, illetőleg a honvédelem igénybevétel alóli mentesítése iránti kérelmében előterjesztett (41—1941. K. K. M. számú rendelet 2. szakasza (2) bek. c. d. pontja).

Ezzel kapcsolatban figyelmeztetem azokat a tűzrendészeti felügyelőket és tűzoltótiszteket, akiknek gépkocsija részére „E”, illetőleg „Ü” megkülönböztető jelzést engedélyeztek, hogy gépkocsijukat kizáróan közérdekű feladatkörük ellátására használják. Ha ugyanis arról szereznek tudomást, hogy ezeknek a tűzrendészeti felügyelőknek és tűzoltótiszteknek bármelyike a rendelkezésen felül használná kocsiját, az említett megkülönböztető jelzés haladéktalan visszavonását fogom javasolni. Az esetleges ilyen visszaélés megtörténésénél a 75 000—1943. K. K. M. számú rendelet 6. szakaszának (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazásán felül a megtorló eljárás megindítását is kérni fogom.

2. Szabályzatok és Légoltalom c. könyv beszerzése.

Az Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam és a járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyam, valamint a kerületi tűzoltótanfolyam és a törvényhatósági tűzoltótanfolyam minden egyes hallgatóját a jövőben el kell látni a Kárelhárító Működési Szabályzat (Taktika és Műszaki mentés) és a Kárelhárító Gyakorlati Szabályzat (Alapképzés és a Feckendők szerelése) egy-egy példányával. Az említett szabályzatokat valamennyi hivatásos tiszt, tiszthelyettes és tisztos saját költségén szintén szerezzék be.

Megállapítottam, hogy a Szövetség kiadásában megjelent „Légoltalom” c. könyvet a tűzrendészeti szakelődők nem méltatják kellő figyelemre. Mint-hogy ezt a kiadványt a m. kir. honvédelmi miniszter úr legilletékesebb előadói szerkesztették s a benne foglaltakat minden tűzrendészeti előadónak tudnia kell, elrendelem, hogy a könyvet a jövőben nemcsak az Országos Tűzoltótisztképző Tanfolyam és a Járási Tűzrendészeti Tűzoltótiszt-tanfolyam, hanem a Kerületi Tűzoltótanfolyam hallgatóinak is a tanfolyamdíj fejében segédletként ki kell osztani.

vitéz Kiss Lajos dr., s. k.

országos tűzrendészeti felügyelő.

HIREK

Magyarország Főméltóságú Kormányzója legfelsőbb ehatározásából a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak idején, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekeiteik elismeréséül Nemzetvédelmi Keresztet az alábbi tűzoltóbajtársaknak méltóztatott adományozni: Babura József dr önk. tűzoltótestületi elnök, Berze Vilmos tűzoltó-szertáros, Bugyik Gyula MÁV. tűzoltó, vitéz Csetle János dr önk. tűzoltótestületi elnök, Csorna Lajos önk. tűzoltótestületi elnök, vitéz Föhréncz Sándor dr önk. tűzoltótestületi elnök, Farkas Géza dr önk. tűzoltótestületi elnök, Gajdos Jenő tűzoltóparancsnok, Garzó Sándor önk. tűzoltótestületi elnök, Hajlamász János tűzoltóparancsnok, Hári János szföv. tűzoltó altiszt, Hoványi József szföv. tűzoltó, Járós Tibor hiv. tűzoltó, Kelecsényi Tibor önk. tűzoltóparancsnok, Koczóh Zoltán dr önk. tűzoltótestületi elnök, Kopasz István hiv. tűzoltóparancsnok, Körösfalvi Pál tűzoltó, Lány Gyula önk. tűzoltótestületi elnök.

† Vitányi László Gábor székesfővárosi hivatásos újonctűzoltó folyó évi november hó 22-én, életének 29. évében hűséggel és becsülettel teljesített szolgálata közben tragikus módon életét vesztette. A székesfővárosi tűzoltóság díszszázada november 27-én búcsúztatta hősi halott bajtársát a Fiumei-úti temető halottasházánál, ahonnan Vitányi László holttestét Sárospatakra szállították.

Bánffyhyunad megyei városban a m. kir. belügyminiszter hivatásos tűzoltóság szervezését engedélyezte. A tűzoltóság létszáma: 1 segédfelügyelő és 3 tűzoltó. A három tűzoltót Székely József dr polgármester már ki is nevezte.

A Székesfővárosi Tűzoltózenekar december hónapban 1-én, 7-én, 15-én, 20-án és 29-én délelőtt 10.15—11.10-ig szerepel a rádióban Budapest I. hullámhosszán.

A nagybaráti körjegyzőség tűzoltótestületei október hó 24-én délután jólsikerült zárógyakorlatot tartottak. Nagy és népes közönség előtt mutatták be a közönségnek egész évi kiképzésük és gyakorlatozásuk eredményét. Tömlőfektetés, sugár és kocsifeckendő szerelés után támadási gyakorlatot tartottak. A zárógyakorlatért vitéz Borbély Lajos körjegyző, mint a tűzoltótestületek elnöke, dícséretben részesítette vitéz Dömösy László segédjegyző, nagybaráti tűzoltóparancsnokot, Barlavits Ferenc tanító és Bagó István kisbaráti tűzoltóparancsnokokat, akik fáradságot nem ismerve, iparkodtak az oktatás terén jó eredményt elérni.

Tömlőhordozó-hevedert és kézi tömlőborsót

a gyakorlati szabályzat és a MOSz előírása szerint raktárról szállít

MÁTRAI ANTAL ÉS TÁRSA RT.

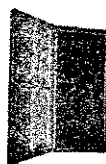
BUDAPEST, 62 TELEFON 299-055

Újpest megyei város hivatásos tűzoltósága 1943. évi november hó 21-én költözött át véglegesen új laktanyájába. Az épület teljesen készen áll s bútorzata, berendezése — a tűzoltószerek kivételével — is teljesen új. Az épületen belül még folynak kisebb-nagyobb szerelési munkák, amelyek a nehéz beszerzési viszonyok és az iparosok hiánya miatt a tervezett időre nem készülhetett el, ezek a munkák azonban olyanok, amelyek a laktanya életét s a szolgálat rendjét alig zavarják. A laktanya kétemeletes és három teljesen összefüggő szárnyra tagozódik. Az egyik szárnyban a szertár, telefonszoba és a hálóterem, a másik szárnyban a tanterem, légénységi ebédlő és a légóltalmi raktár, a harmadik szárnyban pedig az irodák, tisztai helyiségek és a tisztai lakások vannak elhelyezve s a három szárny találkozásánál a tömlőszárító, mászóház és kárfigyelői szolgálat céljait szolgáló nyolcemeletes toronyépület áll. Független síkban a tagozódás a következő: a pincében van elhelyezve a város légóltalmi központja, a légénység óvóhelye, a tizenötágyas és műtővel, kötözővel szabványosan felszerelt légóltalmi kórház, a központi fűtést szolgáltatató kazánház s végül a lakásokhoz tartozó mos. konyha, vasalóhelyiség és a lakópince; a földszinten van a kilenckapus szertár, műhely, a telefonszoba, a hozzátartozó kétágyas pihenő, a szolgálatvezetői szoba, a három tisztai iroda, tanácsterem, tisztai étkezdé és a tisztai hálóterem. Az első emeleten, a szertár fölött vannak a légénységi hálók, ahonnan csúszópóznákon lehet lejutni, továbbá a légénységi konyha, napali- és ebédlőterem, valamint az ebédlőelőtti nagy nyitott terras, s végül a vezető tiszt lakása. A második emeleten van a légóltalmi személyi felszerelések raktára és a vezető tiszt helyettesének lakása. A kivonuló szertárt magába foglaló épületszárny az utca vonalától mélyen eltolva fekszik, így a szertárak előtt a kocsi kifutására tágas tér áll rendelkezésre. A laktanya mögött tágas udvar áll gyakorlatozás céljára rendelkezésre, amelyen keresztül egyébként a hazatérő szerek futnak be a szertárba, a hátsó kapukon át. Így a szereket nem kell az utcáról betoladni, hanem azok az udvar felől orral állanak a helyükre. A kárjelzések felvételére és a riasztás végrehajtására a legkorszerűbb eszközök és berendezések állnak rendelkezésre. A kárjelzések leadására négy állami fővonal fut be a hírközpontba. Ezeket felül a város összes légóltalmi alkörzetéből és a fontosabb intézményektől (rendőrség, vörsháza, mentők, elektromos művek, vízmű stb.), valamint a kárfigyelő állomásokról közvetlen telefonvonalak futnak be. A telefonvonalak külön automata-központ útján a laktanyában levő 26 mellékállomásra ágaztathatók le. Az automata-központ esetleges működésképtelensége esetén a berendezés egy kézmozdulattal átváltható a manuális központra. Légóltalmi készütség esetén a telefonközpont mindenestől az óvóhely telefonközpontjába süllyeszthető, ahol a berendezés ugyanúgy működik, mint fent. Légiriadó esetén természetesen a személyzet is az óvóhelyen helyezkedik el, ahol ugyanúgy, mint

fent, megfelelő számú telefonmellékállomás áll rendelkezésre. A tüzi kivonulást kiváltó riasztás céljára elektromos kürtök vannak felszerelve, amelyen a kivonulás természetének megfelelő riasztójeleket lehet leadni. Ezenfelül minden helyiségben hangszóróberendezés van felszerelve, amelyek segítségével a hírközpontból, mikrofon útján a szükséges utasítások riasztás közben így a kivonulás készletetése nélkül megadhatók. Végül a tájékoztatás félreértésének megakadályozása végett a laktanya egyes helyiségeiben világító táblák vannak elhelyezve, amelyek jelzik, hogy mely szernek kell kivonulni. A szertárban ugyanezt a szer előtt elhelyezett lámpa felgyulása jelzi. Az elektromos berendezések működtetésére a világításhoz szükséges áram a városi világítási hálózatról két irányból is biztosítva van, hogy helyi áramzavar esetén a laktanya lehetőleg világítás nélkül ne maradjon. Amennyiben a hálózati zavar mindkét oldalról beállana, úgy az áramszükségletet akkumulátor-telep, ennek kimerülése esetén pedig az óvóhelyen elhelyezett saját áramtermelő benzínüzemű telep szolgáltatja. A hírközpont úgy van elhelyezve, hogy az ott szolgáló teljesítő tűzoltótiszthelyettes a riasztóasztal mellett ülve kilát a laktanya előcsarnokába, a szertárba, az udvarra és a főlépcsőházra. Tehát úgyszólván mindent azonnal észlel, ami az ő eligazító- és riasztó ténykedésével összefügg. Egyébként is a laktanya összes helyiségei úgy vannak elhelyezve, hogy a riasztás, a hírközpontba, illetőleg a szertárba való lejutás és a kivonulás a legtermészetesebb és a legrövidebb útvonalon történjék meg. A légénység elhelyezése is korszerű, a helyiségek világosak, tágasak. Ajtók, ablakok, falak, az új sodronyos vaságtyak, szekrények világos csontszínűek, a fürdők, konyhák, mellékhelyiségek csempézettek. A légénység részére a fürdőben állandó hideg-melegvíz áll rendelkezésre. A fűtés központilag, melegvízzel történik, kivéve a tantermet és a szertárt, ahol meglehetősen fűtés van. A tanteremben a fűtést egyúttal a szellőzést is biztosítja, mert a tanterem levegőjét egy lassújárátó ventilátorberendezés állandóan cseréli. A konyha mellett tágas ételkamra áll a légénység rendelkezésére, tágas automatikus elektromos hűtőszekrényvel, amelyben az étel nyáron is akár napokon keresztül is frissen tartható. Az első emeleten levő ebédlő előtt a nyári időnyben használható óriási nyitott terras biztosítja a pihenést.

Gázbiztos

Óvóhelyajtók és vészkijáratzárók

vasbetonból

Pregitzer Ferenc
cementárugyár
Budapest, XIV, Angol-u. 30
Telefon: 297-921

Különleges életmentési módot mutatott be a Magyar Optikai Művek Rt. fiatal tűzoltósága a folyó évi október hó 29-én tartott tűzoltóbemutató gyakorlatán. A rendkívül precízen végrehatott iskolázó-gyakorlatok után következő támadási gyakorlat feltevése szerint a gyár egyik négyemeletes épületét, melyben előzőleg 6 sugárral tűzoltók működtek, súlyos rombolóbombatalálat érte, melynek következtében a feljáratok beomlottak és a sugarak nagy része is működésképtelenné vált. Ennek folytán az épület belsejében dolgozó tűzoltók egyik része a romok alatt maradt, másik része pedig fentszorult az épen maradt emeletrészekben s védtelenné vált sugár hiányában a feltörő tűzzel szemben. Az eltemetett tűzoltók segítségére műszaki segélyosztagnak lépett működésbe, a fentszorult tűzoltók pedig részben a földön maradtak segítségével, részben magukra utalva igyekeztek a veszélyeztetett épületből kimenekülni. Láthattuk itt a gyakorlati szabályzatban szereplő létra- és kötélmentéseket, de ezenfelül még egy mentési módot, amelyet ott alkalmaztak, ahol csak felülről lehetett a tűzoltók tartózkodási helyét megközelíteni. Egy ilyen helyen öt tűzoltót a következőképpen mentettek ki a negyedik emeletről. A mentést végző tűzoltó az épület tetejének lapos peremén hasra feküdt akként, hogy a lába befelé, a feje és karjai pedig az ereszen kívül voltak. A mentendő tűzoltó a negyedik emelet ablakának párkányára kiállt, háttal az udvarnak, felnyújtotta mindkét karját. A mentő és mentendő kezeikkel erősen összekapaszkodtak, majd a mentendő lelépett az ablakpárkányról s most a mentő karjait fogva a levegőben lógott. Ezután a mentő a fal síkjával párhuzamosan lengésbe hozta a mentendőt olyképpen, mint ahogy az óra ingája mozog jobbra-balra. (A műsorban „tűzoltóinga” címmel szerepelt.) A mentő az ingást addig fokozta, amíg a mentendő jobbról-balról csaknem vízszintes helyzetbe került, amikor is a mentendő egy kedvező pillanatban egyik lábát az ereszen átvette s így lábával megkapaszkodott, mire a fent tartózkodók a mentendőt behúzták a tetőre, ahonnan viszont a szomszéd épület tetején át szabad volt az út. Öt tűzoltót mentettek így

ki, természetes, egy mentő nem bírta végigcsinálni mind az öt mentést. Két mentő dolgozott, egyik három, a másik két tűzoltót lendített át az ereszen. Rendkívüli erőt, ügyességet, lélekjelenlétet, merészséget és elszántságot kíván ez a mentési mód úgy a mentő, mint a mentendő részéről, miért is az, mint a feltevés elgondolása is mutatja, csakis tűzoltók kimentésénél kerülhetett szóba.

Tűzoltókat felvesszünk

állandó alkalmaztatásra, lehetőleg városi tényleges szolgálatban voltak, vagy akik tűzoltókiképzést nyertek. Ajánlkozások életkor, életleírás, katonai viszony és fizetési igény feltüntetésével „Hadiüzem” jellegre Haasenstein és Vogler Rt., V, Dorottya-utca 8 küldendők.

ADÁS — VÉTEL

Berecsényifalva község (Ung vármegye) egy darab négykerékű kézihajtású tűzifecskendőt óhajt venni kifogástalan állapotban. Szíveskedjék a vétel céljából címeiket közölni a községi előljárással.

Eladó 2 darab országosan egységes, jókarban lévő mozdonyfecskendő. Érdeklődni lehet a Kispesti Önkéntes Tűzoltótestület parancsnokságánál, Kispeszt, Üllői-út 35.

Eladó 1 darab nagy, lövontatású szerkocsi felszerelés nélkül. A tűzoltószert még ma is jó állapotban és használatban van. Érdeklődni lehet, lehetőleg személyesen a Pestszenterzsébeti Önkéntes Tűzoltótestület parancsnokságánál, Pestszenterzsébet, I, Attila-utca 40—42. szám alatt.

BOROS egyenruházat szabósága

Tűzoltói új előírással egyenruhákat mérték után

„Hangya” akciós szövethől is készít
BOROS és HUBER
BUDAPEST, VIII, BAROSS-TÉR 6
Telefon: 145-016

Kérjen
árajánlatot

Dräger

oxigénos önmentőket, lúgos szelencéket, oxigénáttöltő szivattyúkat, az összes légoltalmi egyéni és szakfelszereléseket szállítja

Poscher Frigyes

Kérjen
árajánlatot

műszaki és légoltalmi cikkek vállalata
Budapest, VII, Damjanich-utca 46
Telefon: 225-049

Bajtársi tisztelettel közlöm t. Rendelőimmel, hogy 14 havi frontszolgálat után a Tűzkereszt I. fokozatával leszereltem és üzemem irányítását újból személyesen vettem át. Mint a múltban, úgy ezután is gondos munkáról és pontos kiszolgálásról biztosítom m. t. Rendelőimet. Hazafias tisztelettel

CZIRJÁK ELEK tűzoltó egyenruha szabó

Speciális tűzoltóegyenruha-

készítő szabóság

Kereszfény
cég
Árajánlatot
díjtalanul
szolgálat

Czirják Elek

BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS-ÚT 61

Telefon: 258-639

Főszerkesztő: Breznay Imre

Felelős szerkesztő és kiadó: Lukács Zoltán dr

KÖHLER ISTVÁN

**FECSEKENDŐ-, SZIVATTYÓ-
és tűzoltófelszerelések gyára**

Gyárt: Modern motoros, turbinás és dugattyús
tűzoltófecsekendőket, tűzoltószereket, felszereléseket
és szivattyútelepeket a tűzoltás és öntözés céljaira

BUDAPEST, X. KORPONAI-UTCA 21. SZÁM

Alapítva 1906

Mindenféle
szélítő- és légtechnikai
felszerelési cikkek
raktarról kaphatók

Mátrai Antal és Társa Rt.

Gyár és központi iroda:

BUDAPEST, XIII, LOMB-UTCA 34-36 — TELEFON *299-055

Városi lerakat: VI, TERÉZ-KÖRÚT 22 — TELEFON 121-533

Gyárt: kézi- és motor
fecsekendőket, mindenfé-
le létrákat, motollákat,
vzihordó és öntözőajta-
kat, szerkocsikat és lég-
technikai felszereléseket

Szállítunk a ható-
sági
előírásoknak megfelelő

MÁVAG

Telefon 133-394

GYÁRTMÁNYÚ

Használható benzinmotoros és kézi működtetésű fecsekendőket, vízhordó-
és öntözőkocsikat, tűzoltó- és locsoló autókat a legjobb
minőségben, megbízható és tartós kivitelben.

MAGYAR KIRÁLYI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.
BUDAPEST, VIII, MŰZEM-KÖRÚT 18, II.

Ismertetés,
felvilágosítás
és ajánlat
díjtalan

FELTEN ÉS GUILLEAUME RT., Budapest, XI.

gyárt: erős- és gyengeáramú szigetelt vezetéket ólomburkolat nélkül,
ólomkábeleket, csupasz fém-huzalokat, -kábeleket, -rudakat és
-csöveket, sodronyköteleket, szigetelőcsöveket és fémtömlőket

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 113. POSTAFIÓK. TELEFON: 258-880

HAZAI GYÁRTMÁNYI

MINIMAX

a legjobb magyar gyártmányú kézi tűzoltókészülék. Nem hason-
lítható össze a külsőböző utánpótlásokkal. Felvilágosítással szolgál a
MAGYAR MINIMAX RT., BUDAPEST
GYÁR, IRODA: VI, RÓZSA-UTCA 85. TELEFONSZÁM: 823-731

CORVIN

AJÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Csonka János gépgyára gyártja a
mindenhol bevált, tökéletes **tűzoltómotorokat!**

AZ 1943. ÉVFOLYAM TARTALOMJEGYZÉKE

a) Vezércikkek

1. Mérés (Breznay Imre)	1
2. Kerek hatszázötvenezer tüzeset (Breznay Imre)	13
3. Másfélmilliárd pengónél több volt a tűzkár (Breznay Imre)	25
4. 465 millió tűzkár gondatlanságból (Breznay I.)	37
5. Magyar hűsvét (Lukács Zoltán dr)	49
6. Tűzoltószázó-avatás Battyádon (Bendeffy László)	61
7. A Kormányzó Úr 75 éves	73
8. Ötven év tanulmányai (Breznay Imre)	85
9. Folyik a munka (Breznay Imre)	97
10. A mi anyagszatánk (Breznay Imre)	109-110
11. Parancsolás és engedelmisség (Breznay Imre)	121
12. Tekintély és szeretet (Breznay Imre)	133

b) Tűzrendészeti cikkek és ismertetések

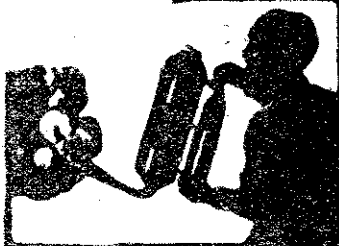
A polgári kötelesség teljesítése (Preszly Béla) ...	16
Tűzoltók önművelődése (Preszly Béla)	26
Adatok a székesfővárosi tűzoltóság 1942. évi működéséről (Preszly Béla)	56
A hóeszmizmus elleni háború (Förster Rezső) ...	52-54
Jelentes Csongrád vármegye 1942. évi tűzrendészeti viszonyairól	63
Gyermekjátékból 71 ezer 500 tüzeset volt (Breznay Imre)	62
Mit kell tudni a tűzoltónak a fa lángmentesítéséről (Förster Rezső)	79-80
Új tűzoltószerek (Bercsey Tibor)	86
Franklin Benjamin és a tűzoltóság (Breznay Imre)	98
Szabálytalan kémények	100
Karácsonyfát a tűzoltó-gyermekeknek (Breznay Imre)	134
Vitéz nagybányai Horthy Istvánné Főméltóságú Asszony látogatása az egyik légóltalmi főkörzetnél (Bercsey Tibor)	134
Kispesti tűzoltógyakorlat (Topor György dr) ...	136
Korszerűsített tűzoltó bemutatógyakorlat Dunántúl egyik gyártelepén (R. T.)	137

c) Tűzoltótechnikai cikkek

A magnéziumtartalmú ötvözetek tűzveszélyessége (Solti Márton)	19
Vegyi anyagok szerepe a német-olasz-angol háborúban (Förster Rezső)	20-30
Amit a tűzoltónak tudnia kell az oxigén légzőről (Förster Rezső)	43
A ma használatos ellenséges gyújtóeszközök (Glaser János)	89-90
Német tapasztalatok a gyújtóbombák oltása terén (Glaser János)	101-102
Vegyi harcanyagok szerepe Amerika háborújában (Förster Rezső)	103-104

Sapkák, rangjelzések, paszományok, gombok, jelvények, rózsekések, asztraházal és mindenféle egyéni tűzoltósági felszerelések. Raktárról azonnal szállít

Mátral Antal és Társa Rt. Budapest
Városi fizet: VI, Teréz-körút 23
Telefon: 121-533
Gyár: XIII. Lomb-utca 24-36

Folyékony szénssavval működő és száraz por-sugárral-, folyékony szénssavval működtetett vízzel-, gázzal-, vegyihabbal-, léghabbal- és szénssavhóval oltó tűzoltókészülékeink kivitelezése, szerkezete, működése és oltóhatása: a legkifogástalanabb.

LIGETI és BIRÓ Budapest, V, Árpád-u. 10
Ismertetőt készséggel küldünk. TELEFON: 121-759

A mész mint tűzoltó és tűzvédő anyag (Förster Rezső)	113-114
A mész a tűz ellen (Breznay Imre)	122

d) Tüzesetek és egyéb veszedelmek

Marótlaka égése (Dévényi Endre dr)	12
---	----

e) Tűzoltók arcképcsarnoka

G. Gödör Lajos községi önk. tb. alparancsnok ...	2
Gábris András simontornyai önk. parancsnok ...	14
Lőrinczy Győző nagyváradai önk. tűzoltófelügyelő	26
G. Gödör Lajos székesfehérvári önk. alelnök ...	40
Csánits Károly községi önk. tb. alparancsnok ...	40
Kerekes István szatmárnémeti önk. tűzoltópar.nok	50
Id. Makk Imre Barcsi (Somogy vm.) tb. alpar.nok	74
Gyarmati Lajos a hajduszovátai önk. tűzoltóság jötevője	98
Kabdebő József székelyudvarhelyi önk. tűzoltó ...	110

f) Rendelet

Országos Tűzrendészeti Felügyelő 268-1943. sz. rendelete: Tűzoltóparancsnokok és tűzoltótisztek légóltalmi szolgálata tárgyában	31
Országos Tűzrendészeti Felügyelő 323-1943. sz. rendelete: Országos tűzoltókarnagy kinevezése és a tűzoltózenekarok egységes fejlesztése tárgyában	31
Országos Tűzrendészeti Felügyelő 833-1943. sz. rendelete: Tűzoltógépek kiadása a körzeti tűzoltóságok számára tárgyában	81
Országos Tűzrendészeti Felügyelő 1900-1943. sz. rendelete: Katonai épületekben a honvédség tagjainak tűzvédelmi kiképzése	114
Országos Tűzrendészeti Felügyelő 1525-1942. sz. katonai szolgálatot teljesítő tűzrendészeti felügyelők költségátalánya tárgyában	92
Országos Tűzrendészeti Felügyelő 1203-1948. sz. 4600 m patrasz kiszállításának engedélyezése tárgyában	104
125.381-1942. v. B. M. sz. rendelet: Tú rendészeti szervek egyenruha viselésének szabályozása ...	138
100.879-1943. v. B. M. sz. rendelet: Tűzoltótanfolyamra légóltalmi előadó kirendelése ...	139
2276-1943. O. T. F. sz. rendelet: Katonai épületekben a tűzoltói kiképzés lebonyolítása ...	139
131.485-1943. v. B. M. sz. rendelet: Önkéntes tűzoltók részére ténemulatságok és műkedvelői előadások engedélyezése	139
2327-1943. O. T. F. sz. rendelet: 800-as kismotorfecskendő üzemanyagkeverékének megállapítása	139

KISTÉNYI WALTHER K.

BUDAPEST, , IV, Petőfi nádor-utca 6, félemelet

**Gyárt: érmeket
rendjeleket
jelvényeket
tisztjeletdíjakat**

A Magyar Országos
Tűzoltó Szövetség
éremszállítója

Mindennemű **létrák,**
tűzoltó- és légóltalmi felszerelések
beszerzési forrása
özv. Metzker Ferencné
Budapest, XI, Horthy Miklós-út 35
Telefon 456-368